ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ປະທານປະເທດ

ເລກທີ 144 /ປປທ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 18 ມັງກອນ 2019

ລັດຖະດຳລັດ
ຂອງປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ

- ອີງຕາມ ລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ໝວດທີ VI ມາດຕາ 67 ຂໍ້ 1;
- ອີງຕາມ ມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 109/ສພຊ, ລົງວັນທີ 06 ທັນວາ 2018 ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ;
- ອີງຕາມ ໜັງສືສະເໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 01/ຄປຈ, ລົງວັນທີ 04 ມັງກອນ 2019.

ປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດ:

ມາດຕາ 1 ປະກາດໃຊ້ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ.

ມາດຕາ 2 ລັດຖະດຳລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ບຸນຍັງ ວໍລະຈິດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 109 /ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 06 / 12 / 18

ມະຕິ

ຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ
ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ

ອີງຕາມລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ມາດຕາ 53 ຂໍ້ 1 ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສະພາແຫ່ງຊາດ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ມາດຕາ 11 ຂໍ້ 1.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 6 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ VIII ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ໃນວາລະກອງປະຊຸມ ຄັ້ງວັນທີ 6 ທັນວາ 2018.

ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ຕົກລົງ:

ມາດຕາ 1 ຮັບຮອງເອົາປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ດ້ວຍຄະແນນສຽງເຫັນດີເປັນສ່ວນຫຼາຍ.

ມາດຕາ 2 ມະຕິສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ປານີ ຢາທໍ່ຕູ້

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 55 /ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 6 ທັນວາ 2018

ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ

ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ
ໝວດທີ 1
ຈຸດປະສົງ ແລະ ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກຳນົດ ຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບ ການເກີດ, ການປ່ຽນແປງ, ການສິ້ນສຸດ ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອຮັບປະກັນ ຄວາມສະເໝີພາບ, ຍຸຕິທຳ, ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ ຂອງສັງຄົມ ແນໃສ່ປົກປ້ອງ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳ ຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ, ລັດ ແລະ ລວມໝູ່ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການ ທາງດ້ານ ວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈຂອງ ປະຊາຊົນ, ປົກປັກຮັກສາຄວາມສາມັກຄີປອງດອງຂອງປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ ແລະ ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ.

ມາດຕາ 2 ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ

ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ແມ່ນ ການລວບລວມເອົາ ບັນດາບົດບັນຍັດຂອງກົດໝາຍ ເຂົ້າເປັນສະບັບດຽວ ຢ່າງເປັນລະບົບກ່ຽວກັບ ການເກີດ, ການປ່ຽນແປງ ແລະ ການສິ້ນສຸດ ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງກ່ຽວກັບ ຊັບ, ກຳມະສິດ, ຄອບຄົວ, ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ, ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ, ມູນມໍລະດົກ ແລະ ສາຍພົວພັນອື່ນ.

ມາດຕາ 3 ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບ ທີ່ນຳໃຊ້ໃນປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. **ສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ** ໝາຍເຖິງ ສາຍພົວພັນ ທີ່ມີລັກສະນະຊັບສົມບັດ ຫຼື ບໍ່ມີລັກສະນະຊັບສົມບັດລະຫວ່າງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ກ່ອຍກັນກ່ຽວກັບ ວັດຖຸປະສົງ ຫຼື ເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ;

2. **ເຫດບັງເອີນ** ໝາຍເຖິງ ເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນຢ່າງກະທັນຫັນໂດຍບໍ່ຄາດຄິດມາກ່ອນ ເຊັ່ນ ການເຈັບເປັນກະທັນຫັນ ແລະ ອື່ນໆ ຊຶ່ງເປັນເຫດ ເຮັດໃຫ້ລູກໜີ້ ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນໄດ້;

3. **ເຫດສຸດວິໄສ** ໝາຍເຖິງ ເຫດການ ທີ່ບໍ່ສາມາດຄາດຄະເນ ແລະ ຫຼີກລ່ຽງໄດ້ ເຊັ່ນ ນ້ຳຖ້ວມ, ຟ້າຜ່າ, ແຜ່ນດິນໄຫວ, ສົງຄາມ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ລູກໜີ້ ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນໄດ້;

4. **ຄ່າເສຍຫາຍ** ໝາຍເຖິງ ຈຳນວນເງິນ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຂອງຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ເພື່ອໃຊ້ແທນຄວາມເສຍຫາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນແກ່ຜູ້ອື່ນ;

5 **ຄ່າປ່ວຍການ** ໝາຍເຖິງ ຈຳນວນເງິນ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຂອງຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ເພື່ອທົດແທນລາຍໄດ້ຂອງຜູ້ຖືກເສຍຫາຍ ທີ່ຄວນຈະໄດ້ຮັບຈາກການເຮັດວຽກງານ ຫຼື ເວລາທີ່ເສຍໄປ;

6. **ຄ່າປ່ວຍການສູນ** ໝາຍເຖິງ ຈຳນວນເງິນຂອງລູກໜີ້ ທີ່ມີໜ້າທີ່ຈ່າຍຄ່າເສຍຫາຍ ໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜີ້ ຊົດເຊີຍໃຫ້ເມື່ອ ລູກໜີ້ບໍ່ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ;

7. **ຄ່າປອບໂຍນຈິດໃຈ** ໝາຍເຖິງ ຈຳນວນເງິນທີ່ຜູ້ຖືກເສຍຫາຍ ຫຼື ຄອບຄົວຂອງ ຜູ້ຖືກເສຍຫາຍໄດ້ຮັບ ເພີ່ມເຕີມຈາກການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ເນື່ອງຈາກການເສຍຫາຍທາງດ້ານຈິດໃຈ ຫຼື ການເສຍຊີວິດຂອງບຸກຄົນໃນຄອບຄົວ;

8. **ເຈົ້າໜີ້** ໝາຍເຖິງ ຜູ້ມີສິດທວງໃຫ້ລູກໜີ້ປະຕິບັດພັນທະໃດໜຶ່ງ;

9. **ລູກໜີ້** ໝາຍເຖິງ ຜູ້ມີພັນທະປະຕິບັດສິ່ງໃດໜຶ່ງ ເຊັ່ນ ມອບຊັບສິນສິ່ງຂອງ, ການເຮັດວຽກງານ, ຈ່າຍເງິນ ຫຼື ບໍ່ປະຕິບັດສິ່ງໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງເຈົ້າໜີ້;

10 **ນິຕິກຳ** ໝາຍເຖິງ ນິຕິກຳທາງແພ່ງ;

11. **ສະພາວະທີ່ຈຳເປັນ** ໝາຍເຖິງ ການກະທຳດ້ວຍຄວາມຈຳເປັນຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ສາມາດ ປ່ອຍປະໄວ້ໄດ້ ເພື່ອກູ້ຈາກເຫດໄພອັນຕະລາຍທີ່ຂົ່ມຂູ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ ແຕ່ຄວາມເສຍຫາຍ ທີ່ເກີດຈາກການກະທຳນັ້ນ ຕ້ອງມີມູນຄ່າໜ້ອຍກວ່າຄວາມເສຍຫາຍ ທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນຈາກໄພອັນຕະລາຍດັ່ງກ່າວ;

12. **ຜູ້ໃຊ້ລູກຈ້າງ** ໝາຍເຖິງ ຜູ້ທີ່ໃຊ້ໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ການງານ ຕາມຄຳສັ່ງ ຫຼື ຄຳແນະນຳຂອງຕົນ;

13. **ສິດທວງ** ໝາຍເຖິງ ສິດຂອງຝ່າຍໜຶ່ງ ທີ່ຈະທວງເອົາໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ ຕາມສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບສັນຍານອກສັນຍາ

ລັດ ຮັບຮູ້, ສົ່ງເສີມ ການເຄົາລົບ, ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະພື້ນຖານ ຂອງຜູ້ມີພັນທະເປັນ ເຊັ່ນ ລັກສະນະທີ່ພາໃຫ້ເກີດຄວາມ, ລັກສະນະທີ່ແທ້ຈິງ ແລະ ຄວາມສະໝັກໃຈ, ສັດຊື່, ທ່ຽງທຳ, ສິດ ແລະ ພັນທະ ໃນການສ້າງ ແລະ ປະຕິບັດສັນຍານອກສັນຍາ ລວມທັງການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກສັນຍານອກສັນຍາ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ.

ລັດ ສົ່ງເສີມການເຜີຍແຜ່ຄວາມຮູ້ ໃຫ້ແກ່ສັນຍານອກສັນຍາ ຕໍ່ອົງການປົກຄອງທຸກຂັ້ນ, ໂຮງຮຽນ, ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ສັງຄົມ, ເພື່ອໃຫ້ ເຂົ້າໃຈ ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງສິດ, ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 5 ການນຳໃຊ້ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນ

ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ກຳນົດຫຼັກການພື້ນຖານ ໃຫ້ແກ່ບົດບັນຍັດຂອງກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ.

ຖ້າກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫາກຂັດກັບປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ໃຫ້ນຳໃຊ້ປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຖ້າປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດກັບບັນຫາສະເພາະໃດໜຶ່ງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ໃຫ້ນຳໃຊ້ບົດບັນຍັດຂອງກົດໝາຍ ທີ່ກຳນົດກ່ຽວກັບບັນຫາສະເພາະນັ້ນ.

ມາດຕາ 6 ການນຳໃຊ້ປະເພນີປະຕິບັດ ແລະ ບົດບັນຍັດທີ່ຄ້າຍຄຽງຂອງກົດໝາຍ

ປະເພນີປະຕິບັດ ແມ່ນ ປະເພນີທີ່ເຄີຍນຳໃຊ້ ໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ເປັນເວລາຍາວນານ ແລະ ເປັນທີ່ນິຍົມ ເຊັ່ນ ໃນ ເຂດ, ເຜົ່າ, ຊຸມຊົນ ຫຼື ສາຍພົວພັນທາງແພ່ງໃດໜຶ່ງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດບັນຫາໃດໜຶ່ງ ກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ກໍບໍ່ໄດ້ຕົກລົງກ່ຽວກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ນຳໃຊ້ປະເພນີປະຕິບັດ ແຕ່ ບໍ່ໃຫ້ຂັດກັບຫຼັກຄຸນທຳມະນຸດ ແລະ ກົດໝາຍ.

ບົດບັນຍັດທີ່ຄ້າຍຄຽງຂອງກົດໝາຍ ແມ່ນ ບົດບັນຍັດຂອງກົດໝາຍ ທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ທີ່ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ບໍ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ບົດບັນຍັດທີ່ຄ້າຍຄຽງຂອງກົດໝາຍ ໃຫ້ນຳໃຊ້ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີປະເພນີປະຕິບັດ.

ມາດຕາ 7 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ

ປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບສາຍພົວພັນທາງແພ່ງລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ດ້ອມ ກັບ ຢູ່ໃນດິນແດນຂອງ ສປປ ລາວ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ສົນທິສັນຍາ ຫຼື ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ໃນກໍລະນີ ບົດບັນຍັດໃດໜຶ່ງຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ຫາກໄດ້ກຳນົດແຕກຕ່າງກັບສົນທິສັນຍາ ຫຼື ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມບົດບັນຍັດຂອງສົນທິສັນຍາ ຫຼື ສັນຍາສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນ.

ໝວດທີ 2
ຫຼັກການພື້ນຖານຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ

ມາດຕາ 8 ຫຼັກການພື້ນຖານຂອງສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ເຄົາລົບສິດເສລີພາບ ແລະ ມີຄວາມສະໝັກໃຈ;
2. ສະເໝີພາບກັນຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ;
3. ມີເຈດຕະນາດີ ແລະ ບໍ່ລັດຖູກໃຈ;
4. ເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດກົດໝາຍ;

5. ເຄົາລົບ ແລະ ນັບຖື ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ.

6. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທາງແພ່ງ.

ມາດຕາ 9 ການເຄົາລົບສິດເສລີພາບ ແລະ ຄວາມສະໝັກໃຈ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ມີສິດເສລີພາບ ໃນການກະທຳສິ່ງໃດໜຶ່ງ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ເພື່ອສ້າງສິດ ແລະ ພັນທະໃຫ້ຕົນເອງ ບົນພື້ນຖານຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ.

ມາດຕາ 10 ຄວາມສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ລ້ວນແຕ່ມີຄວາມສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກ ຍິງ ແລະ ຊາຍ, ອາຍຸ, ອາຊີບ, ຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ລະດັບການສຶກສາ, ຄວາມເຊື່ອຖື, ສາສະໜາ ແລະ ຊົນເຜົ່າ

ມາດຕາ 11 ເຈດຕະນາດີ ແລະ ຄວາມບໍລິສຸດໃຈ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ຕ້ອງມີເຈດຕະນາດີ ແລະ ຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ໃນການເຮັດໃຫ້ສິດ ແລະ ພັນທະ ເກີດຂຶ້ນ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ສິ້ນສຸດລົງ.

ມາດຕາ 12 ການເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດກົດໝາຍ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ຜົນການເຄື່ອນໄຫວຂອງຕົນ ໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ ໂດຍບໍ່ແຕະຕ້ອງ ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສິດ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງບຸກຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 13 ການເຄົາລົບ ແລະ ນັບຖືຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ຕ້ອງນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ ບົນພື້ນຖານການເຄົາລົບ, ນັບຖື ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ

ມາດຕາ 14 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທາງແພ່ງ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການກະທຳ ຫຼື ການບໍ່ກະທຳ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຂອງຕົນ ເຊັ່ນ ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ປະຕິບັດພັນທະອື່ນທາງແພ່ງ.

ໝວດທີ 3
ນິຕິກຳ

ມາດຕາ 15 ນິຕິກຳ

ນິຕິກຳ ແມ່ນ ການກະທຳ ທີ່ເກີດຈາກການສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ຊຶ່ງພາໃຫ້ ສິດ ແລະ ພັນທະທາງແພ່ງ ຂອງຕົນ ເກີດຂຶ້ນ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ສິ້ນສຸດລົງ.

ມາດຕາ 16 ປະເພດນິຕິກຳ

ນິຕິກຳ ແບ່ງອອກເປັນ ນິຕິກຳ ຝ່າຍດຽວ, ສອງຝ່າຍ ແລະ ຫຼາຍຝ່າຍ.

ນິຕິກຳຝ່າຍດຽວ ແມ່ນ ການກະທຳ ທີ່ເກີດຈາກການສະແດງເຈດຈຳນົງຝ່າຍດຽວ ເຊັ່ນ ການປົດໜີ້ຂອງເຈົ້າໜີ້, ການເຮັດພິໄນກຳ.

ນິຕິກຳສອງຝ່າຍ ແມ່ນ ການກະທຳ ທີ່ເກີດຈາກການສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງສອງຝ່າຍ ໂດຍສອດຄ່ອງກັນ ເຊັ່ນ ການຊື້ຂາຍ, ການເຊົ່າ.

ນິຕິກຳຫຼາຍຝ່າຍ ແມ່ນ ການກະທຳ ທີ່ເກີດຈາກການສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຫຼາຍຝ່າຍ ເຊັ່ນ ການຮຸ້ນສ່ວນ, ການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ.

ມາດຕາ 17 ເງື່ອນໄຂຂອງນິຕິກຳ

ນິຕິກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນ ດັ່ງນີ້:

1. ວັດຖຸປະສົງ;
2. ຄວາມສະໝັກໃຈ;
3. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
4. ຮູບການ.

ມາດຕາ 18 ວັດຖຸປະສົງ

ວັດຖຸປະສົງຂອງນິຕິກຳ ແມ່ນ ເປົ້າໝາຍທີ່ຜູ້ເຮັດນິຕິກຳ ຕ້ອງການໃຫ້ມີຂຶ້ນ.

ເປົ້າໝາຍຂອງນິຕິກຳ ຕ້ອງໃຫ້ຊັດເຈນ, ມີຈິງ, ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່ຂັດກັບຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ ແລະ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້.

ມາດຕາ 19 ຄວາມສະໝັກໃຈ

ຄວາມສະໝັກໃຈຂອງຜູ້ເຮັດນິຕິກຳ ແມ່ນ ຄວາມພໍໃຈໃນການເຮັດນິຕິກຳ ໂດຍປາສະຈາກ ການຫຼົງຜິດ, ການຕົວະຍົວະຫຼອກລວງ, ການບັງຄັບນາບຂູ່ ຫຼື ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫຼື ຄວາມເສັຍປະໂຫຍດຂອງຝ່າຍໃດໜຶ່ງ.

ການຫຼົງຜິດ ແມ່ນ ການເຮັດນິຕິກຳ ໂດຍບໍ່ສອດຄ່ອງກັບເຈດຈຳນົງທີ່ແທ້ຈິງ ຂອງຜູ້ເຮັດນິຕິກຳ.

ການຕົວະຍົວະຫຼອກລວງ ແມ່ນ ການທີ່ບຸກຄົນໜຶ່ງ ໃຊ້ກົນອຸບາຍໃດໜຶ່ງ ຫຼື ວິທີການອື່ນ ພາໃຫ້ອີກບຸກຄົນໜຶ່ງ ຫຼົງເຊື່ອເຮັດນິຕິກຳ.

ການບັງຄັບນາບຂູ່ ຫຼື ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ແມ່ນ ການທີ່ບຸກຄົນໜຶ່ງ ໃຊ້ກຳລັງ, ຂົ່ມຂູ່ ຫຼື ກະທຳໃດໜຶ່ງ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຢ້ານກົວຕໍ່ອັນຕະລາຍ ທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນແກ່ ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ຊັບສິນ, ສິດເສລີພາບ, ຊື່ສຽງ, ກຽດສັກສີຂອງຕົນ, ຄອບຄົວ, ຍາດພີ່ນ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ຍອມເຮັດນິຕິກຳ.

ຄວາມເສັຍປະໂຫຍດຂອງຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ແມ່ນ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ໄດ້ຈາກນິຕິກຳນັ້ນ ບໍ່ເປັນທຳ.

ມາດຕາ 20 ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງຜູ້ເຮັດນິຕິກຳ ແມ່ນ ຄວາມສາມາດໃນການກະທຳດ້ວຍຕົນເອງຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ພາໃຫ້ເກີດສິດ ແລະ ພັນທະແກ່ຕົນ.

ມາດຕາ 21 ຮູບການ

ນິຕິກຳ ອາດຈະເຮັດຂຶ້ນເປັນລາຍລັກອັກສອນ, ດ້ວຍປາກເປົ່າ ຫຼື ດ້ວຍຮູບການອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຫຼື ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 22 ນິຕິກຳເປັນໂມຄະ

ນິຕິກຳເປັນໂມຄະ ແມ່ນ ນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ໂດຍບໍ່ສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂໃຫ້ຖືກຕ້ອງຂອງນິຕິກຳ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 17 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ນິຕິກຳ ອາດເປັນໂມຄະ ເດັດຂາດ ຫຼື ບໍ່ເດັດຂາດ, ໂມຄະທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ.

ມາດຕາ 23 ນິຕິກຳເປັນໂມຄະເດັດຂາດ

ນິຕິກຳເປັນໂມຄະເດັດຂາດ ແມ່ນ ນິຕິກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຂັດກັບ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫຼື ຂອງສັງຄົມ ຊຶ່ງມີ ດັ່ງນີ້:

1. ນິຕິກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍລະເມີດຕໍ່ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ;
2. ນິຕິກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍບໍ່ມີທຶນ ຊຶ່ງຂັດກັບກົດລະບຽບກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງທຶນ.
3. ນິຕິກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍການເຊື່ອງອຳ;
4. ນິຕິກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍການລະເມີດຮູບການຂອງນິຕິກຳ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ສະເພາະ.

ນິຕິກຳເປັນໂມຄະເດັດຂາດ ແມ່ນ ນິຕິກຳທີ່ໃຊ້ບໍ່ໄດ້ນັບແຕ່ຕົ້ນມາ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ມີສິດລົບລ້າງເອົາ ນິຕິກຳດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 24 ນິຕິກຳເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ

ນິຕິກຳເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ແມ່ນ ນິຕິກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຂັດກັບສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນ ຊຶ່ງມີ ດັ່ງນີ້:

1. ນິຕິກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍບໍ່ມີຄວາມສະໝັກໃຈ ເຊັ່ນ ການຫຼົງຜິດ, ການຕົວະຍົວະຫຼອກລວງ, ການບັງຄັບນາບຂູ່ ຫຼື ການໃຫ້ຄວາມຊຸ່ມແຊງ ຫຼື ຄວາມເສັຍປະໂຫຍດຂອງຝ່າຍໃດໜຶ່ງ;
2. ນິຕິກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
3. ນິຕິກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຜູ້ຂາດສະຕິສຳນຶກ ຫຼື ຢູ່ໃນສະພາບບໍ່ເປັນເຈົ້າຕົນເອງ;
4. ນິຕິກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍເຈດຕະນາບໍ່ດີຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ;
5. ນິຕິກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍຄວາມຈຳເປັນ ໃນສະພາບການຫຍຸ້ງຍາກເປັນພິເສດ.

ນິຕິກຳເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ຈະຖືວ່າເປັນນິຕິກຳທີ່ໃຊ້ໄດ້ ຖ້າຫາກບໍ່ມີການສະເໜີຂອງຜູ້ເສຍຫາຍທີ່ເສຍສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດແລ້ວ.

ມາດຕາ 25 ນິຕິກຳເປັນໂມຄະທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ

ນິຕິກຳເປັນໂມຄະທັງໝົດ ແມ່ນ ນິຕິກຳທີ່ເນື້ອໃນທັງໝົດໃຊ້ບໍ່ໄດ້.

ນິຕິກຳເປັນໂມຄະບາງສ່ວນ ແມ່ນ ນິຕິກຳທີ່ເນື້ອໃນສ່ວນໃດໜຶ່ງໃຊ້ບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 26 ການຮັບຮູ້ເປັນຄວາມເປັນໂມຄະເດັດຂາດຂອງນິຕິກຳ

ສານ ເປັນຜູ້ທີ່ຮັບຮູ້ເປັນຄວາມເປັນໂມຄະເດັດຂາດຂອງນິຕິກຳ ຕາມການຮ້ອງຟ້ອງຂອງຜູ້ເຮັດນິຕິກຳ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ການການສະເໜີຂອງອົງການໄອຍະການ.

ມາດຕາ 27 ການຮັບຮູ້ລົບລ້າງນິຕິກຳເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ

ຜູ້ໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍຈາກນິຕິກຳເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງໃນທັນໃດ ເພື່ອໂຮມລົບລ້າງນິຕິກຳດັ່ງກ່າວ. ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ເຫັນດີຍົກເລີກແລ້ວ, ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສຍປະໂຫຍດ ກໍມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ເພື່ອພິຈາລະນາລົບລ້າງນິຕິກຳນັ້ນ.

ມາດຕາ 28 ຜົນສະທ້ອນຂອງນິຕິກຳເປັນໂມຄະ

ນິຕິກຳເປັນໂມຄະເດັດຂາດ ບໍ່ມີຜົນທາງດ້ານກົດໝາຍ ນັບແຕ່ວັນເຮັດນິຕິກຳ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ນິຕິກຳເປັນໂມຄະເດັດຂາດ ຍ້ອນຂັດກັບຜົນປະໂຫຍດພື້ນຖານຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມນັ້ນ ໃຫ້ຮິບຊັບ ທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຕໍ່ກັນແລ້ວທັງໝົດເປັນຂອງລັດ.

ສຳລັບນິຕິກຳເປັນໂມຄະເດັດຂາດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 23 ວັກທີ່ໜຶ່ງ ຂໍ້ 2, 3 ແລະ 4 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ໃຫ້ສົ່ງຊັບ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ໄດ້ປະຕິບັດເລື່ອງນັ້ນ ຄືນໃຫ້ກັນ.

ນິຕິກຳເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ບໍ່ມີຜົນທາງດ້ານກົດໝາຍ ນັບແຕ່ວັນເຮັດນິຕິກຳ ເປັນຕົ້ນໄປ, ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ມີຜົນສະທ້ອນຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ມີຄວາມບໍລິສຸດໃຈ.

ນິຕິກຳເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ທີ່ເກີດຈາກການຫຼອກລວງ ຫຼື ບັງຄັບ ນາບຂູ່ ຫຼື ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫຼື ຄວາມເສຍປະໂຫຍດຂອງຝ່າຍໃດໜຶ່ງນັ້ນ, ຝ່າຍເສຍຜົນປະໂຫຍດຈະໄດ້ຮັບຊັບ ຫຼື ທົດແທນຄືນ, ສ່ວນຊັບຂອງອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ໃຫ້ຮິບເປັນຂອງລັດ.

ສຳລັບນິຕິກຳເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 24 ວັກທີ່ໜຶ່ງ ຂໍ້ 2, 3, 4 ແລະ 5 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຖ້າຝ່າຍເສຍຜົນປະໂຫຍດ ຫາກບໍ່ເຫັນດີຮັບຮອງເອົາ ກໍໃຫ້ສົ່ງຊັບ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຄືນແກ່ຜູ້ກ່ຽວ, ສ່ວນສິ່ງທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ປະຕິບັດຕໍ່ກັນ ກໍໃຫ້ຍົກເລີກແລ້ວກັນໄປ.

ມາດຕາ 29 ນິຕິກຳທີ່ມີເຫດການເປັນເງື່ອນໄຂ

ນິຕິກຳທີ່ມີເຫດການເປັນເງື່ອນໄຂ ແມ່ນ ນິຕິກຳທີ່ກຳນົດເອົາເຫດການໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ແນ່ນອນເປັນເງື່ອນໄຂ ເຮັດໃຫ້ນິຕິກຳມີຜົນໃຊ້ໄດ້ ຫຼື ສິ້ນສຸດ.

ມາດຕາ 30 ນິຕິກຳທີ່ມີເວລາເປັນເງື່ອນໄຂ

ນິຕິກຳທີ່ມີເວລາເປັນເງື່ອນໄຂ ແມ່ນ ນິຕິກຳທີ່ກຳນົດເວລາອັນແນ່ນອນ ເປັນເງື່ອນໄຂເຮັດໃຫ້ນິຕິກຳມີຜົນໃຊ້ໄດ້ ຫຼື ສິ້ນສຸດ.

ໝວດທີ 4
ການຕາງໜ້າ

ມາດຕາ 31 ການຕາງໜ້າ

ການຕາງໜ້າ ແມ່ນ ການທີ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງເອີ້ນວ່າ "ຜູ້ຕາງໜ້າ" ເຄື່ອນໄຫວກັບບຸກຄົນທີສາມ ໃນນາມ ແລະ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງ "ຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ".

ການຕາງໜ້າ ປະກອບດ້ວຍ ການຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ແລະ ການຕາງໜ້າຕາມສັນຍາ.

ມາດຕາ 32 ການຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ

ການຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ແມ່ນ ການຕາງໜ້າ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຫຼື ຕາມການແຕ່ງຕັ້ງຂອງອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດ ບົນພື້ນຖານກົດໝາຍ.

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ອາດແມ່ນ ພໍ່ ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ, ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 33 ການຕາງໜ້າຕາມສັນຍາ

ການຕາງໜ້າຕາມສັນຍາ ແມ່ນ ການທີ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ໄດ້ຮັບສິດ ແລະ ພັນທະ ຈາກຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ ໃຫ້ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ເຮັດນິຕິກຳ ຫຼື ກະທຳສິ່ງໃດໜຶ່ງ ກັບບຸກຄົນທີສາມ ຕາມສັນຍາ.

ມາດຕາ 34 ເງື່ອນໄຂ ແລະ ຜົນຂອງນິຕິກຳຕໍ່ຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ

ນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຜູ້ຕາງໜ້າ ຈະມີຜົນຕໍ່ຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ ກໍຕໍ່ເມື່ອຜູ້ຕາງໜ້າ ຫາກມີສິດຕາງໜ້າ ແລະ ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ບຸກຄົນທີສາມຮູ້ວ່າຕົນເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ເຮັດນິຕິກຳ ເພື່ອຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ.

ມາດຕາ 35 ນິຕິກຳ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນໂດຍບອກຊື່ຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຕາງໜ້າຫາກໄດ້ເຮັດນິຕິກຳ ກັບບຸກຄົນທີສາມ ໂດຍບອກຊື່ຂອງຕົນເອງ ແລະ ບໍ່ໄດ້ແຈ້ງເຈດຈຳນົງໃນການຕາງໜ້າ ຖືວ່າການເຮັດນິຕິກຳດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເພື່ອຕົນເອງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ບຸກຄົນທີສາມ ຫາກຮູ້ ຫຼື ສາມາດຮູ້ໄດ້ວ່າຜູ້ຕາງໜ້າເຮັດນິຕິກຳ ໃນນາມຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ.

ມາດຕາ 36 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ

ຜູ້ຕາງໜ້າ ມີ ສິດ ແລະ ພັນທະ ຕາມສັນຍາ ຫຼື ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ຜູ້ຕາງໜ້າ ບໍ່ມີສິດເຮັດນິຕິກຳກັບຕົນເອງ ຫຼື ກັບບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ຕົນມີຜົນປະໂຫຍດຮ່ວມນຳ ຫຼື ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໃຫ້ບຸກຄົນທີສາມນີ້

ມາດຕາ 37 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ

ຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ ມີ ສິດ ແລະ ພັນທະ ຕາມສັນຍາ ຫຼື ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 38 ຜູ້ຕາງໜ້າແທນ

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ມີສິດ ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ມອບໝາຍໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າແທນຕົນກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຜົນການກະທຳຂອງຜູ້ຕາງໜ້າແທນ.

ໃນກໍລະນີ ມີເຫດຜົນອັນສຳຄັນ ທີ່ບໍ່ສາມາດຫຼີກລ່ຽງໄດ້ ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມສັນຍາ ມີສິດແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ມອບໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າແທນຕົນກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງແຈ້ງກ່ຽວກັບບຸກຄະລິກກະພາບ, ຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ຕາງໜ້າແທນໃຫ້ຜູ້ຖືກຕາງໜ້າໃນທັນໃດ ເພື່ອຂໍຄວາມເຫັນດີຈາກຜູ້ກ່ຽວ. ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມສັນຍາ ກໍຈະຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນແກ່ຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ ຍ້ອນການກະທຳຂອງຜູ້ຕາງໜ້າແທນນັ້ນ.

ມາດຕາ 39 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຕາງໜ້າແທນ

ຜູ້ຕາງໜ້າແທນ ມີ ສິດ ແລະ ພັນທະຕໍ່ຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຄືກັນກັບຜູ້ຕາງໜ້າ ແລະ ຕ້ອງນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະ ໃນຂອບເຂດທີ່ຜູ້ຕາງໜ້າມອບໃຫ້.

ມາດຕາ 40 ຜົນຂອງນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຜູ້ບໍ່ມີສິດເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ

ບຸກຄົນໃດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບສິດໃຫ້ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ຫາກເຮັດນິຕິກຳ ທີ່ເກີນສິດ ແລະ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ ຜູ້ກ່ຽວ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ນິຕິກຳນັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ ຫາກເຫັນດີຮັບເອົາ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ ຫາກຮູ້ ຫຼື ຄວນຮູ້ ກ່ຽວກັບການເຮັດນິຕິກຳໂດຍຊື່ຂອງຜູ້ທີ່ບໍ່ມີສິດເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ແຕ່ບໍ່ທັກທ້ວງ ຫຼື ຄັດຄ້ານ ຫຼື ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ກໍຖືວ່ານິຕິກຳນັ້ນ ໄດ້ຖືກຮັບເອົາໂດຍຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ. ຖ້າມີຄວາມເສຍຫາຍເກີດຂຶ້ນ ຜູ້ຖືກຕາງໜ້າຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ.

ຖ້າບຸກຄົນທີສາມ ຫາກຮູ້ວ່າຕົນໄດ້ເຮັດນິຕິກຳກັບຜູ້ບໍ່ມີສິດເປັນຜູ້ຕາງໜ້າແລ້ວ ໃຫ້ແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແກ່ຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ ຫຼື ຜູ້ບໍ່ມີສິດເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ເພື່ອໃຫ້ຕອບຕາມເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້. ຖ້າໝົດກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວແລ້ວ ຫາກບໍ່ມີຄຳຕອບ ກໍຖືວ່ານິຕິກຳນັ້ນ ບໍ່ຖືກຮັບຮອງໂດຍຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ. ໃນກໍລະນີນີ້ ບຸກຄົນທີສາມ ສາມາດບອກເລີກນິຕິກຳນັ້ນໄດ້ຝ່າຍດຽວ ແລະ ຖ້າມີຄວາມເສຍຫາຍເກີດຂຶ້ນ ກໍມີສິດຮຽກຮ້ອງໃຫ້ໃຊ້ແທນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຜູ້ກ່ຽວຫາກຮູ້ ຫຼື ຄວນຮູ້ໃນເວລາເຮັດນິຕິກຳນັ້ນ.

ມາດຕາ 41 ຜົນຂອງການເຮັດນິຕິກຳເກີນຂອບເຂດຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ

ຜູ້ຕາງໜ້າ ທີ່ເຮັດນິຕິກຳເກີນຂອບເຂດສິດຂອງຕົນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ນິຕິກຳນັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ ຫາກເຫັນດີຮັບເອົາ.

ໃນກໍລະນີ ບຸກຄົນທີສາມ ຫາກເຊື່ອຢ່າງມີເຫດຜົນວ່າ ນິຕິກຳ ທີ່ຜູ້ຕາງໜ້າ ເຮັດກັບຕົນນັ້ນ ຢູ່ໃນຂອບເຂດສິດຂອງການຕາງໜ້າ, ຖືວ່າ ນິຕິກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນນັ້ນ ເປັນການຖືກຕ້ອງ.

ຖ້າບຸກຄົນທີສາມ ຫາກຮູ້ວ່າຕົນໄດ້ເຮັດນິຕິກຳກັບຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ເຮັດເກີນຂອບເຂດສິດ ສາມາດແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ ເພື່ອໃຫ້ຄຳຕອບຕາມເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້. ຖ້າໝົດກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວແລ້ວ ຫາກບໍ່ມີຄຳຕອບ ກໍຖືວ່ານິຕິກຳນັ້ນບໍ່ຖືກຮັບເອົາໂດຍຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ. ໃນກໍລະນີນີ້ ບຸກຄົນທີສາມ ສາມາດບອກເລີກນິຕິກຳນັ້ນໄດ້ຝ່າຍດຽວ ແລະ ຖ້າມີຄວາມເສຍຫາຍເກີດຂຶ້ນ ກໍມີສິດຮຽກຮ້ອງໃຫ້ໃຊ້ແທນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຜູ້ກ່ຽວຫາກຮູ້ ຫຼື ຄວນຮູ້ ກ່ຽວກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຕາງໜ້າ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ຫາກເຮັດນິຕິກຳເກີນຂອບເຂດ ໂດຍເຈດຕະນາ ທີ່ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ ພວກກ່ຽວຕ້ອງຮ່ວມກັນຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 42 ການສິ້ນສຸດການຕາງໜ້າ

ການຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ຈະສິ້ນສຸດໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການປົກຄອງເດັກ ໄດ້ສິ້ນສຸດ;
2. ການຄຸ້ມຄອງຜູ້ທີ່ຖືກ ຈຳກັດ ຫຼື ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ໄດ້ສິ້ນສຸດ;
3. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ຕໍ່ລູກທີ່ຍັງບໍ່ທັນບັນລຸກະສຽນອາຍຸ ໄດ້ສິ້ນສຸດ;
4. ຜູ້ຖືກຕາງໜ້າ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ ໄດ້ເສຍຊີວິດ ຫຼື ຖືກຍຸບເລີກ ຫຼື ລົ້ມລະລາຍ;
5. ກໍລະນີອື່ນ ທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ການຕາງໜ້າຕາມສັນຍາ ຈະສິ້ນສຸດລົງໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ສັນຍາການຕາງໜ້າ ໄດ້ສິ້ນສຸດ;
2. ກໍລະນີອື່ນ ທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ໝວດທີ 5
ໄລຍະເວລາ

ມາດຕາ 43 ໄລຍະເວລາ

ໄລຍະເວລາ ແມ່ນ ຊ່ວງເວລາໃດໜຶ່ງ ທີ່ກຳນົດເວລາເລີ່ມຕົ້ນ ໄປເຖິງເວລາສິ້ນສຸດ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 44 ການກຳນົດໄລຍະເວລາ

ການກຳນົດໄລຍະເວລາ ແມ່ນ ການກຳນົດຂອບເຂດເວລາ, ການນຳໃຊ້ ແລະ ການຄິດໄລ່ ໄລຍະເວລາ, ການເລີ່ມນັບໄລຍະເວລາ ແລະ ການສິ້ນສຸດໄລຍະເວລາ.

ມາດຕາ 45 ການກຳນົດຂອບເຂດເວລາ

ການກຳນົດຂອບເຂດເວລາ ແມ່ນ ການກຳນົດໄລຍະເວລາໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງອາດກຳນົດເປັນ ວິນາທີ, ນາທີ, ຊົ່ວໂມງ, ວັນ, ສັປະດາ ຫຼື ອາທິດ, ເດືອນ, ປີ ຫຼື ດ້ວຍເຫດການໃດໜຶ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ກ່ຽວກັບກຳນົດເວລາ ເປັນ ຕົ້ນສັປະດາ ຫຼື ຕົ້ນອາທິດ, ກາງສັປະດາ ຫຼື ກາງອາທິດ, ທ້າຍສັປະດາ ຫຼື ທ້າຍອາທິດ, ຕົ້ນເດືອນ, ກາງເດືອນ, ທ້າຍເດືອນ, ຕົ້ນປີ, ກາງປີ, ທ້າຍປີ ນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຕົ້ນສັປະດາ ຫຼື ຕົ້ນອາທິດ ແມ່ນ ວັນຈັນ ຫາ ວັນອັງຄານ ຂອງສັປະດາ ຫຼື ອາທິດນັ້ນ;
2. ກາງສັປະດາ ຫຼື ກາງອາທິດ ແມ່ນ ວັນພຸດ ຫາ ວັນພະຫັດ ຂອງສັປະດາ ຫຼື ອາທິດນັ້ນ;
3. ທ້າຍສັປະດາ ຫຼື ທ້າຍອາທິດ ແມ່ນ ວັນສຸກ ຫາ ວັນອາທິດ ຂອງສັປະດາ ຫຼື ອາທິດນັ້ນ;
4. ຕົ້ນເດືອນ ແມ່ນ ວັນທີ 1 ຫາ ວັນທີ 10 ຂອງເດືອນນັ້ນ;
5. ກາງເດືອນ ແມ່ນ ວັນທີ 11 ຫາ ວັນທີ 20 ຂອງເດືອນນັ້ນ;
6. ທ້າຍເດືອນ ແມ່ນ ວັນທີ 21 ຫາ ວັນສຸດທ້າຍ ຂອງເດືອນນັ້ນ;

7. ຕົ້ນປີ ແມ່ນ ເດືອນມັງກອນ ຫາ ເດືອນເມສາ;

8. ກາງປີ ແມ່ນ ເດືອນພຶດສະພາ ຫາ ເດືອນສິງຫາ;

9. ທ້າຍປີ ແມ່ນ ເດືອນກັນຍາ ຫາ ເດືອນທັນວາ.

ມາດຕາ 46 ການນຳໃຊ້ ແລະ ການຄິດໄລ່ໄລຍະເວລາ

ການນຳໃຊ້ ແລະ ການຄິດໄລ່ໄລຍະເວລາ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 45 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ກົດໝາຍ, ຄຳຕັດສິນຂອງສານປະຊາຊົນ ຫຼື ສັນຍາ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 47 ການເລີ່ມນັບໄລຍະເວລາ

ໄລຍະເວລາ ຈະເລີ່ມນັບ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຖ້າໄລຍະເວລາ ຫາກກຳນົດເປັນນາທີ ຫຼື ຊົ່ວໂມງ ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ມີການກະທຳໃນເວລານັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ຄຳຕັດສິນຂອງສານປະຊາຊົນ ຫຼື ສັນຍາ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ;

2. ຖ້າໄລຍະເວລາ ຫາກກຳນົດເປັນ ວັນ, ສັບປະດາ ຫຼື ອາທິດ, ເດືອນ, ປີ ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ວັນຖັດໄປ;

3. ຖ້າໄລຍະເວລາ ຫາກບໍ່ສາມາດກຳນົດວັນທີໄດ້ ໃຫ້ກຳນົດເອົາວັນທີ 1 ຂອງເດືອນຖັດໄປ ເປັນວັນເລີ່ມນັບເວລາ;

4. ຖ້າໄລຍະເວລາ ຫາກກຳນົດດ້ວຍເຫດການໃດໜຶ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນ ເຊັ່ນ ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ວັນເກີດເຫດການນັ້ນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີມີການຕໍ່ເວລາ ໂດຍບໍ່ໄດ້ກຳນົດວັນເລີ່ມຕົ້ນຂອງການຕໍ່ເວລາ ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ວັນຖັດຈາກວັນສຸດທ້າຍຂອງກຳນົດເວລາເດີມ ເປັນວັນເລີ່ມຕົ້ນ.

ມາດຕາ 48 ການສິ້ນສຸດໄລຍະເວລາ

ໄລຍະເວລາ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຖ້າໄລຍະເວລາ ຫາກຄິດໄລ່ເປັນຈຳນວນ ນາທີ ຫຼື ຊົ່ວໂມງ ເວລາຈະສິ້ນສຸດລົງ ພາຍຫຼັງນາທີສຸດທ້າຍຂອງກຳນົດເວລານັ້ນໄດ້ຜ່ານໄປ;

2. ຖ້າໄລຍະເວລາ ຫາກຄິດໄລ່ເປັນຈຳນວນ ວັນ, ສັບປະດາ ຫຼື ອາທິດ, ເດືອນ, ປີ ເວລາຈະສິ້ນສຸດລົງ ພາຍຫຼັງວັນສຸດທ້າຍໄດ້ຜ່ານໄປ;

3. ຖ້າວັນສຸດທ້າຍ ຫາກເປັນວັນພັກທາງລັດຖະການ ໃນກໍລະນີໄດ້ດຳເນີນການໃນວັນນັ້ນ ກໍໃຫ້ຖືວ່າວັນນັ້ນ ສຸດທ້າຍຂອງໄລຍະເວລາ, ແຕ່ຖ້າບໍ່ໄດ້ດຳເນີນການໃນວັນນັ້ນ ໃຫ້ຖືເອົາວັນຖັດຈາກວັນພັກທາງລັດຖະການນັ້ນ ເປັນວັນສຸດທ້າຍຂອງໄລຍະເວລາ;

4. ການສິ້ນສຸດໄລຍະເວລາຂອງເຫດການໃດໜຶ່ງ ເຊັ່ນ ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ໃຫ້ອີງໃສ່ການປະກາດທາງລັດຖະການ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີການປະກາດທາງລັດຖະການນັ້ນ ໃຫ້ຖືເອົາວັນທີ່ສະພາບການດັ່ງກ່າວນັ້ນ ກັບຄືນສູ່ສະພາບປົກກະຕິ.

ໝວດທີ 6
ອາຍຸຄວາມ
ກ. ອາຍຸຄວາມ

ມາດຕາ 49 ອາຍຸຄວາມ

ອາຍຸຄວາມ ແມ່ນ ໄລຍະເວລາ ທີ່ກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ໄດ້ສິດ ຫຼື ເສຍສິດໃນການເປັນເຈົ້າຂອງແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 50 ປະເພດອາຍຸຄວາມ

ອາຍຸຄວາມ ແບ່ງອອກເປັນ ສອງ ປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ອາຍຸຄວາມໄດ້ສິດ,
2. ອາຍຸຄວາມເສຍສິດ.

ມາດຕາ 51 ອາຍຸຄວາມໄດ້ສິດ

ອາຍຸຄວາມໄດ້ສິດ ແມ່ນ ສາເຫດຂອງການໄດ້ສິດຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງຕໍ່ຊັບ ດ້ວຍການຄອບຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບຂອງຜູ້ອື່ນດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ, ຢ່າງເປີດເຜີຍ, ຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ສະຫງົບ ຄືກັນກັບຕົນເອງເປັນເຈົ້າຂອງ ເປັນເວລາ ຊາວປີ ສຳລັບອະສັງຫາລິມະຊັບ, ຫ້າປີ ສຳລັບສັງຫາລິມະຊັບ.

ມາດຕາ 52 ອາຍຸຄວາມເສຍສິດ

ອາຍຸຄວາມເສຍສິດ ແມ່ນ ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ສິດຄົ້ນສູນສິ້ນ ອັນເນື່ອງມາຈາກການບໍ່ເຄື່ອນໄຫວຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງສິດ ພາຍໃນເວລາ ສິບປີ ສຳລັບສັນຍາຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ, ສາມປີ ສຳລັບສັນຍາປະກັນໄພ ຫຼື ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ສິດທວງໜີ້ສິນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ກົດໝາຍຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 53 ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບອາຍຸຄວາມ

ສານ ບໍ່ສາມາດພິຈາລະນາກ່ຽວກັບອາຍຸຄວາມ ຖ້າຫາກຄູ່ຄວາມບໍ່ໄດ້ຍົກເອົາອາຍຸຄວາມມາເປັນຂໍ້ໂຕ້ແຍ້ງ.

ມາດຕາ 54 ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ປ່ຽນແປງອາຍຸຄວາມ

ອາຍຸຄວາມ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ປ່ຽນແປງ.

ມາດຕາ 55 ການຮັບຮູ້ໜີ້ສິນ ຫຼື ມີບັນທຶກຢັ້ງຢືນພາຍຫຼັງໝົດອາຍຸຄວາມ

ການຮັບຮູ້ໜີ້ສິນ ຫຼື ມີບັນທຶກ ຂອງລູກໜີ້ ພາຍຫຼັງໝົດອາຍຸຄວາມແລ້ວ ທີ່ອື່ນ ຫຼື ມີບັນທຶກຢັ້ງຢືນ ຍັງຈະສືບຕໍ່ປະຕິບັດຈົນກວ່າຈະໝົດອາຍຸຄວາມ ໂດຍເລີ່ມແຕ່ວັນຮັບຮູ້ໜີ້ສິນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ກໍລະນີຫຼີກເວັ້ນ ຂອງມາດຕານີ້ ຈະບໍ່ມີສິດປະຕິບັດຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ ເຊັ່ນ ຜູ້ຄ້ຳປະກັນ.

ການເຫັນດີຂອງຜູ້ເສຍໃຫ້ແກ່ເຈົ້າກຳມະສິດເກີນຂອງຜູ້ຄອບຄອງ ພາຍຫຼັງໝົດອາຍຸຄວາມແລ້ວ ຊັບດັ່ງກ່າວ ຈະຕົກເປັນຂອງເຈົ້າກຳມະສິດເດີມ.

ມາດຕາ 56 ການບໍ່ມີອາຍຸຄວາມ

ການບໍ່ມີອາຍຸຄວາມ ມີກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການທວງເອົາຊັບຂອງຄືນ;
2. ການທວງໃຫ້ປະຕິບັດພັນທະກໍ່ສ້າງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ;
3. ການທວງເພື່ອປົກປ້ອງສິດສ່ວນບຸກຄົນ ທີ່ບໍ່ມີລັກສະນະຊັບສົມບັດ.

ຂ. ການນັບອາຍຸຄວາມ

ມາດຕາ 57 ການນັບອາຍຸຄວາມ

ອາຍຸຄວາມ ໃຫ້ນັບຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການໄດ້ສິດ ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ວັນເຂົ້າຄອບຄອງ ເປັນຕົ້ນໄປ ຈົນຄົບກຳນົດອາຍຸຄວາມ;
2. ການເສຍສິດ ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ວັນທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ສິດທວງ ເປັນຕົ້ນໄປ ຈົນເຖິງກຳນົດອາຍຸຄວາມ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ມີພັນທະ ຫາກໄດ້ເຊື່ອງຕົວຫຼົບໜີ ອາຍຸຄວາມໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ວັນທີ່ຜູ້ມີສິດໄດ້ຮູ້ຂ່າວ ຫຼື ຄວນຈະຮູ້, ໄດ້ເຫັນ ຫຼື ຄວນຈະເຫັນ ຫຼື ຮູ້ບ່ອນຢູ່ສຸດທ້າຍຂອງຜູ້ກ່ຽວ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 58 ການນັບອາຍຸຄວາມດ້ວຍການຄອບຄອງຕໍ່ຂອງບຸກຄົນຜູ້ໃໝ່

ອາຍຸຄວາມດ້ວຍການຄອບຄອງຕໍ່ຂອງບຸກຄົນຜູ້ໃໝ່ ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ວັນເຂົ້າຄອບຄອງຂອງຜູ້ທຳອິດ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຄ. ການໂຈະ ແລະ ການຢຸດສະງັກ

ມາດຕາ 59 ການໂຈະອາຍຸຄວາມ

ການໂຈະອາຍຸຄວາມ ແມ່ນ ການຢຸດເຊົາອາຍຸຄວາມໄວ້ຊົ່ວຄາວ ຍ້ອນມີເຫດການໃດໜຶ່ງເກີດຂຶ້ນ ຊຶ່ງເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການທວງ ຫຼື ການຮ້ອງຟ້ອງ ເຊັ່ນ ການຫຼົບໜີຂອງລູກໜີ້, ນ້ຳຖ້ວມ, ແຜ່ນດິນໄຫວ.

ການໂຈະອາຍຸຄວາມ ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ວັນເກີດເຫດການ ຈົນຮອດວັນສິ້ນສຸດເຫດການ ຫຼື ຕາມການປະກາດທາງການ ກ່ຽວກັບເຫດການນັ້ນ.

ໄລຍະເວລາທີ່ໂຈະນັ້ນ ບໍ່ໃຫ້ນັບເຂົ້າໃນອາຍຸຄວາມ, ສ່ວນໄລຍະເວລາກ່ອນການໂຈະອາຍຸຄວາມ ຈະຖືກນັບລວມເຂົ້າກັບໄລຍະເວລາທີ່ໄດ້ສືບຕໍ່ ພາຍຫຼັງການໂຈະນັ້ນໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ.

ມາດຕາ 60 ສາເຫດຂອງການໂຈະອາຍຸຄວາມ

ອາຍຸຄວາມ ຈະຖືກໂຈະຍ້ອນເຫດການ ດັ່ງນີ້:

1. ເຫດບັງເອີນ ຫຼື ເຫດສຸດວິໄສ;
2. ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຊຶ່ງບໍ່ທັນມີຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 61 ການຢຸດສະງັກອາຍຸຄວາມ

ການຢຸດສະງັກອາຍຸຄວາມ ແມ່ນ ການບໍ່ນັບເອົາໄລຍະເວລາທີ່ຜ່ານມາ ເຂົ້າໃນອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງ.

ອາຍຸຄວາມ ຈະຢຸດສະງັກ ເມື່ອມີສາເຫດໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ມີການທວງ ຫຼື ການຮ້ອງຟ້ອງ ຂອງຜູ້ມີສິດ;
2. ມີການຮັບຮູ້ໜີ້ສິນ ຫຼື ພັນທະອື່ນ ຂອງຜູ້ມີພັນທະ.

ເມື່ອມີສາເຫດໃດໜຶ່ງຕາມວັກທີສອງ ຂອງມາດຕານີ້ ໃຫ້ເລີ່ມຕົ້ນນັບອາຍຸຄວາມໃໝ່.

ມາດຕາ 62 ຜົນສະທ້ອນຂອງການຢຸດສະງັກອາຍຸຄວາມ

ການຢຸດສະງັກອາຍຸຄວາມ ຈະມີຜົນສະທ້ອນສະເພາະແຕ່ຄູ່ກໍລະນີ ແລະ ຜູ້ສືບທອດຂອງຜູ້ກ່ຽວ ເທົ່ານັ້ນ.

ການທວງ, ການຮ້ອງຟ້ອງຂອງຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຈະພາໃຫ້ອາຍຸຄວາມຂອງຜູ້ມີສິດຮ່ວມອື່ນ ຢຸດສະງັກ ເຊັ່ນດຽວກັນ

ການທວງ, ການຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ລູກໜີ້ ຈະພາໃຫ້ອາຍຸຄວາມຂອງຜູ້ຄ້ຳປະກັນ ຢຸດສະງັກ ເຊັ່ນດຽວກັນ.

ການຮັບຮູ້ ຫຼື ການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນຂອງໜຶ່ງໃນບັນດາລູກໜີ້ຮ່ວມ ຈະພາໃຫ້ອາຍຸຄວາມຂອງລູກໜີ້ຮ່ວມຄົນອື່ນທັງໝົດ ຢຸດສະງັກ ເຊັ່ນດຽວກັນ.

ການທວງມູນມໍລະດົກຂອງໜຶ່ງໃນບັນດາຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຮ່ວມ ຫຼື ການຮັບຮູ້ສິດຂອງຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຈະພາໃຫ້ອາຍຸຄວາມຂອງຜູ້ສືບທອດຮ່ວມອື່ນ ຢຸດສະງັກ ເຊັ່ນດຽວກັນ.

ພາກທີ II
ບຸກຄົນ ແລະ ນິຕິບຸກຄົນ
ໝວດທີ 1
ບຸກຄົນ
ກ. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງບຸກຄົນ

ມາດຕາ 63 ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງບຸກຄົນ

ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງບຸກຄົນ ແມ່ນ ຄວາມສາມາດຂອງບຸກຄົນໃນການມີ ສິດ ແລະ ພັນທະ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ນັບແຕ່ວັນບຸກຄົນນັ້ນ ເກີດອອກມາມີຊີວິດ ແລະ ສິ້ນສຸດລົງນັບແຕ່ເວລາບຸກຄົນນັ້ນເສຍຊີວິດ.

ພົນລະເມືອງລາວ ທຸກຄົນແມ່ນມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍເທົ່າທຽມກັນ.

ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ກໍມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍ ຄືກັນກັບພົນລະເມືອງລາວ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ກົດໝາຍ ຫຼື ສົນທິສັນຍາ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 64 ເນື້ອໃນຂອງຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງບຸກຄົນ

ເນື້ອໃນຂອງຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງບຸກຄົນ ແມ່ນ ສິດ ແລະ ພັນທະ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

໒. ສິດສ່ວນບຸກຄົນ

ມາດຕາ 65 ສິດສ່ວນບຸກຄົນ

ສິດສ່ວນບຸກຄົນ ແມ່ນ ສິດສະເພາະ ຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດມອບ ຫຼື ໂອນໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ເຊັ່ນ ສິດ ໃນການມີຊີວິດ, ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ສຸຂະພາບ, ອິດສະລະພາບ, ຊື່ສຽງ, ກຽດສັກສີ, ມີຊື່ສະເພາະ, ຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອື່ນ ທີ່ເປັນສ່ວນຕົວຂອງບຸກຄົນນັ້ນ.

ມາດຕາ 66 ການປົກປ້ອງສິດສ່ວນບຸກຄົນ

ການປົກປ້ອງສິດສ່ວນບຸກຄົນ ແມ່ນ ການປົກປ້ອງສິດ ຕາມລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ ຊຶ່ງບໍ່ມີໃຜສາມາດລະເມີດໄດ້, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ເມື່ອສິດສ່ວນບຸກຄົນຫາກຖືກລະເມີດ ບຸກຄົນນັ້ນ ສາມາດຟື້ນຟູສິດດ້ວຍຕົນເອງ ດ້ວຍການຮຽກຮ້ອງ ຫຼື ຟ້ອງໃຫ້ຜູ້ລະເມີດ ຢຸດເຊົາການລະເມີດ ແລະ ໃຫ້ຟື້ນຟູສິດນັ້ນຄືນ; ຖ້າຫາກບໍ່ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ກໍມີສິດສະເໜີໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີສິດອຳນາດແກ້ໄຂ. ນອກຈາກໃຫ້ມີການຟື້ນຟູສິດແລ້ວ ຍັງມີສິດຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍຕາມກົດໝາຍ

໓. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງບຸກຄົນ

ມາດຕາ 67 ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງບຸກຄົນ

ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງບຸກຄົນ ແມ່ນ ຄວາມສາມາດນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະດ້ວຍຕົນເອງ.

ມາດຕາ 68 ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານປະພຶດ ແມ່ນ ຜູ້ບໍ່ພົ້ນກະສຽນອາຍຸ, ຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ມາດຕາ 69 ຜູ້ພົ້ນກະສຽນອາຍຸ ແລະ ຜູ້ບໍ່ພົ້ນກະສຽນອາຍຸ

ຜູ້ພົ້ນກະສຽນອາຍຸ ແມ່ນ ຜູ້ທີ່ມີອາຍຸແຕ່ ສິບແປດປີ ຂຶ້ນໄປ.

ຜູ້ພົ້ນກະສຽນອາຍຸ ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດເຕັມສ່ວນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ຜູ້ບໍ່ພົ້ນກະສຽນອາຍຸ ແມ່ນ ເດັກທີ່ມີອາຍຸຕ່ຳກວ່າ ສິບແປດປີ ແລະ ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດບໍ່ເຕັມສ່ວນ.

ມາດຕາ 70 ຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ແມ່ນ ຜູ້ທີ່ບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມ ຫຼື ຄາດຄະເນໄດ້ເຖິງຜົນສະທ້ອນ ຈາກການກະທຳຂອງຕົນ ທີ່ອາດເກີດເຫດຮ້າຍ ຫຼື ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ຕໍ່ສິດ ແລະ ຜົນປະ

ໂດຍເຂດຍງກັນ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ເນື່ອງມາຈາກການຕິດສິ່ງເສບຕິດ, ດື່ມສຸລາຈົນຂາດສະຕິ, ຈິດປະສາດ ຫຼື ສາເຫດອື່ນ ຊຶ່ງສານເປັນຜູ້ຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າ ເປັນຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ມາດຕາ 71 ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ແມ່ນ ຜູ້ທີ່ບໍ່ສາມາດກະທຳ ຫຼື ບໍ່ຮູ້ໄດ້ເຖິງຜົນສະທ້ອນຈາກການກະທຳຂອງຕົນ ເນື່ອງຈາກສຸຂະພາບຈິດຂອງຜູ້ກ່ຽວ ຊຶ່ງສານເປັນຜູ້ຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າ ເປັນຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ມາດຕາ 72 ການເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງຂອງເດັກ

ເດັກ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄຳເຫັນດີຈາກພໍ່ ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ການເຄື່ອນໄຫວຊີວິດປະຈຳວັນ ທີ່ເໝາະສົມກັບອາຍຸຂອງເດັກ.

ນິຕິກຳໃດ ທີ່ເດັກເຮັດຂຶ້ນ ໂດຍບໍ່ມີຄຳເຫັນດີ ຂອງພໍ່ ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ ເປັນໂມຄະ.

ມາດຕາ 73 ການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງເດັກ

ເດັກ ມີຄວາມສາມາດໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ເຊັ່ນ ການຄ້າຂາຍ, ການບໍລິການ, ການຜະລິດ ບົນພື້ນຖານການເຫັນດີຂອງ ພໍ່ ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ. ໃນການດຳເນີນທຸລະກິດນັ້ນ, ຜູ້ກ່ຽວມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຄືກັນກັບຜູ້ບັນລຸກະສຽນອາຍຸ.

ມາດຕາ 74 ການອອກແຮງງານຂອງເດັກ

ເດັກ ມີຄວາມສາມາດອອກແຮງງານ ຕາມການເຫັນດີຂອງ ພໍ່ ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ ບົນພື້ນຖານກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮງງານ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 75 ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຮັບຮູ້ວ່າເປັນຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ພໍ່ ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ, ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ, ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານໃຫ້ພິຈາລະນາຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າ ບຸກຄົນທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ເປັນຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ສານຫາກຮັບຮູ້ວ່າ ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດແລ້ວ ກໍຕ້ອງກຳນົດຜູ້ຄຸ້ມຄອງຂອງຜູ້ກ່ຽວ ເຖິງວ່າຈະບໍ່ມີການຮ້ອງຂໍ ກໍຕາມ.

ມາດຕາ 76 ຜົນຂອງການຮັບຮູ້ເປັນຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ເມື່ອມີຄຳຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດແລ້ວ ນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຜ່ານການຕາງໜ້າຂອງຜູ້ປົກຄອງ ເປັນໂມຄະ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ນິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຄື່ອນໄຫວຊີວິດປະຈຳວັນ.

ເມື່ອຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຫາກກັບຄືນສູ່ສະພາບປົກກະຕິແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື ຜູ້ມີສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດກ່ຽວຂ້ອງ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານລຶບລ້າງຄຳຕັດສິນທີ່ຮັບຮູ້ວ່າຜູ້ກ່ຽວ ເປັນຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ມາດຕາ 77 ຜົນຂອງການຮັບຮູ້ວ່າເປັນຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ເມື່ອໄດ້ຄຳຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດແລ້ວ ບຸກຄົນນັ້ນ ກໍຈະບໍ່ສາມາດເຮັດນິຕິກຳດ້ວຍຕົນເອງ, ຜູ້ປົກຄອງເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ໃນການເຮັດນິຕິກຳ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ກ່ຽວ

ເມື່ອຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຫາກໄດ້ກັບຄືນສູ່ສະພາບປົກກະຕິແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື ຜູ້ມີສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານລົບລ້າງຄຳຕັດສິນທີ່ຮັບຮູ້ວ່າຜູ້ກ່ຽວເປັນຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

໗. ການຄຸ້ມຄອງ ຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ມາດຕາ 78 ການຄຸ້ມຄອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງໂດຍຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ກ່ຽວ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນ.

ມາດຕາ 79 ເງື່ອນໄຂຂອງການເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ແມ່ນ ຜູ້ທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃຫ້ເປັນຜູ້ເບິ່ງແຍງດູແລ ແລະ ປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ຜູ້ທີ່ຈະຖືກສານແຕ່ງຕັ້ງເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
2. ບໍ່ຖືກສານຕັດສິນລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບມາກ່ອນ ຍ້ອນການກະທຳຜິດໂດຍເຈດຕະນາ;
3. ບໍ່ຖືກສານຕັດສິນໃຫ້ລົ້ມລະລາຍມາກ່ອນ;
4. ບໍ່ຖືກຫ້າມເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງມາກ່ອນ.

ມາດຕາ 80 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຄຸ້ມຄອງ

ຜູ້ຄຸ້ມຄອງຂອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ມີສິດຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ນຳໃຊ້ຊັບສົມບັດຂອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ເພື່ອເບິ່ງແຍງດູແລຜູ້ກ່ຽວ;
2. ໄດ້ຈ່າຍສິ່ງທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບການຄຸ້ມຄອງປົກປັກຮັກສາຊັບສົມບັດ;
3. ໃຫ້ຄຳເຫັນຕໍ່ການເຮັດນິຕິກຳທີ່ສຳຄັນ ຫຼື ມີມູນຄ່າສູງຂອງຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
4. ຕາງໜ້າເຮັດນິຕິກຳ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດ ຂອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ຜູ້ຄຸ້ມຄອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ມີພັນທະຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ເບິ່ງແຍງດູແລ ແລະ ຮັບປະກັນການປິ່ນປົວຕໍ່ຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;

2. ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໃນການປະຕິບັດນິຕິກຳ;

3. ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບສິນເດີມຂອງຜູ້ກ່ຽວ;

4. ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຜູ້ກ່ຽວ;

5. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກການກະທຳຂອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 487 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 81 ການປົດ, ການຖອນ ຫຼື ປ່ຽນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ

ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ອາດຖືກປົດ, ຖອນ ຫຼື ປ່ຽນຕົວ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ມີເງື່ອນໄຂບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 79 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້;

2. ເສຍຊີວິດ ຫຼື ຖືກສານຕັດສິນວ່າເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ;

3. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການຈັດຕັ້ງນັ້ນ ໄດ້ຍຸບການເຄື່ອນໄຫວລົງ;

4. ບໍ່ມີຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ຫຼື ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢ່າງບໍ່ເໝາະສົມ ຫຼື ລະເມີດພັນທະຢ່າງຮ້າຍແຮງໃນການເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ;

5. ສະເໜີຖອນຕົວຈາກການເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ຍ້ອນເຫດຜົນຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 82 ການມອບການຄຸ້ມຄອງ

ເມື່ອມີການຖອນຕົວ ຫຼື ປ່ຽນຕົວຜູ້ຄຸ້ມຄອງ, ຜູ້ຄຸ້ມຄອງເກົ່າ ຕ້ອງມອບການຄຸ້ມຄອງ ໃຫ້ຜູ້ຄຸ້ມຄອງໃໝ່ ພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ມີການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຄຸ້ມຄອງໃໝ່. ການມອບການຄຸ້ມຄອງ ຕ້ອງເຮັດເປັນບົດບັນທຶກ.

ເນື້ອໃນຂອງບົດບັນທຶກການມອບການຄຸ້ມຄອງ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ເຫດຜົນຂອງການມອບ;

2. ບັນຊີຊັບສິນບັດຂອງຜູ້ຖືກຄຸ້ມຄອງ ໃນເວລາມອບ.

ນາຍບ້ານ ຫຼື ສານ ເປັນຜູ້ຢັ້ງຢືນ ບົດບັນທຶກການມອບການຄຸ້ມຄອງ.

ສານເປັນຜູ້ພິຈາລະນາແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຄຸ້ມຄອງຄົນໃໝ່ ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຂໍຖອນຕົວ ຫຼື ມີການປ່ຽນຕົວຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 81 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 83 ການສິ້ນສຸດການຄຸ້ມຄອງ

ການຄຸ້ມຄອງ ຈະສິ້ນສຸດໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຖືກຄຸ້ມຄອງ ໄດ້ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຄືນດັ່ງເດີມ ຕາມການຕັດສິນຂອງສານ;

2. ຜູ້ຖືກຄຸ້ມຄອງເສຍຊີວິດ.

ມາດຕາ 84 ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດການຄຸ້ມຄອງ

ເມື່ອຜູ້ຖືກຄຸ້ມຄອງ ຫາກມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຄືນຢ່າງຄົບຖ້ວນ ຕາມການຕັດສິນຂອງສານ, ຜູ້ຄຸ້ມຄອງຕ້ອງໄດ້ໄລ່ລຽງ ແລະ ສົ່ງຄືນຊັບສິນບັນດາທີ່ຍັງເຫຼືອ ໃຫ້ຜູ້ຖືກຄຸ້ມຄອງ ພາຍໃນເວລາ ສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນສິ້ນສຸດການຄຸ້ມຄອງ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ຖືກຕັດສິນວ່າຕາຍແລ້ວຫາກຍັງມີຊີວິດ, ຜູ້ກ່ຽວມີສິດຮຽກເອົາຊັບສິນ ແລະ ສິດອື່ນໆຄືນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ວ່າ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບມໍລະດົກຂອງຜູ້ຖືກຕັດສິນວ່າຕາຍແລ້ວ ນັ້ນໄດ້ເອົາ ສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນສິ້ນສຸດການຕັດສິນຂອງ ເປັນຕົ້ນ ໄປ. ສຳລັບການສືບທອດມູນມໍລະດົກຂອງຜູ້ຖືກຕັດສິນວ່າຕາຍແລ້ວນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ພາກທີ VIII ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຈ. ບ່ອນຢູ່

ມາດຕາ 85 ບ່ອນຢູ່

ບ່ອນຢູ່ ຂອງບຸກຄົນ ແມ່ນ ບ່ອນບຸກຄົນນັ້ນ ໄດ້ຈົດທະບຽນສຳມະໂນຄົວ ຫຼື ບ່ອນຢູ່ຕົວຈິງຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ບໍ່ສາມາດກຳນົດບ່ອນຢູ່ ຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ໃຫ້ຖືເອົາບ່ອນຢູ່ສຸດທ້າຍ ຂອງບຸກຄົນນັ້ນເປັນບ່ອນຢູ່.

ມາດຕາ 86 ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ບໍ່ທັນບັນລຸນິຕິພາວະ

ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ບໍ່ທັນບັນລຸນິຕິພາວະ ແມ່ນ ບ່ອນຢູ່ຂອງ ພໍ່ ແມ່. ຖ້າ ພໍ່ ແມ່ ມີບ່ອນຢູ່ຕ່າງກັນ ບ່ອນຢູ່ ຂອງເຂົາ ແມ່ນບ່ອນຢູ່ ຂອງພໍ່ ຫຼື ແມ່ ທີ່ລູກໄດ້ອາໄສຢູ່ນຳ.

ຜູ້ບໍ່ທັນບັນລຸນິຕິພາວະ ອາດມີບ່ອນຢູ່ຕ່າງຈາກ ການເຫັນດີຂອງ ພໍ່ ແມ່ ຫຼື ພໍ່ ຫຼື ແມ່.

ມາດຕາ 87 ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ຖືກປົກຄອງ

ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ຖືກປົກຄອງ ແມ່ນ ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ປົກຄອງ.

ຜູ້ຖືກປົກຄອງ ອາດມີບ່ອນຢູ່ຕ່າງຫາກ ຕາມການເຫັນດີຂອງຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 88 ບ່ອນຢູ່ຂອງ ຜົວ ເມຍ

ບ່ອນຢູ່ຂອງ ຜົວ ເມຍ ແມ່ນ ບ່ອນທີ່ເຂົາເຈົ້າດຳລົງຊີວິດຮ່ວມກັນ.

ຜົວ ເມຍ ອາດມີບ່ອນຢູ່ຕ່າງຫາກ ຕາມການຕົກລົງຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ມາດຕາ 89 ບ່ອນຢູ່ຂອງທະຫານ, ຕຳຫຼວດ

ບ່ອນຢູ່ ຂອງນາຍ ແລະ ພົນ ທະຫານ, ຕຳຫຼວດ ແລະ ພະນັກງານທີ່ເຄື່ອນໄຫວປະຈຳການ ຢູ່ຊາຍແດນ ແລະ ບ່ອນຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ແມ່ນ ບ່ອນບຸກຄົນນັ້ນເຄື່ອນໄຫວ ຫຼື ບ່ອນປະຈຳການຂອງຜູ້ກ່ຽວ. ເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີຜູ້ທີ່ມີບ່ອນຢູ່ປົກກະຕິ.

ມາດຕາ 90 ບ່ອນຢູ່ຂອງນັກໂທດ

ບ່ອນຢູ່ຂອງນັກໂທດທີ່ຖືກຕັດສິນລົງໂທດຂັງ ຫຼື ດັດສ້າງ ແມ່ນ ຄ້າຍຄຸມຂັງ-ດັດສ້າງ ບ່ອນທີ່ຜູ້ກ່ຽວຖືກຄຸມຂັງຢູ່ນັ້ນ.

ມາດຕາ 91 ບ່ອນຢູ່ຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ

ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເຂົ້າມາ ທ່ອງທ່ຽວ ຫຼື ເຮັດວຽກ ຢູ່ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃຫ້ຖືເອົາບ່ອນທີ່ພວກກ່ຽວ ໄດ້ແຈ້ງຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ແລະ ອົງການປົກຄອງເມືອງ ແລະ/ຫຼື ຕຳຫຼວດຄຸ້ມຄອງຄົນຕ່າງປະເທດ ເປັນບ່ອນຢູ່.

ບ່ອນຢູ່ຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແມ່ນ ບ່ອນບຸກຄົນນັ້ນ ໄດ້ຈົດທະບຽນຄອບຄົວ.

ສ. ການຫາຍສາບສູນ ແລະ ການເສຍຊີວິດ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ມາດຕາ 92 ການຫາຍສາບສູນ

ການຫາຍສາບສູນ ແມ່ນ ການທີ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໄດ້ຫາຍໄປ ຈາກຄອບຄົວ ຫຼື ບ່ອນຢູ່ຂອງຕົນ ໂດຍບໍ່ຮູ້ຂ່າວຄາວ ເປັນເວລາ ສອງປີ ຂຶ້ນໄປ ຫຼື ໄດ້ຫາຍໄປໃນສົງຄາມ, ໄພພິບັດ ຫຼື ອຸບັດຕິເຫດ ເປັນເວລາ ຫົກເດືອນຂຶ້ນໄປ, ບຸກຄົນນັ້ນ ຈະຖືວ່າເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນໄດ້ ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອມີຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ກຳນົດເວລາການຫາຍສາບສູນ ແມ່ນ ໃຫ້ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຂ່າວຄັ້ງສຸດທ້າຍ ກ່ຽວກັບບຸກຄົນນັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ, ຖ້າຫາກບໍ່ສາມາດກຳນົດວັນດັ່ງກ່າວໄດ້ ໃຫ້ນັບແຕ່ວັນທີໜຶ່ງຂອງເດືອນຖັດໄປ ແລະ ຖ້າບໍ່ສາມາດກຳນົດເດືອນ ກໍ່ໃຫ້ນັບແຕ່ວັນທີໜຶ່ງ ເດືອນມັງກອນ ຂອງປີຖັດໄປ.

ກຳນົດເວລາການຫາຍສາບສູນ ໃນກໍລະນີເກີດອຸບັດຕິເຫດ ໃຫ້ນັບແຕ່ວັນເກີດອຸບັດຕິເຫດນັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ, ສຳລັບກໍລະນີ ສົງຄາມ ຫຼື ໄພພິບັດ ໃຫ້ນັບແຕ່ວັນສິ້ນສຸດເຫດການດັ່ງກ່າວ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 93 ຜູ້ມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ

ຜົວ ຫຼື ເມຍ, ພໍ່, ແມ່, ຍາດພີ່ນ້ອງ, ການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ຜູ້ມີສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານໃຫ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ.

ມາດຕາ 94 ການຈົດທະບຽນການຫາຍສາບສູນ

ເມື່ອມີຄຳຕັດສິນຂອງສານປະກາດວ່າ ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນແລ້ວ ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງໄປຈົດທະບຽນການຫາຍສາບສູນນັ້ນ ນຳຫ້ອງການປົກຄອງເມືອງ ບ່ອນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ໄດ້ຂຶ້ນສຳມະໂນຄົວ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ຫາຍສາບສູນ ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນສຳມະໂນຄົວ ກໍໃຫ້ຈົດທະບຽນການຫາຍສາບສູນ ນຳຫ້ອງການປົກຄອງເມືອງ ບ່ອນຜູ້ກ່ຽວຢູ່ເປັນປະຈຳ.

ມາດຕາ 95 ຜົນຂອງການປະກາດວ່າເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ

ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນມີຜົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຕ້ອງໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຄຸ້ມຄອງຊັບສົມບັດຂອງຜູ້ກ່ຽວ;
2. ຜົວ ຫຼື ເມຍ ມີສິດ ຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງ ແລະ ແບ່ງປັນສິນສົມລົດ;
3. ເຈົ້າໜີ້ຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອທວງເອົາການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ;
4. ຜູ້ຄຸ້ມຄອງຊັບສົມບັດຂອງຜູ້ກ່ຽວ ມີ ສິດ ແລະ ພັນທະ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ເຊັ່ນ ການນຳໃຊ້ຊັບ ເພື່ອເປັນຄ່າລ້ຽງດູ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ.

ມາດຕາ 96 ການລົບລ້າງການປະກາດວ່າເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ

ເມື່ອບຸກຄົນທີ່ສານໄດ້ຕັດສິນປະກາດວ່າເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫາກກັບຄືນມາ ຫຼື ມີຫຼັກຖານທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ວ່າ ຜູ້ກ່ຽວຍັງມີຊີວິດຢູ່, ຜູ້ກ່ຽວ, ຜູ້ມີສິດ ຫຼື ຜູ້ມີສ່ວນປະໂຫຍດກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານພິຈາລະນາລົບລ້າງຄຳຕັດສິນ ທີ່ໄດ້ປະກາດວ່າຜູ້ກ່ຽວເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ.

ເມື່ອສານໄດ້ລົບລ້າງຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວແລ້ວ ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ກ່ຽວຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືກຟື້ນຟູຄືນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ສຳລັບສິດຂອງສານກ່ຽວກັບ ການຢ່າຮ້າງ ຫຼື ຊັບສິນບັດ ທີ່ໄດ້ສືບທອດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍແພ່ງ.

ມາດຕາ 97 ການເສຍຊີວິດຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ການເສຍຊີວິດຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ແມ່ນ ການທີ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໄດ້ຫາຍໄປຈາກບ່ອນຢູ່ ຫຼື ແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ ໂດຍບໍ່ຮູ້ຂ່າວຄາວເປັນເວລາ ສາມປີ ຂຶ້ນໄປ ຫຼື ໄດ້ຫາຍໄປໃນສົງຄາມ, ໄພພິບັດ ຫຼື ອຸບັດຕິເຫດ ເປັນເວລາ ສອງປີ ຂຶ້ນໄປ, ບຸກຄົນນັ້ນ ຈະຖືວ່າເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອມີຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ການນັບກຳນົດເວລາການເສຍຊີວິດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 92 ວັກທີສອງ ແລະ ສາມ ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 98 ຜູ້ມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ

ຜູ້ມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ ແມ່ນ ບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 93 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 99 ການຈົດທະບຽນການເສຍຊີວິດຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ເມື່ອໄດ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານປະກາດວ່າເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດແລ້ວ ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງໄປຈົດທະບຽນການເສຍຊີວິດ ນຳຫ້ອງການນາຍບ້ານຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນຜູ້ເສຍຊີວິດ ໄດ້ຂຶ້ນສຳມະໂນຄົວ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ເສຍຊີວິດ ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນສຳມະໂນຄົວ ກໍໃຫ້ຈົດທະບຽນການເສຍຊີວິດ ນຳຫ້ອງການນາຍບ້ານຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນຜູ້ກ່ຽວອາໄສຢູ່ປະຈຳ.

ມາດຕາ 100 ຜົນຂອງການປະກາດວ່າເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ ມີຜົນ ດັ່ງນີ້:

1. ສິດ ຜົວ ເມຍ ໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ;
2. ມີການເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກ.

ມາດຕາ 101 ການລົບລ້າງການປະກາດວ່າເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ

ເມື່ອບຸກຄົນທີ່ສານໄດ້ຕັດສິນປະກາດວ່າເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ ຫາກກັບຄືນມາ ຫຼື ມີຫຼັກຖານທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ວ່າ ຜູ້ກ່ຽວຍັງມີຊີວິດຢູ່, ຜູ້ກ່ຽວ, ຜູ້ມີສິດ ຫຼື ຜູ້ມີສ່ວນປະໂຫຍດກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານພິຈາລະນາລົບລ້າງຄຳຕັດສິນທີ່ໄດ້ປະກາດວ່າຜູ້ກ່ຽວເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ.

ເມື່ອສານໄດ້ລົບລ້າງຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວແລ້ວ ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ກ່ຽວຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືກຟື້ນຟູຄືນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຫາກໄດ້ແຕ່ງດອງໃໝ່ ຫຼື ຊັບສິນທີ່ໄດ້ສືບທອດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍແພ່ງ.

ໝວດທີ 2
ນິຕິບຸກຄົນ
ກ. ຫຼັກການທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 102 ນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນ ແມ່ນ ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ, ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ, ມີ ສິດ ແລະ ພັນທະ, ມີຄວາມສາມາດເປັນໂຈດ ແລະ ຈໍາເລີຍຄືກັບບຸກຄົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ນິຕິບຸກຄົນ ຕ້ອງມີອົງປະກອບພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ມີກົດລະບຽບຂອງຕົນ;
2. ໄດ້ຮັບການຂຶ້ນທະບຽນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
3. ມີໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເປັນລະບົບ ເຊັ່ນ ມີຕົວແທນ, ມີຄະນະບໍລິຫານຈັດການ,
4. ມີຊັບສົມບັດ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນ;
5. ມີຄວາມເປັນເອກະລາດ ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງກົດໝາຍໃນນາມຕົນເອງ.

ມາດຕາ 103 ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງນິຕິບຸກຄົນ ແມ່ນ ຄວາມສາມາດມີ ສິດ ແລະ ພັນທະ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງ ທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງນິຕິບຸກຄົນ ເກີດຂຶ້ນນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ

ສໍາລັບນິຕິບຸກຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ຮັບຮູ້ຕາມກົດໝາຍຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ມີ ສິດ ແລະ ພັນທະ ຄືກັນກັບນິຕິບຸກຄົນພາຍໃນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍຫາກໄດ້ກໍານົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 104 ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງນິຕິບຸກຄົນ ແມ່ນ ຄວາມສາມາດນໍາໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະດ້ວຍຕົນເອງ.

ນິຕິບຸກຄົນມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈົນຮອດວັນສິ້ນສຸດການເປັນນິຕິບຸກຄົນ

ມາດຕາ 105 ການສ້າງຕັ້ງນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນ ອາດສ້າງຕັ້ງຕາມກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ດ້ວຍການລວມຕົວຂອງບຸກຄົນ;
2. ດ້ວຍການລວມທຶນ

ນິຕິບຸກຄົນ ອາດສ້າງຕັ້ງດ້ວຍບຸກຄົນຜູ້ດຽວ ຊຶ່ງເອີ້ນວ່າ ບໍລິສັດເຈົ້າກິດຜູ້ດຽວ.

ມາດຕາ 106 ນິຕິບຸກຄົນທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຕົວຂອງບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຕົວຂອງບຸກຄົນ ແມ່ນ ການລວມຕົວຂອງສອງບຸກຄົນຂຶ້ນໄປ ໂດຍມີເຈດຕະນາ ແລະ ວັດຖຸປະສົງຮ່ວມເຂົ້າກັນ ເພື່ອສ້າງຕັ້ງ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວ ນິຕິບຸກຄົນ ໂດຍຫວັງຜົນກຳໄລ ໃນຮູບແບບວິສາຫະກິດ ຫຼື ບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ໃນຮູບແບບສະມາຄົມ.

ມາດຕາ 107 ນິຕິບຸກຄົນທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຊັບ

ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຊັບ ແມ່ນ ການປະກອບທຶນ, ຊັບສິນ ຫຼື ວັດຖຸ ຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ກຸ່ມຄົນ ໂດຍມີເຈດຕະນາ ແລະ ວັດຖຸປະສົງຮ່ວມເຂົ້າກັນ ເພື່ອສ້າງຕັ້ງ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວ ໂດຍບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ໃນຮູບແບບມູນນິທິ.

ມາດຕາ 108 ກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ ແມ່ນ ຂໍ້ກຳນົດກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງ, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວ ທີ່ກຳນົດຂຶ້ນ ເພື່ອໃຫ້ສະມາຊິກ ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບນິຕິບຸກຄົນປະຕິບັດ. ກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີ ແລະ ຮັບຮອງ ຈາກສະມາຊິກຂອງນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ ກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ຂອງນິຕິບຸກຄົນ;
2. ຈຸດປະສົງ ແລະ ຂອບເຂດການເຄື່ອນໄຫວຂອງນິຕິບຸກຄົນ.
3. ບ່ອນຢູ່ຂອງນິຕິບຸກຄົນ;
4. ທຶນຈົດທະບຽນ (ຖ້າຫາກມີ),
5. ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຂອງນິຕິບຸກຄົນ,
6. ການປັບປຸງ ຫຼື ປ່ຽນແປງ ເນື້ອໃນຂອງກົດລະບຽບ.
7. ການລວມ, ແຍກ ຫຼື ຍຸບເລີກນິຕິບຸກຄົນ;
8. ການເປັນສະມາຊິກ, ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງສະມາຊິກ ສຳລັບນິຕິບຸກຄົນທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຕົວຂອງບຸກຄົນ;
9. ຜູ້ປະກອບຊັບ, ລາຍການຊັບ ແລະ ມູນຄ່າຊັບ ສຳລັບນິຕິບຸກຄົນທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຊັບ;
10. ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ.

ການປັບປຸງ ຫຼື ປ່ຽນແປງ ເນື້ອໃນຂອງກົດລະບຽບ ຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງຕໍ່ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 109 ຊື່ຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ຊື່ຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຕ້ອງຂຽນເປັນ ພາສາລາວ ແລະ/ຫຼື ພາສາຕ່າງປະເທດນຳກໍໄດ້, ຊຶ່ງລະບຸປະເພດການຈັດຕັ້ງຂອງນິຕິບຸກຄົນຢ່າງຈະແຈ້ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຊື່ຂອງນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງ ຫຼື ຮັບຮູ້ ຖືກປົກປ້ອງດ້ວຍກົດໝາຍ.

ນິຕິບຸກຄົນ ຕ້ອງນຳໃຊ້ຊື່ຂອງນິຕິບຸກຄົນໃນການເຄື່ອນໄຫວ

ມາດຕາ 110 ບ່ອນຢູ່ຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ບ່ອນຢູ່ຂອງນິຕິບຸກຄົນ ແມ່ນ ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງສຳນັກງານໃຫຍ່ ຂອງນິຕິບຸກຄົນ.

ບ່ອນຢູ່ຂອງນິຕິບຸກຄົນ ເປັນບ່ອນຢູ່ທີ່ໃຊ້ໃນການຕິດຕໍ່ພົວພັນດ້ານກົດໝາຍ ຂອງນິຕິບຸກຄົນນັ້ນ ນິຕິບຸກຄົນ ອາດຈະເລືອກເອົາບ່ອນອື່ນ ເປັນບ່ອນຕິດຕໍ່ພົວພັນດ້ານກົດໝາຍ ກໍໄດ້ ເຊັ່ນ ສາຂາ ຫຼື ຫ້ອງການຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 111 ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນ ຕ້ອງມີໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນ.

ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານນິຕິບຸກຄົນ ຕ້ອງກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳສ້າງຕັ້ງນິຕິບຸກຄົນ

ມາດຕາ 112 ຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ ແມ່ນ ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຊຶ່ງເຄື່ອນໄຫວ ໃນນາມນິຕິບຸກຄົນ ເຊັ່ນ ປະທານ ຫຼື ຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ປະທານ ຫຼື ຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ ມອບໝາຍໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໄປເຄື່ອນໄຫວແທນຕົນ ໃນນາມນິຕິບຸກຄົນ ໃຫ້ຖືວ່າບຸກຄົນນັ້ນ ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າແທນ.

ນິຕິບຸກຄົນ ສາມາດມີ ຕົວແທນໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍຄົນໄດ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງຕົນ

ໃນກໍລະນີ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົວແທນ ຫາກຂັດກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງນິຕິບຸກຄົນ, ຕົວແທນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນ ບໍ່ມີສິດເຄື່ອນໄຫວໃນນາມນິຕິບຸກຄົນ ໃນຂອບເຂດທີ່ຂັດກັບຜົນປະໂຫຍດນັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ໄດ້ມີການຕົກລົງ ຫຼື ກຳນົດເປັນຢ່າງອື່ນ ໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ.

ມາດຕາ 113 ການປ່ຽນຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ການປ່ຽນຕົວແທນ, ການຈຳກັດສິດ ຫຼື ການປ່ຽນສິດຂອງຕົວແທນນິຕິບຸກຄົນຈະມີຜົນກໍ່ຕໍ່ເມື່ອ ໄດ້ປະຕິບັດຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ກົດໝາຍ ແຕ່ບໍ່ມີຜົນລະທົບຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ມີຄວາມບໍລິສຸດໃຈ.

ມາດຕາ 114 ການພົ້ນຈາກການເປັນຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ການພົ້ນຈາກການເປັນຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ ເກີດຂຶ້ນໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົບອາຍຸການ;
2. ຖືກປົດຕຳແໜ່ງ;
3. ມີການລະເມີດຂັ້ນຕອນການເລືອກຕັ້ງ, ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຫຼື ເປັນຜູ້ລົ້ມລະລາຍ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ;
4. ເສຍຊີວິດ, ລາອອກ, ຂາດເງື່ອນໄຂຂອງການເປັນຕົວແທນນິຕິບຸກຄົນ.

ມາດຕາ 115 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນ ຕ້ອງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງຕົວແທນຂອງຕົນ ທີ່ຕົວແທນ ຫາກເຄື່ອນໄຫວຢູ່ພາຍໃນຂອບເຂດສິດອຳນາດຂອງຕົນ ໂດຍປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 41 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້

ນິຕິບຸກຄົນ ຈະບໍ່ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການກະທຳຂອງສະມາຊິກທີ່ບໍ່ແມ່ນຕົວແທນ.

ນິຕິບຸກຄົນແຕ່ລະປະເພດ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນຮູບການອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 116 ການປ່ຽນແປງນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ຈົດທະບຽນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ສາມາດປ່ຽນແປງດ້ວຍການຄວບເຂົ້າກັນ ຫຼື ແຍກອອກເປັນຫຼາຍນິຕິບຸກຄົນ ຕາມການຕົກລົງ ຫຼື ຕາມກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ມາດຕາ 117 ການຄວບນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນ ສາມາດຄວບເຂົ້າກັນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງຕົນ, ຕາມການຕົກລົງຂອງນິຕິບຸກຄົນທີ່ຈະຄວບເຂົ້າກັນນັ້ນ ແລະ ຕາມການອະນຸຍາດຂອງພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 118 ການແຍກນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ສາມາດແຍກອອກເປັນຫຼາຍນິຕິບຸກຄົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນນັ້ນ ແລະ ຕາມການອະນຸຍາດຂອງພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 119 ການຍຸບເລີກນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນ ອາດຖືກຍຸບເລີກ ຕາມກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ມີເງື່ອນໄຂໃດໜຶ່ງ ທີ່ພາໃຫ້ຍຸບເລີກຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງຕົນ;
2. ໄດ້ບັນລຸຈຸດປະສົງຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ບໍ່ສາມາດດຳເນີນງານຕໍ່ໄປໄດ້;
3. ຖືກລົ້ມລະລາຍຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ;
4. ຖືກຍຸບເລີກຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ
5. ກໍລະນີອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 120 ການຊຳລະສະສາງ

ເມື່ອນິຕິບຸກຄົນ ໄດ້ຖືກຍຸບເລີກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 119 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຕ້ອງຊຳລະສະສາງໃຫ້ສຳເລັດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ຄ. ສະມາຄົມ

ມາດຕາ 121 ສະມາຄົມ

ສະມາຄົມ ແມ່ນ ການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ, ບໍ່ຫາລາຍໄດ້ ຫຼື ຜົນກຳໄລມາແບ່ງປັນກັນ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຢ່າງເປັນປະຈຳ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງສະມາຄົມ, ສະມາຊິກ ຫຼື ຂອງຊຸມຊົນ.

ມາດຕາ 122 ຖານະນິຕິບຸກຄົນຂອງສະມາຄົມ

ສະມາຄົມ ທີ່ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ຕາມປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຫຼື ກົດໝາຍອື່ນ ມີຖານະເປັນນິຕິບຸກຄົນ

ມາດຕາ 123 ປະເພດ ແລະ ຂອບເຂດການເຄື່ອນໄຫວຂອງສະມາຄົມ

ປະເພດ ຂອງສະມາຄົມ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ສະມາຄົມດ້ານເສດຖະກິດ;
2. ສະມາຄົມດ້ານວິຊາຊີບ, ເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ການປະດິດຄິດແຕ່ງ;
3. ສະມາຄົມດ້ານສັງຄົມສົງເຄາະ ແລະ ອື່ນໆ.

ສະມາຄົມ ມີຂອບເຂດການເຄື່ອນໄຫວ ດັ່ງນີ້:

1. ສະມາຄົມທີ່ເຄື່ອນໄຫວໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
2. ສະມາຄົມທີ່ເຄື່ອນໄຫວ ໃນຂອບເຂດແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ;
3. ສະມາຄົມທີ່ເຄື່ອນໄຫວໃນຂອບເຂດເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ;
4. ສະມາຄົມທີ່ເຄື່ອນໄຫວໃນຂອບເຂດບ້ານ.

ສະມາຄົມ ສາມາດມີສາຂາ ຫຼື ຫ້ອງການຜູ້ຕາງໜ້າ ຕາມຂອບເຂດທີ່ໄດ້ອະນຸຍາດ.

ມາດຕາ 124 ເງື່ອນໄຂການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ

ການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນ ດັ່ງນີ້:

1. ມີຈຸດປະສົງບໍ່ຂັດກັບ ລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ, ຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ເຜົ່າຕ່າງໆ; ບໍ່ເປັນໄພອັນຕະລາຍຕໍ່ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ ແລະ ສິດເສລີພາບຂອງບຸກຄົນ;

2. ມີຜູ້ລິເລີ່ມ ຊຶ່ງແມ່ນບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້;

3. ມີກົດລະບຽບ, ມີໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ມີສຳນັກງານ ແລະ ຊັບສິນ ເພື່ອຮັບປະກັນບັນລຸຈຸດປະສົງຂອງສະມາຄົມທີ່ວາງໄວ້;

4. ມີຈຳນວນສະມາຊິກທີ່ໄດ້ມີຄຸນສົມບັດຄົບຖ້ວນ ແລະ ສະໝັກໃຈ ເຂົ້າຮ່ວມເຄື່ອນໄຫວໃນສະມາຄົມຢ່າງພຽງພໍ.

ມາດຕາ 125 ການຂໍສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ

ການຂໍສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ, ລະບຽບການ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 126 ກົດລະບຽບຂອງສະມາຄົມ

ສະມາຄົມຕ້ອງມີກົດລະບຽບ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ຊື່ຂອງສະມາຄົມ ແລະ ເນື້ອໃນອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 108 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 127 ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຂອງສະມາຄົມ

ສະມາຄົມ ຕ້ອງມີໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນ.

ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຂອງສະມາຄົມ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງສະມາຄົມ ຫຼື ຂໍ້ກົກລົງສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ.

ມາດຕາ 128 ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງສະມາຄົມ

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງສະມາຄົມ ແມ່ນ ການຈັດຕັ້ງສູງສຸດຂອງສະມາຄົມ ຊຶ່ງເປີດຂຶ້ນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງສະມາຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 129 ການຄວບ, ການແຍກ ແລະ ການຍຸບເລີກສະມາຄົມ

ການຄວບ, ການແຍກ ແລະ ການຍຸບເລີກສະມາຄົມ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 117, 118 ແລະ 119 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້

ຄ. ມູນນິທິ

ມາດຕາ 130 ມູນນິທິ

ມູນນິທິ ແມ່ນ ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ທີ່ມີຖານະນິຕິບຸກຄົນ, ມີທຶນ, ຊັບສິນສະເພາະ ເພື່ອສາທາລະນະປະໂຫຍດດ້ານ ວັດທະນະທຳ, ການສຶກສາ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສາທາລະນະສຸກ, ກິລາ-ກາຍຍະກຳ, ວິທະຍາສາດ, ການກຸສົນ, ມະນຸດສະທຳ ແລະ ອື່ນໆ ໂດຍບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ.

ການນຳໃຊ້ຊັບສິນຂອງມູນນິທິ ບໍ່ເປັນການຫາຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ແລະ ຕ້ອງ ເພື່ອດຳເນີນການ ຕາມຈຸດປະສົງຂອງມູນນິທິນັ້ນ.

ມາດຕາ 131 ຂອບເຂດການເຄື່ອນໄຫວຂອງມູນນິທິ

ມູນນິທິ ມີຂອບເຂດການເຄື່ອນໄຫວ ດັ່ງນີ້:

1. ມູນນິທິທີ່ເຄື່ອນໄຫວໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
2. ມູນນິທິທີ່ເຄື່ອນໄຫວໃນຂອບເຂດ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ;
3. ມູນນິທິທີ່ເຄື່ອນໄຫວໃນຂອບເຂດ ເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ.

ມາດຕາ 132 ເງື່ອນໄຂການສ້າງຕັ້ງມູນນິທິ

ການສ້າງຕັ້ງມູນນິທິ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນ ດັ່ງນີ້:

1. ມີຈຸດປະສົງບໍ່ຂັດກັບ ລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ, ຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ເຜົ່າຕ່າງໆ; ບໍ່ເປັນໄພອັນຕະລາຍຕໍ່ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ ແລະ ສິດເສລີພາບຂອງບຸກຄົນ;

2. ມີຊັບສິນ ຊຶ່ງແມ່ນເງິນສົດ ຫຼື ວັດຖຸສົດ ທີ່ມີມູນຄ່າພຽງພໍສຳລັບການເຄື່ອນໄຫວ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້;

3. ມີກົດລະບຽບ, ມີສຳນັກງານ ແລະ ຊັບສິນ ເພື່ອຮັບປະກັນບັນລຸຈຸດປະສົງຂອງມູນນິທິ.

ມາດຕາ 133 ການຂໍສ້າງຕັ້ງມູນນິທິ

ການຂໍສ້າງຕັ້ງມູນນິທິ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ, ລະບຽບການ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 134 ກົດລະບຽບຂອງມູນນິທິ

ມູນນິທິ ຕ້ອງມີກົດລະບຽບ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ຊື່ຂອງມູນນິທິ ແລະ ເນື້ອໃນອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 108 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 135 ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຂອງມູນນິທິ

ມູນນິທິ ຕ້ອງມີໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນ

ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຂອງມູນນິທິ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງມູນນິທິ ຫຼື ຂໍ້ຕົກລົງສ້າງຕັ້ງມູນນິທິ.

ມາດຕາ 136 ການຄວບ, ການແຍກ ແລະ ການຍຸບເລີກມູນນິທິ

ມູນນິທິ ສາມາດຄວບ, ແຍກ ແລະ ຍຸບເລີກ ຕາມຈຸດປະສົງຂອງຜູ້ສ້າງຕັ້ງມູນນິທິ.

ການຄວບ, ການແຍກ ແລະ ການຍຸບເລີກ ມູນນິທິ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 117, 118 ແລະ 119 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ພາກທີ III

ຄອບຄົວ

ໝວດທີ 1

ຫຼັກການທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 137 ຄອບຄົວ

ຄອບຄົວ ແມ່ນ ຈຸລັງຂອງສັງຄົມ ຊຶ່ງມີ ພໍ່, ແມ່, ລູກ ຫຼື ສະມາຊິກອື່ນໃນຄອບຄົວ ທີ່ມີສາຍພົວພັນຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ແລະ ດຳລົງຊີວິດຮ່ວມກັນ ໂດຍມີສຳມະໂນຄົວເປັນຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 138 ສາຍພົວພັນຄອບຄົວ

ສາຍພົວພັນຄອບຄົວ ແມ່ນ ສາຍພົວພັນທີ່ເນື່ອງມາຈາກການຈົດທະບຽນແຕ່ງງານ, ການມີລູກຮ່ວມກັນ ແລະ ການເອົາລູກຂອງບຸກຄົນອື່ນ ມາເປັນລູກລ້ຽງ ຊຶ່ງພາໃຫ້ເກີດມີ ສິດ ແລະ ພັນທະທາງຄອບຄົວຕໍ່ກັນ.

ສາຍພົວພັນຄອບຄົວ ເກີດຂຶ້ນໂດຍບໍ່ຂຶ້ນກັບຕົ້ນກຳເນີດ, ຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ເຊື້ອຊາດ, ເຜົ່າ, ລະດັບວັດທະນະທຳ, ອາຊີບ, ສາສະໜາ, ພູມລຳເນົາ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 139 ສາຍຍາດ ແລະ ລຳດັບຂອງສາຍຍາດ

ສາຍຍາດໃນສາຍພົວພັນຄອບຄົວ ປະກອບດ້ວຍ ສາຍຍາດທາງສາຍເລືອດ ແລະ ສາຍຍາດທີ່ກ່ຽວພັນກັນ.

1. ສາຍຍາດທາງສາຍເລືອດ ແບ່ງອອກເປັນ ສອງ ປະເພດ ຄື ຍາດສາຍຕັ້ງ ແລະ ຍາດສາຍຂວາງ.

1.1. ຍາດສາຍຕັ້ງ ປະກອບດ້ວຍ ຍາດສາຍຕັ້ງເບື້ອງເທິງ ແລະ ຍາດສາຍຕັ້ງເບື້ອງລຸ່ມ.

ຍາດສາຍຕັ້ງເບື້ອງເທິງ ຈັດອອກເປັນລຳດັບ ຄື:

- ພໍ່ ແມ່;
- ປູ່, ຍ່າ, ພໍ່ເຖົ້າ, ແມ່ເຖົ້າ;
- ທວດ.

ຍາດສາຍຕັ້ງເບື້ອງລຸ່ມ ຈັດອອກເປັນລຳດັບ ຄື:

- ລູກ;
- ຫຼານ;
- ເຫຼັນ.

ສຳລັບລູກລ້ຽງ ມີຖານະຄືກັນກັບລູກແທ້.

1.2. ຍາດສາຍຂວາງ ຈັດອອກເປັນລຳດັບ ຄື:

- ອ້າຍ, ເອື້ອຍ, ນ້ອງ;
- ລູກຂອງ ອ້າຍ, ເອື້ອຍ, ນ້ອງ;
- ລຸງ, ປ້າ, ອາວ, ອາ, ນ້າບ່າວ, ນ້າສາວ.

2. ສາຍຍາດທີ່ກ່ຽວພັນກັນ ຈັດອອກເປັນລຳດັບ ຄື:

- ລູກໃພ້;
- ພໍ່, ແມ່ ຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ;
- ອ້າຍ, ເອື້ອຍ, ນ້ອງ ຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ.

ມາດຕາ 140 ຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ ແລະ ຊາຍໃນສາຍພົວພັນຄອບຄົວ

ຍິງ ແລະ ຊາຍ ມີສິດເທົ່າທຽມກັນໃນທຸກດ້ານ ກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 141 ສິດເສລີພາບໃນການແຕ່ງດອງ

ຍິງ ແລະ ຊາຍ ທີ່ມີເກນອາຍຸ, ມີສິດເສລີພາບໃນການເລືອກເອົາຄູ່ຮັກ ການຄອງຮັກດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ແລະ ຄວາມຮັກໃຄ່ຂອງທັງສອງຝ່າຍ ເພື່ອເອົາກັນເປັນຜົວເມຍ.

ບຸກຄົນ, ຄອບຄົວ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ບໍ່ມີສິດບັງຄັບ ຫຼື ຂັດຂວາງ ການແຕ່ງດອງຂອງ ລູກ ຫຼານ, ສະມາຊິກອື່ນໃນຄອບຄົວ, ພະນັກງານ ແລະ ພົນລະເມືອງ ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 142 ການເປັນຜົວໜຶ່ງເມຍດຽວ

ການເອົາກັນເປັນຜົວ ເມຍ ຕ້ອງປະຕິບັດຫຼັກການຜົວດຽວເມຍດຽວ ເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 143 ການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ ແລະ ເດັກ

ລັດ ແລະ ສັງຄົມ ຖືເອົາການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຊອບທຳຂອງຜູ້ເປັນແມ່ ແລະ ເດັກ ເປັນບູລິມະສິດ ໃນເວລາຜົວ ເມຍ ຢູ່ຮ່ວມກັນ, ແຍກກັນຢູ່ ຫຼື ຢ່າຮ້າງກັນ.

ມາດຕາ 144 ການພັດທະນາຄອບຄົວ

ລັດ ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ທຸກອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ສັງຄົມ, ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ພົນລະເມືອງທຸກຄົນ ພັດທະນາຄອບຄົວ ໃຫ້ມີຄວາມຜາສຸກ ເປັນຄອບຄົວຕົວແບບ, ຄອບຄົວວັດທະນະທຳ, ມີຄວາມກ້າວໜ້າ, ສາມັກຄີປອງດອງ, ອົບອຸ່ນ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ສີວິໄລ

ໝວດທີ 2
ການໝັ້ນໝາຍ ແລະ ການສູ່ຂໍ

ມາດຕາ 145 ການໝັ້ນໝາຍ

ເມື່ອຜູ້ບ່າວສາວ ຫາກມັກຮັກກັນ ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນມີຄວາມພ້ອມ ໃນການແຕ່ງດອງກັນເທື່ອນັ້ນ ທັງສອງຝ່າຍ ກໍຈະເຮັດບົດບັນທຶກຕົກລົງ ກ່ຽວກັບການໝັ້ນໝາຍ ຕາມຮີດຄອງປະເພນີໄວ້ກ່ອນ. ໂດຍຝ່າຍຊາຍ ຈະນຳເອົາຊັບສິນ, ວັດຖຸມີຄ່າ ໄປໄວ້ນຳ ຫຼື ບໍ່ໄວ້ນຳ ຝ່າຍຍິງ ກໍໄດ້.

ການໝັ້ນໝາຍ ຈະເຮັດ ຫຼື ບໍ່ເຮັດກໍໄດ້ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ມີຜົນສະທ້ອນດ້ານກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 146 ການບໍ່ປະຕິບັດຕາມການໝັ້ນໝາຍ

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການໝັ້ນໝາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 145 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຖ້າຫາກຝ່າຍຊາຍ ລະເມີດການໝັ້ນໝາຍ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍແລ້ວ ຊັບສິນຂອງ ຫຼື ວັດຖຸມີຄ່າ ທີ່ເອົາໄປໄວ້ນຳຝ່າຍຍິງ ຕາມການຕົກລົງນັ້ນ ກໍໃຫ້ຕົກເປັນຂອງຝ່າຍຍິງ. ໃນກໍລະນີທີ່ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ເອົາໄປໄວ້ນຳຝ່າຍຍິງ, ຝ່າຍຊາຍ ຕ້ອງເອົາຊັບສິນຂອງ ຫຼື ວັດຖຸມີຄ່າ ມາມອບໃຫ້ຝ່າຍຍິງ ຕາມການຕົກລົງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຝ່າຍຍິງ ຫາກເປັນຜູ້ລະເມີດການໝັ້ນໝາຍ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍແລ້ວ ຊັບສິນຂອງ ຫຼື ວັດຖຸມີຄ່າ ທີ່ຝ່າຍຊາຍ ໄດ້ເອົາມາໄວ້ນຳ ຝ່າຍຍິງ ກໍຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ແກ່ຝ່າຍຊາຍ. ໃນກໍລະນີທີ່ ຝ່າຍຊາຍ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ເອົາຊັບສິນຂອງ ຫຼື ວັດຖຸມີຄ່າ ມາໄວ້ນຳຝ່າຍຍິງ ຕາມການຕົກລົງນັ້ນ ກໍຈະລົ້ມໄປ.

ມາດຕາ 147 ການສູ່ຂໍ

ເມື່ອບ່າວ ສາວ ຫາກມັກຮັກ ແລະ ຕົກລົງຈະເອົາກັນເປັນ ຜົວ ເມຍ ແລ້ວ ຝ່າຍຊາຍຕ້ອງເຊີນ ພໍ່ ແມ່, ເຖົ້າແກ່ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນໄປສູ່ຂໍນຳ ພໍ່ ແມ່, ເຖົ້າແກ່ຂອງຝ່າຍຍິງ ການສູ່ຂໍຕາມຮີດຄອງປະເພນີ ແມ່ນຕົກລົງກ່ຽວກັບຄ່າດອງ ແລະ ພິທີແຕ່ງດອງ ຕາມຄວາມສາມາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂຕົວຈິງຂອງຝ່າຍຍິງ ແລະ ຝ່າຍຊາຍ ໂດຍໃຫ້ຫຼີກເວັ້ນຟຸມເຟືອຍໂອ້ອ່າງຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 148 ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍເນື່ອງຈາກການບໍ່ປະຕິບັດຕາມການສູ່ຂໍ

ໃນກໍລະນີ ຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດຕາມການສູ່ຂໍ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນສົມຄວນ ແລະ ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ໃຫ້ແກ່ສິດຂອງອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ເຂົ້າໃນການກະກຽມການແຕ່ງດອງແລ້ວ ຝ່າຍທີ່ບໍ່ປະຕິບັດນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ສົ່ງຄືນສິ່ງຂອງ ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ.

ມາດຕາ 149 ການຮ່ວມປະເວນີກ່ອນການເປັນ ຜົວ ເມຍ

ເມື່ອມີການຮ່ວມປະເວນີກ່ອນການເປັນ ຜົວ ເມຍ, ຖ້າຫາກຊາຍຫາກບໍ່ເອົາຍິງຜູ້ນັ້ນເປັນເມຍແລ້ວ ຊາຍຜູ້ນັ້ນ ຕ້ອງເສຍຄ່າຜີດປະເວນີ, ຄ່າທຳຂວັນຍິງຜູ້ ຫຼື ຕອບແທນຂອງຍິງຜູ້ ຕາມຮີດຄອງປະເພນີ. ໃນກໍລະນີ ຍິງຜູ້ ຫາກບໍ່ເອົາຊາຍຜູ້ເປັນຜົວ ກໍຈະບໍ່ມີການເສຍຄ່າຜີດປະເວນີ, ຄ່າທຳຂວັນ ແຕ່ຢ່າງໃດ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຖືພາ ນອກຈາກຈະໄດ້ເສຍຄ່າທຳຂວັນແລ້ວ ຊາຍຜູ້ນັ້ນຈະຕ້ອງເສຍຄ່າ ອອກລູກ ຫຼື ຫຼຸລູກ, ຄ່າຢູ່ກຳ ແລະ ອື່ນໆຕາມແຕ່ໃຊ້ຈ່າຍທີ່ຕົວຈິງ.

ບໍ່ວ່າໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມ ຊາຍຜູ້ນັ້ນມີພັນທະລ້ຽງດູລູກທີ່ເກີດມານັ້ນ ຈົນກວ່າຈະເຕີບໃຫຍ່ເປັນຜູ້ໃຫຍ່.

ໝວດທີ 3

ການແຕ່ງດອງ

ກ. ເງື່ອນໄຂ ແລະ ລະບຽບການແຕ່ງດອງ

ມາດຕາ 150 ເງື່ອນໄຂຂອງການແຕ່ງດອງ

ຍິງ ແລະ ຊາຍ ທີ່ຈະແຕ່ງດອງເອົາກັນເປັນ ຜົວ ເມຍ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີອາຍຸ ແຕ່ ສິບແປດປີບໍລິບູນ,
2. ມີຄວາມມັກຮັກ, ການຕົກລົງ ແລະ ຄວາມສະໝັກໃຈຂອງທັງສອງຝ່າຍ,
3. ເປັນໂສດ, ເປັນຮ້າງ ຫຼື ເປັນໝ້າຍ ໂດຍມີເອກະສານຢັ້ງຢືນຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 151 ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ແຕ່ງດອງ

ການແຕ່ງດອງ ຈະບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ບຸກຄົນທີ່ເປັນພະຍາດຈິດ;
2. ບຸກຄົນທີ່ ເປັນຍາດໃກ້ຊິດ ຄື: ພໍ່ ແມ່ ກັບ ລູກ, ປູ່ ຍ່າ, ພໍ່ເຖົ້າ ແມ່ເຖົ້າ ຕາ ຍາຍ ກັບ ຫຼານ, ເຫຼັນ; ລະຫວ່າງ ພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ກັບ ລູກລ້ຽງ; ລະຫວ່າງ ພໍ່ເຖົ້າ, ແມ່ເຖົ້າ ກັບ ລູກໃພ້; ລະຫວ່າງ ລູກອ້າຍ ກັບ ລູກເອື້ອຍ, ກັບລູກນ້ອງ; ລະຫວ່າງ ລູກອ້າຍ ກັບ ລູກເອື້ອຍ, ກັບລູກນ້ອງ; ລະຫວ່າງ ລຸງ, ປ້າ, ອາວ, ອາ, ນ້າບ່າວ, ນ້າສາວ ກັບ ຫຼານ.

ສຳລັບ ລູກເອື້ອຍ ລູກນ້ອງນັ້ນ ສາມາດເອົາກັນເປັນ ຜົວ ເມຍໄດ້ ໃນກໍລະນີທີ່ ພໍ່ ແມ່ ໄດ້ຢ່າຮ້າງກັນແລ້ວ

ມາດຕາ 152 ການຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງ

ຍິງ ແລະ ຊາຍ ທີ່ມີຈຸດປະສົງແຕ່ງດອງນໍາກັນ ຕ້ອງເຮັດຄໍາຮ້ອງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ເພື່ອຍື່ນຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ທະບຽນຄອບຄົວຂອງຫ້ອງການພາຍໃນຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນຢູ່ບ່ອນອາໄສຢູ່ ຫຼື ບ່ອນຢູ່ຂອງຝ່າຍໃດໜຶ່ງ.

ຖ້າເຫັນວ່າ ຍິງ ແລະ ຊາຍນັ້ນ ຫາກມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນແລ້ວ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທະບຽນແພ່ງ ກໍ່ຈະໃຫ້ພວກກ່ຽວເຂົ້າມາຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງ ໂດຍຊ້ອງໜ້າພະຍານສາມຄົນ.

ຍິງ ແລະ ຊາຍ ຈະມີການເປັນ ຜົວ ເມຍ ກັນ ນັບແຕ່ວັນຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 153 ພິທີແຕ່ງດອງ

ພິທີແຕ່ງດອງ ຈະເຮັດ ຫຼື ບໍ່ເຮັດກໍ່ໄດ້, ຈະເຮັດກ່ອນ ຫຼື ລຸນຫຼັງ ການຈົດທະບຽນແຕ່ງດອງ ກໍ່ໄດ້ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ມີຜົນສະທ້ອນທາງດ້ານກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີມີການຈັດພິທີແຕ່ງດອງນັ້ນ ກໍ່ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ ແລະ ປະຢັດມັດທະຍັດ.

ຂ. ການແຕ່ງດອງທີ່ພົວພັນກັບຕ່າງປະເທດ

ມາດຕາ 154 ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ມີ ສິດ ແລະ ພັນທະ ຄືກັນກັບພົນລະເມືອງລາວ ກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນແຕ່ງດອງ ແລະ ຄອບຄົວ.

ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 150 ຫາ 152 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ສໍາລັບການຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ກັບຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ດໍາເນີນຢູ່ພະແນກພາຍໃນຂັ້ນແຂວງ ບ່ອນຢູ່ບ່ອນອາໄສຢູ່ ຫຼື ບ່ອນຢູ່ຂອງຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທະບຽນຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 155 ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ດ້ວຍກັນ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍກັນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼື ກົດໝາຍຂອງປະເທດຂອງຄູ່ແຕ່ງດອງ ຝ່າຍໃດໜຶ່ງກໍ່ໄດ້.

ຖ້າຫາກປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍຂອງປະເທດຂອງຄູ່ແຕ່ງດອງຝ່າຍໃດໜຶ່ງນັ້ນ ໃຫ້ຈົດທະບຽນແຕ່ງດອງ ຢູ່ສະຖານທູດ ຫຼື ສະຖານກົງສຸນຂອງປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ສໍາລັບການຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ດ້ວຍກັນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ດໍາເນີນຢູ່ ພະແນກພາຍໃນຂັ້ນແຂວງ ບ່ອນຢູ່ບ່ອນອາໄສຢູ່ ຫຼື ບ່ອນຢູ່ຂອງຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫຼື ດໍາເນີນຢູ່ສະຖານທູດ ຫຼື ສະຖານກົງສຸນຂອງປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງປະຈໍາ ສປປ ລາວ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທະບຽນຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 156 ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ດ້ວຍກັນ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ

ລັດ ຮັບຮູ້ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ.

ສຳລັບການຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ດຳເນີນຢູ່ໜ່ວຍງານທະບຽນຄອບຄົວສຳນັກງານຜູ້ຕາງໜ້າ ຂອງ ສປປ ລາວ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທະບຽນຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 157 ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ

ລັດ ຮັບຮູ້ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຕາມກົດໝາຍຂອງປະເທດທີ່ບ່າວສາວນັ້ນອາໄສຢູ່ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ສະຖານທູດ ຫຼື ສະຖານກົງສຸນລາວ ປະຈຳປະເທດນັ້ນ ຮັບຮູ້ນຳ

ສຳລັບການຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ດຳເນີນຢູ່ໜ່ວຍງານທະບຽນຄອບຄົວສຳນັກງານຜູ້ຕາງໜ້າ ຂອງ ສປປ ລາວ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຫຼື ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍຂອງປະເທດທີ່ຕົນອາໄສຢູ່ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທະບຽນຄອບຄົວ.

ຄ. ການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ

ມາດຕາ 158 ການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ

ການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ ແມ່ນ ການແຕ່ງດອງທີ່ລະເມີດ:

1. ເງື່ອນໄຂຂອງການເອົາກັນເປັນຜົວເມຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 150 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້;

2. ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ແຕ່ງດອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 151 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 159 ການລົບລ້າງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ

ຜົວ, ເມຍ, ພໍ່ ແມ່ ຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍ, ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ທະບຽນຄອບຄົວ ຫຼື ຜູ້ມີຜົນປະໂຫຍດກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ລົບລ້າງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ.

ການລົບລ້າງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ ແມ່ນ ສິດອຳນາດຂອງສານ.

ມາດຕາ 160 ຜົນສະທ້ອນຂອງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ

ເມື່ອສານ ຫາກໄດ້ຕັດສິນລົບລ້າງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະແລ້ວ ສາຍ ຜົວ ເມຍ ກໍຈະສິ້ນສຸດລົງ ແຕ່ລູກທີ່ມີຢູ່ໃນທ້ອງ ຫຼື ເກີດໃນເວລາເປັນຜົວເມຍກັນນັ້ນ ກໍໃຫ້ຖືວ່າເປັນລູກທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ຊັບສິນທີ່ໄດ້ມາໃນເວລາຜົວເມຍຢູ່ຮ່ວມກັນ ກ່ອນການລົບລ້າງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະນັ້ນ ເປັນກຳມະສິດຮ່ວມ ແລະ ໃຫ້ແບ່ງປັນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 290 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ໝວດທີ 4

ສາຍພົວພັນລະຫວ່າງຜົວເມຍ

ມາດຕາ 161 ສິດຂອງຜົວເມຍ

ຢູ່ໃນຄອບຄົວ ຜົວ ແລະ ເມຍ ມີສິດສະເໝີພາບກັນໃນທຸກດ້ານ. ຜົວ ເມຍ ພ້ອມກັນກຳນົດບັນຫາພາຍໃນຄອບຄົວຢ່າງເປັນເອກະພາບ.

ຜົວ ເມຍ ມີສິດຕາງໜ້າ ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 162 ສິດໃນການເຄື່ອນໄຫວຂອງຜົວເມຍ

ຜົວເມຍ ມີສິດເຄື່ອນໄຫວທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ສັງຄົມ.

ການເລືອກເອົາອາຊີບຂອງເຂົາເຈົ້າ ກໍ່ຕ້ອງມີການຕົກລົງກັນແລະກັນຂອງຄູ່ຜົວເມຍ.

ມາດຕາ 163 ສິດໃນການເລືອກນາມສະກຸນ

ຜົວ ເມຍ ມີສິດເລືອກເອົານາມສະກຸນ ຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ເພື່ອເປັນນາມສະກຸນຂອງຄອບຄົວ. ຜົວ ເມຍ ຈະຮັກສານາມສະກຸນເດີມຂອງໃຜລາວໄວ້ ກໍໄດ້.

ມາດຕາ 164 ພັນທະຂອງຜົວເມຍ

ຜົວ ເມຍ ມີພັນທະຮັກແພງ, ເຄົາລົບນັບຖື, ຊື່ສັດ, ໃຫ້ກຽດ, ຮູ້ຈັກໃຫ້ອະໄພ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອ ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ພ້ອມກັນລ້ຽງດູລູກ, ສຶກສາອົບຮົມລູກ ແລະ ກໍ່ສ້າງກັນໃຫ້ກາຍເປັນຄອບຄົວວັດທະນະທຳ ທີ່ມີຄວາມສາມັກຄີ, ມີຄວາມສຸກ ແລະ ກ້າວໜ້າ.

ມາດຕາ 165 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງ ຜົວ ເມຍ ຕໍ່ໜີ້ສິນ

ຜົວ ເມຍ ຫຼື ຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຜົວ ແລະ ເມຍ ໄດ້ພ້ອມກັນສ້າງໜີ້ສິນ;
2. ຜົວ ຫຼື ເມຍ ໄດ້ສ້າງໜີ້ສິນແຕ່ຝ່າຍດຽວ ເພື່ອນຳມາໃຊ້ຈ່າຍໃນຄອບຄົວ;
3. ຜົວ ຫຼື ເມຍ ໄດ້ສ້າງໜີ້ສິນແຕ່ຝ່າຍດຽວ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວຂອງຜູ້ກ່ຽວ. ໃນກໍລະນີນີ້ ຖ້າວ່າ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຫາກໄດ້ເອົາເງິນຂອງກົງ ຫຼື ສິນສົມລົດ ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນນັ້ນ ກໍມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນຄືນ ຕາມກົດໝາຍ.

ສຳລັບ ໜີ້ສິນທີ່ສ້າງຂຶ້ນພາຍຫຼັງທີ່ ຜົວ ເມຍ ໄດ້ແຍກກັນຢູ່ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຄອບຄົວ ຫຼື ໂດຍມີການຕົກລົງເຫັນດີນຳກັນນັ້ນ ຜົວ ເມຍ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນ. ຖ້າຫາກໜີ້ສິນທີ່ສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ໂດຍບໍ່ມີການຕົກລົງເຫັນດີນຳກັນ ໃຫ້ຜົວ ຫຼື ເມຍທີ່ໄດ້ສ້າງໜີ້ນັ້ນ ຮັບຜິດຊອບເອົາເອງ.

ໝວດທີ 5
ຊັບສົມບັດຂອງ ຜົວ ເມຍ

ມາດຕາ 166 ຊັບສົມບັດຂອງ ຜົວ ເມຍ

ຊັບສົມບັດຂອງ ຜົວ ເມຍ ປະກອບມີ ຊັບເດີມ ແລະ ສິນສົມສ້າງ

ມາດຕາ 167 ຊັບເດີມ

ຊັບເດີມ ແມ່ນ ຊັບສົມບັດ ທີ່ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ໄດ້ມາກ່ອນການແຕ່ງດອງ ຫຼື ແມ່ນຊັບສົມບັດທີ່ໄດ້ມາຈາກການສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຫຼື ຈາກການມອບ ຫຼື ການຍົກຊັບໃຫ້ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ສະເພາະ ພາຍຫຼັງການແຕ່ງ ດອງທີ່ຍັງຄົງຢູ່ ຫຼື ປ່ຽນສະພາບໄປເປັນຊັບສິ່ງຂອງໃໝ່ແລ້ວ.

ນອກຈາກນີ້ ດອກເບ້ຍ, ລາຍໄດ້ ແລະ ໝາກຜົນ ທີ່ເກີດຈາກ ຊັບເດີມຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ກໍໃຫ້ຖືເປັນຊັບເດີມຂອງຜູ້ນັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຫາກໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຜະລິດ ຫຼື ການສ້າງສາຮ່ວມກັນ, ໃນກໍລະນີນີ້ ລາຍໄດ້ ແລະ ໝາກຜົນນັ້ນ ໃຫ້ຖືເປັນສິນສົມສ້າງ.

ມາດຕາ 168 ສິນສົມສ້າງ

ສິນສົມສ້າງ ແມ່ນ ຊັບສົມບັດທີ່ ຜົວ ເມຍ ສ້າງສາ ແລະ ຫາມາໄດ້ໃນເວລາເປັນຜົວເມຍນຳກັນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນເຄື່ອງໃຊ້ສ່ວນຕົວ ຊຶ່ງບໍ່ມີມູນຄ່າສູງ.

ລາງວັນທັງໝົດທີ່ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ໄດ້ຮັບໃນເວລາຢູ່ຮ່ວມກັນ ຫຼື ແຍກກັນຢູ່ນັ້ນ ກໍໃຫ້ຖືເປັນສິນສົມສ້າງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການລົງແຮງປັບປຸງຊັບເດີມຂອງຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ໂດຍນຳໃຊ້ສິນສົມສ້າງ ຫຼື ຊັບເດີມຂອງອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ໃນມູນຄ່າເກີນກວ່າສອງສ່ວນສາມ ຂອງມູນຄ່າຊັບເດີມທີ່ລົງແຮງປັບປຸງ ກໍໃຫ້ຖືວ່າຊັບນັ້ນເປັນສິນສົມສ້າງ.

ມາດຕາ 169 ການນຳໃຊ້ສິນສົມສ້າງ

ຜົວ ເມຍ ມີສິດເທົ່າທຽມກັນ ກ່ຽວກັບສິນສົມສ້າງ ໂດຍບໍ່ຂຶ້ນກັບວ່າແມ່ນ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ເປັນຜູ້ຫາຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນມາໄດ້. ຜົວ ເມຍ ມີສິດນຳໃຊ້ສິນສົມສ້າງຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ ຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງຄອບຄົວ. ສຳລັບ ສິດໃຊ້ຈ່າຍໝາກຜົນ ແລະ ຊື້ຂາຍ ກ່ຽວກັບສິນສົມສ້າງ ຊຶ່ງມີມູນຄ່າສູງນັ້ນ ຕ້ອງມີຄວາມເປັນເອກະພາບນຳກັນເສຍກ່ອນ ເຊັ່ນ ການຊື້ຂາຍສິດນຳໃຊ້ ທີ່ດິນ ຫຼື ເຮືອນ, ການນຳເອົາສິນສົມສ້າງໄປຄ້ຳປະກັນ.

ໝວດທີ 6
ການສິ້ນສຸດການເປັນ ຜົວ ເມຍ

ມາດຕາ 170 ການສິ້ນສຸດການເປັນ ຜົວ ເມຍ

ການສິ້ນສຸດການເປັນ ຜົວ ເມຍ ແມ່ນ ການຂາດຈາກສາຍພົວພັນ ຜົວ ເມຍ ຕາມສາເຫດໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ການຢ່າຮ້າງ;

2. ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ຮັບຮູ້ການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ;

3. ການເສຍຊີວິດຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ.

ກ. ການຢ່າຮ້າງ

ມາດຕາ 171 ການຢ່າຮ້າງ

ການຢ່າຮ້າງ ແມ່ນ ການສິ້ນສຸດການເປັນ ຜົວ ເມຍ ຍ້ອນສາເຫດໃດໜຶ່ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 176 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ບໍ່ວ່າໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການຊື້ຮ້າງ ຫຼື ບັງຄັບໃຫ້ຢ່າຮ້າງ.

ມາດຕາ 172 ປະເພດການຢ່າຮ້າງ

ການຢ່າຮ້າງ ມີ ສອງ ປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ;
2. ການຢ່າຮ້າງຕາມການຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 173 ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ

ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ແມ່ນ ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມຂອງ ຜົວ ເມຍ.

ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນ ດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບບັນຫາລູກ ເຊັ່ນ ການລ້ຽງດູລູກ;
2. ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບແບ່ງຊັບສິນຮ່ວມ;
3. ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບໜີ້ສິນ.

ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ຈະມີຜົນສັກສິດ ຕ້ອງໄດ້ນຳໄປຈົດທະບຽນຢູ່ຫ້ອງການນາຍບ້ານ ຊຶ່ງເປັນບ່ອນຢູ່ ຜົວ ເມຍ ອາໄສຢູ່ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທະບຽນຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 174 ຂັ້ນຕອນການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ

ຜົວ ເມຍ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຢ່າຮ້າງກັນດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ຕ້ອງເຮັດຄຳຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງ ໂດຍລົງຊື່ ພໍ່ ແມ່ ເຖົ້າແກ່ຂອງສອງຝ່າຍ ພ້ອມດ້ວຍພະຍານ ຢ່າງໜ້ອຍສາມຄົນ ເພື່ອຍື່ນຕໍ່ນາຍບ້ານ ບ່ອນພວກກ່ຽວອາໄສຢູ່. ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງນັ້ນແລ້ວ ນາຍບ້ານຕ້ອງສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ຜົວເມຍຄືນດີກັນ, ຖ້າພວກກ່ຽວຫາກບໍ່ສົມຍອມຄືນດີກັນໃນເວລາໃດ ກໍຕ້ອງໃຫ້ພວກກ່ຽວໄປຍື່ນຄຳຮ້ອງໃໝ່ໃນກຳນົດເວລາ ສາມເດືອນ.

ພາຍຫຼັງທີ່ ຜົວ ເມຍ ໄດ້ຍື່ນຄືນ ແລະ ບໍ່ຕົກລົງຄືນດີກັນແລ້ວ ນາຍບ້ານ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກການຢ່າຮ້າງ ເພື່ອສົ່ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ທະບຽນຄອບຄົວ ເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ ເພື່ອຈົດທະບຽນການຢ່າຮ້າງ ແລະ ອອກໃບຢ່າຮ້າງໃຫ້ແກ່ ຜົວ ເມຍ ຜູ້ລະສະບັບ ເພື່ອເປັນຫຼັກຖານ.

ມາດຕາ 175 ການຢ່າຮ້າງຕາມການຕັດສິນຂອງສານ

ການຢ່າຮ້າງຕາມການຕັດສິນຂອງສານ ແມ່ນ ການພິຈາລະນາຕັດສິນຂອງສານ ໃຫ້ຢ່າຮ້າງຕາມຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງຂໍ ຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ.

ການຢ່າຮ້າງຕາມການຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄໍາຮ້ອງ ຢ່າຮ້າງຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ;

2. ມີສາເຫດຂອງການຢ່າຮ້າງ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 176 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້;

3. ມີຂໍ້ຕົກລົງ ກ່ຽວກັບ ການລ້ຽງດູລູກ, ຊັບສິນ, ໜີ້ສິນ ແລະ ບັນຫາອື່ນ ຂອງຄູ່ ຜົວ ເມຍ.

ການຢ່າຮ້າງຕາມການຕັດສິນຂອງສານ ມີຜົນນັບແຕ່ວັນທີຄໍາຕັດສິນຂອງສານໄດ້ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 176 ສາເຫດຂອງການຢ່າຮ້າງ

ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຈະຂໍຢ່າຮ້າງກັນໄດ້ ເມື່ອມີສາເຫດໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຫາ ມີເມຍຫຼາຍ;

2. ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫຼື ປະພຶດຕົວບໍ່ສົມຄວນຕໍ່ກັນ ຫຼື ຕໍ່ ພໍ່ ແມ່ ແລະ ຍາດພີ່ນ້ອງ ຫຼື ມີການປະພຶດທີ່ເປັນການເສຍຫາຍຮ້າຍແຮງ ເຊັ່ນ ຕິດເຫຼົ້າທີ່ມີທາງເຫຼົ້າ, ຕິດຢາເສບຕິດເປັນນິດໄສ ຫຼື ຫຼິ້ນການພະນັນເປັນອາຈິນ, ຫຼິ້ນກິນມຸ່ນເປືອຍ;

3. ໜີໄປ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສົ່ງຂ່າວຄາວ ຫຼື ຊ່ວຍລ້ຽງດູຄອບຄົວ ເປັນເວລາ ສາມປີ ຂຶ້ນໄປ;

4. ໄປບວດເປັນ ພິກຂຸ, ສາມະເນນ ຫຼື ພໍ່ຂາວ ຫຼື ແມ່ຂາວ ເກີນກວ່າ ສາມປີ ໂດຍບໍ່ມີຄວາມເຫັນດີນໍາກັນ;

5. ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 95 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້;

6. ຖືກສານຕັດສິນລົງໂທດ ຕັດອິດສະລະພາບ ສາມ ຫ້າປີຂຶ້ນໄປ.

7. ເປັນພະຍາດ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງຈົນບໍ່ສາມາດຈະຢູ່ນໍາກັນໄດ້;

8. ເປັນບ້າເສຍຈິດ ຈົນບໍ່ສາມາດຈະຢູ່ນໍາກັນໄດ້;

9. ບໍ່ສາມາດຮ່ວມເພດນໍາກັນໄດ້;

10. ບໍ່ສາມາດດໍາລົງຊີວິດເປັນ ຜົວ ເມຍ ກັນຕໍ່ໄປໄດ້ ຍ້ອນສາເຫດຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ຄວາມບໍ່ຮັກຊຶ່ງກັນ, ການບໍ່ລະບາຍຈິດໃຈກັນ

ມາດຕາ 177 ຂັ້ນຕອນການພິຈາລະນາການຢ່າຮ້າງຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄໍາຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງແລ້ວ ສານກໍຈະສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ ຜົວ ເມຍ ຄືນດີກັນ. ຖ້າຜົນຂອງການໄກ່ເກ່ຍ ຫາກບໍ່ສົມຜົນເຮັດໃຫ້ຄືນດີກັນໄດ້ ກໍຕ້ອງໃຫ້ເວລາໃຫ້ຄືນດີ ພາຍໃນກໍານົດເວລາ ສາມເດືອນ.

ພາຍຫຼັງທີ່ ຜົວ ເມຍ ຫາກບໍ່ຄືນດີ ແລະ ບໍ່ຖອນຄໍາຟ້ອງຄືນແລ້ວ ສານກໍຈະຕັດສິນໃຫ້ ຜົວ ເມຍ ຢ່າຮ້າງກັນ ຖ້າຫາກມີສາເຫດໃດໜຶ່ງຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 176 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້. ໃນການຕັດສິນກ່ຽວກັບການຢ່າຮ້າງ ສານຕ້ອງຄໍານຶງເຖິງການປົກປັກຮັກສາຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນບັນລຸນິຕິພາວະ ແລະ ຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ທີ່ບໍ່ສາມາດອອກແຮງງານ ເພື່ອດໍາລົງຊີວິດໄດ້.

ພາຍຫຼັງທີ່ສານໄດ້ຕັດສິນຢ່າຮ້າງແລ້ວ ກໍຕ້ອງສົ່ງເອົາຄໍາຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ແລ້ວສົ່ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ທະບຽນຄອບຄົວ ເພື່ອຈົດທະບຽນການຢ່າຮ້າງ ແລ້ວມອບໃບປຶ້ມການຢ່າຮ້າງ ໃຫ້ຄູ່ ຜົວ ເມຍ ຜູ້ລະ ສະບັບ.

ມາດຕາ 178 ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຢ່າຮ້າງ

ຜົວ ບໍ່ມີສິດຂໍຢ່າຮ້າງໄດ້ ໃນເວລາທີ່ເມຍຖືພາ ຫຼື ຫຼັງຈາກທີ່ລູກເກີດມາບໍ່ທັນຮອດ ໜຶ່ງປີ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຜູ້ເປັນເມຍ ຫາກເປັນຜູ້ຂໍຢ່າຮ້າງ.

ມາດຕາ 179 ການເບິ່ງແຍງ ແລະ ການລ້ຽງດູລູກ

ຜົວ ເມຍ ທີ່ໄດ້ຢ່າຮ້າງກັນແລ້ວ ມີພັນທະ ເບິ່ງແຍງ, ລ້ຽງດູ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມລູກ.

ຖ້າວ່າ ຜົວ ເມຍ ຫາກບໍ່ເຫັນດີນຳກັນ ກ່ຽວກັບການຮັກສາ ແລະ ລ້ຽງດູລູກ ສານຕ້ອງພິຈາລະນາຕັດສິນ ມອບເດັກໃຫ້ຢູ່ນຳ ພໍ່ ຫຼື ແມ່ ໂດຍຖືເອົາຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງເດັກຕາມກົດໝາຍ, ພ້ອມທັງກຳນົດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການລ້ຽງດູລູກ ຈົນເຖິງກະສຽນອາຍຸ.

ມາດຕາ 180 ການຮ້ອງຂໍຄ່າລ້ຽງດູ ເມຍ ຫຼື ຜົວ

ໃນເວລາພິຈາລະນາການຢ່າຮ້າງ ຫຼື ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນການຢ່າຮ້າງກັນແລ້ວ ເມຍ ຫຼື ຜົວ ທີ່ເຈັບເປັນເນື່ອງຈາກສາຍເຫດຍ້ອນ ຜົວ ເມຍ ໃນເມື່ອກ່ອນ ແລະ ຂາດເຂີນ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດຈະລ້ຽງຕົນເອງໄດ້ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານພິຈາລະນາຕັດສິນໃຫ້ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຈ່າຍຄ່າລ້ຽງດູໄດ້ ໃນກໍລະນີທີ່ຝ່າຍທີ່ຖືກຮ້ອງຂໍ ຫາກມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແຕ່ການຈ່າຍຄ່າລ້ຽງດູນັ້ນ ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສອງປີ.

ມາດຕາ 181 ການແບ່ງປັນຊັບເດີມ ແລະ ສິນສົມສ້າງ

ການແບ່ງປັນ ຊັບເດີມ ແລະ ສິນສົມສ້າງຂອງ ຜົວ ເມຍ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຊັບເດີມຂອງຝ່າຍໃດ ກໍໃຫ້ເປັນກຳມະສິດຂອງຝ່າຍນັ້ນ;

2. ສິນສົມສ້າງຂອງ ຜົວ ເມຍ ໃຫ້ແບ່ງປັນກັນຄົນລະເຄິ່ງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຫາກເປັນຜູ້ກະທຳຜິດໃນສະຖານທຳມິດລະຈານ, ລັກ ຫຼື ຍັກຍອກສິນສົມສ້າງ ໂດຍມີຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ. ຝ່າຍທີ່ຜິດນັ້ນ ກໍຈະໄດ້ຮັບພຽງແຕ່ ໜຶ່ງສ່ວນສາມ ຂອງສິນສົມສ້າງເທົ່ານັ້ນ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ລູກຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ ຫາກໄດ້ຢູ່ນຳຜູ້ໃດ ຜູ້ນັ້ນ ກໍຈະໄດ້ຮັບສ່ວນແບ່ງ ໜຶ່ງສ່ວນສາມ ຂອງສິນສົມສ້າງນັ້ນ ເພື່ອເປັນການລ້ຽງດູລູກ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ຮຽກຮ້ອງເອົາຄ່າລ້ຽງດູລູກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 217 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ໃຫ້ ພໍ່ ຫຼື ແມ່ ທີ່ລູກບໍ່ຢູ່ນຳນັ້ນ ສືບຕໍ່ປະຕິບັດພັນທະຈົນກວ່າເດັກຈະເຖິງກະສຽນອາຍຸ, ສ່ວນສິນສົມສ້າງທີ່ເຫຼືອນັ້ນ ໃຫ້ ຜົວ ເມຍ ແບ່ງປັນກັນຄົນລະເຄິ່ງ.

ສິນສົມສ້າງ ຈະໄດ້ແບ່ງປັນກັນ ພາຍຫຼັງທີ່ ຜົວ ເມຍ ນັ້ນ ໄດ້ຢ່າຮ້າງກັນ.

ສິນສົມສ້າງ ອາດຈະຖືກແບ່ງປັນກ່ອນການຢ່າຮ້າງກໍໄດ້ ຕາມການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຮ້ອງຂໍ ຂອງຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກທີ່ໜຶ່ງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຜົວ ເມຍ ຫາກໄດ້ແຍກກັນຢູ່;

2. ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຫາກໄດ້ລັກເອົາສິນສົມສ້າງ ໄປນຳໃຊ້ໃນທາງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຫຼື ຫາກບໍ່ມີຄວາມບໍລິສຸດໃຈຕໍ່ສິນສົມສ້າງ;

3. ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຫາກໄດ້ຫາຍສາບສູນ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 182 ຄ່າຄອງຄ້າງ

ຄ່າຄອງຄ້າງ ແມ່ນ ຈຳນວນເງິນ ຫຼື ວັດຖຸ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ມອບຢ່າງຄົບຖ້ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນບົດບັນທຶກການສູ່ຂໍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຢ່າຮ້າງກັນ ຝ່າຍຊາຍ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຈ່າຍຄ່າລ້ຽງດູໃຫ້ແກ່ຝ່າຍຍິງ ຖ້າຫາກ ຝ່າຍຊາຍເປັນຜູ້ມີຄວາມຜິດ. ໃນກໍລະນີທີ່ຝ່າຍຍິງ ຫາກເປັນຜູ້ມີຄວາມຜິດ ຄ່າລ້ຽງດູນັ້ນ ກໍຈະຕົກໄປ.

໒. ການຢ່າຮ້າງທີ່ພົວພັນກັບຕ່າງປະເທດ

ມາດຕາ 183 ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ດ້ວຍກັນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບອບກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 184 ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ດ້ວຍກັນ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍກັນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 171 ຫາ 182 ຂອງລະບອບກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 185 ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ດ້ວຍກັນ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ

ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼື ກົດໝາຍຂອງປະເທດ ບ່ອນ ຜົວ ເມຍ ອາໄສຢູ່.

ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງໃຫ້ສະຖານທູດ ຫຼື ສະຖານກົງສຸນລາວ ຮັບຮູ້ນຳ.

ມາດຕາ 186 ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ

ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດຢູ່ຕ່າງປະເທດ ສາມາດປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼື ກົດໝາຍຂອງປະເທດບ່ອນເຂົາເຈົ້າອາໄສຢູ່ ຫຼື ກົດໝາຍຂອງປະເທດຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ.

ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດຢູ່ຕ່າງ ປະເທດ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ສະຖານທູດ ຫຼື ສະຖານກົງສຸນລາວ ຮັບຮູ້ນຳ.

ມາດຕາ 187 ການຈົດທະບຽນການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ

ການຈົດທະບຽນການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ໃຫ້ດຳເນີນຢູ່ນາຍທະບຽນໃນເຂດທີ່ຕັ້ງຂອງ ບ່ອນຜົວ ເມຍ ອາໄສຢູ່ ກ່ອນການຢ່າຮ້າງ.

ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ຫຼື ພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ໄປເຮັດໃບຢັ້ງຢືນການຢ່າຮ້າງ ຢູ່ຫ້ອງການທະບຽນຄອບຄົວ ຫຼື ຕໍ່ອົງການຜູ້ຕາງໜ້າ ຂອງ ສປປ ລາວ ປະຈຳຕ່າງປະເທດ ຫຼື ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງປະເທດ ທີ່ຕົນອາໄສຢູ່.

ຄ. ການເສຍຊີວິດ

ມາດຕາ 188 ການເສຍຊີວິດຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ

ການເສຍຊີວິດຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ແມ່ນ ການເສຍຊີວິດ ໂດຍທຳມະຊາດ ຫຼື ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 189 ການເສຍຊີວິດຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ໂດຍທຳມະຊາດ

ການເສຍຊີວິດຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ໂດຍທຳມະຊາດ ແມ່ນ ການເສຍຊີວິດ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກພະຍາດ, ເຖົ້າແກ່, ອຸບັດຕິເຫດ, ຖືກຄາດຕະກຳ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ມີການເກີດຂຶ້ນຕົວຈິງ.

ມາດຕາ 190 ການເສຍຊີວິດຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ການເສຍຊີວິດຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ແມ່ນ ການເສຍຊີວິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 97 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ງ. ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດສາຍພົວພັນ ຜົວ ເມຍ ແລະ ການເອົາກັນຄືນເປັນ ຜົວ ເມຍ

ມາດຕາ 191 ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດສາຍພົວພັນ ຜົວ ເມຍ

ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດສາຍພົວພັນ ຜົວ ເມຍ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຊັບສົມບັດຈະໄດ້ຮັບການແບ່ງປັນ;
2. ພັນທະໃນການລ້ຽງດູລູກທີ່ບໍ່ທັນກະສຽນອາຍຸ;
3. ສິດມີຄູ່ຄອງໃໝ່ກັບຄົນອື່ນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເຄີຍເປັນ ຜົວ ເມຍ ກັນ.

ມາດຕາ 192 ການສິ້ນສຸດການໃຊ້ນາມສະກຸນດຽວກັນ

ຜົວ ຫຼື ເມຍ ທີ່ແຕ່ງດອງກັນ ຫາກໄດ້ປ່ຽນນາມສະກຸນມາໃຊ້ນາມສະກຸນຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ນັ້ນ ພາຍຫຼັງສິ້ນສຸດສາຍ ຜົວ ເມຍ ດ້ວຍການຢ່າຮ້າງ ຫຼື ການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານແລ້ວ ກໍສາມາດໃຊ້ນາມສະກຸນເດີມຂອງຕົນຄືນໃໝ່ ຫຼື ຈະຮັກສານາມສະກຸນຂອງຄອບຄົວໄວ້ກໍໄດ້ ຖ້າຫາກບໍ່ມີການຄັດຄ້ານຂອງອີກຝ່າຍໜຶ່ງ.

ມາດຕາ 193 ການເອົາກັນຄືນເປັນ ຜົວ ເມຍ

ຜົວ ເມຍ ທີ່ໄດ້ຢ່າຮ້າງກັນແລ້ວ ຈະເອົາກັນຄືນ ກໍຕ້ອງຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງຄືນໃໝ່ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ໝວດທີ 7
ສາຍພົວພັນ ພໍ່ ແມ່ ແລະ ລູກ
ກ. ລູກຄີງ

ມາດຕາ 194 ການໄດ້ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ

ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ເກີດຂຶ້ນນັບແຕ່ມື້ການກຳເນີດຂອງເດັກ.

ເດັກ ທີ່ເກີດຈາກພໍ່ແມ່ ທີ່ແຕ່ງດອງນຳກັນຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຫຼື ເກີດຈາກພໍ່ແມ່ ທີ່ບໍ່ໄດ້ແຕ່ງດອງນຳກັນ ແຕ່ຜູ້ເປັນພໍ່ ໄດ້ສະໝັກໃຈຮັບຮູ້ດ້ວຍຕົນເອງວ່າເປັນພໍ່ຂອງເດັກນັ້ນ ຫຼື ຜູ້ເປັນພໍ່ໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 195 ການແຈ້ງເກີດ ແລະ ຈົດທະບຽນການເກີດ

ເມື່ອມີເດັກເກີດໃໝ່ໃນຄອບຄົວຂອງຕົນ, ສາມີພັນລະຍາ ຫຼື ໃຜກໍ່ຕາມ, ຫົວໜ້າຄອບຄົວ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າໂຮງໝໍ ຕ້ອງແຈ້ງເກີດ ແລະ ຈົດທະບຽນການເກີດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທະບຽນຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 196 ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງເດັກ

ພໍ່ແມ່ ເປັນຜູ້ເລືອກຊື່ຂອງເດັກຕາມໃຈສະໝັກ ແລະ ຕາມການເຫັນດີນຳກັນ. ຜູ້ເປັນລູກມີສິດປ່ຽນຊື່ຂອງຕົນ ຕາມລະບຽບການ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍທະບຽນຄອບຄົວ.

ນາມສະກຸນຂອງເດັກ ໃຫ້ໃຊ້ຕາມນາມສະກຸນຂອງພໍ່ແມ່ ຖ້າພໍ່ແມ່ ໃຊ້ນາມສະກຸນດຽວກັນ.

ຖ້າພໍ່ແມ່ ໃຊ້ນາມສະກຸນຕ່າງກັນ ເດັກອາດໃຊ້ນາມສະກຸນຂອງພໍ່ ຫຼື ຂອງແມ່ ຫຼື ຂອງທັງສອງ ກໍໄດ້ ຕາມການເຫັນດີຂອງພໍ່ແມ່. ຖ້າຫາກຕົກລົງກັນບໍ່ໄດ້ນັ້ນ ເດັກຈະໃຊ້ນາມສະກຸນ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ເມື່ອມີການຢ່າຮ້າງ ຫຼື ຮັບຮູ້ການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ ການປ່ຽນຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ ຂອງລູກ ຈະບໍ່ມີການປ່ຽນແປງ. ຖ້າ ພໍ່ ຫຼື ແມ່ ທີ່ລ້ຽງດູລູກ ຫາກຕ້ອງການໃຫ້ລູກໃຊ້ນາມສະກຸນຂອງຕົນ ກໍມີສິດໃຫ້ລູກທີ່ມີອາຍຸບັນລຸນິຕິພາວະແລ້ວນັ້ນ ປ່ຽນນາມສະກຸນເປັນຂອງຕົນກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ຕ້ອງການປ່ຽນຊື່ ຫຼື ນາມສະກຸນນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 197 ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່

ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ຈະເກີດຂຶ້ນໃນກໍລະນີ ມີລູກທີ່ເກີດຈາກພໍ່ແມ່ ທີ່ບໍ່ໄດ້ແຕ່ງດອງນຳກັນ.

ເມື່ອມີການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ສາຍພົວພັນພໍ່ລູກ ເກີດຂຶ້ນ ນັບແຕ່ເວລາເດັກເກີດ.

ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ຕ້ອງມີຄວາມສະໝັກໃຈ ຕ້ອງໄດ້ ພໍ່ ແມ່ ຂຽນຄຳຮ້ອງຮ່ວມກັນຍື່ນຕໍ່ອົງການທະບຽນຄອບຄົວ ເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ ທີ່ໃນຄຳຮ້ອງນັ້ນ ພໍ່ຂອງເດັກໄດ້ຮັບຮູ້ວ່າຕົນເປັນພໍ່ ແລະ ແມ່ ກໍເຫັນດີນຳຄຳຮ້ອງນັ້ນ. ຖ້າແມ່ຫາກເສຍຊີວິດແລ້ວ ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ນັ້ນ ຈະເຮັດຄຳຮ້ອງແຕ່ຝ່າຍດຽວກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ເດັກອາຍຸບັນລຸນິຕິພາວະແລ້ວ ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ຈະເຮັດຂຶ້ນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີຄວາມເຫັນດີຂອງເດັກຄົນນັ້ນ. ການບໍ່ຮັບຮູ້ເດັກ ໃຫ້ແຈ້ງຕໍ່ອົງການຜູ້ຢັ້ງຢືນພາຍໃນກຳນົດ ນັບແຕ່ມື້ຮູ້ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ແຕ່ຢ່າງໃດ.

ເມື່ອຜູ້ເປັນພໍ່ ຫາກບໍ່ຮັບຮູ້ວ່າ ຕົນເປັນພໍ່ຂອງເດັກແລ້ວ, ຜູ້ເປັນແມ່, ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ຫຼື ເດັກທີ່ມີອາຍຸບັນລຸນິຕິພາວະແລ້ວ ກໍມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ສານພິຈາລະນາຕັດສິນໃຫ້ຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່.

ສານຈະຕັດສິນ ໃຫ້ມີການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການຢູ່ຮ່ວມເຮືອນ ແລະ ການສ້າງເສດຖະກິດຮ່ວມ ລະຫວ່າງ ແມ່ຂອງເດັກ ກັບຜູ້ຈະຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ກ່ອນເດັກເກີດ;

2. ການເອົາໃຈໃສ່ເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູລູກ ຫຼື ການສຶກສາອົບຮົມລູກຮ່ວມກັນ;

3. ການມີຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນວ່າຜູ້ກ່ຽວເປັນພໍ່ ເຊັ່ນ ຫຼັກຖານທາງດ້ານວິທະຍາສາດການແພດ.

ມາດຕາ 198 ການປະຕິເສດການເປັນພໍ່

ເມື່ອຜູ້ເປັນຜົວ ຫາກສາມາດພິສູດໄດ້ວ່າເດັກ ບໍ່ແມ່ນລູກຂອງຕົນ ກໍມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ເພື່ອປະຕິເສດຄວາມເປັນພໍ່. ການຮ້ອງຟ້ອງເພື່ອປະຕິເສດການເປັນພໍ່ ໃຫ້ດໍາເນີນພາຍໃນເວລາໜຶ່ງປີ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮູ້ວ່າເດັກເກີດ.

ຂ. ລູກລ້ຽງ

ມາດຕາ 199 ການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງ

ການເອົາລູກຂອງຜູ້ອື່ນມາເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນ ພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງ ແລະ ຍາດພີ່ນ້ອງຂອງພໍ່ລ້ຽງແມ່ລ້ຽງ ໃຫ້ຖືວ່າເດັກຜູ້ນັ້ນ ເປັນຄືກັນກັບລູກແທ້, ດ້ານເສັ້ນຍາດພີ່ນ້ອງ ແລະ ຊັບສິນຂອງຕົນ, ສ່ວນເດັກຜູ້ນັ້ນກໍຈະໝົດສິດ ແລະ ພັນທະຈາກ ພໍ່ ແມ່ ແລະ ຍາດພີ່ນ້ອງເດີມຂອງຕົນ.

ການເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ມີເອກະສານຢັ້ງຢືນຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 200 ເງື່ອນໄຂຜູ້ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ

ພົນລະເມືອງລາວ ທີ່ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີອາຍຸແຕ່ ສິບແປດປີຂຶ້ນໄປ ໃນເວລາຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ແລະ ມີອາຍຸຫ່າງກັບເດັກທີ່ຂໍໄປເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນຢ່າງໜ້ອຍ ສິບແປດປີ;

2. ມີສະຕິສໍາປະຊັນຍະຄົບຖ້ວນ;

3. ມີຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດໝັ້ນຄົງ;

4. ມີບ່ອນຢູ່ຖາວອນ;

5. ມີວຽກເຮັດງານທໍາທີ່ແນ່ນອນ,

6. ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ, ບໍ່ເປັນພະຍາດຕິດແປດທີ່ຮ້າຍແຮງ, ບໍ່ຕິດສິ່ງເສບຕິດ;

7. ບໍ່ເຄີຍຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ຍ້ອນການກະທໍາຜິດໂດຍເຈດຕະນາ ແລະ ບໍ່ຖືກຕັດສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່;

8. ໄດ້ຜ່ານການປະເມີນ ຈາກຄະນະກໍາມະການຂັ້ນເມືອງ ແລະ ມີຊື່ຢູ່ໃນບັນຊີຂອງຜູ້ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ມີຄວາມເໝາະສົມໃນການຮັບເດັກເປັນລູກລ້ຽງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ ເມຍ ຫຼື ຜົວ ຕ້ອງການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງ ຕ້ອງໄດ້ມີຄໍາເຫັນດີຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍ.

ມາດຕາ 201 ເງື່ອນໄຂຂອງເດັກທີ່ຈະເປັນລູກລ້ຽງ

ເດັກທີ່ຈະເປັນລູກລ້ຽງ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ຍັງບໍ່ເຖິງກະສຽນອາຍຸ.
2. ຂາດການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ຫຼື ບໍ່ສາມາດຢູ່ນຳຄອບຄົວ ຫຼື ບໍ່ສາມາດກັບຄືນສູ່ຄອບຄົວຂອງຕົນ;
3. ມີຄຳເຫັນດີເປັນລາຍລັກອັກສອນຂອງເດັກ ກໍລະນີເດັກ ຫາກມີອາຍຸ ສິບປີຂຶ້ນໄປ, ຄຳເຫັນດີນັ້ນຕ້ອງບໍ່ມີການບັງຄັບ;
4. ມີຄຳເຫັນດີເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຂອງພໍ່ຕົວ, ແມ່ຕົວ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ຫຼື ພາກສ່ວນທີ່ຮັບຜິດຊອບລ້ຽງດູເດັກ, ຄຳເຫັນດີນັ້ນ ຕ້ອງບໍ່ມີການບັງຄັບ;
5. ຜ່ານການປະເມີນ ແລະ ມີຄຳເຫັນດີຂອງພາກສ່ວນທີ່ຮັບຜິດຊອບ ວຽກງານເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ ແລະ ມີຊື່ຢູ່ໃນບັນຊີຂອງເດັກ ທີ່ສາມາດໃຫ້ເປັນລູກລ້ຽງ.

ມາດຕາ 202 ວິທີການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງ

ການສະເໜີ ແລະ ການພິຈາລະນາການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 203 ການຈົດທະບຽນການເປັນລູກລ້ຽງ

ການຈົດທະບຽນການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ ສຳລັບພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ໃຫ້ດຳເນີນຢູ່ຫ້ອງການຍຸຕິທຳຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງອາໄສຢູ່ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທະບຽນຄອບຄົວ.

ສຳລັບການຈົດທະບຽນການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດນັ້ນ ໃຫ້ດຳເນີນຢູ່ກົມທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານທະບຽນຄອບຄົວຂອງກະຊວງຍຸຕິທຳ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທະບຽນຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 204 ການຮັກສາຄວາມລັບ ກ່ຽວກັບການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ເປີດເຜີຍຄວາມລັບກ່ຽວກັບການເປັນລູກລ້ຽງ ໂດຍບໍ່ມີການເຫັນດີຂອງພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງ ຫຼື ໃນກໍລະນີທີ່ ພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ ຖ້າຫາກບໍ່ມີການເຫັນດີຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ທະບຽນຄອບຄົວແລ້ວ ບຸກຄົນນັ້ນ ກໍຈະມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ.

ມາດຕາ 205 ຜົນຂອງການເປັນລູກລ້ຽງ

ສາຍພົວພັນ ລະຫວ່າງ ພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງ ກັບ ລູກລ້ຽງ ເກີດຂຶ້ນ ນັບແຕ່ວັນຈົດທະບຽນ ເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ສາຍພົວພັນ ລະຫວ່າງ ພໍ່ຕົວ ແມ່ຕົວ ກັບລູກ ທີ່ຖືກນຳເອົາໄປເປັນລູກລ້ຽງ ກໍຈະສິ້ນສຸດລົງໃນເວລາດຽວກັນ.

ລູກລ້ຽງ ຕ້ອງໃຊ້ນາມສະກຸນ ນຳພໍ່ລ້ຽງ ຫຼື ແມ່ລ້ຽງ.

ສຳລັບ ເດັກທີ່ໃຊ້ຊື່ມາກ່ອນແລ້ວ ຖ້າວ່າພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງ ຫາກເຫັນວ່າບໍ່ເໝາະສົມ ກໍສາມາດຈະປ່ຽນຊື່ໃໝ່ໃຫ້ເດັກກໍໄດ້. ໃນກໍລະນີທີ່ເດັກນັ້ນ ຫາກມີອາຍຸຮອດ ສິບປີແລ້ວ ຈະປ່ຽນຊື່ໃໝ່ໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳເຫັນດີຈາກເດັກນັ້ນ ເສຍກ່ອນ.

ມາດຕາ 206 ການສິ້ນສຸດການເປັນລູກລ້ຽງ

ການເປັນລູກລ້ຽງ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ເມື່ອມີການຮ້ອງຂໍວ່າການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນ ໂມຄະ ຫຼື ມີການຖອນການເປັນລູກລ້ຽງ.

ການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ ຈະໂມຄະ ຖ້າຫາກວ່າລະເມີດຂັ້ນຕອນການໃຫ້ຄວາມຍິນຍອມ ຫຼື ໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດເປັນພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງໄດ້ ຫຼື ເຮັດຂັ້ນຕອນການລະເມີດເງື່ອນໄຂຂອງການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 200 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ການເປັນລູກລ້ຽງທີ່ບໍ່ຕອບສະໜອງຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ກໍຈະຖືກຖອນການເປັນລູກລ້ຽງ.

ພໍ່ກິ່ງ ແມ່ກິ່ງ, ພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຖອນການເປັນລູກລ້ຽງໄດ້.

ຄ. ການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງພົນລະເມືອງຕ່າງປະເທດ

ມາດຕາ 207 ເງື່ອນໄຂຂອງພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງ ທີ່ເປັນຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນມາດຕາ 200 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຍົກເວັ້ນຂໍ້ 1 ຊຶ່ງຜູ້ຮ້ອງຂໍຕ້ອງມີອາຍຸແຕ່ ສາມສິບປີຂຶ້ນໄປ ຫາ ຫ້າສິບປີ ໃນເວລາເຮັດຄຳຮ້ອງ.

ສຳລັບຜູ້ຮ້ອງຂໍທີ່ເປັນຄົນຕ່າງປະເທດ ແຕ່ເຊື້ອຊາດລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 200 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 208 ເງື່ອນໄຂຂອງເດັກທີ່ຈະໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ເງື່ອນໄຂຂອງເດັກທີ່ຈະໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 201 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຍົກເວັ້ນ ຂໍ້ 1 ຊຶ່ງເດັກຕ້ອງມີອາຍຸບໍ່ເກີນ ແປດ ປີ.

ສຳລັບເດັກ ທີ່ເປັນຍາດໃກ້ຊິດກັບຜູ້ຮ້ອງຂໍ, ເດັກພິການ ຫຼື ອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງຂອງເດັກ ທີ່ຈະໄປເປັນລູກລ້ຽງ ມີອາຍຸເກີນ ແປດປີ ໃຫ້ພິຈາລະນາເປັນກໍລະນີພິເສດ.

ມາດຕາ 209 ການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ

ຄົນລາວຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຈະເອົາເດັກທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ຊຶ່ງຢູ່ຕ່າງປະເທດ ເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນ ໃຫ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງ ແລະ ຂໍຈົດທະບຽນຢູ່ ສະຖານທູດ ຫຼື ກົງສຸນລາວ ຫຼື ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສປປ ລາວ ໂດຍປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຂອງ ສປປ ລາວ

ຖ້າວ່າພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງ ຫາກບໍ່ແມ່ນພົນລະເມືອງລາວແລ້ວ ການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງ ສປປ ລາວ ເສຍກ່ອນ.

ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ອາໄສຢູ່ ສປປ ລາວ ຫຼື ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຈະເອົາເດັກທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ຊຶ່ງຢູ່ ສປປ ລາວ ໄປເປັນລູກລ້ຽງ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 210 ການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງຢູ່ ສປປ ລາວ

ຄົນລາວຈະເອົາເດັກທີ່ເປັນພົນລະເມືອງຕ່າງປະເທດ, ມາເປັນລູກລ້ຽງຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງປະເທດນັ້ນ ຖ້າກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການນັ້ນ ຫາກບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ການເອົາເດັກທີ່ເປັນພົນລະເມືອງຕ່າງປະເທດ ມາເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ສະຖານທູດ ຫຼື ກົງສຸນລາວ ຮັບຮູ້ນຳ.

ມາດຕາ 211 ວິທີການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ

ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ຕ້ອງການເອົາເດັກທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ເປັນລູກລ້ຽງ ໃຫ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຫາກະຊວງຍຸຕິທຳ ເພື່ອພິຈາລະນາຕົກລົງ ພາຍຫຼັງການປະສານສົມທົບ ແລະ ເຫັນດີຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມຂັ້ນຕອນທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການ ກ່ອນນຳສະເໜີຕໍ່ສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ ເພື່ອພິຈາລະນາຕົກລົງ.

ມາດຕາ 212 ຜົນຂອງການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ

ການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ມີຜົນສັບພວງຄືກັນກັບທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 205 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ງ. ລູກນ້າ

ມາດຕາ 213 ລູກນ້າ

ລູກນ້າ ແມ່ນ ລູກທີ່ຕິດມານຳພໍ່ ຫຼື ແມ່.

ລູກນ້າ ມີຖານະທຽບເທົ່າກັບລູກຈິງ ແລະ ລູກລ້ຽງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ກົດໝາຍຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 214 ການສິ້ນສຸດການເປັນລູກນ້າ

ການເປັນລູກນ້າ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ພໍ່ນ້າ ຫຼື ແມ່ນ້າ ໄດ້ຢ່າຮ້າງ ກັບແມ່ເກີດ ຫຼື ພໍ່ເກີດຂອງລູກ;
2. ການແຕ່ງງານ ລະຫວ່າງພໍ່ນ້າ ຫຼື ແມ່ນ້າ ກັບແມ່ຕົວ ຫຼື ພໍ່ຕົວ ເປັນໂມຄະ.

ໝວດທີ 6
ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງ ພໍ່ ແມ່ ແລະ ລູກ

ມາດຕາ 216 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງ ພໍ່ ແມ່ ໃນການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລູກ

ພໍ່ ແມ່ ມີ ສິດ ແລະ ພັນທະເທົ່າທຽມກັນ ໃນການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລູກ, ພໍ່ ແມ່ ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ຂອງລູກທີ່ຍັງບໍ່ທັນບັນລຸນິຕິພາວະ, ມີສິດປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງລູກ ຢູ່ສານ, ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ, ໂຮງຮຽນ ແລະ ສະຖານທີ່ອື່ນ.

ມາດຕາ 216 ພັນທະຂອງ ພໍ່ ແມ່ ໃນການສຶກສາອົບຮົມລູກ

ພໍ່ ແມ່ ຕ້ອງສຶກສາອົບຮົມລູກຂອງຕົນ ໃຫ້ມີແນວຄິດຮັກຊາດ, ຮັກການອອກແຮງງານ, ເປັນຄົນດີ, ມີຄວາມກະຕັນຍູ, ມີແບບແຜນການດຳລົງຊີວິດທີ່ສົມຄວນ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂ ໃຫ້ລູກໄດ້ຮັບການສຶກສາຮ່ຳຮຽນ ແລະ ເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວ ທີ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ຄອບຄົວ ແລະ ສັງຄົມ.

ມາດຕາ 217 ພັນທະຂອງ ພໍ່ ແມ່ ໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູລູກ

ພໍ່ ແມ່ ມີພັນທະເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູລູກຂອງຕົນ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ ແລະ ລູກທີ່ເຖິງກະສຽນອາຍຸແລ້ວ ແຕ່ເປັນຜູ້ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຫຼື ອອກແຮງງານ ເຊັ່ນ ດ້ອຍສະຕິ ຫຼື ພິການ.

ພັນທະລ້ຽງດູລູກນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດເຖິງແມ່ນວ່າພໍ່ແມ່ຈະຢູ່ຮ່ວມກັນ ຫຼື ພໍ່ແມ່ຈະຢ່າຮ້າງກັນ ຫຼື ການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ ກໍຕາມ. ພໍ່ ຫຼື ແມ່ ທີ່ເປັນຜູ້ລ້ຽງດູນັ້ນ ມີສິດຮ້ອງຂໍຄ່າລ້ຽງດູລູກ ໃນໄລຍະທີ່ລູກ ຍັງບໍ່ເຖິງກະສຽນອາຍຸ.

ຄ່າລ້ຽງດູລູກທີ່ຕ້ອງຈ່າຍນັ້ນ ໃຫ້ຕົກລົງກັນຕາມຄວາມເໝາະສົມ ໂດຍຖືເອົາເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງເງິນ ເດືອນຕ່ຳສຸດຂອງພະນັກງານລັດ ເປັນພື້ນຖານໃນການຄິດໄລ່.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ທີ່ມີພັນທະຈ່າຍຄ່າລ້ຽງດູ ຫາກຫຼົບຫຼີກ ໃນລະຫວ່າງທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການພິຈາລະນາຂອງສານ ກໍ່ສາມາດ ຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານບັງຄັບຄ່າລ້ຽງດູລູກນັ້ນ.

ມາດຕາ 218 ພັນທະຂອງລູກໃນການລ້ຽງດູ, ເບິ່ງແຍງ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອ ພໍ່ ແມ່

ລູກ ມີພັນທະເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອ ພໍ່ ແມ່ ທີ່ເຖົ້າແກ່, ເຈັບເປັນ, ຂາດຄວາມສາມາດ ອອກແຮງງານ ທີ່ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ. ຄ່າລ້ຽງດູ ພໍ່ ແມ່ ນັ້ນ ໃຫ້ ພໍ່ ແມ່ ແລະ ລູກ ຕົກລົງກັນເອງ, ຖ້າຫາກຕົກລົງກັນບໍ່ໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງໃຫ້ສານເປັນຜູ້ກຳນົດ ໂດຍອີງໃສ່ສະພາບການຕົວຈິງດ້ານເສດຖະກິດຂອງລູກ ແລະ ໃຫ້ເປັນແຕ່ລະເດືອນ.

ລູກ ອາດຈະພົ້ນຈາກພັນທະໃນການລ້ຽງດູ ພໍ່ ແມ່ ຂອງຕົນ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຖ້າວ່າ ພໍ່ ແມ່ ນັ້ນ ຫາກມີການກະທຳທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ເຊັ່ນ ການໃຊ້ສິດໃນການເປັນ ພໍ່ ແມ່ ເກີນຂອບເຂດ, ກະທຳຕໍ່ລູກຢ່າງໂຫດຮ້າຍ, ເຮັດໃຫ້ເສື່ອມເສຍສິນທຳ ແລະ ບໍ່ລ້ຽງດູລູກ.

ມາດຕາ 219 ຊັບຂອງ ພໍ່ ແມ່ ແລະ ລູກ

ລູກບໍ່ມີກຳມະສິດ ຕໍ່ຊັບຂອງ ພໍ່ ແມ່ ແລະ ພໍ່ ແມ່ ກໍບໍ່ມີກຳມະສິດ ຕໍ່ຊັບຂອງລູກ ໃນເວລາທີ່ເຂົາ ກຳລັງຍັງມີຊີວິດຢູ່.

ພໍ່ ແມ່ ເປັນຜູ້ມີສິດຄຸ້ມຄອງ ຊັບຂອງເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ.

ມາດຕາ 220 ການປົດສິດໃນການເປັນ ພໍ່ ແມ່ ແລະ ລູກ

ການປົດສິດ ໃນການເປັນ ພໍ່ ແມ່ ຂອງເດັກ ຫຼື ການປົດສິດໃນການເປັນລູກ ຕາມຄຳຮ້ອງຂອງ ແມ່, ພໍ່, ເດັກ, ຍາດພີ່ນ້ອງ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ເປັນຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ. ການປົດສິດດັ່ງກ່າວ ໄດ້ໃນວັກທີສອງ ຂອງມາດຕານີ້

ຖ້າວ່າ ພໍ່ ແມ່ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ ໃນການສຶກສາອົບຮົມລູກ, ໃຊ້ສິດໃນການເປັນ ພໍ່ ແມ່ ເກີນຂອບເຂດ, ໃຊ້ການກະທຳຕໍ່ລູກຢ່າງໂຫດຮ້າຍ, ເຮັດໃຫ້ເສຍສິນທຳ ແລະ ບໍ່ລ້ຽງດູລູກ ຫຼື ລູກ ຫາກບໍ່

(ທາງສະຕິ) ເຊັ່ນ ທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍ, ບັງຄັບການຢູ່ ຜົວ, ເມຍ ແລະ ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະຖືກສານປົດສິດໃນການເປັນ ພໍ່ ແມ່ ຫຼື ການເປັນລູກ.

ສຳລັບ ພໍ່ ແມ່ ທີ່ຖືກປົດສິດນັ້ນ ກໍຍັງຕ້ອງມີພັນທະປະຕິບັດພັນທະ ໃນການລ້ຽງດູລູກ ຈົນກວ່າມີກະສຽນອາຍຸ.

ມາດຕາ 221 ການຄືນສິດໃນການເປັນ ພໍ່ ແມ່ ແລະ ລູກ

ໃນກໍລະນີ ທີ່ ພໍ່ ແມ່ ຫຼື ລູກ ຊຶ່ງໄດ້ຖືກປົດສິດແລ້ວນັ້ນ ຫາກໄດ້ສຳນຶກຕົນແລ້ວ ສານກໍອາດຈະຄືນສິດໃນການເປັນ ພໍ່ ແມ່ ຫຼື ລູກ ຕາມການສະເໜີຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ໝວດທີ 9
ການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປົກຄອງເດັກ

ມາດຕາ 222 ວິທີການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປົກຄອງເດັກ

ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບແຈ້ງກ່ຽວກັບເດັກ ຊຶ່ງຂາດການເບິ່ງແຍງຈາກ ພໍ່ ແມ່ ທີ່ໄດ້ເສຍຊີວິດ, ໄດ້ຖືກປົດສິດໃນການເປັນ ພໍ່ ແມ່, ເຈັບເປັນ ຫຼື ຍ້ອນສາເຫດອື່ນ ນາຍບ້ານ ຕ້ອງແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປົກຄອງເດັກ ພາຍໃນໜຶ່ງເດືອນ ໂດຍໃຫ້ເລືອກເອົາຍາດພີ່ນ້ອງໃກ້ຊິດຂອງເດັກ.

ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີຍາດໃກ້ຊິດ ຫາກໄດ້ຮັບເປັນຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຍາດໃກ້ຊິດ ມີພຶດຕິກຳບໍ່ດີ ຊຶ່ງຈະເປັນຜົນເສຍຫາຍແກ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ນາຍບ້ານ ຕ້ອງສະເໜີໃຫ້ສານເປັນຜູ້ພິຈາລະນາຕັດສິນແຕ່ງຕັ້ງ ຜູ້ອື່ນເປັນຜູ້ປົກຄອງເດັກ.

ນາຍບ້ານ ມີໜ້າທີ່ປະຕິບັດການກວດກາການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງຜູ້ປົກຄອງນັ້ນຢ່າງເປັນປະຈຳ.

ຜູ້ບໍ່ທັນກະສຽນອາຍຸ, ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ, ຜູ້ທີ່ຖືກປົດສິດ ໃນການເປັນ ພໍ່ ແມ່ ຫຼື ຜູ້ທີ່ມີການປະພຶດບໍ່ດີນັ້ນ ບໍ່ສາມາດແຕ່ງຕັ້ງມາເປັນຜູ້ປົກຄອງເດັກໄດ້.

ມາດຕາ 223 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ປົກຄອງເດັກ

ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ມີພັນທະລ້ຽງດູ, ສຶກສາອົບຮົມ, ເອົາໃຈໃສ່ ສຸຂະພາບ, ການອຳນວຍ ແລະ ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ.

ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ມີສິດເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໃຫ້ເດັກ ໃນການເຮັດສັນຍາ ແລະ ໃນການເຄື່ອນໄຫວຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 224 ການຕັກເຕືອນ ຫຼື ປ່ຽນຜູ້ປົກຄອງເດັກ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ຫາກມີການປະພຶດບໍ່ດີ, ບໍ່ມີຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຫຼື ພັນທະຂອງຕົນໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມແລ້ວ ອາດຈະຕັກເຕືອນ ຫຼື ປ່ຽນຜູ້ປົກຄອງໃໝ່ຕາມການຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 225 ການສິ້ນສຸດການປົກຄອງເດັກ

ການປົກຄອງເດັກ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີດັ່ງ ຕໍ່ໄປນີ້:

1 ເມື່ອເດັກຫາກໄດ້ບັນລຸກະສຽນອາຍຸແລ້ວ;

2 ຜູ້ປົກຄອງເດັກເສຍຊີວິດ;

3 ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ມາດຕາ 226 ເງື່ອນໄຂ, ການສິ້ນສຸດ ແລະ ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດ ການປົກຄອງເດັກ

ເງື່ອນໄຂ, ການສິ້ນສຸດ ແລະ ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດ ການປົກຄອງ ສາມາດປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 79, 63 ແລະ 64 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ.

ພາກທີ IV
ຊັບ, ກຳມະສິດ ແລະ ສິດອື່ນຕໍ່ຊັບ
ໝວດທີ 1
ຊັບ

ມາດຕາ 227 ຊັບ

ຊັບ ແມ່ນ ວັດຖຸ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຄຸນຄ່າ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ຊັບມີຕົວຕົນ ແລະ ຊັບບໍ່ມີຕົວຕົນ.

ຊັບມີຕົວຕົນ ແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ອະສັງຫາລິມະຊັບ ແລະ ສັງຫາລິມະຊັບ.

ຊັບບໍ່ມີຕົວຕົນ ແມ່ນ ສິ່ງບໍ່ມີຮູບຮ່າງ ເຊັ່ນ ສິດທວງ, ສິດທາງດ້ານຊັບສິນທາງປັນຍາ ເປັນຕົ້ນ ສິດຕໍ່ລິຂະສິດ, ສິດຕໍ່ສິດທິບັດ, ສິດຕໍ່ເຄື່ອງໝາຍການຄ້າ.

ມາດຕາ 228 ອະສັງຫາລິມະຊັບ

ອະສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້ ຊຶ່ງມີ ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຕິດກັບທີ່ດິນຢ່າງຖາວອນ ເຊັ່ນ ເຮືອນ, ຕົ້ນໄມ້ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນ.

ມາດຕາ 229 ສັງຫາລິມະຊັບ

ສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້ ເຊັ່ນ ໂມງ, ໂຕະ, ຕັ່ງ, ສາຍຄໍ, ແຫວນ, ສັດ

ມາດຕາ 230 ໝາກຜົນ

ໝາກຜົນ ແມ່ນ ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງ ໂດຍທຳມະຊາດ ແລະ ໂດຍກົດໝາຍ.

ໝາກຜົນໂດຍທຳມະຊາດ ແມ່ນ ຜົນທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງ ໂດຍທຳມະຊາດ ເຊັ່ນ ຜົນຜະລິດ, ໝາກໄມ້, ລູກສັດ, ນົມສັດ

ໝາກຜົນໂດຍກົດໝາຍ ແມ່ນ ລາຍໄດ້ຈາກການໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງ, ດອກເບ້ຍ, ເງິນປັນຜົນ.

ມາດຕາ 231 ຊັບສິ່ງຂອງຕົ້ນຕໍ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງປະກອບ

ຊັບສິ່ງຂອງຕົ້ນຕໍ ແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ເປັນເອກະລາດ ຊຶ່ງສາມາດນຳໃຊ້ ຕາມຄຸນປະໂຫຍດຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ.

ຊັບສິ່ງຂອງປະກອບ ແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຮັບໃຊ້ໂດຍກົງ ໃຫ້ແກ່ການນຳໃຊ້ຄຸນປະໂຫຍດຂອງຊັບສິ່ງຂອງຕົ້ນຕໍ, ແມ່ນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງຊັບສິ່ງຂອງຕົ້ນຕໍ ແຕ່ສາມາດແຍກອອກຈາກຊັບສິ່ງຂອງຕົ້ນຕໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຊື້ຂາຍຊັບສິ່ງຂອງຕົ້ນຕໍ ໃຫ້ຖືວ່າໄດ້ຊື້ຂາຍຊັບສິ່ງຂອງປະກອບນັ້ນນຳ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 232 ຊັບສິ່ງຂອງສາມາດແຍກໄດ້ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງບໍ່ສາມາດແຍກໄດ້

ຊັບສິ່ງຂອງສາມາດແຍກໄດ້ ແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ສາມາດແຍກອອກເປັນສ່ວນຈະແຈ້ງ ຊຶ່ງແຕ່ລະສ່ວນຍັງຮັກສາລັກສະນະ ແລະ ຄຸນປະໂຫຍດການນຳໃຊ້ ໄວ້ຄືເບື້ອງຕົ້ນ ເຊັ່ນ ເຂົ້າ, ນ້ຳຕານ.

ຊັບສິ່ງຂອງບໍ່ສາມາດແຍກໄດ້ ແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ເມື່ອແຍກສ່ວນໃດໜຶ່ງອອກຈາກກັນແລ້ວ ຈະບໍ່ສາມາດຮັກສາລັກສະນະ ແລະ ຄຸນປະໂຫຍດການນຳໃຊ້ ໄວ້ຄືເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງເກີດເສຍຫາຍ, ແຕກ ຫຼື ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງໂດຍບໍ່ຈຳເປັນ ໃນເວລາຄັດແຍກອອກຈາກກັນ ເຊັ່ນ ໜ່ວຍກີຕາ ແລະ ສາຍກີຕາ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ. ຖ້າຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ແບ່ງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ສາມາດແຍກໄດ້ນັ້ນ ກໍໃຫ້ຄິດໄລ່ເປັນມູນຄ່າ ເພື່ອແບ່ງປັນ.

ມາດຕາ 233 ຊັບສິ່ງຂອງປ່ຽນແທນໄດ້ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງບໍ່ປ່ຽນແທນໄດ້

ຊັບສິ່ງຂອງປ່ຽນແທນໄດ້ ແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທົ່ວໄປ ທີ່ມີຊະນິດ, ຄຸນລັກສະນະ, ຍີ່ຫໍ້, ແບບ, ຂະໜາດ, ປະລິມານ, ຄຸນນະພາບ, ຮູບ ແລະ ມູນຄ່າຄືກັນ ເຊັ່ນ ໂທລະສັບມືຖື, ຄອມພິວເຕີ.

ຊັບສິ່ງຂອງບໍ່ປ່ຽນແທນໄດ້ ແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງຈາກຊັບສິ່ງຂອງອື່ນ ດ້ວຍຈຸດພິເສດສະເພາະກ່ຽວກັບ ສິນທຳ, ຮູບຮ່າງ, ສີສັນ ແລະ ຫາຍາກ ເຊັ່ນ ຮູບແຕ້ມ, ສິ່ງສັກກາລະບູຊາ, ວັດຖຸບູຮານ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ປ່ຽນແທນໄດ້ ທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍຂອງສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳ ຫາກມີຂໍ້ບົກພ່ອງ, ເປ່ເພ ຊຶ່ງພາໃຫ້ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດພັນທະ ຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳໄດ້ ໃຫ້ເອົາຊັບສິ່ງຂອງອັນອື່ນ ທີ່ປ່ຽນແທນໄດ້ມາແທນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ມີການຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 234 ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ປະກອບເປັນໜຶ່ງດຽວ

ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ປະກອບເປັນໜຶ່ງດຽວ ແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ປະກອບດ້ວຍ ສ່ວນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວພັນກັນ, ຕິດພັນເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ກາຍເປັນຊັບສິ່ງຂອງທີ່ສົມບູນ. ຖ້າຫາກຂາດສ່ວນໃດໜຶ່ງ ຫຼື ສ່ວນໃດໜຶ່ງ ບໍ່ກົມກຽວກັນ ຈະບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຄຸນຄ່າການນຳໃຊ້ຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຫຼຸດລົງ ເຊັ່ນ ເຄື່ອງຈັກ, ລົດ.

ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ປະກອບເປັນໜຶ່ງດຽວ ບໍ່ສາມາດແຍກອອກໃນເວລາຊື້ຂາຍຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ.

ໝວດທີ 2
ການຄອບຄອງ

ມາດຕາ 235 ການຄອບຄອງ

ການຄອບຄອງ ແມ່ນ ການຢຶດຖື ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບສິ່ງຂອງ.

ຮູບການຕົ້ນຕໍຂອງການຄອບຄອງ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ;
2. ການຄອບຄອງດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ແລະ ບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ;
3. ການຄອບຄອງໂດຍຖືກຕ້ອງ ແລະ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 236 ການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ

ເມື່ອບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫາກເອົາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົນຄອບຄອງໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນຄອບຄອງ ເຊັ່ນ ການໃຫ້ເຊົ່າ, ການໃຫ້ຢືມເຄື່ອງ ຜູ້ກ່ຽວຈະເປັນຜູ້ຄອບຄອງໂດຍທາງອ້ອມ ສ່ວນຜູ້ໄດ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ກໍຈະເປັນຜູ້ຄອບຄອງໂດຍທາງກົງ.

ມາດຕາ 237 ການຄອບຄອງດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ແລະ ບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ

ການຄອບຄອງດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ແມ່ນ ການຄອບຄອງ ໂດຍບໍ່ຮູ້ວ່າຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົນຄອບຄອງຢູ່ນັ້ນ ຍັງເປັນກຳມະສິດຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຊຶ່ງສັນນິຖານໄດ້ຈາກການນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງຢ່າງເປີດເຜີຍ, ສະຫງົບ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ.

ການຄອບຄອງດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ ແມ່ນ ການຄອບຄອງ ໂດຍຮູ້ ຫຼື ຄວນຮູ້ວ່າ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົນຄອບຄອງຢູ່ນັ້ນ ຍັງເປັນກຳມະສິດຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຊຶ່ງສັນນິຖານໄດ້ຈາກການນຳໃຊ້ບໍ່ສະຫງົບ, ຢ່າງປິດລັບ ແລະ ບໍ່ຕໍ່ເນື່ອງ

ມາດຕາ 238 ການຄອບຄອງໂດຍຖືກຕ້ອງ ແລະ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ການຄອບຄອງໂດຍຖືກຕ້ອງ ແມ່ນ ການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ໂດຍບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີພື້ນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍ.

ພື້ນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ນິຕິກຳ ເຊັ່ນ ສັນຍາ, ການເຮັດພິໄນກຳ;
2. ບົດບັນຍັດຂອງກົດໝາຍ ເຊັ່ນ ການຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ, ການເກັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົກເຮ່ຍ, ການຄຸ້ມຄອງສັດ ທີ່ຂາດການຮັກສາ, ການພົບພໍ້ວັດຖຸທີ່ມີຄ່າ;
3. ກໍລະນີອື່ນທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ການຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແມ່ນ ການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ມີພື້ນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກເທິງນີ້.

ມາດຕາ 239 ການສັນນິຖານກ່ຽວກັບການຄອບຄອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ

ການທີ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງ ໃຫ້ສັນນິຖານວ່າເປັນການຄອບຄອງ ຢ່າງເປີດເຜີຍ ແລະ ສະຫງົບ.

ການທີ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ສອງໄລຍະ ຄື ໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນ ແລະ ໄລຍະສຸດທ້າຍ ກໍໃຫ້ສັນນິຖານວ່າ ເປັນການຄອບຄອງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

ການທີ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງ ໃຫ້ສັນນິຖານວ່າເປັນການຄອບຄອງຖືກຕ້ອງ ແຕ່ໃນກໍລະນີຊັບສິ່ງຂອງ ຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ ໃຫ້ສັນນິຖານວ່າບຸກຄົນຜູ້ມີຊື່ໃນໃບທະບຽນນັ້ນ ເປັນຜູ້ຄອບຄອງຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 240 ການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕ້ອງມີການອະນຸຍາດພິເສດ

ວັດຖຸສິ່ງຂອງບາງປະເພດ ເຊັ່ນ ອາວຸດ, ລະເບີດ, ທາດໂລຫະທີ່ມີຄ່າ ຈະໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງຄອບຄອງໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກໄດ້ຮັບອະນຸຍາດພິເສດ ຈາກອົງການປົກຄອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 241 ໝາກຜົນທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ຜູ້ຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ຈະບໍ່ສົ່ງໝາກຜົນທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງ ໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດແຕ່ຢ່າງໃດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໝາກຜົນທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງລັດ ຫຼື ລວມໝູ່ນັ້ນ, ຕ້ອງສົ່ງຄືນທັງໝົດ.

ສ່ວນໝາກຜົນທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈນັ້ນ ຈະຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດທັງໝົດ ພ້ອມທັງໝາກຜົນທີ່ເກີດຈາກການນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຄອບຄອງ ຫາກໄດ້ເອົາໝາກຜົນນັ້ນໄປນຳໃຊ້, ຂາຍ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍແກ່ເຈົ້າກຳມະສິດ ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຫຼື ມູນຄ່າຂອງໝາກຜົນນັ້ນໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດ.

ມາດຕາ 242 ການເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຢູ່ໃນສະພາບເດີມ ແລະ/ຫຼື ດີຂຶ້ນ

ບຸກຄົນໃດທີ່ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ຫາກໄດ້ຟື້ນຟູຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບເດີມ ມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ຕົນນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຟື້ນຟູຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ຈາກເຈົ້າກຳມະສິດ.

ບຸກຄົນໃດທີ່ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງດີຂຶ້ນ ມີສິດຮັບເອົາສິ່ງທີ່ຕົນໄດ້ເຮັດໃຫ້ດີຂຶ້ນນັ້ນໄວ້ ຖ້າການຕັດແຍກສິ່ງທີ່ເຮັດຂຶ້ນໃໝ່ນັ້ນ ຈະບໍ່ເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງເດີມເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພ ໃນເວລາຕັດແຍກອອກຈາກກັນ. ຖ້າຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເຮັດຂຶ້ນໃໝ່ນັ້ນ ຫາກບໍ່ສາມາດຕັດແຍກອອກຈາກຊັບສິ່ງຂອງເດີມໄດ້ແລ້ວ, ຜູ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງນັ້ນ ກໍມີສິດທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ທີ່ຕົນໄດ້ເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງດີຂຶ້ນນັ້ນ ຈາກເຈົ້າກຳມະສິດ ຕາມການໃຊ້ຈ່າຍຕົວຈິງ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນມູນຄ່າຂອງສ່ວນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ.

ສຳລັບຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຜູ້ຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈໄດ້ເຮັດໃຫ້ດີຂຶ້ນນັ້ນ ກໍຈະຕົກເປັນຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ ໂດຍບໍ່ມີການທົດແທນແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 243 ການສົ່ງຄືນຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ຜູ້ຄອບຄອງສັງຫາລິມະຊັບໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ຕ້ອງສົ່ງສັງຫາລິມະຊັບທີ່ຕົນໄດ້ຄອບຄອງນັ້ນ ໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດ ຖ້າຜູ້ກ່ຽວຫາກໄດ້ທວງເອົາຄືນ. ແຕ່ເຈົ້າກຳມະສິດ ຕ້ອງໄດ້ທົດແທນຄືນມູນຄ່າຂອງຊັບນັ້ນ ພ້ອມທັງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ຈາກນັ້ນເຈົ້າກຳມະສິດ ຈຶ່ງທວງເອົາຄ່າທົດແທນນັ້ນ ນຳຜູ້ມອບສັງຫາລິມະຊັບດັ່ງກ່າວ

ຜູ້ຄອບຄອງອະສັງຫາລິມະຊັບໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ຕ້ອງສົ່ງອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ຕົນໄດ້ຄອບຄອງນັ້ນ ໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດ ຖ້າຜູ້ກ່ຽວຫາກໄດ້ທວງເອົາຄືນ ໂດຍບໍ່ມີການທົດແທນຄືນແຕ່ຢ່າງໃດ ແຕ່ສຳລັບຄ່າປົກປັກຮັກສາ ຫຼື ຄ່າເຮັດໃຫ້ສະພາບອະສັງຫາລິມະຊັບດີຂຶ້ນນັ້ນ ສາມາດຮຽກຮ້ອງການທົດແທນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 242 ວັກທີສອງ ແລະ ວັກທີສາມ ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລ້ວຜູ້ຄອບຄອງມີສິດທວງເອົາມູນຄ່າອະສັງຫາລິມະຊັບ ຈາກຜູ້ມອບໃຫ້ຕົນ.

ສຳລັບຜູ້ຄອບຄອງທີ່ໄດ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງດ້ວຍການມອບ ຫຼື ການສືບທອດມູນມໍລະດົກນັ້ນ ຈະບໍ່ມີການທົດແທນຄືນ.

ຜູ້ຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ ຕ້ອງສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງທັງໝົດນັ້ນຄືນໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດ. ຜູ້ຄອບຄອງດັ່ງກ່າວ ຈະທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກຜູ້ທີ່ໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ຕົນ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງນັ້ນກໍໄດ້ ແຕ່ບໍ່ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ.

ມາດຕາ 244 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ຜູ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພ ຂອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົນຄອບຄອງ ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກ່ຽວຫາກໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກຄວາມເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງມອບຜົນປະໂຫຍດທີ່ຍັງມີຢູ່ນັ້ນ ໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດ. ສຳລັບຄ່າເສຍຫາຍຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຜູ້ອື່ນ ຫຼື ລວມໝູ່ນັ້ນ, ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ.

ຜູ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທັງໝົດ ແກ່ເຈົ້າກຳມະສິດ ມອບທັງໝາກຜົນ, ຈ່າຍຄ່າສົ່ງຄືນທີ່ຜູ້ກ່ຽວເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນເກີດຂຶ້ນ ຖ້າຫາກຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນເກີດ ເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພ ຍ້ອນເຫດການບໍ່ດີຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ມາດຕາ 245 ການປ່ຽນການຄອບຄອງ

ການປ່ຽນການຄອບຄອງ ເກີດຂຶ້ນໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ເມື່ອຜູ້ຄອບຄອງໃໝ່ຮັບຊັບສິ່ງຂອງຕົວຈິງ ຂອງຜູ້ຄອບຄອງເກົ່າ;
2. ຕາມການຕົກລົງກັນ ລະຫວ່າງຜູ້ຄອບຄອງເກົ່າ ແລະ ຜູ້ຄອບຄອງໃໝ່ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:
   - ເມື່ອຊັບສິ່ງຂອງໄດ້ຢູ່ນຳຜູ້ຄອບຄອງໃໝ່ ມາກ່ອນແລ້ວ,
   - ເມື່ອຊັບສິ່ງຂອງຍັງຢູ່ນຳຜູ້ຄອບຄອງເກົ່າ;
   - ເມື່ອຊັບສິ່ງຂອງຍັງຢູ່ນຳບຸກຄົນທີສາມ ແຕ່ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຄອບຄອງໃໝ່ຊາບ.

ມາດຕາ 246 ການປົກປ້ອງການຄອບຄອງ

ຜູ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍຖືກຕ້ອງ ຫຼື ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ມີສິດທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງຄືນ, ໃຫ້ຢຸດເຊົາການກີດຂວາງ, ໃຫ້ລົບລ້າງອຸປະສັກທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຫຼື ຈະເກີດຂຶ້ນໃນຕໍ່ໜ້າ.

ຜູ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ສາມາດຮ້ອງຂໍໃຫ້ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງການຄອບຄອງຂອງຕົນ ພາຍໃນເວລາ ໜຶ່ງປີ ນັບແຕ່ເວລາ ທີ່ໄດ້ມີ ການລະເມີດ ຫຼື ການໄດ້ແຍ່ງ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ສຳລັບອຸປະສັກທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນໃນຕໍ່ໜ້ານັ້ນ ສາມາດຮ້ອງຂໍໄດ້ທຸກເວລາ

ມາດຕາ 247 ການສິ້ນສຸດການຄອບຄອງ

ການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 235 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1 ຜູ້ຄອບຄອງ ໄດ້ສະລະການຄອບຄອງ, ຢຸດເຊົາການຢືມ ຫຼື ການຄຸ້ມຄອງຊັບສິ່ງຂອງ;

2. ຜູ້ຄອບຄອງ ບໍ່ໄດ້ທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງຄືນ ເມື່ອຖືກບຸກຄົນອື່ນລະເມີດ ຫຼື ໄດ້ແຍ່ງ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 246 ວັກທີສອງ, ວັກທີສາມ ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້;

3 ຜູ້ຄອບຄອງ ໄດ້ສະແດງເຈດຕະນາທີ່ຈະຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ເພື່ອຕົນ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ;

4. ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ໄດ້ຄອບຄອງ ຖືກທຳລາຍ ຫຼື ສູນເສຍ.

ມາດຕາ 248 ການຄອບຄອງຊັບທີ່ບໍ່ມີຕົວຕົນ

ຫຼັກການກ່ຽວກັບການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ສາມາດນຳໃຊ້ກັບການຄອບຄອງຊັບທີ່ບໍ່ມີຕົວຕົນ.

ໝວດທີ 3
ກຳມະສິດ

ມາດຕາ 249 ກຳມະສິດ

ກຳມະສິດ ແມ່ນ ສິດສົມບູນ ແລະ ເດັດຂາດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ ໃນການຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້, ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ແລະ ຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງໃນຂອບເຂດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 250 ສິດໃນກຳມະສິດ

ສິດໃນກຳມະສິດ ປະກອບດ້ວຍ ສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ສິດຄອບຄອງ;
2. ສິດນຳໃຊ້;
3. ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ;
4. ສິດຊີ້ຂາດ.

ກ. ສິດຄອບຄອງ

ມາດຕາ 251 ສິດຄອບຄອງຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ

ສິດຄອບຄອງ ແມ່ນ ສິດໃນການຍຶດຖື ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບສິ່ງຂອງ.

ເຈົ້າກຳມະສິດ ມີສິດຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນຂອງຕົນຢ່າງອິດສະລະ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ຫຼື ສິດຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງບຸກຄົນອື່ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 252 ການໄດ້ສິດຄອບຄອງ

ບຸກຄົນທີ່ຍຶດຖື ຫຼື ຄຸ້ມຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍຖືກຕ້ອງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ຫຼື ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ ຖືວ່າບຸກຄົນນັ້ນໄດ້ສິດຄອບຄອງ.

ມາດຕາ 253 ສິດຄອບຄອງຂອງຜູ້ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ

ຜູ້ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ ມີສິດຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ບໍ່ແມ່ນກຳມະສິດຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ.

ຂ. ສິດນຳໃຊ້

ມາດຕາ 254 ສິດນຳໃຊ້

ສິດນຳໃຊ້ ແມ່ນ ສິດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ ໃນການຊົມໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຕົນ ຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ.

ມາດຕາ 255 ສິດນຳໃຊ້ຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ

ເຈົ້າກຳມະສິດ ມີສິດນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນຂອງຕົນ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ຫຼື ສິດຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງບຸກຄົນອື່ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 256 ສິດນຳໃຊ້ຂອງຜູ້ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ

ຜູ້ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ ມີສິດນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ແມ່ນກຳມະສິດຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ.

ຄ. ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ

ມາດຕາ 257 ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ

ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ແມ່ນ ສິດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ ໃນການໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ການນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນ ຫຼື ທີ່ຕົນຄອບຄອງ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ.

ງ. ສິດຊີ້ຂາດ

ມາດຕາ 258 ສິດຊີ້ຂາດ

ສິດຊີ້ຂາດ ແມ່ນ ສິດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດໃນການ ຂາຍ, ແລກປ່ຽນ, ມອບ, ຍົກ, ໂອນ, ຊະນະ ຫຼື ທຳລາຍຊັບສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 259 ການຈຳກັດສິດໃນການຊີ້ຂາດ

ສິດໃນການຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງຈະຖືກຈຳກັດ ກໍຕໍ່ເມື່ອກົດໝາຍຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເທົ່ານັ້ນ

ໃນກໍລະນີ ເຈົ້າກຳມະສິດ ມີຈຸດປະສົງຊີ້ຂາດຕໍ່ຊັບທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານປະຫວັດສາດ ແລະ ວັດທະນະທຳ ໂດຍຜ່ານການຊື້-ຂາຍນັ້ນ ລັດມີບຸລິມະສິດຊື້ເອົາຊັບນັ້ນກ່ອນ.

ມາດຕາ 260 ສິດຊີ້ຂາດຂອງຜູ້ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ

ຜູ້ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ ມີສິດຊີ້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ແມ່ນກຳມະສິດຂອງຕົນ ຕາມການອະນຸຍາດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ ຫຼື ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 4
ຮູບກຳມະສິດ

ມາດຕາ 261 ຮູບກຳມະສິດ

ກຳມະສິດມີ ສີ່ ຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ກຳມະສິດຂອງລັດ
2. ກຳມະສິດລວມໝູ່;
3. ກຳມະສິດເອກະເທດ;
4. ກຳມະສິດເອກະຊົນ.

ກ. ກຳມະສິດຂອງລັດ

ມາດຕາ 262 ເຈົ້າກຳມະສິດຂອງຊັບສິ່ງຂອງຂອງລັດ

ລັດ ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດແຕ່ຜູ້ດຽວ ກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງທັງໝົດຂອງລັດ ແຕ່ຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ.

ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ເປັນຜູ້ປະຕິບັດສິດຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້, ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ແລະ ຊີ້ຂາດ, ອາດມອບໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ ຫຼື ບຸກຄົນເຊົ່າຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຕາມຂອບເຂດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບການ ແລະ ແຜນການຂອງລັດກໍໄດ້.

ມາດຕາ 263 ເປົ້າໝາຍກຳມະສິດຂອງລັດ

ກຳມະສິດຂອງລັດ ມີ ສອງປະເພດ ຄື:

1. ບັນດາພື້ນຖານວັດຖຸເຕັກນິກຂອງສັງຄົມ ທີ່ຂຶ້ນກັບການຄຸ້ມຄອງຂອງລັດ ເຊັ່ນ ໂຮງຈັກ, ໂຮງງານ, ພາຫະນະຂົນສົ່ງທາງບົກ, ທາງນ້ຳ ແລະ ທາງອາກາດ, ພາຫະນະສື່ສານ, ໄປສະນີ, ທະນາຄານ, ວິສາຫະກິດ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ເປັນຂອງລັດ;

2. ບັນດາຊັບທີ່ໃຊ້ໃນການເຄື່ອນໄຫວຂອງກົງຈັກລັດ ເຊັ່ນ ອາຄານ, ລົດ, ໂຕະ, ຕັ່ງ, ຊັບສິນທາງປັນຍາ ແລະ ອື່ນໆ.

ສຳລັບທີ່ດິນ, ແຮ່ທາດ, ນ້ຳ, ອາກາດ, ປ່າໄມ້, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ສັດນ້ຳ, ສັດປ່າ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດອື່ນ ເປັນກຳມະສິດຂອງວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງລັດເປັນຕົວແທນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 264 ການໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດຂອງລັດ

ກຳມະສິດຂອງລັດ ໄດ້ມາຈາກ:

1. ການຫັນປ່ຽນກຳມະສິດມາເປັນຂອງລັດ;
2. ການກໍ່ສ້າງຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ວິສາຫະກິດຂອງລັດ;
3. ການເກັບພາສີ, ອາກອນຂອງລັດ;

4. ການເປົ່າຮື້ຊັບສິ່ງຂອງດ້ວຍຄວາມຈຳເປັນ;

5. ການຍຶດຊັບ ແລະ ວັດຖຸສິ່ງຂອງ;

6. ການໄດ້ຮັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ;

7. ການເກັບຂອງຕົກເຮ່ຍ;

8 ການພົບເຫັນວັດຖຸມີຄ່າ;

9. ການໄດ້ສິດທີ່ຍາດການຫລິກລາ;

10. ການຊື້ ແລະ ການແລກປ່ຽນ;

11. ການມອບຮັບສິ່ງຂອງໃຫ້ລັດ;

12. ການສືບທອດມູນມໍລະດົກ;

13. ກໍລະນີອື່ນທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ມາດຕາ 265 ການຊື້ຂາຍກ່ຽວກັບອະສັງຫາລິມະຊັບຂອງລັດ

ໃນການຊື້ຂາຍກ່ຽວກັບວິສາຫະກິດ, ອາຄານ, ສິ່ງປຸກສ້າງ, ອັດຖຸປະກອນ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງອື່ນທີ່ເປັນອະສັງຫາລິມະຊັບຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນຂອງລັດ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ກ່າວມາຂ້າງນີ້ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມອບໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນເຈົ້າກຳມະສິດໄດ້, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ອະສັງຫາລິມະຊັບບາງຢ່າງທີ່ໝາຍໄວ້ ຕາມລະບຽບການເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 266 ການຊື້ຂາຍກ່ຽວກັບຊັບທຶນໝູນວຽນ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ

ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດເປັນຜູ້ຊື້ຂາຍກ່ຽວກັບ ວັດຖຸດິບ, ອັດຖຸປະກອນ, ເງິນ ແລະ ທຶນໝູນວຽນອື່ນ ແລະ ຜະລິດຕະພັນຕ່າງໆ ຢ່າງສອດຄ່ອງກັບຄຸນປະໂຫຍດຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ແລະ ແຜນການທີ່ໄດ້ວາງອອກ.

ບໍ່ມີບຸກຄົນໃດ ມີສິດນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງລັດ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຕົນເອງ.

ມາດຕາ 267 ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ ຍຶດ ຫຼື ອາຍັດຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງລັດ

ວິສາຫະກິດ, ອາຄານ, ສິ່ງປຸກສ້າງ, ອັດຖຸປະກອນ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງອື່ນ ທີ່ເປັນອະສັງຫາລິມະຊັບຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ບໍ່ຖືກ ຍຶດ ຫຼື ອາຍັດໄດ້, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜະລິດຕະພັນ, ການເງິນ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງອື່ນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍເທົ່ານັ້ນ.

ສຳລັບຊັບສິ່ງຂອງຂອງລັດ ທີ່ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັບກັບຊັບສິ່ງຂອງຂອງລັດ ທີ່ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ.

ການທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງຂອງລັດຈາກຜູ້ຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງນັ້ນ ຈະດຳເນີນເວລາໃດກໍໄດ້ ໂດຍບໍ່ມີອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງທາງແພ່ງ.

ຂ. ກຳມະສິດລວມໝູ່

ມາດຕາ 268 ກຳມະສິດລວມໝູ່

ກຳມະສິດລວມໝູ່ ມີພາຫະນະການຜະລິດ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງອື່ນທີ່ຈຳເປັນສຳລັບການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ວຽກງານຂອງຕົນ ເຊັ່ນ ເຄື່ອງຈັກ, ພາຫະນະຂົນສົ່ງ, ອຸປະກອນ, ວັດຖຸ, ສັດ, ອາຄານ, ສິ່ງປຸກສ້າງ, ວິສາຫະກິດ, ເຮືອນພັກຜ່ອນ, ທຶນຄົງທີ່, ກອງທຶນເງິນ ແລະ ອື່ນໆ.

ກຳມະສິດລວມໝູ່ ແບ່ງອອກເປັນກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ແລະ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ.

ມາດຕາ 269 ເນື້ອໃນຂອງກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ

ສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ ມີສິດ ຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້, ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ແລະ ຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງ ຊຶ່ງເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນ ໃນຂອບເຂດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ປະຕິບັດສິດດັ່ງກ່າວໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດລະບຽບຂອງຕົນ.

ສິດຊີ້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ມອບໃຫ້ສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ ເປັນຜູ້ປະຕິບັດຢ່າງເປັນເອກະລາດ ແລະ ບໍ່ມີບຸກຄົນໃດຈະສາມາດຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວໄດ້.

ມາດຕາ 270 ການໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ

ກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ ໄດ້ມາຈາກ:

1. ການປະກອບສ່ວນທາງດ້ານຮຸ້ນ ຂອງສະມາຊິກແຕ່ລະຄົນ;
2. ການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການ;
3. ການຊື້ ແລະ ການແລກປ່ຽນ;
4. ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ການເງິນຂອງລັດ, ອົງການຈັດຕັ້ງ, ບຸກຄົນ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 271 ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຂຶ້ນກັບສິດຂອງສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ

ສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ ຕ້ອງນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງຕົນໄດ້ຄອບຄອງນັ້ນຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ຖ້າຫາກບໍ່ນຳໃຊ້ໃຫ້ເປັນຜົນປະໂຫຍດແລ້ວ ສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ ກໍຈະຖືກປັບໃໝຕາມລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ຫຼື ລັດອາດຍຶດເອົາທີ່ດິນຄືນ ແລະ ມອບໃຫ້ຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດອື່ນ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນນຳໃຊ້ ແຕ່ລັດຈະບໍ່ໄດ້ໃຊ້ແທນຄ່າໃດໆໃຫ້ທັງສິ້ນ.

ຄ. ກຳມະສິດເອກະເທດ

ມາດຕາ 272 ເປົ້າໝາຍກຳມະສິດເອກະເທດ

ກຳມະສິດເອກະເທດ ມີ ພາຫະນະການຜະລິດ, ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ສິນຄ້າ ຊຶ່ງເປັນກຳມະສິດສ່ວນບຸກຄົນຂອງເຈົ້າຂອງນ້ອຍ ເຊັ່ນ ຊາວກະສິກອນ, ຊາວຫັດຖະກອນ, ນາຍຊ່າງ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 273 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງເຈົ້າກຳມະສິດເອກະເທດ

ເຈົ້າກຳມະສິດເອກະເທດ ມີສິດດຳເນີນ ການຜະລິດ, ການບໍລິການ ແລະ ຈຳໜ່າຍຜະລິດຕະພັນຂອງຕົນຢ່າງເສລີຖືກກົດໝາຍ.

ເຈົ້າກຳມະສິດເອກະເທດ ຕ້ອງປະຕິບັດນະໂຍບາຍເສດຖະກິດ, ນະໂຍບາຍອື່ນຂອງລັດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະຕາມກົດໝາຍ.

ງ. ກຳມະສິດເອກະຊົນ

ມາດຕາ 274 ກຳມະສິດເອກະຊົນ

ກຳມະສິດເອກະຊົນ ມີກຳມະສິດຂອງຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດເອກະຊົນ ແລະ ກຳມະສິດສ່ວນຕົວ.

ກຳມະສິດເອກະຊົນ ມີພາລະໃນການຜະລິດ, ຜະລິດຕະພັນ, ສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດ ທີ່ເປັນກຳມະສິດສ່ວນບຸກຄົນຂອງເຈົ້າຂອງວິສາຫະກິດ.

ມາດຕາ 275 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດເອກະຊົນ

ຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດເອກະຊົນ ມີ ສິດດຳເນີນທຸລະກິດ ເປັນຕົ້ນ ການຜະລິດ, ການກໍ່ສ້າງ, ການຂົນສົ່ງ, ການຄ້າ, ການບໍລິການ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວເຂົ້າສັນຍາຕ່າງໆ, ນຳໃຊ້ເງິນທຶນ ເພື່ອຊື້ວັດຖຸດິບ, ວັດຖຸປະກອບ ແລະ ສິ່ງຂອງຈາກຕ່າງປະເທດ, ຈຳໜ່າຍຜະລິດຕະພັນຂອງຕົນຢ່າງເສລີຖືກກົດໝາຍ, ຮວມທັງທຸລະກິດຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

ຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງດຳເນີນທຸລະກິດ ຕາມຂອບເຂດທະບຽນວິສາຫະກິດຂອງຕົນ, ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ, ນະໂຍບາຍເສດຖະກິດ ແລະ ນະໂຍບາຍອື່ນ ຂອງລັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ, ມີພັນທະເສຍພາສີ, ອາກອນ ໃຫ້ລັດຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະ ຖືບັນຊີໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການບັນຊີ.

ຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດເອກະຊົນເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທຸລະກິດດ້ວຍຕົນເອງ. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ລາຍຮັບ, ລາຍຈ່າຍ, ກຳໄລ ຫຼື ຂາດທຶນຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 276 ມາດຕະການຕໍ່ຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດເອກະຊົນ

ໃນກໍລະນີທີ່ຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດເອກະຊົນ ຫາກໄດ້ດຳເນີນທຸລະກິດ ນອກວັດຖຸປະສົງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງຕົນ ຫຼື ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍ ເຊັ່ນ ບໍ່ຖືບັນຊີຕາມກົດໝາຍ, ບໍ່ເສຍຄ່າທຳນຽມຕາມກຳນົດເວລາ, ປອມແປງ ຫຼື ມອບໃບທະບຽນວິສາຫະກິດໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນຢືມ ຫຼື ເຊົ່າ ເຈົ້າຂອງຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດນັ້ນ ຕ້ອງຖືກປະຕິບັດມາດຕະການ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 277 ກຳມະສິດສ່ວນຕົວ

ກຳມະສິດສ່ວນຕົວ ມີເຄື່ອງໃຊ້ສອຍ, ສິ່ງຂອງຊົມໃຊ້ສ່ວນຕົວ, ສິ່ງຂອງ[illegible], ເຮືອນຢູ່, ເຄື່ອງເຮືອນ, ສັດລ້ຽງ ແລະ ລາຍໄດ້ຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 278 ເນື້ອໃນຂອງກຳມະສິດສ່ວນຕົວ

ເຈົ້າກຳມະສິດ ມີສິດຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້, ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ແລະ ຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງ ແລະ ລາຍໄດ້ຂອງຕົນຕາມຄວາມຕ້ອງການ ແຕ່ຈະນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນໄປທຳລາຍຜົນປະໂຫຍດທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຂອງບຸກຄົນອື່ນນັ້ນແມ່ນບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 279 ກຳມະສິດສ່ວນຕົວຂອງສະມາຊິກຄອບຄົວສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ

ກຳມະສິດສ່ວນຕົວຂອງສະມາຊິກຄອບຄົວສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ ແມ່ນ ລາຍໄດ້ສ່ວນຕົວຈາກການອອກແຮງງານຂອງສະມາຊິກຄອບຄົວສະຫະກອນ ແລະ ຊັບ ທີ່ສະມາຊິກນັ້ນຫາມາໄດ້ດ້ວຍຕົນເອງ ຫຼື ໄດ້ຮັບຕາມການສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຫຼື ຕາມການມອບ ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ມອບເຂົ້າເປັນກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນນັ້ນ.

ຊັບ ທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ ກໍ່ອາດຈະກາຍມາເປັນ ກຳມະສິດສ່ວນຕົວ ຂອງສະມາຊິກຄອບຄົວສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນໄດ້.

ໝວດທີ 5
ກຳມະສິດຮ່ວມ

ມາດຕາ 280 ກຳມະສິດຮ່ວມ

ກຳມະສິດຮ່ວມ ແມ່ນ ກຳມະສິດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ມີເຈົ້າກຳມະສິດແຕ່ ສອງຄົນຂຶ້ນໄປ. ກຳມະສິດຮ່ວມ ເກີດມາຈາກການຕົກລົງກັນລະຫວ່າງເຈົ້າກຳມະສິດ ຫຼື ຕາມທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ກຳມະສິດຮ່ວມ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກຳມະສິດຮ່ວມເປັນ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ;
2. ກຳມະສິດຮ່ວມ ບໍ່ເປັນສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ບໍ່ເປັນຮຸ້ນ.

ມາດຕາ 281 ກຳມະສິດຮ່ວມເປັນ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ

ກຳມະສິດຮ່ວມເປັນ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ ແມ່ນ ກຳມະສິດຮ່ວມ ຊຶ່ງສາມາດກຳນົດ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ຮຸ້ນ ຂອງແຕ່ລະຄົນ.

ມາດຕາ 282 ກຳມະສິດຮ່ວມບໍ່ເປັນ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ບໍ່ເປັນຮຸ້ນ

ກຳມະສິດຮ່ວມບໍ່ເປັນ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ບໍ່ເປັນຮຸ້ນ ແມ່ນ ກຳມະສິດຮ່ວມ ທີ່ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ, ໃນກໍລະນີນີ້ ໃຫ້ສັນນິຖານວ່າ ແຕ່ລະຄົນ ມີສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ຮຸ້ນເທົ່າກັນ.

ກຳມະສິດຮ່ວມບໍ່ເປັນ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກຳມະສິດຮ່ວມ ທີ່ບໍ່ສາມາດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້;
2. ກຳມະສິດຮ່ວມ ທີ່ສາມາດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້.

ມາດຕາ 283 ກຳມະສິດຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ

ກຳມະສິດຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ແມ່ນ ກຳມະສິດຮ່ວມຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງ ບໍ່ເປັນສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ ເຊັ່ນ ກຳມະສິດຂອງບ້ານ, ກຸ່ມບ້ານ, ກຸ່ມການຜະລິດ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ

ກຳມະສິດຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ໄດ້ມາຕາມປະເພນີ, ໄດ້ມາຈາກການປະກອບສ່ວນຂອງສະມາຊິກ, ການມູນປະໄງ ຫຼື ການມອບຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຈາກແຫຼ່ງອື່ນ ໂດຍຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ສະມາຊິກຊຸມຊົນ ມີສິດຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້, ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ທີ່ເກີດຈາກກຳມະສິດຮ່ວມ ຕາມປະເພນີ, ຕາມການຕົກລົງກັນ ຫຼື ຕາມກົດໝາຍ.

ສຳລັບການຊື້ຂາຍ ຕໍ່ກຳມະສິດຮ່ວມນັ້ນ ມອບໃຫ້ຊຸມຊົນເປັນຜູ້ຕົກລົງຮ່ວມກັນ ໂດຍສອດຄ່ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 284 ສິດຄອບຄອງຂອງເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມ

ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມ ມີສິດຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງຮ່ວມກັນ ຫຼື ອາດມອບສິດຄອບຄອງໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງກໍໄດ້ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ຂັດກັບສິດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມຜູ້ອື່ນ.

ມາດຕາ 285 ສິດນຳໃຊ້ຂອງເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມ

ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມຜູ້ໃດໜຶ່ງ ມີສິດນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງຮ່ວມກັນຕາມ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ ຂອງຕົນ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ຂັດກັບສິດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມຜູ້ອື່ນ.

ມາດຕາ 286 ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນຂອງເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມ

ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມ ມີສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ທີ່ເກີດຈາກສິ່ງຂອງ ຫຼື ການນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງ.

ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ ມີສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນຕາມ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ ທີ່ມີໃນຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ.

ມາດຕາ 287 ສິດຊື້ຂາຍກຳມະສິດຮ່ວມ

ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມ ມີສິດຊື້ຂາຍກ່ຽວກັບກຳມະສິດຮ່ວມຕາມ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ ຂອງຕົນ ແຕ່ການຊື້ຂາຍໃຫ້ບຸກຄົນພາຍນອກນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມຜູ້ອື່ນ.

ຖ້າເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມ ຫາກຕ້ອງການຂາຍກຳມະສິດຮ່ວມ ທີ່ເປັນ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນຂອງຕົນນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມຜູ້ອື່ນ ມີບຸລິມະສິດຊື້ກ່ອນ ໂດຍແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມຜູ້ອື່ນນັ້ນ ພາຍໃນເວລາ ສາມເດືອນ ກ່ຽວກັບອະສັງຫາລິມະຊັບ ຫຼື ໜຶ່ງເດືອນ ກ່ຽວກັບສັງຫາລິມະຊັບ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມຜູ້ໃດ ຊື້ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນແລ້ວ ກໍສາມາດຂາຍຊັບຮ່ວມ ທີ່ເປັນ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ ຂອງຕົນນັ້ນ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນໄດ້.

ໃນກໍລະນີຫາກໄດ້ລະເມີດຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນວັກທີສອງ ຂອງມາດຕານີ້ ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມຜູ້ອື່ນ ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ເພື່ອໂອນຊັບສິ່ງຂອງຮ່ວມທີ່ເປັນ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນຂອງຜູ້ກ່ຽວນັ້ນຄືນ ພາຍໃນເວລາ ສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮູ້ວ່າມີການລະເມີດ. ຖ້າຫາກມີຄວາມເສຍຫາຍ ຜູ້ລະເມີດຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມອື່ນ ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍນັ້ນ.

ໃນກໍລະນີເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມໃດໜຶ່ງ ໄດ້ສະລະຊັບສິ່ງຂອງຮ່ວມທີ່ເປັນ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນຂອງຕົນ ຫຼື ໄດ້ເສຍຊີວິດ ໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດ, ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນ ສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຕົກເປັນກຳມະສິດຮ່ວມຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມຜູ້ອື່ນ.

ມາດຕາ 288 ການຄຸ້ມຄອງ, ບຳລຸງ ແລະ ການຮັກສາຊັບຮ່ວມ

ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນໃນການຄຸ້ມຄອງ, ບຳລຸງ ແລະ ຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງຮ່ວມ.

ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມ ຜູ້ໃດໜຶ່ງສາມາດທຳການສ້ອມແປງ, ບຳລຸງ, ຮັກສາ ຊັບຮ່ວມທີ່ບໍ່ມີມູນຄ່າສູງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມອື່ນ. ສ່ວນການສ້ອມແປງ, ບຳລຸງ, ຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງຮ່ວມ ທີ່ມີມູນຄ່າສູງນັ້ນ ຈະເຮັດໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳເຫັນດີ ຂອງບັນດາເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມ ຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງ.

ໃນລະຫວ່າງການອັນຮີບດ່ວນ ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມໃດໜຶ່ງ ມີສິດນຳໃຊ້ມາດຕະການຕ່າງໆທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອບຳລຸງຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງຮ່ວມ, ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມຜູ້ອື່ນກໍໄດ້ ແຕ່ພາຍຫຼັງສຳເລັດແລ້ວ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ພວກກ່ຽວຊາບ.

ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມ ຕ້ອງອອກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຄຸ້ມຄອງ, ບຳລຸງ, ຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງຮ່ວມ ພ້ອມທັງຄ່າອາກອນຮ່ວມກັນ ຕາມສ່ວນຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 289 ຜົນສະທ້ອນຕໍ່ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຕໍ່

ການຕົກລົງຂອງເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມດ້ວຍກັນ, ການຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້, ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ແລະ ຂໍ້ຂາດ ກ່ຽວກັບສິ່ງຂອງຮ່ວມນັ້ນ ມີຜົນບັງຄັບສຳລັບຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຕໍ່.

ມາດຕາ 290 ການແບ່ງປັນກຳມະສິດຮ່ວມ

ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມຜູ້ໃດໜຶ່ງ ມີສິດທວງໃຫ້ແບ່ງປັນຊັບສິ່ງຂອງຮ່ວມ ເວລາໃດກໍໄດ້, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ຫຼື ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ໃນການແບ່ງປັນນັ້ນ ຖ້າຊັບສິ່ງຂອງຮ່ວມ ບໍ່ສາມາດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້ເປັນສ່ວນ ກໍຕ້ອງຕີມູນຄ່າຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວເປັນເງິນຕາມສ່ວນ ເພື່ອແບ່ງປັນກັນ.

ມາດຕາ 291 ການສິ້ນສຸດກຳມະສິດຮ່ວມ

ກຳມະສິດຮ່ວມກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຊັບສິ່ງຂອງຮ່ວມ ຖືກແບ່ງປັນກັນ;
2. ເຈົ້າກຳມະສິດຮ່ວມທັງໝົດ ໄດ້ຂາຍພ້ອມກັນຊັບສິ່ງຂອງຮ່ວມນັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ໃດໜຶ່ງ ເປັນກຳມະສິດແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ;
3. ກໍລະນີອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 315 ຫາ 319 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ໝວດທີ 6
ການໄດ້ກຳມະສິດ

ມາດຕາ 292 ການໄດ້ກຳມະສິດ

ການໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດ ແມ່ນ ເກີດຂຶ້ນນັບແຕ່ເວລາ ທີ່ໄດ້ມອບ ແລະ/ຫຼື ໄດ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງໂດຍ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ກຳມະສິດ ອາດໄດ້ມາຕາມສັນຍາກ່ອນການມອບ ແລະ/ຫຼື ຮັບຊັບນັ້ນກໍໄດ້.

ຖ້າຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຫາກຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ ກຳມະສິດ ແມ່ນໄດ້ມານັບແຕ່ເວລາທີ່ໄດ້ ຂຶ້ນທະບຽນເປັນຕົ້ນໄປ ເຖິງວ່າຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຈະໄດ້ມອບໃຫ້ແກ່ກັນແລ້ວກໍຕາມ.

ມາດຕາ 293 ພື້ນຖານຂອງການໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດ

ການໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດ ມີ ພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ສັນຍາ;
2. ການສືບທອດມູນມໍລະດົກ;
3. ການໄດ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ;
4. ການເກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍ;
5. ການໄດ້ສິດຍ້ອນການຮັກສາ;
6. ການພົບເຫັນວັດຖຸມີຄ່າ;
7. ການໂອນຊັບສິ່ງຂອງ;
8. ອາຍຸຄວາມ;
9. ກໍລະນີອື່ນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 294 ການມອບຊັບສິ່ງຂອງ

ການມອບຊັບສິ່ງຂອງ ແມ່ນ ການເອົາຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ ບຸກຄົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງເອີ້ນວ່າ ຜູ້ຮັບ.

ການມອບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ເອກະສານ ໂດຍຜ່ານຜູ້ຂົນສົ່ງ ຫຼື ໄປສະນີ ເພື່ອສົ່ງໄປໃຫ້ຜູ້ຮັບ ກໍຈະຖືວ່າ ເປັນການມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ຜູ້ຮັບແລ້ວ.

ມາດຕາ 295 ການມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຄອບຄອງ

ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຄອບຄອງມາກ່ອນແລ້ວ ຖ້າຫາກມີການເຮັດນິຕິກຳ ກ່ຽວກັບການປ່ຽນກຳມະສິດ ຈາກເຈົ້າກຳມະສິດເດີມ ໄປຫາຜູ້ຄອບຄອງນັ້ນ ກໍໃຫ້ຖືວ່າໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ແກ່ກັນແລ້ວ.

ມາດຕາ 296 ການມອບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຍັງຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ

ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຍັງຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ ຖ້າຫາກມີການເຮັດສັນຍາກັນກ່ຽວກັບການປ່ຽນກຳມະສິດຈາກເຈົ້າກຳມະສິດເດີມ ໄປຫາເຈົ້າກຳມະສິດໃໝ່ ກໍໃຫ້ຖືວ່າໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ແກ່ກັນແລ້ວ, ແຕ່

ເຈົ້າກຳມະສິດເດີມ ຍັງມີພັນທະປົກປັກຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີການເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພ ຈົນກວ່າເຈົ້າກຳມະສິດຜູ້ໃໝ່ຈະມາຮັບເອົາ.

ມາດຕາ 297 ການມອບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງບຸກຄົນທີສາມ

ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຍັງຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງບຸກຄົນທີສາມ ຖ້າມີການຕົກລົງກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງກຳມະສິດ ຈາກເຈົ້າກຳມະສິດເກົ່າ ໄປຫາເຈົ້າກຳມະສິດໃໝ່ ກໍໃຫ້ຖືວ່າໄດ້ມອບຊັບໃຫ້ແກ່ກັນແລ້ວ, ແຕ່ເຈົ້າກຳມະສິດເດີມ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ບຸກຄົນທີສາມທີ່ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຊາບ ກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງກຳມະສິດນັ້ນ.

ມາດຕາ 298 ການໄດ້ກຳມະສິດກ່ຽວກັບໝາກຜົນ

ໝາກຜົນທີ່ໄດ້ມາຈາກການນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງ ກໍຈະເປັນຂອງເຈົ້າກຳມະສິດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງເຫຼົ່ານັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 299 ການໄດ້ກຳມະສິດດ້ວຍການສືບທອດມູນມໍລະດົກ

ມູນມໍລະດົກທີ່ຜູ້ສືບທອດໄດ້ຮັບ ຈາກການສືບທອດຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມພິໄນກຳນັ້ນ ເປັນກຳມະສິດ ຫຼື ກຳມະສິດຮ່ວມຂອງຜູ້ສືບທອດ ນັບແຕ່ເວລາທີ່ເຈົ້າມູນເສຍຊີວິດ.

ສຳລັບຜູ້ສືບທອດຮ່ວມແຕ່ລະຄົນນັ້ນ ຈະໄດ້ກຳມະສິດກ່ຽວກັບມູນມໍລະດົກທີ່ເປັນພູດຂອງຕົນ ນັບແຕ່ເວລາທີ່ໄດ້ຮັບເອົາມູນມໍລະດົກ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 300 ການໄດ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ

ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ ແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເຈົ້າກຳມະສິດ ໄດ້ສະລະກຳມະສິດຢ່າງເປີດເຜີຍ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ເອົາຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນມາຄອບຄອງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ກໍໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ.

ມາດຕາ 301 ການໄດ້ກຳມະສິດດ້ວຍການເກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍ

ຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍ ແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເຈົ້າຂອງເຮັດຕົກເຮ່ຍ.

ຜູ້ເກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍ ມີພັນທະແຈ້ງໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ເຮັດຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍນັ້ນຊາບໃນທັນທີ, ຖ້າຫາກຮູ້ຕົວບຸກຄົນນັ້ນ ກໍໃຫ້ສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເກັບໄດ້ນັ້ນຄືນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື ແຈ້ງ ແລະ ມອບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ນາຍບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຮັກສາໄວ້ ຖ້າຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍນັ້ນຫາກເກັບໄດ້ຢູ່ໃນເຂດຮັບຜິດຊອບຂອງການຈັດຕັ້ງໃດ ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າຂອງຊັບສິ່ງຂອງມາຮັບເອົາ.

ໃນກໍລະນີຫາກບໍ່ຮູ້ໄດ້ວ່າບຸກຄົນໃດເປັນເຈົ້າຂອງ ຜູ້ທີ່ເກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍກໍມີພັນທະແຈ້ງ ແລະ ມອບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ, ນາຍບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນ ເພື່ອປະກາດຫາເຈົ້າຂອງຊັບສິ່ງຂອງມາຮັບເອົາ.

ຖ້າຫາກມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຮັກສາ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນອາດຈະເສື່ອມຄຸນນະພາບ, ເປ່ເພ ເສຍຫາຍ ແລະ ອື່ນໆ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ, ນາຍບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນ ສາມາດຂາຍຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນກໍໄດ້ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ແຈ້ງ ຫຼື ປະກາດແລ້ວ ແຕ່ກໍຕ້ອງຮັກສາເງິນທີ່ຂາຍນັ້ນໄວ້ໃຫ້ເຈົ້າຂອງຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ.

ໃນກໍລະນີເຈົ້າກຳມະສິດ ຫາກບໍ່ຮັບເອົາສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວພາຍໃນເວລາ ສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນປະກາດເປັນຕົ້ນໄປ ກໍໃຫ້ສົ່ງອີກເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງເງິນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ.

ຖ້າຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫາກບໍ່ທວງເອົາຄືນພາຍໃນເວລາ ສາມເດືອນ, ຜູ້ເກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍ ກໍໄດ້ກຳມະສິດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເກັບໄດ້ ຫາກປະຕິເສດບໍ່ຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ, ຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຕົກເປັນກຳມະສິດຂອງລັດ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ເກັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົກເຮ່ຍ ຫາກບໍ່ໄດ້ແຈ້ງຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ຈະບໍ່ຕົກເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ກ່ຽວແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 302 ຄ່າບຳເໜັດ ຫຼື ລາງວັນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍ

ຜູ້ເກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍ ມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າບຳເໜັດ ຫຼື ລາງວັນ ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສິບຫ້າສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງມູນຄ່າຂອງຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍ ຈາກຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍ ຫາກບໍ່ໄດ້ແຈ້ງໃນເວລາອັນຄວນ, ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະບໍ່ໄດ້ຮັບຄ່າບຳເໜັດ ຫຼື ລາງວັນແຕ່ຢ່າງໃດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ກ່ຽວຫາກມີເຫດຜົນ

ຜູ້ເກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ຈາກຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງເດີມ ຖ້າຫາກມີການໃຊ້ຈ່າຍຈິງ.

ມາດຕາ 303 ການໄດ້ສັດຈາກການຮັກສາ

ບຸກຄົນໃດ ທີ່ໄດ້ຈັບສັດທີ່ຂາດການຮັກສາ ຫຼື ສັດທີ່ປະປ່ອຍ. ບຸກຄົນນັ້ນ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າຂອງສັດໂດຍທັນທີ ຖ້າຮູ້ເຈົ້າຂອງ ແລະ ສົ່ງສັດຄືນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ. ຖ້າຫາກບໍ່ຮູ້ເຈົ້າຂອງກໍຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ຫຼື ນາຍບ້ານພາຍໃນເວລາ ສາມວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ຈັບສັດນັ້ນໄດ້ເປັນຕົ້ນໄປ ເພື່ອປະກາດຫາເຈົ້າຂອງສັດ.

ຖ້າເຈົ້າຂອງສັດຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ທວງເອົາຄືນເທື່ອ ສັດດັ່ງກ່າວກໍຈະມອບໃຫ້ຜູ້ຈັບໄດ້ນັ້ນ ເປັນຜູ້ຮັກສາ, ລ້ຽງດູ ແລະ ນຳໃຊ້. ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ພົບເຫັນເຈົ້າຂອງສັດພາຍໃນເວລາ ສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນປະກາດເປັນຕົ້ນໄປ ສັດນັ້ນກໍຈະໄດ້ສົ່ງຄືນໃຫ້ເຈົ້າຂອງ, ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວ ຕ້ອງທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການລ້ຽງດູສັດ ແລະ ໃຫ້ລາງວັນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 302 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຖ້າຜູ້ຈັບສັດທີ່ໄດ້ຮັກສາສັດນັ້ນ ຫາກມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຮັກສາ ຫຼື ລ້ຽງດູ ຫຼື ມີການເພີ່ມເກີດພາຍຫຼັງແລ້ວ ຜູ້ຈັບສັດໄດ້ນັ້ນອາດຂາຍສັດນັ້ນກໍໄດ້ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ແຈ້ງ ແລະ ໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ຫຼື ນາຍບ້ານແລ້ວ ແຕ່ກໍຕ້ອງຮັກສາເງິນທີ່ຂາຍນັ້ນໄວ້ໃຫ້ເຈົ້າຂອງສັດດັ່ງກ່າວ

ໃນກໍລະນີ ທີ່ບໍ່ພົບເຫັນເຈົ້າຂອງສັດ ພາຍໃນເວລາ ສາມເດືອນແລ້ວ ຜູ້ຈັບສັດໄດ້ນັ້ນ ກໍໄດ້ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດສັດດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 304 ການໄດ້ກຳມະສິດຍ້ອນການພົບເຫັນວັດຖຸທີ່ມີຄ່າ

ວັດຖຸມີຄ່າ ມີ ຄຳ, ເງິນ ຫຼື ໂລຫະ, ແຮ່ທາດທີ່ມີຄ່າ ແລະ ວັດຖຸອື່ນໆ ທີ່ລີ້ຊ່ອນ ຫຼື ຝັງໄວ້ຢູ່ໃນພື້ນດິນ, ໃນພື້ນນ້ຳ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດກຳນົດໄດ້ວ່າບຸກຄົນຜູ້ໃດເປັນເຈົ້າກຳມະສິດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ວັດຖຸບູຮານ, ວັດຖຸທີ່ມີຄ່າທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ຫຼື ທຳມະຊາດ ທີ່ເປັນຊັບສົມບັດອັນລ້ຳຄ່າ, ເປັນມໍລະດົກ ຂອງຊາດນັ້ນ ຊຶ່ງເປັນກຳມະສິດລວມຂອງວົງຄະນາຍາດແຫ່ງຊາດ.

ຜູ້ທີ່ເກັບເຫັນວັດຖຸມີຄ່າ ບໍ່ວ່າຢູ່ໃນສະຖານທີ່ໃດກໍຕາມ ມີພັນທະແຈ້ງ ແລະ ມອບວັດຖຸມີຄ່ານັ້ນ ໃຫ້ນາຍບ້ານ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ເພື່ອປະກາດຫາເຈົ້າຂອງໃຫ້ມາຮັບເອົາ. ຖ້າຫາກມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເຄື່ອນຍ້າຍວັດຖຸມີຄ່ານັ້ນ ຜູ້ເກັບເຫັນຈະຮັກສາໄວ້ກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີເຈົ້າກຳມະສິດ ຫາກມາຮັບເອົາ ພາຍໃນເວລາ ສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ປະກາດເປັນຕົ້ນໄປ ກໍຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດນັ້ນ.

ຖ້າຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫາກບໍ່ມາເອົາຄືນພາຍໃນເວລາດັ່ງກ່າວ ຜູ້ເກັບເຫັນ ກໍຈະໄດ້ກຳມະສິດກ່ຽວກັບວັດຖຸນັ້ນ. ຖ້າຜູ້ເກັບເຫັນຫາກບໍ່ຮັບເອົາວັດຖຸດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຕົກເປັນກຳມະສິດຂອງລັດ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ເກັບເຫັນ ຫາກບໍ່ແມ່ນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນບ່ອນພົບວັດຖຸນັ້ນ ສ່ວນເຈົ້າຂອງບໍ່ໄດ້ມາຮັບເອົາພາຍໃນເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້ເທິງນີ້ ວັດຖຸດັ່ງກ່າວກໍຈະຕົກເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ເກັບເຫັນ ແລະ ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນຄົນລະເຄິ່ງ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ເກັບເຫັນ ຫາກບໍ່ໄດ້ແຈ້ງກ່ຽວກັບການເກັບເຫັນ ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະບໍ່ໄດ້ກຳມະສິດ ໃນວັດຖຸສິ່ງຂອງນັ້ນແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 305 ຄ່າບຳເນັດ ຫຼື ລາງວັນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍກ່ຽວກັບການເກັບເຫັນວັດຖຸມີຄ່າ

ຜູ້ເກັບເຫັນວັດຖຸມີຄ່າ ມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າບຳເນັດ ຫຼື ລາງວັນ ບໍ່ເກີນ ສິບຫ້າສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງມູນຄ່າຂອງວັດຖຸດັ່ງກ່າວ ຈາກຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ການເກັບເຫັນຫາກເປັນໜ້າທີ່ໂດຍກົງຂອງຜູ້ກ່ຽວເອງ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ເກັບເຫັນ ຫາກບໍ່ແຈ້ງໃນເວລາອັນຄວນແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະບໍ່ໄດ້ຮັບຄ່າບຳເນັດ ຫຼື ລາງວັນແຕ່ຢ່າງໃດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ກ່ຽວຫາກມີເຫດຜົນ.

ຜູ້ເກັບເຫັນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການປົກປັກຮັກສາວັດຖຸດັ່ງກ່າວຈາກເຈົ້າຂອງ.

ມາດຕາ 306 ການໄດ້ກຳມະສິດຍ້ອນການໂຮມຊັບສິ່ງຂອງ

ການໂຮມຊັບສິ່ງຂອງ ແມ່ນ ການເອົາຊັບສິ່ງຂອງສອງອັນ ຫຼື ຫຼາຍອັນເຂົ້າກັນ ດ້ວຍການເຊື່ອມຕໍ່, ປະສົມ ຫຼື ປຸງແຕ່ງ ເປັນຊັບສິ່ງຂອງໃໝ່ອັນດຽວ.

ການໄດ້ກຳມະສິດຍ້ອນການໂຮມຊັບສິ່ງຂອງ ມີຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການເຊື່ອມຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບ ກັບ ອະສັງຫາລິມະຊັບ;
2. ການເຊື່ອມຕໍ່ອະສັງຫາລິມະຊັບເຂົ້າກັນ;
3. ການເຊື່ອມຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບດ້ວຍກັນ;
4. ການປະສົມສັງຫາລິມະຊັບເຂົ້າກັນ;
5. ການປຸງແຕ່ງ.

ມາດຕາ 307 ການເຊື່ອມຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບ ກັບ ອະສັງຫາລິມະຊັບ

ການເຊື່ອມຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບກັບອະສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນ ການເອົາສັງຫາລິມະຊັບ ເຊື່ອມກັບອະສັງຫາລິມະຊັບ ແລ້ວກາຍເປັນຊັບສິ່ງຂອງອັນດຽວ ໂດຍບໍ່ສາມາດຕັດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້ ຈະຕົກເປັນກຳມະສິດ ຂອງເຈົ້າຂອງອະສັງຫາລິມະຊັບ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 308 ການເຊື່ອມຕໍ່ອະສັງຫາລິມະຊັບເຂົ້າກັນ

ການເຊື່ອມຕໍ່ອະສັງຫາລິມະຊັບເຂົ້າກັນ ແມ່ນ ການເອົາອະສັງຫາລິມະຊັບໜຶ່ງ ເຊື່ອມກັບອະສັງຫາລິມະຊັບອື່ນ ແລ້ວກາຍເປັນຊັບສິນຂອງອັນດຽວໂດຍບໍ່ສາມາດກັດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້.

ກຳມະສິດຕໍ່ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ເຊື່ອມເຂົ້າກັນນັ້ນ ຈະຕົກເປັນກຳມະສິດລວມ ຕາມເປີເຊັນ ຫຼື ຕາມມູນຄ່າຂອງອະສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ເຈົ້າກຳມະສິດແຕ່ລະຄົນໄດ້ປະກອບໃສ່, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດກຳນົດສັດສ່ວນດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຖືເປັນກຳມະສິດລວມທີ່ມີມູນຄ່າສະເໝີກັນ.

ມາດຕາ 309 ການເຊື່ອມຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບເຂົ້າກັນ

ການເຊື່ອມຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບເຂົ້າກັນ ແມ່ນ ການນຳເອົາສັງຫາລິມະຊັບໃດໜຶ່ງ ເຊື່ອມຕໍ່ເຂົ້າກັບສັງຫາລິມະຊັບອື່ນ ແລ້ວກາຍເປັນສັງຫາລິມະຊັບດຽວ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດກັດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້.

ກຳມະສິດຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ເຊື່ອມເຂົ້າກັນນັ້ນ ເປັນກຳມະສິດລວມຂອງເຈົ້າກຳມະສິດສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນ ໂດຍຖືເອົາມູນຄ່າຂອງສັງຫາລິມະຊັບ ໃນເວລາເຊື່ອມຕໍ່ເຂົ້າກັນນັ້ນເປັນພື້ນຖານ.

ຖ້າສັງຫາລິມະຊັບໃດ ຫາກເປັນພື້ນຖານຕົ້ນຕໍ ກວ່າສັງຫາລິມະຊັບອື່ນ ເຈົ້າກຳມະສິດຕໍ່ຊັບພື້ນຖານດັ່ງກ່າວນັ້ນ ກໍຈະເປັນເຈົ້າກຳມະສິດແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວໃນຊັບສິ່ງຂອງໃໝ່ນັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 310 ການປະສົມສັງຫາລິມະຊັບເຂົ້າກັນ

ການປະສົມສັງຫາລິມະຊັບເຂົ້າກັນ ແມ່ນ ການນຳເອົາສັງຫາລິມະຊັບໃດໜຶ່ງ ປະສົມເຂົ້າກັບສັງຫາລິມະຊັບອື່ນ ແລ້ວກາຍເປັນສັງຫາລິມະຊັບໃໝ່ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້.

ກຳມະສິດຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ປະສົມເຂົ້າກັນ ໃຫ້ປະຕິບັດຄືກັນກັບການເຊື່ອມຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບເຂົ້າກັນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 309 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 311 ການປຸງແຕ່ງ

ການປຸງແຕ່ງ ແມ່ນ ການເອົາຊັບສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງ ຫຼື ວັດຖຸດິບມາປຸງແຕ່ງ ເປັນຊັບສິ່ງຂອງໃໝ່, ຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ຈະຕົກເປັນກຳມະສິດຂອງເຈົ້າຂອງຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ນຳມາປຸງແຕ່ງນັ້ນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມູນຄ່າຂອງການປຸງແຕ່ງ ຫາກສູງກວ່າມູນຄ່າຂອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ນຳມາປຸງແຕ່ງ, ຊັບສິ່ງຂອງໃໝ່ນັ້ນ ກໍຈະຕົກເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ປຸງແຕ່ງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ປຸງແຕ່ງ ຫາກເອົາຊັບສິ່ງຂອງຂອງຕົນປະກອບເຂົ້າໃນການປຸງແຕ່ງ ແລະ ມູນຄ່າຂອງການປຸງແຕ່ງບວກກັບມູນຄ່າຂອງຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຜູ້ກ່ຽວນຳມາປະກອບນັ້ນ ຫາກສູງກວ່າມູນຄ່າຊັບສິ່ງຂອງຂອງຜູ້ອື່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ໄດ້ປຸງແຕ່ງຂຶ້ນມາໃໝ່ນັ້ນ ກໍຈະຕົກເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ປຸງແຕ່ງ.

ມາດຕາ 312 ການສິ້ນສຸດສິດຂອງບຸກຄົນທີສາມ

ຖ້າກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 307 ຫາ ມາດຕາ 311 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຫາກສິ້ນສຸດລົງ, ສິດອື່ນຂອງບຸກຄົນທີສາມຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ກໍຈະສິ້ນສຸດລົງເຊັ່ນດຽວກັນ. ຖ້າເຈົ້າກຳມະສິດໃນຊັບສິ່ງຂອງ ຫາກໄດ້ກຳມະສິດລວມ, ບຸກຄົນທີສາມ ກໍຈະສືບຕໍ່ມີສິດຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງໃນສ່ວນຂອງຊັບສິ່ງຂອງຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ. ຖ້າເຈົ້າກຳມະສິດຂອງຊັບສິ່ງຂອງຫາກກາຍເປັນເຈົ້າກຳມະສິດແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ, ສິດກໍຈະກວມເອົາຊັບສິ່ງຂອງທັງໝົດ.

ມາດຕາ 313 ການທົດແທນມູນຄ່າຂອງຊັບສິ່ງຂອງ

ບຸກຄົນໃດຫາກເສຍສິດຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 307 ຫາ ມາດຕາ 311 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີສິດຮຽກຮ້ອງໃຫ້ທົດແທນມູນຄ່າຂອງຊັບສິ່ງຂອງຂອງຕົນນຳເຈົ້າກຳມະສິດໃໝ່.

ມາດຕາ 314 ການໄດ້ກຳມະສິດຕາມອາຍຸຄວາມ

ບຸກຄົນໃດ ທີ່ໄດ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງຂອງບຸກຄົນອື່ນດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ຄົບອາຍຸຄວາມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 51 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້, ຈະໄດ້ກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ແລະ ເຈົ້າກຳມະສິດເດີມ ກໍຈະເສຍກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ

ໝວດທີ 7
ການສິ້ນສຸດກຳມະສິດ

ມາດຕາ 315 ການສິ້ນສຸດກຳມະສິດ

ການສິ້ນສຸດກຳມະສິດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ເຈົ້າກຳມະສິດຫາກໄດ້ຊີ້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງຢ່າງສົມບູນແລ້ວ;
2. ມີບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໄດ້ກຳມະສິດຍ້ອນອາຍຸຄວາມ;
3. ຊັບສິ່ງຂອງຖືກຍຶດເພື່ອຂາຍເລຫຼັງ ຫຼື ຖືກຍຶດເປັນຂອງລັດ.
4. ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຫາກຖືກທຳລາຍ ຫຼື ສູນຫາຍ;

ມາດຕາ 316 ການຊີ້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງ

ເມື່ອເຈົ້າກຳມະສິດ ຫາກໄດ້ຊີ້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງດ້ວຍການ ຂາຍ, ແລກປ່ຽນ, ການມອບ, ການບໍລິຈາກ, ການສະລະຊັບສິ່ງຂອງ, ການທຳລາຍຊັບສິ່ງຂອງ ແລະ ອື່ນໆ ກໍຈະເຮັດໃຫ້ກຳມະສິດຂອງຜູ້ກ່ຽວຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງສິ້ນສຸດລົງ.

ມາດຕາ 317 ການໄດ້ກຳມະສິດໂດຍບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຍ້ອນອາຍຸຄວາມ

ເມື່ອບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ກຳມະສິດຍ້ອນອາຍຸຄວາມ ເຈົ້າກຳມະສິດເດີມກໍຈະເສຍສິດຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 318 ຊັບສິ່ງຂອງຖືກຍຶດເພື່ອຂາຍເລຫຼັງ ຫຼື ຖືກຍຶດເປັນຂອງລັດ

ເມື່ອຊັບສິ່ງຂອງຫາກຖືກຍຶດເພື່ອຂາຍເລຫຼັງ ຫຼື ຖືກຍຶດເປັນຂອງລັດຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ສິດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ກໍຈະສິ້ນສຸດລົງ.

ມາດຕາ 319 ຊັບສິ່ງຂອງຖືກທຳລາຍ ຫຼື ສູນຫາຍ

ຖ້າຊັບສິ່ງຂອງ ຫາກຖືກທຳລາຍ ຫຼື ສູນຫາຍ ຍ້ອນສາເຫດໃດໜຶ່ງ ເຊັ່ນ ໄຟໄໝ້, ນ້ຳຖ້ວມ, ຟ້າຜ່າ, ແຜ່ນດິນໄຫວແລ້ວ, ສິດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ກໍຈະສິ້ນສຸດລົງ.

ໝວດທີ 8
ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກຳມະສິດ

ມາດຕາ 320 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກຳມະສິດ

ການນຳໃຊ້ກຳມະສິດ ແມ່ນ ໄດ້ນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນຂອງຕົນ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານຊີວິດການເປັນຢູ່ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳທີ່ຕົນຕ້ອງການ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ຂັດກັບສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ຂອງສັງຄົມ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ.

ສຳລັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ ແມ່ນ ລວມທັງການນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ທາງອາກາດ, ເທິງໜ້າດິນ ແລະ ພື້ນທີ່ໃຕ້ດິນ ໃນຂອບເຂດທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ ແລະ ມີຜົນປະໂຫຍດເທົ່ານັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 321 ພັນທະຂອງເຈົ້າກຳມະສິດໃນສະພາວະທີ່ຈຳເປັນ

ໃນສະພາວະທີ່ຈຳເປັນ ເຈົ້າກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງ ບໍ່ມີສິດຂັດຂວາງບຸກຄົນອື່ນ ໃນການນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ບໍ່ມີສິດຂັດຂວາງບຸກຄົນອື່ນໃນການກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງຂອງຕົນ ເພື່ອສະກັດກັ້ນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນໄພອັນຕະລາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຫຼື ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.

ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນວັກເທິງນີ້ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 483 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 322 ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ

ໃນການນຳໃຊ້ກຳມະສິດຂອງຕົນນັ້ນ ເຈົ້າກຳມະສິດ ຕ້ອງຮັບປະກັນ ແລະ ຄວບຄຸມບໍ່ໃຫ້ສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊັ່ນ ເຮັດໃຫ້ເກີດມົນລະພິດ, ສານເຄມີທີ່ເປັນພິດ, ກາກກຳມັນຕະພາບລັງສີ, ຄວາມສັ່ນສະເທືອນ, ແສງ, ສີ, ສຽງ ແລະ ກິ່ນ ຊຶ່ງຈະພາໃຫ້ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ ສຸຂະພາບ, ຊີວິດ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຫຼື ເປັນຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ.

ໃນກໍລະນີທີ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຜູ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຕ້ອງຢຸດເຊົາການກະທຳຂອງຕົນໂດຍທັນທີ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 323 ການກຳນົດເຂດແດນ

ເຂດແດນລະຫວ່າງດອນດິນທີ່ຕິດຈອດກັນ ໃຫ້ກຳນົດດ້ວຍການຕົກລົງລະຫວ່າງເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທີ່ຕິດຈອດກັນ ໂດຍມີການຢັ້ງຢືນຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການປັກຫຼັກໝາຍເຂດແດນຮ່ວມກັນ ໃຫ້ຮັບຜິດຊອບຄົນລະເຄິ່ງ ຫຼື ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ມາດຕາ 324 ການລ້ອມຮົ້ວ

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ສາມາດລ້ອມຮົ້ວໃນຂອບເຂດທີ່ດິນຂອງຕົນ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການສັນຈອນ ຫຼື ລ່ວງເຂດແດນຂອງດອນດິນທີ່ຢູ່ໃກ້ຄຽງ ແລະ ເຂດສະຫງວນຂອງທາງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຕອບຄືນນັ້ນເປັນການເພີ່ມພູນແກ່ເຈົ້າຂອງທີ່ມີສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕ້ອງຈ່າຍຄ່າທາງທີ່ເສຍຫາຍ ຫຼື ປ່ອຍແລວທາງທີ່ເຄີຍທາງໄປທາງອື່ນ ເພື່ອຈະລ້ອມຮົ້ວໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງໃນຕອນເກັບກ່ຽວ.

ມາດຕາ 325 ກຳມະສິດຮ່ວມຂອງສິ່ງທີ່ກັ້ນເຂດແດນ

ຮົ້ວ, ກຳແພງ, ຮ່ອງນ້ຳ ຫຼື ຕົ້ນໄມ້ ທີ່ເປັນການແບ່ງເຂດແດນ ໃຫ້ສັນນິຖານວ່າເປັນກຳມະສິດຮ່ວມລະຫວ່າງເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທີ່ຕິດຈອດກັນນັ້ນ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການກ່ຽວກັບກຳມະສິດຮ່ວມ ການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຈາກໄດ້ມີການພິສູດເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 326 ຂອບເຂດການປຸກສ້າງເຮືອນ ຫຼື ການປູກຕົ້ນໄມ້

ບຸກຄົນໃດ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດປຸກສ້າງເຮືອນ ຫຼື ກໍ່ສ້າງອື່ນໆແລ້ວນັ້ນ ບໍ່ມີສິດເຮັດໃຫ້ນ້ຳຝົນ ຫຼື ນ້ຳເປື້ອນໄຫຼ ຫຼື ຊຶມເຂົ້າ ທີ່ດິນທີ່ຕິດຈອດກັບຕົນ ລວມທັງບໍ່ໃຫ້ລາຍຄາເຮືອນຂອງຕົນລື່ນກາຍໄປ ຫຼື ກວມເອົາທີ່ດິນ ຫຼື ເຮືອນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ຢູ່ໃກ້ຄຽງນັ້ນ.

ສຳລັບການປູກຕົ້ນໄມ້, ຕົ້ນໄມ້ກິນໝາກ, ຕົ້ນໄມ້ເປັນເຄືອ ຫຼື ຕົ້ນໄມ້ປະເພດອື່ນໆນັ້ນ ກໍບໍ່ໃຫ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ເຈົ້າຂອງເຮືອນທີ່ຢູ່ໃກ້ຄຽງ ຫຼື ທີ່ສາທາລະນະສັນຈອນໄປມາ.

ມາດຕາ 327 ສິດຂອງຜູ້ຖືກເສຍຫາຍຍ້ອນການນຳໃຊ້ກຳມະສິດໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ຜູ້ຖືກເສຍຫາຍເນື່ອງຈາກສາເຫດທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນມາດຕາ 326 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ອາດຈະຕັດງ່າໄມ້, ເຄືອໄມ້ ຫຼື ຕັດຮາກໄມ້ທີ່ລ່ວງກາຍເຂົ້າມາໃນທີ່ດິນຂອງຕົນກໍໄດ້ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດນັ້ນຊາບ ເຈັດວັນແລ້ວ ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວຫາກຍັງເມີນເສີຍ ຫຼື ຜູ້ຖືກເສຍຫາຍຈະດຳເນີນການປົກປ້ອງສິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 336 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ກໍໄດ້.

ນອກຈາກນີ້ແລ້ວ ຜູ້ຖືກເສຍຫາຍ ຍັງມີສິດຮຽກຮ້ອງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 328 ການອະນຸຍາດໃຫ້ມີທາງ, ການເດີນສາຍໄຟຟ້າຜ່ານ

ບຸກຄົນໃດ ທີ່ມີເຮືອນ ຊຶ່ງຖືກປິດລ້ອມດ້ວຍເຮືອນ ຫຼື ທີ່ດິນ ຊຶ່ງຜູ້ອື່ນມີສິດນຳໃຊ້ ໂດຍບໍ່ມີທາງຜ່ານອອກໄປສູ່ຖະໜົນຫົນທາງໄດ້ ບຸກຄົນນັ້ນ ກໍມີສິດຮຽກຮ້ອງເອົາທາງຜ່ານຈາກຜູ້ທີ່ມີສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃກ້ທາງສາທາລະນະ. ຜູ້ທີ່ມີສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງຖືກຮຽກຮ້ອງນັ້ນ ຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ທາງຜ່ານ ແຕ່ມີສິດຮຽກຮ້ອງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍແກ່ພືນພັນປູກ ຫຼື ສິ່ງທີ່ກໍ່ສ້າງ ຈາກການນຳໃຊ້ທີ່ດິນເປັນທາງຜ່ານນັ້ນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການເດີນສາຍໄຟຟ້າ, ສາຍໂທລະສັບ ຫຼື ຂຸດຮ່ອງນ້ຳ, ວາງທໍ່ນ້ຳ, ທໍ່ນ້ຳປະປາຜ່ານທີ່ດິນຂອງຜູ້ທີ່ມີສິດນຳໃຊ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງພາໃຫ້ຕົ້ນໄມ້ ຫຼື ພືນລະປູກຕ່າງໆ ຂອງຜູ້ກ່ຽວຖືກທຳລາຍ ຫຼື ພາໃຫ້ມີຄວາມເສຍຫາຍແລ້ວ ບຸກຄົນນັ້ນ ກໍອາດຂໍເອົາຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງຈາກການກະທຳນັ້ນກໍໄດ້. ຖ້າຜູ້ທີ່ມີສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຫາກໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດນຳແລ້ວ ກໍຈະບໍ່ໃຫ້ຄິດໄລ່ຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນເລີຍ.

ມາດຕາ 329 ການອະນຸຍາດໃຫ້ນ້ຳຮ່ອງໄຫຼຜ່ານ

ບຸກຄົນໃດທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ ໃນການເປີດນ້ຳອອກຈາກທີ່ດິນທີ່ຕົນຢູ່ ກໍມີສິດຮຽກຮ້ອງຂໍຂຸດຮ່ອງເປີດນ້ຳຜ່ານທີ່ດິນຂອງຜູ້ທີ່ຢູ່ລຸ່ມຖັດຕົນ. ຫຼື ຜູ້ທີ່ຢູ່ໃກ້ຄຽງນ້ຳ ຜູ້ທີ່ຖືກຮຽກຮ້ອງນັ້ນຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ຂຸດຮ່ອງເປີດນ້ຳ ແຕ່ມີສິດຮຽກຮ້ອງເອົາຄ່າເສຍຫາຍແກ່ພືນລະປູກ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງຈາກການຂຸດຮ່ອງເປີດນ້ຳນັ້ນ. ຜູ້ຂໍຂຸດຮ່ອງເປີດນ້ຳຕ້ອງຮັກສາອະນາໄມ ແລະ ຂະໜາດຂອງຮ່ອງນ້ຳໃຫ້ເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 330 ໄລຍະຫ່າງໃນການປຸກສ້າງເຮືອນ, ການກໍ່ສ້າງອາຄານ

ການປຸກເຮືອນ, ການກໍ່ສ້າງອາຄານ ໃຫ້ຮັກສາໄລຍະຫ່າງ ຢ່າງໜ້ອຍ ຫ້າສິບ ຊັງຕີແມັດ ຈາກເຂດແດນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ໃນກໍລະນີການກໍ່ສ້າງຫາກບໍ່ສອດຄ່ອງກັບບົດບັນຍັດເທິງນີ້, ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທີ່ຕິດຈອດກັນ ມີສິດທວງໃຫ້ຢຸດເຊົາ ແລະ ຮື້ຖອນສິ່ງກໍ່ສ້າງນັ້ນ.

ພາຍຫຼັງທີ່ສ້າງມາໄດ້ ໜຶ່ງປີ ຫຼື ໄດ້ກໍ່ສ້າງສຳເລັດແລ້ວ ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທີ່ຕິດຈອດກັນ ມີສິດທວງເອົາໄດ້ພຽງແຕ່ຄ່າເສຍຫາຍເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 331 ການຂໍອະນຸຍາດນຳໃຊ້ດິນເພື່ອນບ້ານທີ່ຕິດຈອດກັນ

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ສາມາດຂໍອະນຸຍາດນຳໃຊ້ດິນເພື່ອນບ້ານທີ່ຕິດຈອດກັນນັ້ນ ເພື່ອທຳການກໍ່ສ້າງ, ສ້ອມແປງ, ບູລະນະເຮືອນ, ອາຄານ, ຮົ້ວ, ກຳແພງ ຫຼື ສິ່ງກໍ່ສ້າງອື່ນຂອງຕົນ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ໃນກໍລະນີການນຳໃຊ້ນັ້ນ ຫາກກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍ ຕ້ອງໄດ້ສ້ອມແປງຄືນ ຫຼື ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ.

ມາດຕາ 332 ການຂຸດນ້ຳສ້າງ, ສະນ້ຳ, ເຈາະນ້ຳບາດານ

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ສາມາດຂຸດນ້ຳສ້າງ, ສະນ້ຳ, ເຈາະນ້ຳບາດານ ໃນທີ່ດິນຂອງຕົນໄດ້ ແຕ່ໃຫ້ຫ່າງຈາກເຂດແດນ ຢ່າງໜ້ອຍ ສອງແມັດ ຂຶ້ນໄປ ແລະ ຕ້ອງຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ດິນເຈື່ອນ ຫຼື ພັງລົງ ຊຶ່ງອາດກະທົບຕໍ່ດິນທີ່ຕິດຈອດກັນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການຂຸດ ຫຼື ເຈາະດັ່ງກ່າວ ຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຊັບສິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຕ້ອງຢຸດເຊົາການກະທຳຂອງຕົນທັນທີ ພ້ອມທັງສ້ອມແປງ ໃຫ້ຄືນສູ່ສະພາບເດີມ ຫຼື ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ.

ໝວດທີ 9
ການປົກປ້ອງກຳມະສິດ

ມາດຕາ 333 ການປົກປ້ອງກຳມະສິດ

ການປົກປ້ອງກຳມະສິດ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ມາດຕະການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ຕໍ່ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ລະເມີດສິດກ່ຽວກັບກຳມະສິດຂອງບຸກຄົນອື່ນ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ໄດ້ລະເມີດນັ້ນ ຄືນໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດ.

ມາດຕາ 334 ການທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງຄືນ

ເຈົ້າກຳມະສິດ ມີສິດທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງຂອງຕົນ ຄືນຈາກບຸກຄົນທີ່ຄອບຄອງ ໂດຍບໍ່ມີພື້ນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍ.

ສຳລັບການທວງເອົາໝາກຜົນ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 241 ຫາ ມາດຕາ 244 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 335 ການທວງໃຫ້ຮັບຮູ້ກຳມະສິດ

ເມື່ອຫາກມີບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງ ໄດ້ໂຕ້ແຍ່ງສິດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງຂອງຕົນແລ້ວ ຫຼືວ່າສິດຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ມີການລະເມີດກໍ່ຕາມ. ເຈົ້າກຳມະສິດ ກໍມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ຮັບຮູ້ສິດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງຂອງຕົນນັ້ນ.

ມາດຕາ 336 ການທວງໃຫ້ຢຸດເຊົາການກີດຂວາງ ຫຼື ອຸປະສັກ

ເມື່ອມີບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີການກີດຂວາງ ຫຼື ສ້າງອຸປະສັກໃດໜຶ່ງຕໍ່ການຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້, ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ຫຼື ຈຳໜ່າຍ ກ່ຽວກັບຊັບທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນ, ເຈົ້າກຳມະສິດ ກໍມີສິດທວງໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ສ້າງການກີດຂວາງ ຫຼື ອຸປະສັກນັ້ນ ຢຸດເຊົາການກີດຂວາງ ຫຼື ລົບລ້າງອຸປະສັກທັງໝົດນັ້ນໄດ້.

ສຳລັບການທວງເອົາໝາກຜົນ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກການກີດຂວາງ ຫຼື ອຸປະສັກນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 241 ຫາ ມາດຕາ 244 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 337 ການປົກປ້ອງກຳມະສິດຈາກສິ່ງກີດຂວາງ ທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຈະມີໄພອັນຕະລາຍ ຊຶ່ງຈະກີດຂວາງ ຫຼື ຈະເປັນອຸປະສັກຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງຂອງຕົນ, ເຈົ້າກຳມະສິດ ກໍມີສິດທວງໃຫ້ເຈົ້າຂອງຊັບທີ່ເປັນສິ່ງກີດຂວາງ ຫຼື ເປັນອຸປະສັກນັ້ນ ນຳໃຊ້ມາດຕະການປ້ອງກັນ ທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ທັນການ.

ມາດຕາ 338 ການທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການປ່ອຍໃຫ້ ນ້ຳຫ້ວຍ, ນ້ຳ ໜອງ ຄອງບຶງ ຫຼື ເໝືອງຝາຍ

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ທີ່ເຄື່ອງປູກຂອງຕົນ ຫຼື ເຮືອນຊານຂອງຕົນໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍ ເນື່ອງຈາກບຸກຄົນອື່ນໄດ້ເປີດ ນ້ຳຫ້ວຍ, ນ້ຳໜອງຄອງບຶງ ຫຼື ເໝືອງຝາຍມາຖ້ວມ ຫຼື ໄດ້ຖົມ ຫຼື ກັ້ນນ້ຳທັງໝົດ ບໍ່ໃຫ້ໄຫຼລົງມາ ເຮັດໃຫ້ພືດລະປູກຕ່າງໆຖືກເສຍຫາຍ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ນ້ຳນັ້ນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ມີສິດທວງໃຫ້ຢຸດເຊົາການກະທຳຂອງຜູ້ກ່ຽວ ພ້ອມທັງຮ້ອງຂໍເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກຜູ້ທີ່ເປີດ ຫຼື ຖົມ ຫຼື ກັ້ນນ້ຳນັ້ນ.

ໝວດທີ 10
ທາດສະພາຍ

ມາດຕາ 339 ທາດສະພາຍ

ທາດສະພາຍ ແມ່ນ ສະພາວະຄວາມເປັນຈິງທີ່ຕ້ອງຍອມຮັບ ຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນຈາກທຳມະຊາດ ແລະ ຖືກກຳນົດໃນກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ.

ທາດສະພາຍ ຕາມທຳມະຊາດ, ຕາມກົດໝາຍ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 328 ແລະ 329 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນ.

ມາດຕາ 340 ທາດສະພາບ ຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ

ທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ ຫຼື ການໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ເພື່ອເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ທີ່ດິນຂອງຕົນ ຕາມຈຸດປະສົງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ.

ທີ່ດິນ ທີ່ຈະຕ້ອງເປັນປະໂຫຍດ ແກ່ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ເອີ້ນວ່າ ທີ່ດິນທາດ ແລະ ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ເອີ້ນວ່າ ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທາດ

ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກທີ່ດິນທາດ ເອີ້ນວ່າ ທີ່ດິນຄອງທາດ ແລະ ຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ເອີ້ນວ່າ ຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດິນຄອງທາດ.

ມາດຕາ 341 ການໄດ້ທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ

ທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນໄດ້ມາ ນັບແຕ່ເວລາທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນທາດສະພາບຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍເປັນຕົ້ນໄປ.

ທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ອາດໄດ້ມາຍ້ອນອາຍຸຄວາມ ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 51 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຊຶ່ງໄດ້ນຳໃຊ້ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ໂດຍບຸກຄົນອື່ນ.

ການໄດ້ທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນຂອງເຈົ້າຂອງທີ່ດິນຮ່ວມຄົນໜຶ່ງ ຈະພາໃຫ້ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນຮ່ວມອື່ນໄດ້ສິດດັ່ງກ່າວນຳ.

ການຈົດທະບຽນທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 342 ທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ແລະ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄອງທາດ

ທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ແລະ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄອງທາດ ບໍ່ສາມາດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້, ການໂອນທີ່ດິນຄອງທາດໄປເປັນຂອງບຸກຄົນອື່ນ. ທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ກໍຈະຖືກໂອນໄປນຳ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳ ກ່ຽວກັບທາດສະພາບຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 343 ການນຳໃຊ້ທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນຄອງທາດ ສາມາດນຳໃຊ້ທາດສະພາບ ຕາມທີ່ນິຕິກຳກ່ຽວກັບທາດສະພາບໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ຂັດກັບສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ສັງຄົມ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 344 ພັນທະຂອງເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທາດ

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທາດ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດິນຄອງທາດ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກທີ່ດິນທາດຢ່າງເຕັມສ່ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ, ນິຕິກຳອື່ນ ຫຼື ກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 345 ພັນທະຂອງຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດິນຄອງທາດ

ຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດິນຄອງທາດ ມີພັນທະຈ່າຍຄ່າໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກທີ່ດິນທາດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ແລະ ພັນທະອື່ນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 346 ການປົກປ້ອງທາດສະນາຍຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ

ຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດິນຂອງນາຍ ສາມາດນຳໃຊ້ມາດຕະການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຕົນ ໃນຂອບເຂດທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອນຳໃຊ້ທາດສະນາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 336 ແລະ 337 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 347 ການສິ້ນສຸດທາດສະນາຍຕາມ ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ

ທາດສະນາຍຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົບກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳ ກ່ຽວກັບທາດສະນາຍ;
2. ຄົບກຳນົດເວລາ ຊາວປີ ໃນກໍລະນີບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໄວ້ໃນ ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳ ກ່ຽວກັບທາດສະນາຍ.
3. ທີ່ດິນທາດ ຫຼື ທີ່ດິນຂອງນາຍ ຖືກສູນຫາຍ;
4. ບໍ່ນຳໃຊ້ທາດສະນາຍ ສິບປີ ຕິດຕໍ່ກັນ.

ມາດຕາ 348 ການລຶບທະບຽນທາດສະນາຍຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ

ເມື່ອທາດສະນາຍສິ້ນສຸດລົງ ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທາດ ຕ້ອງສະເໜີລຶບທະບຽນທາດສະນາຍ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 349 ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດທາດສະນາຍຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ

ເມື່ອທາດສະນາຍຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ຫາກສິ້ນສຸດລົງ, ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທາດ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຟື້ນຟູຄືນໃຫ້ຄືນສູ່ສະພາບເດີມ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ໝວດທີ 11
ສິດເໜືອທີ່ດິນ

ມາດຕາ 350 ສິດເໜືອທີ່ດິນ

ສິດເໜືອທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຕາມຂອບເຂດສິດນຳໃຊ້ຂອງດິນຕອນນັ້ນ ເພື່ອສ້າງຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຕົນເອງ ດ້ວຍການກໍ່ສ້າງສິ່ງໃດໜຶ່ງ, ປູກຕົ້ນໄມ້ ແລະ ອື່ນໆ ໃສ່ທີ່ດິນຕອນດັ່ງກ່າວ ຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ.

ຜົນປະໂຫຍດຈາກການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນກຳມະສິດຂອງບຸກຄົນທີ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ ຊຶ່ງເອີ້ນວ່າ ຜູ້ມີສິດເໜືອທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 351 ເປົ້າໝາຍຂອງສິດເໜືອທີ່ດິນ

ເປົ້າໝາຍຂອງສິດເໜືອທີ່ດິນ ປະກອບດ້ວຍ ພື້ນທີ່ໜ້າດິນ, ພື້ນທີ່ໃຕ້ດິນ ແລະ ພື້ນທີ່ທາງອາກາດ ຊຶ່ງສາມາດກຳນົດ ຂະໜາດ, ຂອບເຂດ ແລະ ບໍລິມາດການນຳໃຊ້.

ໃນກໍລະນີພື້ນທີ່ ທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍຂອງສິດເໜືອທີ່ດິນ ຫາກມີບຸກຄົນອື່ນ ເຊົ່າ, ຄອບຄອງ ຢູ່ແລ້ວ ພື້ນທີ່ນັ້ນ ຈະເປັນເປົ້າໝາຍຂອງສິດເໜືອທີ່ດິນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອບຸກຄົນດັ່ງກ່າວຫາກເຫັນດີນຳ.

ມາດຕາ 352 ການໄດ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ

ການໄດ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ແມ່ນ ນັບແຕ່ເວລາທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນສິດເໜືອທີ່ດິນ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍເປັນຕົ້ນໄປ.

ຜູ້ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ສິດໃນຖານະເປັນເຈົ້າຂອງສິດເໜືອທີ່ດິນ ຈະໄດ້ສິດເໜືອທີ່ດິນຕາມອາຍຸຄວາມ ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 51 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ການຈົດທະບຽນສິດເໜືອທີ່ດິນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 353 ການນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ

ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ສາມາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຄົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ, ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ຂັດກັບສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ຂອງສັງຄົມ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 354 ພັນທະຂອງຜູ້ໃຫ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ

ຜູ້ໃຫ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ.

ມາດຕາ 355 ພັນທະຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ

ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ມີພັນທະຈ່າຍຄ່ານຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ແລະ ພັນທະອື່ນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 356 ການປົກປ້ອງສິດເໜືອທີ່ດິນ

ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ສາມາດນຳໃຊ້ມາດຕະການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຕົນ ຄືກັນກັບເຈົ້າກຳມະສິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 336 ຫາ 338 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 357 ການໂອນສິດເໜືອທີ່ດິນ

ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ສາມາດໂອນສິດເໜືອທີ່ດິນຂອງຕົນ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 358 ການສືບທອດສິດເໜືອທີ່ດິນ

ສິດເໜືອທີ່ດິນ ສາມາດສືບທອດໄດ້, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 359 ການສິ້ນສຸດສິດເໜືອທີ່ດິນ

ສິດເໜືອທີ່ດິນ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົບກຳນົດເວລາ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ກ່ຽວກັບສິດເໜືອທີ່ດິນ;

2. ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ໄດ້ສະລະສິດຂອງຕົນ, ຖ້າສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໄວ້ ໂດຍໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ສິດເໜືອທີ່ດິນຊາບລ່ວງໜ້າ ໜຶ່ງປີ ຫຼື ຈ່າຍຄ່ານຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນອີກ ໜຶ່ງປີ;

3. ພາຍໃນເວລາ ຊາວ ຫາ ສາມສິບ ປີ ໂດຍອີງຕາມປະເພດ ແລະ ສະພາບການຂອງເປົ້າໝາຍຂອງການນຳໃຊ້ ແລະ ເງື່ອນໄຂໃນເວລາຕົກລົງກັນ ກ່ຽວກັບສິດເໜືອທີ່ດິນ ຖ້າສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໄວ້.

ມາດຕາ 360 ການລຶບທະບຽນສິດເໜືອທີ່ດິນ

ເມື່ອສິດເໜືອທີ່ດິນສິ້ນສຸດລົງ, ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ຕ້ອງສະເໜີລຶບທະບຽນສິດເໜືອທີ່ດິນ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 361 ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດສິດເໜືອທີ່ດິນ

ເມື່ອສິດເໜືອທີ່ດິນຫາກສິ້ນສຸດລົງ ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຟື້ນຟູທີ່ດິນໃຫ້ຄືນສູ່ສະພາບເດີມ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ພາກທີ V
ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ
ໝວດທີ 1
ຫຼັກການທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 362 ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ

ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ ແມ່ນ ສາຍພົວພັນທາງດ້ານກົດໝາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກສັນຍາ ຊຶ່ງພາໃຫ້ຄູ່ສັນຍາ ມີສິດ ແລະ ພັນທະທາງແພ່ງ ທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດຕໍ່ກັນ.

ມາດຕາ 363 ຫຼັກການກ່ຽວກັບຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ

ຫຼັກການກ່ຽວກັບຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 8 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ໝວດທີ 2
ການເຮັດສັນຍາ

ມາດຕາ 364 ສັນຍາ

ສັນຍາ ແມ່ນ ການຕົກລົງ ລະຫວ່າງ ຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງພາໃຫ້ສິດ ແລະ ພັນທະທາງແພ່ງເກີດຂຶ້ນ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ສິ້ນສຸດລົງ.

ສັນຍາ ອາດຈະເຮັດຂຶ້ນ ລະຫວ່າງ:

1. ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ຫຼື ລວມໝູ່ດ້ວຍກັນ;
2. ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ຫຼື ລວມໝູ່ກັບ ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ ຫຼື ບຸກຄົນ;
3. ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ບຸກຄົນດ້ວຍກັນ;
4. ນິຕິບຸກຄົນ ກັບ ບຸກຄົນ.

ມາດຕາ 365 ລັກສະນະຂອງສັນຍາ

ສັນຍາ ອາດຈະມີລັກສະນະ ຝ່າຍດຽວ ຫຼື ສອງຝ່າຍ.

ສັນຍາຝ່າຍດຽວ ແມ່ນ ການຕົກລົງ ທີ່ຝ່າຍດຽວມີພັນທະ ຊຶ່ງຕ້ອງປະຕິບັດຕໍ່ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ໂດຍບໍ່ມີການຕອບແທນ.

ສັນຍາສອງຝ່າຍ ແມ່ນ ການຕົກລົງ ຊຶ່ງໃນນັ້ນແຕ່ລະຝ່າຍ ມີພັນທະຕໍ່ກັນ.

ມາດຕາ 366 ເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ

ເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂຂອງນິຕິກຳ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 17 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ນອກຈາກນີ້ ສັນຍາຍັງຕ້ອງມີເຫດຜົນ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 367 ຄວາມສະໝັກໃຈຂອງຄູ່ສັນຍາ

ຄວາມສະໝັກໃຈຂອງຄູ່ສັນຍາ ແມ່ນ ຄວາມສະໝັກໃຈ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 19 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 368 ເຫດຜົນຂອງສັນຍາ

ເຫດຜົນຂອງສັນຍາ ແມ່ນ ສິ່ງຊຸກຍູ້ໃຫ້ເຮັດສັນຍາ ແລະ ໃຫ້ຄູ່ສັນຍານັ້ນ ໄດ້ປະຕິບັດສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຕົນ.

ເຫດຜົນຂອງສັນຍາ ຕ້ອງໃຫ້ມີຈິງ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 369 ຮູບການຂອງສັນຍາ

ຮູບການຂອງສັນຍາ ໃຫ້ຖືຕາມຮູບການ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 21 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ສັນຍາທີ່ເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນອາດຈະຂຽນດ້ວຍ ມື, ພິມດີດ ຫຼື ພິມດ້ວຍເຄື່ອງເອເລັກໂຕຣນິກ ໂດຍຄູ່ສັນຍາເອງ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ ແລະ ຕ້ອງລົງວັນທີ, ເດືອນ, ປີ, ມີລາຍເຊັນຂອງຄູ່ສັນຍາ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຄູ່ສັນຍາ ຫຼື ຄູ່ສັນຍາ ອາດຈະແປະໂປ້ມືຂອງຕົນໃສ່ຕື່ມອີກກໍ່ໄດ້.

ສັນຍາທີ່ເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ອາດມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພະຍານ ຫຼື ນາຍບ້ານ ເພື່ອຢັ້ງຢືນການເຮັດສັນຍານັ້ນກໍ່ໄດ້.

ຄູ່ສັນຍາ ສາມາດນຳເອົາສັນຍາເປັນລາຍລັກອັກສອນໄປຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງ, ສອດຄ່ອງກັບຄວາມເປັນຈິງ ແລະ ກົດໝາຍ ນຳນາຍທະບຽນສານ.

ມາດຕາ 370 ເນື້ອໃນຂອງສັນຍາ

ສັນຍາ ປະກອບດ້ວຍເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ວັນ, ເວລາ, ສະຖານທີ່ເຮັດສັນຍາ;
2. ຊື່, ນາມສະກຸນ ແລະ ບ່ອນຢູ່ ຂອງຄູ່ສັນຍາ;
3. ວັດຖຸປະສົງ, ລາຄາ, ກຳນົດເວລາປະຕິບັດ, ການຊຳລະ, ການນຳສົ່ງ;
4. ຂອບເຂດ, ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ຂອງເປົ້າໝາຍ;
5. ສະຖານທີ່ປະຕິບັດສັນຍາ ແລະ ພັນທະໃນການແຈ້ງໃຫ້ແກ່ກັນຊາບ;
6. ຜົນສະທ້ອນຂອງການລະເມີດສັນຍາ;
7. ຮູບການ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ;
8. ເງື່ອນໄຂຂອງການປ່ຽນແປງ ແລະ ການສິ້ນສຸດ ສັນຍາກ່ອນກຳນົດ.

ມາດຕາ 371 ການສະເໜີ ແລະ ການຕອບຮັບສັນຍາ

ໃນສັນຍາທາງປາກເປົ່າ ທີ່ຝ່າຍສະເໜີບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໃຫ້ຕອບຮັບນັ້ນ ເມື່ອຝ່າຍຖືກສະເໜີໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີໃນເວລາໃດ, ຝ່າຍນັ້ນກໍສາມາດຕອບຮັບໃນເວລານັ້ນ, ຝ່າຍນັ້ນໄດ້ ແລະ ກໍໃຫ້ຖືວ່າສັນຍານັ້ນໄດ້ມີການຕົກລົງກັນນັບແຕ່ເວລານັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນສັນຍາເປັນລາຍລັກອັກສອນ ທີ່ຝ່າຍສະເໜີບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໃຫ້ຕອບຮັບນັ້ນ ຝ່າຍທີ່ໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີ ຕ້ອງສົ່ງຄຳຕອບເຖິງຝ່າຍສະເໜີພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ເວລາໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີ ເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ຝ່າຍສະເໜີກໍຈະບໍ່ມີສິດຖອນຄຳສະເໜີຂອງຕົນພາຍໃນເວລາດັ່ງກ່າວ.

ຖ້າຝ່າຍສະເໜີ ຫາກໄດ້ວາງກຳນົດເວລາໃຫ້ຕອບຮັບແລ້ວ ກໍຈະຖືວ່າໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ ນັບແຕ່ເວລາທີ່ຄຳຕອບຮັບນັ້ນໄດ້ມາເຖິງຝ່າຍສະເໜີພາຍໃນກຳນົດເວລາ ແລະ ພາຍໃນກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ຝ່າຍສະເໜີກໍບໍ່ມີສິດຖອນຄືນໄດ້.

ຖ້າຄຳຕອບຮັບນັ້ນ ຫາກເຮັດຂຶ້ນພາຍໃນກຳນົດເວລາທີ່ສະເໜີ ຫຼື ຕາມກຳນົດເວລາຂອງວັກທີສອງຂອງມາດຕານີ້ ແຕ່ຄຳຕອບຮັບນັ້ນໄປຮອດເຖິງຝ່າຍສະເໜີຊ້າກວ່າກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ຖ້າຝ່າຍສະເໜີຍອມຮັບເອົາ ກໍໃຫ້ຖືວ່າສັນຍານັ້ນ ໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ.

ຖ້າຄຳຕອບຮັບນັ້ນ ຫາກມີຂໍ້ຄວາມ ເພີ່ມເຕີມ, ຕັດອອກ ຫຼື ປ່ຽນແປງ ເມື່ອຝ່າຍສະເໜີຫາກຕອບຮັບເຫັນດີນຳ ກໍໃຫ້ຖືວ່າສັນຍານັ້ນ ໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ.

ມາດຕາ 372 ການສະເໜີໃຫ້ລາງວັນ

ບຸກຄົນທີ່ສະເໜີໃຫ້ລາງວັນ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ທາງປາກເປົ່າ ດ້ວຍການໂຄສະນາ, ການແຈ້ງ ຫຼື ດ້ວຍວິທີການອື່ນ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ມີພັນທະໃຫ້ລາງວັນ ແກ່ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ປະຕິບັດສຳເລັດຕາມທີ່ຕົນສະເໜີ.

ບຸກຄົນທີ່ສະເໜີໃຫ້ລາງວັນໂດຍບໍ່ມີກຳນົດເວລາ ມີສິດຖອນການສະເໜີຂອງຕົນ ຕາມຮູບການທີ່ຕົນໄດ້ສະເໜີ ກ່ອນບຸກຄົນໃດໜຶ່ງຈະໄດ້ປະຕິບັດສຳເລັດຕາມທີ່ໄດ້ສະເໜີ.

ການສະເໜີໃຫ້ລາງວັນທີ່ມີກຳນົດເວລາ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຖອນ ກ່ອນກຳນົດເວລາ.

ມາດຕາ 373 ການສະເໜີໃຫ້ລາງວັນ

ການສະເໜີໃຫ້ລາງວັນ ແມ່ນ ການໂຄສະນາ, ການແຈ້ງ ຫຼື ການໃຊ້ວິທີການອື່ນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ໃນການໃຫ້ລາງວັນແກ່ຜູ້ຊະນະການແຂ່ງຂັນກ່ຽວກັບກິດຈະກຳ ຫຼື ວຽກງານໃດໜຶ່ງຕາມການກຳນົດຂອງຄະນະກຳມະການ ຫຼື ຂອງຜູ້ສະເໜີໃຫ້ລາງວັນເອງ.

ການສະເໜີໃຫ້ລາງວັນ ຕ້ອງມີການບອກກຳນົດເວລາ ແລະ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຖອນ ພາຍໃນກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 374 ການຕີຄວາມໝາຍຂອງສັນຍາ

ຖ້າຄູ່ສັນຍາ ຫາກມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງສັນຍາ ໃຫ້ຄູ່ສັນຍາ ຫຼື ສານຕີຄວາມໝາຍຂອງສັນຍາ ຕາມເຈດຈຳນົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຫຼື ຕາມປະເພນີປະຕິບັດທີ່ບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 375 ຜົນຂອງສັນຍາ

ສັນຍາ ມີຜົນບັງຄັບແກ່ຄູ່ສັນຍາເທົ່ານັ້ນ ຕາມເນື້ອໃນທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ນອກຈາກນີ້, ສັນຍາຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ, ຫຼັກຍຸຕິທຳ ແລະ ປະເພນີປະຕິບັດ ໂດຍອີງຕາມຄຸນລັກສະນະຂອງແຕ່ລະປະເພດສັນຍາ.

ໝວດທີ 3
ສັນຍາເປັນໂມຄະ

ມາດຕາ 376 ສັນຍາເປັນໂມຄະ

ສັນຍາເປັນໂມຄະ ແມ່ນ ສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ.

ສັນຍາ ອາດໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ຫຼື ເດັດຂາດ, ໂມຄະທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ.

ການຢັ້ງຢືນຄວາມເປັນໂມຄະເດັດຂາດຂອງສັນຍາ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 26 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ສ່ວນການຢັ້ງຢືນວ່າ ສັນຍາເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 27 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້

ມາດຕາ 377 ຜົນສະທ້ອນຂອງສັນຍາເປັນໂມຄະ

ເມື່ອຮັບຮູ້ວ່າ ສັນຍາເປັນໂມຄະແລ້ວ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຜົນຂອງສັນຍາເປັນໂມຄະ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 28 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້;

2. ໃນກໍລະນີທີ່ສັນຍາ ຫາກໄດ້ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຝ່າຍໜຶ່ງໄດ້ຮັບຄວາມເສຍປະໂຫຍດ ໃຫ້ສົ່ງຄືນສິ່ງຂອງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດແກ່ກັນແລ້ວນັ້ນ ຄືນແກ່ກັນ.

ໝວດທີ 4
ການປະຕິບັດສັນຍາ

ມາດຕາ 378 ການປະຕິບັດສັນຍາ

ຄູ່ສັນຍາ ຕ້ອງປະຕິບັດສັນຍາດ້ວຍຄວາມຈິງໃຈ, ຄົບຖ້ວນ, ຕາມກຳນົດເວລາ ແລະ ໃນສະຖານທີ່ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍ.

ຄູ່ສັນຍາ ບໍ່ມີສິດປະຕິເສດການປະຕິບັດສັນຍາ ຫຼື ປ່ຽນແປງເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາແຕ່ຝ່າຍດຽວ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີທີ່ກົດໝາຍຫາກໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້.

ຄູ່ສັນຍາ ມີສິດບໍ່ຮັບເອົາການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ຄົບຖ້ວນ, ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບ ສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 379 ການປະຕິບັດສັນຍາເພີ່ມເຕີມ

ໃນກໍລະນີທີ່ສັນຍາ ຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດ ຫຼື ກຳນົດບໍ່ລະອຽດກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບທີ່ຕ້ອງການນັ້ນ, ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານ ຫຼື ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ມາດຕະຖານທີ່ຍອມຮັບເປັນປະເພນີເຄີຍປະຕິບັດກັນມາ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບວັດຖຸປະສົງຂອງສັນຍາ.

ໃນກໍລະນີທີ່ສັນຍາ ຫາກກຳນົດລາຄາ ຫຼື ຄ່າຕອບແທນ ບໍ່ລະອຽດນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລາຄາທີ່ມີໃນທ້ອງຕະຫຼາດຢູ່ສະຖານທີ່ເວລາປະຕິບັດສັນຍາ ຫຼື ຕາມລາຄາ ທີ່ລັດໄດ້ກຳນົດ.

ມາດຕາ 380 ກຳນົດເວລາຂອງການປະຕິບັດສັນຍາ

ສັນຍາ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປະຕິບັດ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແລະ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາຂອງການປະຕິບັດສັນຍາ, ເຈົ້າໜີ້ ມີສິດທວງໃຫ້ປະຕິບັດ ແລະ ລູກໜີ້ ກໍມີສິດປະຕິບັດໄດ້ທຸກເວລາ. ໃນກໍລະນີທີ່ເຈົ້າໜີ້ ຫາກໄດ້ທວງໃຫ້ປະຕິບັດນັ້ນ ລູກໜີ້ ມີພັນທະປະຕິບັດສັນຍາດັ່ງກ່າວ ພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ເຈົ້າໜີ້ ໄດ້ທວງໃຫ້ປະຕິບັດ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ລູກໜີ້ ອາດປະຕິບັດສັນຍາກ່ອນກຳນົດເວລາກໍໄດ້, ຖ້າການປະຕິບັດນັ້ນ ຫາກບໍ່ຂັດກັບສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍ ແລະ ເຈົ້າໜີ້ ກໍເຫັນດີນຳ.

ມາດຕາ 381 ສະຖານທີ່ປະຕິບັດສັນຍາ

ສັນຍາ ໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ສະຖານທີ່ ຊຶ່ງສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດສະຖານທີ່ປະຕິບັດ ໃຫ້ປະຕິບັດສັນຍາ ຢູ່ສະຖານທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ການມອບອາຄານກໍ່ສ້າງ ໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ສະຖານທີ່ການກໍ່ສ້າງນັ້ນ,

2. ການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ບ່ອນຢູ່ຂອງເຈົ້າໜີ້ ໃນເວລາເຮັດສັນຍານັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນຂອງການຈັດຕັ້ງຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມ; ຖ້າເຈົ້າໜີ້ ຫາກໄດ້ຍ້າຍບ່ອນຢູ່ໃນເວລາປະຕິບັດສັນຍາ ແລະ ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ລູກໜີ້ຊາບໃນເວລານັ້ນ, ໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ບ່ອນຢູ່ໃໝ່ຂອງເຈົ້າໜີ້, ສ່ວນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດໃນການປະຕິບັດສັນຍານັ້ນ ແມ່ນເປັນພາລະຂອງເຈົ້າໜີ້;

3. ພັນທະອື່ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ບ່ອນຢູ່ຂອງລູກໜີ້ ໃນເວລາເຮັດສັນຍານັ້ນ. ຖ້າລູກໜີ້ຫາກ ແມ່ນນິຕິບຸກຄົນ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ສຳນັກງານຂອງນິຕິບຸກຄົນນັ້ນ.

ມາດຕາ 382 ການຊຳລະ

ການຊຳລະ ອາດປະຕິບັດເປັນເງິນສົດ, ເງິນໂອນ, ແຊັກ, ຫຼື ວັດຖຸ ຫຼື ແຮງງານ ຕາມການຕົກລົງເຫັນດີຂອງເຈົ້າໜີ້

ການຊຳລະ ຈະມີຂຶ້ນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີການອອກໃບເກັບເງິນເສຍກ່ອນ.

ໃນການຊຳລະນັ້ນ ເຈົ້າໜີ້ຕ້ອງອອກໃບຮັບເງິນ ຫຼື ເອກະສານອື່ນ ດ້ວຍຕົນເອງ ຫຼື ຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງລູກໜີ້. ໃບຮັບເງິນ ຫຼື ເອກະສານອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງເຮັດທັນທີ ຫຼື ບໍ່ຊ້າກວ່າໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດສັນຍາແລ້ວ

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຊຳລະດ້ວຍແຊັກ, ວັນຊຳລະ ແມ່ນວັນທີ່ເຈົ້າໜີ້ສາມາດຖອນເງິນໄດ້. ໃນການຊຳລະເປັນເງິນໂອນ ໃຫ້ຖືວ່າວັນຊຳລະແມ່ນວັນທີ່ເງິນຖືກໂອນເຂົ້າບັນຊີຂອງເຈົ້າໜີ້. ໃນການຊຳລະທາງໄປສະນີ ໃຫ້ຖືວ່າວັນຊຳລະແມ່ນວັນທີ່ລູກໜີ້ໄດ້ມອບເງິນ ຫຼື ສິ່ງຂອງທາງໄປສະນີ.

ມາດຕາ 383 ລຳດັບການຊຳລະໜີ້

ການຊຳລະໜີ້ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມການຕົກລົງ.

ຖ້າມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບລຳດັບການຊຳລະ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລຳດັບ ດັ່ງນີ້:

1. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ;
2. ຄ່າປັບໃໝ ຫຼື ດອກເບ້ຍ ສຳລັບສັນຍາກູ້ຢືມ;
3. ໜີ້ສິນ ຫຼື ຕົ້ນທຶນ ສຳລັບສັນຍາກູ້ຢືມ.

ມາດຕາ 384 ການປົດໜີ້ ຫຼື ພັນທະ

ການປົດໜີ້ ຫຼື ພັນທະ ແມ່ນ ການທີ່ເຈົ້າໜີ້ສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຕົນໃນການບໍ່ໃຫ້ລູກໜີ້ມີໜີ້ ຫຼື ພັນທະຕໍ່ຕົນອີກ.

ການປົດໜີ້ ຫຼື ພັນທະ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 385 ການຫັກລົບໜີ້ ຫຼື ພັນທະ

ການຫັກລົບໜີ້ ຫຼື ພັນທະ ແມ່ນ ການລຶບລ້າງໜີ້ ຫຼື ພັນທະ ຊຶ່ງຄູ່ສັນຍາຕ່າງຝ່າຍຕ່າງກໍມີໜີ້ ຫຼື ພັນທະຕໍ່ກັນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ການຫັກລົບໜີ້ ຫຼື ພັນທະ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ

ມາດຕາ 386 ການແຈ້ງຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກໃນການປະຕິບັດສັນຍາ

ເມື່ອມີຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກເກີດຂຶ້ນ ໃນການປະຕິບັດສັນຍາ ເຖິງວ່າຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ພະຍາຍາມຢ່າງໃດ ກໍບໍ່ສາມາດປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນໄດ້ຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີນັ້ນ, ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງແຈ້ງສາເຫດຂອງຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກດັ່ງກ່າວໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງຊາບໃນເວລາອັນເໝາະສົມ ກ່ອນກຳນົດເວລາຂອງການປະຕິບັດສັນຍາຈະສິ້ນສຸດ.

ການແຈ້ງຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ ຈະບໍ່ເປັນສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ລູກໜີ້ ພົ້ນຈາກຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນໄປໄດ້, ພາຍຫຼັງທີ່ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ ຫາກໄດ້ສິ້ນສຸດລົງແລ້ວ, ລູກໜີ້ ກໍຈະສືບຕໍ່ປະຕິບັດພັນທະຕາມສັນຍານັ້ນ.

ມາດຕາ 387 ການໂຈະການປະຕິບັດສັນຍາ

ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ທີ່ໄດ້ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນສ່ວນໃດໜຶ່ງແລ້ວ ອາດໂຈະການປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນໄດ້ ແຕ່ຈະໃຫ້ຄູ່ສັນຍາອີກຝ່າຍໜຶ່ງຮູ້ໃນທັນທີ ຖ້າເຫັນວ່າຄູ່ສັນຍາຝ່າຍທີ່ຖືກແຈ້ງໂຈະນັ້ນ ຫາກຕົກຢູ່ໃນສະພາບໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງອາດສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ມີການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ລົ້ມລະລາຍ;
2. ຂາດຄວາມເຊື່ອຖືໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດ ຊຶ່ງອາດຈະບໍ່ສາມາດປະຕິບັດສັນຍາໄດ້;
3. ຕົກຢູ່ໃນສະພາບ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດສັນຍາໄດ້.

ຄູ່ສັນຍາທີ່ໄດ້ໂຈະການປະຕິບັດ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄູ່ສັນຍາອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ກ່ຽວກັບຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຖ້າການໂຈະນັ້ນ ຫາກໄດ້ເຮັດຂຶ້ນໂດຍບໍ່ມີສະພາບຕາມທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້.

ຖ້າຄູ່ສັນຍາທີ່ຖືກແຈ້ງກ່ຽວກັບການໂຈະການປະຕິບັດສັນຍາ ຫາກສາມາດຢັ້ງຢືນ ຫຼື ໃຫ້ການຄໍ້າປະກັນໃນການປະຕິບັດສັນຍາທີ່ເໝາະສົມ ກ່ຽວກັບຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ ຄູ່ສັນຍາທີ່ໄດ້ໂຈະນັ້ນ ຕ້ອງສືບຕໍ່ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດຢັ້ງຢືນ ຫຼື ໃຫ້ການຄໍ້າປະກັນທີ່ເໝາະສົມໄດ້, ຄູ່ສັນຍາທີ່ໂຈະນັ້ນ ສາມາດຍົກເລີກສັນຍາໄດ້. ສໍາລັບການປະຕິບັດພັນທະຜ່ານມາ ຄູ່ສັນຍາທີ່ຖືກແຈ້ງໂຈະນັ້ນ ຕ້ອງທົດແທນຄືນໃຫ້ແກ່ຄູ່ສັນຍາທີ່ຍົກເລີກ.

ການໂຈະການປະຕິບັດສັນຍາ ສາມາດດໍາເນີນໄດ້ໃນສັນຍາທຸກປະເພດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ສັນຍາຝ່າຍດຽວ.

ໝວດທີ 5
ມາດຕະການຄໍ້າປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາ

ມາດຕາ 388 ມາດຕະການຄໍ້າປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາ

ເພື່ອຮັບປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ກົດໝາຍໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ນໍາໃຊ້ມາດຕະການຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ການມັດຈໍາ, ການປັບໃໝ, ການຈໍານໍາ, ການຈໍານອງ, ການຄໍ້າປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ.

ການຈໍານໍາ, ການຈໍານອງ, ການຄໍ້າປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນພາກທີ VII ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 389 ການມັດຈໍາ

ການມັດຈໍາ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ມັດຈໍາ ໄດ້ເອົາເງິນຈໍານວນໜຶ່ງ ໄປໄວ້ນໍາຜູ້ຮັບມັດຈໍາ ເພື່ອເປັນຫຼັກຖານວ່າ ສັນຍາໄດ້ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ແລະ ຮັບປະກັນການປະຕິບັດສັນຍານັ້ນ.

ຖ້າຜູ້ມັດຈໍາ ຫາກລະເມີດສັນຍາ ເງິນທີ່ມັດຈໍາໄວ້ນັ້ນ ຈະບໍ່ສົ່ງຄືນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ຖ້າຜູ້ຮັບມັດຈໍາຫາກລະເມີດສັນຍາ ໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວສົ່ງເງິນມັດຈໍາຄືນ ພ້ອມທັງຖືກປັບໃໝເທົ່າຕົວໃຫ້ແກ່ຜູ້ມັດຈໍາ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ

ມາດຕາ 390 ການປັບໃໝ

ການປັບໃໝ ແມ່ນ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ.

ການປັບໃໝ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ໂດຍບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 6
ການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ

ມາດຕາ 391 ການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ

ການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ ແມ່ນ ການລະເມີດສັນຍາທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ ຫຼື ການປະຕິບັດສັນຍາ ໂດຍບໍ່ສົມເຫດສົມຜົນຂອງຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ເຊັ່ນ ການປະຕິບັດສັນຍາ ບໍ່ມີຄຸນນະພາບ, ບໍ່ທັນກັບເວລາ, ບໍ່ຖືກສະຖານທີ່.

ມາດຕາ 392 ຜົນສະທ້ອນຂອງການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ

ຖ້າຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ ຝ່າຍທີ່ຖືກລະເມີດມີສິດທວງໃຫ້ປະຕິບັດສັນຍາ, ໃຊ້ແທນຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ຍົກເລີກສັນຍາ.

ມາດຕາ 393 ການທວງໃຫ້ປະຕິບັດສັນຍາ

ສັນຍາທີ່ມີຜົນບັງຄັບຕໍ່ຄູ່ສັນຍາແລ້ວ ຕ້ອງນຳມາປະຕິບັດຕາມເນື້ອໃນທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນຢ່າງເຂັ້ມງວດ ຖ້າຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດ, ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ກໍມີສິດທວງໃຫ້ຝ່າຍນັ້ນ ປະຕິບັດ ຫຼື ຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ.

ມາດຕາ 394 ການໃຊ້ແທນຄວາມເສຍຫາຍ

ຖ້າຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ ຝ່າຍນັ້ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ການລະເມີດສັນຍານັ້ນ ຫາກເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຫດສຸດວິໄສ.

ການຄິດໄລ່ຄ່າເສຍຫາຍ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 481 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 396 ການຍົກເລີກເນື່ອງຈາກການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການລະເມີດເນື້ອໃນສຳຄັນຂອງສັນຍາ, ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສັຍປະໂຫຍດ ຈະຍົກເລີກສັນຍາແຕ່ຝ່າຍດຽວກໍໄດ້, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຄູ່ສັນຍາຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ຜູ້ທີ່ມີສິດຍົກເລີກສັນຍາ ຕ້ອງແຈ້ງການຍົກເລີກສັນຍາໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງຊາບ.

ການຍົກເລີກສັນຍາທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ເມື່ອສັນຍາຫາກຖືກຍົກເລີກແລ້ວ, ສິ່ງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຕໍ່ກັນຜ່ານມາ ກໍໃຫ້ແລ້ວກັນໄປ. ຖ້າຝ່າຍໜຶ່ງຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນກ່ອນແລ້ວ, ຝ່າຍທີ່ຍັງຄ້າງຄານັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕອບແທນ. ສຳລັບພັນທະທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ປະຕິບັດຕໍ່ກັນນັ້ນ ກໍໃຫ້ເລີກແລ້ວກັນໄປ.

ມາດຕາ 396 ສິດດຳເນີນການແທນລູກໜີ້

ໃນກໍລະນີທີ່ລູກໜີ້ ຫາກບໍ່ທວງໜີ້ນຳລູກໜີ້ຂອງຕົນ ຊຶ່ງພາໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍປະໂຫຍດແກ່ເຈົ້າໜີ້, ເຈົ້າໜີ້ ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ເພື່ອທວງເອົາໜີ້ແທນລູກໜີ້, ເວັ້ນເສຍແຕ່ສິດຂອງລູກໜີ້ທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດເອງ.

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນການແທນຂອງເຈົ້າໜີ້ ຖືເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລູກໜີ້.

ມາດຕາ 397 ສິດຂອງເຈົ້າໜີ້ຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ

ເຈົ້າໜີ້ ມີສິດສະເໜີຄັດຄ້ານ ຕໍ່ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານລົບລ້າງນິຕິກຳ ທີ່ລູກໜີ້ ເຮັດຂຶ້ນກັບບຸກຄົນທີສາມທີ່ບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ ຊຶ່ງມີຈຸດປະສົງຫຼີກເວັ້ນການຊຳລະໜີ້ ທີ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍແກ່ເຈົ້າໜີ້.

ໝວດທີ 7
ການປ່ຽນແປງ, ການຍົກເລີກ ແລະ ການສິ້ນສຸດສັນຍາ

ມາດຕາ 398 ການປ່ຽນແປງສັນຍາ

ສັນຍາ ອາດຖືກປ່ຽນແປງຕາມການຕົກລົງເຫັນດີຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ການປ່ຽນແປງສັນຍາທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 399 ການຍົກເລີກສັນຍາຕາມການຕົກລົງ

ສັນຍາ ອາດຖືກຍົກເລີກຕາມການຕົກລົງເຫັນດີຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ການຍົກເລີກສັນຍາທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 400 ການສິ້ນສຸດສັນຍາ

ສັນຍາ ສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ສັນຍາທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຖ້ວນແລ້ວ;
2. ຄູ່ສັນຍາໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນອັນດຽວກັນ;
3. ຄູ່ສັນຍາໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ;
4. ສັນຍາບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້;
5. ສັນຍາຖືກຍົກເລີກ;
6. ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງໄດ້ເສຍຊີວິດ ຊຶ່ງບຸກຄົນອື່ນບໍ່ສາມາດສືບຕໍ່ປະຕິບັດໄດ້;
7. ນິຕິບຸກຄົນທີ່ເປັນຄູ່ສັນຍາໄດ້ຖືກ ຍຸບເລີກ ຫຼື ລົ້ມລະລາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫາກຖືກຍຸບເລີກ ຫຼື ລົ້ມລະລາຍ, ຄູ່ສັນຍາຂອງນິຕິບຸກຄົນນັ້ນ ມີສິດທວງເອົາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ຄ່າເສຍຫາຍຕ່າງໆ ຈາກຜູ້ຮັບຜິດຊອບຊັບສິນຂອງ ຂອງນິຕິບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຖືກຍຸບເລີກ ຫຼື ລົ້ມລະລາຍນັ້ນ.

ໝວດທີ 8
ການປ່ຽນເຈົ້າໜີ້ ແລະ ລູກໜີ້

ມາດຕາ 401 ການປ່ຽນເຈົ້າໜີ້

ເຈົ້າໜີ້ ມີສິດໂອນສິດຂອງຕົນ ໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຄົນໃໝ່, ເວັ້ນເສຍແຕ່ສິດທີ່ກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ໂອນໄດ້.

ເຈົ້າໜີ້ ຕ້ອງມອບເອກະສານກ່ຽວກັບສິດນັ້ນ ໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຄົນໃໝ່ ແລະ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຜູ້ກ່ຽວ ຖ້າສິດທີ່ໂອນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວນັ້ນ ຫາກບໍ່ມີຄວາມຈິງ.

ມາດຕາ 402 ການປ່ຽນລູກໜີ້

ລູກໜີ້ ມີສິດໂອນພັນທະຂອງຕົນ ໃຫ້ລູກໜີ້ຄົນໃໝ່ ປະຕິບັດແທນຕົນກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກເຈົ້າໜີ້ກ່ອນ.

ມາດຕາ 403 ການໂອນສິດ ແລະ ພັນທະ

ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ສາມາດໂອນສິດ ແລະ ພັນທະທັງໝົດຂອງຕົນຕາມສັນຍາ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນທີສາມ ບົນພື້ນຖານການເຫັນດີເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຂອງຄູ່ສັນຍາ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມນັ້ນ.

ໝວດທີ 9
ຜົນຂອງສັນຍາຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ

ມາດຕາ 404 ຜົນຂອງສັນຍາຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ

ສັນຍາ ຈະມີຜົນຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ ກໍຕໍ່ເມື່ອສັນຍານັ້ນຫາກເຮັດຂຶ້ນ ເພື່ອບຸກຄົນທີສາມ.

ມາດຕາ 405 ສັນຍາເພື່ອບຸກຄົນທີສາມ

ສັນຍາເພື່ອບຸກຄົນທີສາມ ແມ່ນ ສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດແກ່ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ບໍ່ແມ່ນຄູ່ສັນຍາ.

ບຸກຄົນທີສາມ ຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ກໍຕໍ່ເມື່ອຜູ້ກ່ຽວຫາກໄດ້ຮັບເອົາຜົນປະໂຫຍດດັ່ງກ່າວ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດນັ້ນ ຈະບໍ່ສາມາດຖອນຄືນໄດ້.

ໝວດທີ 10
ປະເພດສັນຍາ
ກ. ສັນຍາຊື້ຂາຍ

ມາດຕາ 406 ສັນຍາຊື້ຂາຍ

ສັນຍາຊື້ຂາຍ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ, ຊຶ່ງຜູ້ຂາຍມີພັນທະມອບຊັບສິ່ງຂອງ ໃຫ້ເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຊື້ຕ້ອງຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ແລະ ມີພັນທະຈ່າຍເງິນຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ຜູ້ຂາຍ ຈະຂາຍຊັບສິ່ງຂອງອັນໃດກໍ່ໄດ້ ທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນ. ຖ້າຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍໃຫ້ຜູ້ຊື້ນັ້ນ ຫາກຖືກຍຶດຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຜູ້ຂາຍຕ້ອງທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊື້.

ໃນການເຮັດສັນຍາ ຜູ້ຂາຍຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຊື້ຊາບກ່ຽວກັບສິດຂອງບຸກຄົນອື່ນ ໃນຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍ ເຊັ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍນັ້ນ ຍັງມີຜູ້ເຊົ່າຢູ່. ການບໍ່ແຈ້ງໃຫ້ຊາບນີ້ ຈະພາໃຫ້ຜູ້ຊື້ ມີສິດຮ້ອງຂໍຍົກເລີກສັນຍາ ແລະ ຮ້ອງຂໍເອົາຄ່າເສຍຫາຍ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນລາຄາຊື້.

ເມື່ອສິດກ່ຽວກັບກຳມະສິດ ຫາກເປັນຂອງຜູ້ຊື້ກ່ອນການມອບຊັບສິ່ງຂອງແລ້ວ ຜູ້ຂາຍຍັງມີພັນທະຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີການເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພ ຈົນກວ່າຜູ້ຊື້ຈະຮັບເອົາ

ຜູ້ຊື້ ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດໃນຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຕົນໄດ້ຊື້ນັ້ນ.

1. ນັບແຕ່ເວລາຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຂາຍໄດ້ມອບເງິນ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ແກ່ກັນ;

2. ນັບແຕ່ເວລາຜູ້ຊື້ໄດ້ຈ່າຍເງິນຢ່າງຄົບຖ້ວນເປັນຕົ້ນໄປ ເຖິງຜູ້ຂາຍຈະບໍ່ທັນໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ກໍຕາມ ຫຼື ນັບແຕ່ເວລາຜູ້ຂາຍໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ແລ້ວ ແຕ່ຜູ້ຊື້ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຈ່າຍເງິນ ຕາມການຕົກລົງກັນກໍຕາມ;

3. ສຳລັບຊັບທີ່ຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ, ຜູ້ຊື້ ໄດ້ກຳມະສິດ ນັບແຕ່ເວລາທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນຊັບນັ້ນ ເປັນຕົ້ນໄປ ເຖິງຊັບນັ້ນ ຈະໄດ້ມອບ ຫຼື ໄດ້ຈ່າຍເງິນໃຫ້ແກ່ກັນແລ້ວກໍຕາມ.

ມາດຕາ 407 ຄຸນນະພາບຂອງຊັບທີ່ຂາຍ

ຄຸນນະພາບຂອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍ ຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເນື້ອໃນຂອງສັນຍາ. ໃນກໍລະນີທີ່ສັນຍາ ຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດ ຫຼື ກຳນົດບໍ່ຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບທີ່ຕ້ອງການນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານ ຫຼື ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ມາດຕະຖານທີ່ຍອມຮັບເປັນປະເພນີເຄີຍປະຕິບັດກັນມາ ເຊັ່ນ ຄຸນນະພາບ ທີ່ເໝາະສົມກັບລາຄາຂອງສິນຄ້າ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບວັດຖຸປະສົງຂອງສັນຍາ.

ຖ້າຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍນັ້ນ ຫາກບໍ່ມີຄຸນນະພາບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກທີໜຶ່ງ ຂອງມາດຕານີ້, ຜູ້ຂາຍ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ຜູ້ຊື້.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຊື້ ຫາກໄດ້ຮູ້ວ່າຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນບໍ່ມີຄຸນນະພາບແລ້ວ, ຜູ້ຊື້ມີສິດຂໍໃຫ້ສ້ອມແປງຄືນ, ປ່ຽນເອົາຊັບສິ່ງຂອງປະເພດດຽວກັນທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ຂໍຫຼຸດລາຄາ ຫຼື ຍົກເລີກສັນຍາ ພ້ອມທັງທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ.

ຜູ້ຊື້ ຕ້ອງກວດເບິ່ງຄຸນນະພາບຂອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຊື້. ໃນກໍລະນີທີ່ພົບເຫັນຄວາມບົກພ່ອງໃນຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຊື້, ຜູ້ຊື້ຕ້ອງແຈ້ງ ໃຫ້ຜູ້ຂາຍຊາບຢ່າງຮີບດ່ວນ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ບົກພ່ອງ, ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ຜູ້ຊື້ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບເອົາເອງຕໍ່ຄວາມບົກພ່ອງເຫຼົ່ານັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ ເຊັ່ນ ການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບຂອງສິນຄ້າສະເພາະຕາມມາດຕະຖານ.

ມາດຕາ 408 ການຂາຍສິນຄ້າເປັນເງິນຜ່ອນ

ການຂາຍສິນຄ້າເປັນເງິນຜ່ອນ ແມ່ນ ການຂາຍສິນຄ້າ ໂດຍຜູ້ຊື້ຈ່າຍຄ່າສິນຄ້າເປັນງວດ ຊຶ່ງຜູ້ຊື້ໄດ້ກຳມະສິດໃນສິນຄ້າທີ່ຊື້ນັ້ນ ນັບແຕ່ເວລາທີ່ຜູ້ຂາຍໄດ້ມອບສິນຄ້າໃຫ້ເປັນຕົ້ນໄປ. ຖ້າສິນຄ້ານັ້ນ ຫາກຍັງຕ້ອງຈົດທະບຽນ ຜູ້ຊື້ໄດ້ກຳມະສິດ ນັບແຕ່ເວລາຈົດທະບຽນເປັນຕົ້ນໄປ

ໃນກໍລະນີຜູ້ຊື້ຫາກຈ່າຍບໍ່ຄົບຖ້ວນ ແລະ ທັນຕາມກຳນົດເວລາຕາມງວດລຽນຕິດ ຜູ້ຂາຍມີສິດຍົກເລີກສັນຍາ ຫຼື ທວງເອົາເງິນທີ່ຄ້າງຈ່າຍ ນຳຜູ້ຊື້ໃຫ້ຄົບຖ້ວນ.

ການຂາຍສິນຄ້າເປັນງວດຜ່ອນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໃນເວລາຂາຍນັ້ນ. ການປ່ຽນແປງລາຄາສິນຄ້າທີ່ຂາຍເປັນເງິນຜ່ອນ ໃນເວລາຕໍ່ມາກໍ່ຈະບໍ່ມາໃຊ້ຕໍ່ສັນຍາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນແລ້ວນັ້ນ ບໍ່ວ່າການປ່ຽນແປງແນວໃດ.

ມາດຕາ 409 ການຊື້ຂາຍສັງຫາລິມະຊັບທີ່ໄດ້ມາໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຊື້ສັງຫາລິມະຊັບດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ແມ່ນ ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ຮູ້ວ່າ ຕົນໄດ້ຊື້ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຊຶ່ງສະແດງອອກດ້ວຍການຊື້ໃນລາຄາທີ່ເໝາະສົມຕາມທ້ອງຕະຫຼາດໃນເວລານັ້ນ, ຊື້ ແລະ ນຳໃຊ້ສັງຫາລິມະຊັບຢ່າງເປີດເຜີຍ, ສະຫງົບ ແລະ ສະເໝີຕົ້ນ, ເຈົ້າຂອງຊັບຈະເອົາສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນຄືນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຜູ້ຮຽກຮ້ອງທາງໃຊ້ເງິນແທນລາຄາທີ່ຜູ້ຊື້ໄດ້ຈ່າຍໄປແລ້ວນັ້ນ. ແຕ່ເຈົ້າຂອງຊັບ ກໍມີສິດຮຽກຮ້ອງເອົາ ຜູ້ທີ່ເອົາສັງຫາລິມະຊັບຂອງຕົນ ມາຂາຍຢ່າງຜິດກົດໝາຍນັ້ນ.

ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຊື້ສັງຫາລິມະຊັບດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ ແມ່ນ ບຸກຄົນທີ່ຊື້ສັງຫາລິມະຊັບໂດຍຮູ້ ຫຼື ຄວນຮູ້ວ່າຕົນໄດ້ຊື້ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຊຶ່ງອາດສະແດງອອກດ້ວຍການຊື້ໃນລາຄາທີ່ບໍ່ເໝາະສົມຕາມທ້ອງຕະຫຼາດໃນເວລານັ້ນ, ຊື້ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງຢ່າງລັບລີ້, ບໍ່ສະຫງົບ, ມີການຫັກລ້າງແລ້ວ, ເຈົ້າຂອງຊັບມີສິດເອົາສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນຄືນ ໂດຍບໍ່ມີການຕອບແທນຄ່າສັງຫາລິມະຊັບໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊື້ແຕ່ຢ່າງໃດ. ຜູ້ຊື້ຈະຕ້ອງເອົາເງິນທີ່ຊື້ສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນຄືນ ນຳຜູ້ຂາຍກໍໄດ້ ແຕ່ບໍ່ມີສິດຮຽກຮ້ອງຄ່າເສຍຫາຍ

ມາດຕາ 410 ການນຳສົ່ງສິນຄ້າ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍ

ຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຂາຍ ສາມາດຕົກລົງກ່ຽວກັບການນຳສົ່ງສິນຄ້າ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍ. ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ຕົກລົງໃຫ້ຜູ້ຂາຍນຳສົ່ງສິນຄ້າ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍນັ້ນໄປຮອດບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ຊື້ ຫຼື ສະຖານທີ່ໃດໜຶ່ງ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ແລະ ຜູ້ຊື້ຕ້ອງຮັບເອົາສິນຄ້າ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ນຳສົ່ງມາໃຫ້ຕົນ, ສ່ວນການໃຊ້ຈ່າຍຄ່ານຳສົ່ງນັ້ນ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ຖ້າຜູ້ຂາຍ ຫາກບໍ່ນຳສົ່ງສິນຄ້າ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍ ຕາມກຳນົດເວລາ ທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນແລ້ວນັ້ນ ຜູ້ຊື້ຈະບໍ່ຮັບເອົາສິນຄ້າ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຊື້ ຫາກໄດ້ຈ່າຍຄ່າສິນຄ້າ, ຄ່ານຳສົ່ງແລ້ວ ຜູ້ຊື້ ກໍຈະໃຫ້ຜູ້ຂາຍຈ່າຍຄ່າປ່ວຍການເສຍຫາຍແກ່ຕົນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມກໍໄດ້.

ຖ້າຜູ້ຂາຍ ຫາກໄດ້ນຳສົ່ງສິນຄ້າ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຂາຍນັ້ນ ບໍ່ຄົບຕາມປະລິມານ, ບໍ່ຄົບຊຸດ, ບໍ່ມີຄຸນນະພາບ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງຊື້ຂາຍກັນ, ຜູ້ຊື້ ຈະບໍ່ຮັບເອົາ ແລະ ຈະບໍ່ຈ່າຍຄ່າສິນຄ້ານັ້ນກໍໄດ້. ຖ້າຜູ້ຊື້ ຫາກໄດ້ຈ່າຍຄ່າສິນຄ້ານັ້ນແລ້ວ, ຜູ້ຂາຍ ຕ້ອງສົ່ງເງິນຄືນ ແລະ ຍັງຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ.

ຂ. ສັນຍາແລກປ່ຽນ

ມາດຕາ 411 ສັນຍາແລກປ່ຽນ

ສັນຍາແລກປ່ຽນ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ, ຊຶ່ງຝ່າຍໜຶ່ງໄດ້ເອົາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນມອບໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ແລະ ຝ່າຍນີ້ ກໍໄດ້ເອົາຊັບສິ່ງຂອງຂອງຕົນ ທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນແລກປ່ຽນແທນໃຫ້.

ມາດຕາ 412 ການເພີ່ມເງິນເອົາໃນການແລກປ່ຽນ

ໃນການແລກປ່ຽນນັ້ນ ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ອາດເພີ່ມເງິນເອົາ ເມື່ອຊັບສິ່ງຂອງຂອງຕົນ ທີ່ແລກປ່ຽນນັ້ນ ຫາກມີມູນຄ່າຕ່ຳກວ່າມູນຄ່າຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງອີກຝ່າຍໜຶ່ງ.

ມາດຕາ 413 ລະບຽບການກ່ຽວກັບສັນຍາແລກປ່ຽນ

ລະບຽບການກ່ຽວກັບສັນຍາແລກປ່ຽນ ໃຫ້ປະຕິບັດຄືກັບລະບຽບການຂອງສັນຍາຊື້ຂາຍ.

ສັນຍາແລກປ່ຽນ ຈະມີຜົນສັກສິດ ເມື່ອຄູ່ສັນຍານັ້ນ ໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ແກ່ກັນແລ້ວ.

ຄ. ສັນຍາເຊົ່າຊື້

ມາດຕາ 414 ສັນຍາເຊົ່າຊື້

ສັນຍາເຊົ່າຊື້ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ, ຊຶ່ງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນ ໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າຊື້ ເຊົ່າ ແລະ ຜູ້ເຊົ່າຊື້ຈະໄດ້ກຳມະສິດໃນຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເຊົ່າຊື້ ເມື່ອຕົນໄດ້ຈ່າຍຄ່າຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຢ່າງຄົບຖ້ວນຕາມຈຳນວນງວດທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ

ລາຄາເຊົ່າຊື້ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ໃນເວລາເຮັດສັນຍາເຊົ່າຊື້ນັ້ນ.

ສັນຍາເຊົ່າຊື້ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 415 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້

ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1 ທວງເອົາຄ່າເຊົ່າຊື້ຊັບສິ່ງຂອງຕາມງວດທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ;

2. ບອກເລີກສັນຍາ ແລະ ທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຄືນ ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເຊົ່າຊື້ບໍ່ຈ່າຍຄ່າ ເປັນເວລາສາມງວດລຽນຕິດ ແລະ ພາຍຫຼັງທີ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ໄດ້ຮຽກຮ້ອງທວງ ແລະ ຜູ້ເຊົ່າຊື້ທີ່ຄ້າງຈ່າຍນັ້ນບໍ່ໄດ້ປະຕິບັດຕາມກຳນົດເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບແຈ້ງທວງເປັນຕົ້ນໄປ, ສ່ວນເງິນຄ່າຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍໄປແລ້ວນັ້ນ ຈະບໍ່ສົ່ງຄືນ; ໃນກໍລະນີທີ່ຊັບສິ່ງຂອງ ມີການເປ່ເພ ເສຍຫາຍ ຍ້ອນຄວາມຜິດຂອງຜູ້ເຊົ່າຊື້, ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ ມີສິດທວງເອົາຄ່າເສຍຫາຍ.

ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1 ມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າຊື້ ຕາມການຕົກລົງ;

2. ໂອນກຳມະສິດຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າຊື້ ເມື່ອຜູ້ກ່ຽວໄດ້ຈ່າຍເງິນຄົບຖ້ວນແລ້ວ;

3 ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄຸນນະພາບຂອງຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 407 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 416 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ເຊົ່າຊື້

ຜູ້ເຊົ່າຊື້ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1 ທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ຕາມການຕົກລົງຈາກ ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້;

2. ໄດ້ຮັບໝາກຜົນໃດໜຶ່ງທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງທີ່ໄດ້ເຊົ່າຊື້ ນັບແຕ່ເວລາໄດ້ຄອບຄອງ ເປັນຕົ້ນໄປ;

3. ໄດ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເຊົ່າຊື້ ເປັນກຳມະສິດ ເມື່ອໄດ້ຊຳລະຄ່າຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຄົບຖ້ວນແລ້ວ;

4. ທວງໃຫ້ ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄຸນນະພາບຂອງຊັບສິ່ງຂອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 407 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້;

5. ບອກເລີກສັນຍາໃນເວລາໃດກໍໄດ້ ຕາມການເຫັນດີຂອງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ ແຕ່ຕ້ອງໃຫ້ສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຄືນ ໃນສະພາບທີ່ໃຊ້ການໄດ້ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເປ່ເພ ເສຍຫາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນກັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ.

ຜູ້ເຊົ່າຊື້ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ຈ່າຍຄ່າຊັບສິ່ງຂອງເປັນງວດຕາມການຕົກລົງ;
2. ບຳລຸງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບປົກກະຕິ;
3. ມອບຊັບສິ່ງຂອງຄືນແກ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ ໃນກໍລະນີຄ້າງຈ່າຍເງິນສາມງວດລຽນຕິດ;
4. ບໍ່ມີສິດ ຂາຍ, ໂອນ, ແລກປ່ຽນ ຫຼື ຊື້ຂາຍດ້ວຍຮູບການອື່ນ ຊັບສິ່ງຂອງສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຫາກໄດ້ມີການຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 417 ການຊື້ຂາຍຊັບສິ່ງຂອງ

ໃນກໍລະນີຜູ້ເຊົ່າຊື້ ຫາກໄດ້ຂາຍ, ໂອນ, ແລກປ່ຽນ ຫຼື ຊື້ຂາຍ ດ້ວຍຮູບການອື່ນ ຊັບສິ່ງຂອງສ່ວນໃດໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດ ໃນໄລຍະທີ່ກຳນົດແຜນການສັນຍາເຊົ່າຊື້ ຍັງບໍ່ທັນສິ້ນສຸດ ຜູ້ກ່ຽວຈະມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ. ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍ ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕາມກົດໝາຍ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກໄດ້ມີການຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ

ງ. ສັນຍາມອບຊັບ

ມາດຕາ 418 ສັນຍາມອບຊັບ

ສັນຍາມອບຊັບ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງເຈົ້າຂອງຊັບ, ຊຶ່ງເອົາຊັບທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນ ໃຫ້ຜູ້ໃດໜຶ່ງ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ໂດຍບໍ່ຮຽກຮ້ອງສິ່ງຕອບແທນ ແລະ ຜູ້ຮັບກໍເຫັນດີຮັບເອົາຊັບນັ້ນ.

ເປົ້າໝາຍຂອງສັນຍາມອບຊັບ ອາດແມ່ນ ສັງຫາລິມະຊັບ, ອະສັງຫາລິມະຊັບ ຫຼື ສິດຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 419 ຂອບເຂດການມອບຊັບ

ຂອບເຂດຂອງການມອບຊັບ ໃຫ້ປະຕິບັດເຊັ່ນດຽວກັນກັບຂອບເຂດສິດໃນການເຮັດພິໄນກຳ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 592 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 420 ການມອບສັງຫາລິມະຊັບ

ການມອບສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນ ການມອບຊັບເຄື່ອນທີ່ ຊຶ່ງຜູ້ຮັບຈະກາຍເປັນເຈົ້າກຳມະສິດ ນັບແຕ່ເວລາຮັບ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ສຳລັບການມອບສັງຫາລິມະຊັບທີ່ເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຊຶ່ງຕ້ອງຈົດທະບຽນນັ້ນ ຈະມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ເວລາໄດ້ຈົດທະບຽນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 421 ການມອບອະສັງຫາລິມະຊັບ

ການມອບອະສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນ ການມອບຊັບຄົງທີ່ຂອງຜູ້ມອບ ຊຶ່ງມີເອກະສານຢັ້ງຢືນກຳມະສິດ ຫຼື ສິດນຳໃຊ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ການມອບອະສັງຫາລິມະຊັບ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ຜູ້ຮັບອະສັງຫາລິມະຊັບ ຈະກາຍເປັນເຈົ້າກຳມະສິດ ນັບແຕ່ເວລາໄດ້ຈົດທະບຽນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 422 ການມອບສິດທວງ

ການມອບສິດທວງ ແມ່ນ ການມອບສິດທີ່ໄດ້ມາຈາກສັນຍາ ຫຼື ກໍລະນີອື່ນ ຂອງຜູ້ມອບໃຫ້ຜູ້ຮັບສິດທວງ.

ການມອບສິດທວງ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ຜູ້ມອບຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງກ່ຽວກັບການມອບສິດນັ້ນ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ມີສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ກ່ຽວກັບສິດທວງນັ້ນ.

ມາດຕາ 423 ພັນທະໃນການແຈ້ງຈຸດບົກພ່ອງຂອງຊັບ

ຜູ້ມອບຊັບ ຕ້ອງແຈ້ງຈຸດບົກພ່ອງ ຫຼື ຈຸດພິເສດຂອງຊັບທີ່ມອບ ໃຫ້ຜູ້ຮັບມີນຊາບ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ແຈ້ງ, ຜູ້ມອບຊັບ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກຈຸດບົກພ່ອງ ຫຼື ຈຸດພິເສດຂອງຊັບດັ່ງກ່າວ.

ຈ. ສັນຍາຍົກຊັບ

ມາດຕາ 424 ສັນຍາຍົກຊັບ

ສັນຍາຍົກຊັບ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງເຈົ້າຂອງຊັບ ທີ່ເອົາຊັບຂອງຕົນໃຫ້ຜູ້ໃດໜຶ່ງ ມີເງື່ອນໄຂຜູ້ຮັບຈະຕ້ອງປະຕິບັດພັນທະໃດໜຶ່ງ ຕາມການຕົກລົງກັນ ຫຼື ຫຼັງການຮັບຊັບນັ້ນ.

ຜູ້ຮັບຊັບ ຈະກາຍເປັນເຈົ້າກຳມະສິດ ຖ້າເວລາຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະດັ່ງກ່າວ ຢ່າງຄົບຖ້ວນແລ້ວ. ໃນກໍລະນີທີ່ປະຕິບັດບໍ່ຄົບຖ້ວນ ຫຼື ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ ຜູ້ຍົກຊັບມີສິດທວງເອົາຊັບນັ້ນຄືນໄດ້.

ມາດຕາ 425 ຂອບເຂດການຍົກຊັບ

ຂອບເຂດຂອງການຍົກຊັບ ໃຫ້ປະຕິບັດຄືກັນກັບຂອບເຂດສິດໃນການເຮັດພິໄນກຳ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 592 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 426 ພັນທະໃນການແຈ້ງຈຸດບົກພ່ອງຂອງຊັບ

ຜູ້ຍົກຊັບ ຕ້ອງແຈ້ງຈຸດບົກພ່ອງ ຫຼື ຈຸດພິເສດຂອງຊັບທີ່ຍົກໃຫ້ຜູ້ຮັບນັ້ນຊາບ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ແຈ້ງ ຜູ້ຍົກຊັບ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກຈຸດບົກພ່ອງ ຫຼື ຈຸດພິເສດຂອງຊັບດັ່ງກ່າວ.

ຊ. ສັນຍາຂາຍຝາກ

ມາດຕາ 427 ສັນຍາຂາຍຝາກ

ສັນຍາຂາຍຝາກ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ເພື່ອຊື້ຂາຍຊັບ, ຊຶ່ງຜູ້ຂາຍມີສິດຊື້ຊັບນັ້ນຄືນໄດ້ ພາຍໃນເວລາ ສາມປີ ສຳລັບສັງຫາລິມະຊັບ ແລະ ຫ້າປີ ສຳລັບອະສັງຫາລິມະຊັບ ຕາມລາຄາທີ່ຕົກລົງຂາຍໄປເທື່ອນັ້ນ.

ເມື່ອຫາກກຳນົດເວລາ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກໜຶ່ງ ຂອງມາດຕານີ້ແລ້ວ ຜູ້ຂາຍມີສິດຕໍ່ກຳນົດເວລາຂາຍຝາກອອກໄປອີກ ຖ້າຫາກໄດ້ມີການຕົກລົງກັນກ່ອນ ໃນເວລາເຮັດສັນຍາ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສິບປີ.

ເມື່ອຮອດກຳນົດເວລາແລ້ວ ຖ້າຜູ້ຂາຍ ຫາກບໍ່ຊື້ເອົາຊັບນັ້ນຄືນ, ຜູ້ຊື້ ກໍຈະເປັນເຈົ້າກຳມະສິດຕໍ່ກັບຊັບນັ້ນ ໂດຍເດັດຂາດ.

ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍຂອງສັນຍາຂາຍຝາກ ຕ້ອງນຳໄປຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ. ສ່ວນສັງຫາລິມະຊັບພິເສດຂອງສັນຍາຂາຍຝາກ ຕ້ອງຈົດທະບຽນຕາມລະບຽບການຈົດທະບຽນການຄໍ້າປະກັນ.

ມາດຕາ 428 ຜົນຂອງສັນຍາຂາຍຝາກ

ຖ້າຊັບທີ່ຂາຍຝາກນັ້ນ ຫາກມີຜົນໄດ້ເກີດຂຶ້ນ, ຜູ້ຊື້ທີ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນຄ່າຊັບໝົດແລ້ວ ກໍຈະເປັນເຈົ້າກຳມະສິດຕໍ່ຜົນທີ່ເກີດມານັ້ນ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຊື້ ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຈ່າຍເງິນຄ່າຊັບນັ້ນໝົດ, ຜູ້ຊື້ ຈະບໍ່ມີສິດໄດ້ຮັບຜົນທີ່ເກີດມານັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ສັນຍາຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 429 ການປົກປັກຮັກສາຊັບທີ່ຂາຍຝາກ

ຜູ້ຊື້ຕ້ອງປົກປັກຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍຝາກ ແລະ ຜູ້ຂາຍຕ້ອງທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ໃນການປົກປັກຮັກສາຊັບນັ້ນ ຊຶ່ງຜູ້ຊື້ໄດ້ຈ່າຍໄປແລ້ວ. ໃນກໍລະນີທີ່ການໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວ ຫາກມີມູນຄ່າໜ້ອຍກໍຈະຕົກເປັນພາລະຂອງຜູ້ຊື້ເອງ, ຜູ້ຊື້ມີສິດນຳໃຊ້ຊັບທີ່ຂາຍຝາກນັ້ນ. ຖ້າຜູ້ຂາຍ ຫາກຊື້ເອົາຊັບຄືນພາຍໃນກຳນົດເວລາແລ້ວ, ຜູ້ຊື້ກໍຕ້ອງສົ່ງຊັບນັ້ນຄືນໃນສະພາບເດີມ.

ຊ. ສັນຍາກູ້ຢືມ

ມາດຕາ 430 ສັນຍາກູ້ຢືມ

ສັນຍາກູ້ຢືມ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ, ຊຶ່ງຜູ້ໃຫ້ຢືມໄດ້ເອົາເງິນ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນໃຫ້ເປັນກຳມະສິດແກ່ຜູ້ກູ້ຢືມ ແລະ ຜູ້ກູ້ຢືມຕ້ອງສົ່ງຈຳນວນເງິນ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງປະເພດທີ່ກູ້ຢືມນັ້ນ ຕາມຈຳນວນເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ຄຸນນະພາບດຽວກັນ ຄືນແກ່ຜູ້ໃຫ້ຢືມ ຕາມເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ.

ຖ້າສັນຍາກູ້ຢືມ ຫາກບໍ່ມີກຳນົດເວລາການທວງໃຫ້ປະຕິບັດສັນຍາ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 380 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ການກູ້ຢືມເງິນ ຈະມີດອກເບ້ຍ ຫຼື ບໍ່ມີດອກເບ້ຍກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີການໃຊ້ແທນເງິນຊັກຊ້າ ຊຶ່ງສ້າງຄວາມເສັຍປະໂຫຍດແກ່ຜູ້ໃຫ້ຢືມ, ຜູ້ຢືມອາດມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄ່າປ່ວຍການເງິນ.

ການກູ້ຢືມຊັບສິ່ງຂອງ ອາດມີຄ່າຕອບແທນ ຫຼື ບໍ່ມີກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ. ໃນກໍລະນີສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງຊັກຊ້າ ຊຶ່ງສ້າງຄວາມເສັຍປະໂຫຍດແກ່ຜູ້ໃຫ້ຢືມ, ຜູ້ຢືມອາດມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄ່າປ່ວຍການຊັບ.

ສັນຍາກູ້ຢືມ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 431 ດອກເບ້ຍຂອງການກູ້ຢືມເງິນ

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຕົກລົງຄິດໄລ່ດອກເບ້ຍ ດອກເບ້ຍຂອງການກູ້ຢືມເງິນຈາກທະນາຄານ ຫຼື ສະຖາບັນການເງິນອື່ນ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຂອງທະນາຄານ ຫຼື ສະຖາບັນການເງິນອື່ນ ທີ່ໃຫ້ກູ້ຢືມເງິນນັ້ນ. ສຳລັບການກູ້ຢືມເງິນນອກທະນາຄານ ຫຼື ສະຖາບັນການເງິນອື່ນນັ້ນ ການຄິດໄລ່ດອກເບ້ຍ ບໍ່ໃຫ້ສູງກວ່າ ສາມສິບສ່ວນຮ້ອຍ ຕໍ່ປີ.

ໃນການກູ້ຢືມເງິນ ບໍ່ໃຫ້ເອົາດອກເບ້ຍເຂົ້າທົບມາເປັນຕົ້ນທຶນ.

ເມື່ອຮອດກຳນົດເວລາໃຊ້ແທນຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາແລ້ວ ຖ້າຜູ້ໃຫ້ຢືມ ຫາກບໍ່ຍອມຮັບເອົາເງິນຈາກຜູ້ກູ້ຢືມ ກໍຈະບໍ່ມີການຄິດໄລ່ດອກເບ້ຍໃຫ້.

ສຳລັບການກູ້ຢືມເງິນກັບການຈັດຕັ້ງຕ່າງປະເທດ ຫຼື ສາກົນນັ້ນ ການຄິດໄລ່ດອກເບ້ຍ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ຂ. ສັນຍາຢືມຊັບໄປໃຊ້

ມາດຕາ 432 ສັນຍາຢືມຊັບໄປໃຊ້

ສັນຍາຢືມຊັບໄປໃຊ້ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ, ຊຶ່ງຜູ້ໃຫ້ຢືມໄດ້ມອບຊັບໃຫ້ຜູ້ຢືມນຳໄປໃຊ້ໂດຍບໍ່ຄິດຄ່າ ແລະ ຜູ້ຢືມຕ້ອງສົ່ງຊັບດັ່ງກ່າວຄືນ ໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງຊັບໃນສະພາບເດີມ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ມາດຕາ 433 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຢືມ

ໃນກໍລະນີທີ່ຊັບ ຫາກຖືກເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພ ໃນເວລາທີ່ຢືມໄປໃຊ້ນັ້ນ, ຜູ້ຢືມ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ຖ້າຜູ້ຢືມ ຫາກບໍ່ມີຄວາມສາມາດສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຢືມໄປໃຊ້ນັ້ນຄືນ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ໃຊ້ການບໍ່ໄດ້, ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງໃຊ້ແທນດ້ວຍເງິນ ຫຼື ດ້ວຍຊັບອື່ນ ຕາມການເຫັນດີຂອງຜູ້ໃຫ້ຢືມ ແລະ ຕາມລາຄາໃນທ້ອງຕະຫຼາດໃນເວລານັ້ນ.

ຜູ້ຢືມບໍ່ມີສິດເອົາຊັບທີ່ຢືມມານັ້ນໃຫ້ຜູ້ອື່ນຢືມຕໍ່.

ຄ. ສັນຍາເຊົ່າຊັບ

ມາດຕາ 434 ສັນຍາເຊົ່າຊັບ

ສັນຍາເຊົ່າຊັບ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ, ຊຶ່ງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ໄດ້ມອບຊັບທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າ ນຳໃຊ້ຊົ່ວຄາວ ແລະ ຜູ້ເຊົ່າ ກໍຕ້ອງນຳໃຊ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສັນຍາ ແລະ ຈຸດປະໂຫຍດຂອງຊັບທີ່ເຊົ່າ, ຈ່າຍຄ່າເຊົ່າຕາມລາຄາ ແລະ ກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ສັນຍາເຊົ່າຊັບ ຫາກບໍ່ມີກຳນົດເວລານັ້ນ, ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ເຊົ່າມີສິດຍົກເລີກສັນຍາໄດ້ທຸກເວລາ ແຕ່ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ສັນຍາຊາບລ່ວງໜ້າກ່ອນ ສາມເດືອນ ສຳລັບອະສັງຫາລິມະຊັບ ເຊັ່ນ ທີ່ດິນ, ເຮືອນ, ອາຄານ ແລະ ໜຶ່ງເດືອນ ສຳລັບສັງຫາລິມະຊັບ ເຊັ່ນ ລົດ, ເຮືອ, ສັດ.

ສຳລັບການເຊົ່າທີ່ດິນປູກຝັງ ໃຫ້ແຈ້ງຍົກເລີກສັນຍາໃນທ້າຍລະດູເກັບກ່ຽວ ຫຼື ກ່ອນເລີ່ມລະດູປູກຝັງໃໝ່.

ກ່ອນຈະມອບຊັບໃຫ້ເຊົ່ານັ້ນ ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຕ້ອງແຈ້ງຈຸດບົກພ່ອງ ຫຼື ຈຸດພິເສດຂອງຊັບນັ້ນໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າຊາບ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຫາກບໍ່ໄດ້ແຈ້ງຈຸດບົກພ່ອງ ຫຼື ຈຸດພິເສດຂອງຊັບນັ້ນແລ້ວ, ຖ້າຫາກມີການເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພຍ້ອນການບໍ່ໄດ້ແຈ້ງນັ້ນ, ຜູ້ເຊົ່າກໍຈະບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບແຕ່ຢ່າງໃດ.

ສັນຍາເຊົ່າຊັບ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 435 ການຈ່າຍຄ່າເຊົ່າຊັບ

ໃນການເຊົ່າຊັບນັ້ນ ຜູ້ເຊົ່າອາດຈ່າຍເງິນຄ່າເຊົ່າເປັນວັນ, ເປັນສັບປະດາ ຫຼື ອາທິດ, ເປັນເດືອນ, ເປັນປີ ຫຼື ຈ່າຍລ່ວງໜ້າກໍ່ໄດ້. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເຊົ່າ ໄດ້ຈ່າຍລ່ວງໜ້າໄປແລ້ວ ຫາກມີການຍົກເລີກສັນຍາກ່ອນກຳນົດເວລາ, ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຕ້ອງສົ່ງເງິນຄ່າເຊົ່າສ່ວນທີ່ເຫຼືອ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍລ່ວງໜ້ານັ້ນຄືນ ແລະ ຜູ້ກ່ຽວກໍມີສິດທວງເອົາຄ່າເສຍຫາຍຈາກຜູ້ເຊົ່າ ທີ່ໄດ້ລະເມີດສັນຍານັ້ນໄດ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຫາກລະເມີດສັນຍາ ຜູ້ເຊົ່າມີສິດທວງເອົາເງິນຄ່າເຊົ່າສ່ວນທີ່ເຫຼືອທີ່ໄດ້ຈ່າຍລ່ວງໜ້າໄປແລ້ວນັ້ນ ພ້ອມທັງຄ່າເສຍຫາຍຈາກຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 436 ການນຳໃຊ້ ແລະ ການສ້ອມແປງຊັບທີ່ເຊົ່າ

ຜູ້ເຊົ່າ ຕ້ອງນຳໃຊ້ຊັບທີ່ເຊົ່ານັ້ນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສັນຍາ ແລະ ຄຸນປະໂຫຍດຂອງຊັບທີ່ເຊົ່າ, ບຳລຸງຮັກສາ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບອັນເໝາະສົມ ແລະ ສົ່ງຊັບນັ້ນຄືນໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າໃນສະພາບເດີມ ພາຍຫຼັງທີ່ສັນຍານັ້ນໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ. ຜູ້ເຊົ່າ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພ ທີ່ເນື່ອງມາຈາກການເມີນເສີຍຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ໃນການນຳໃຊ້ຊັບທີ່ເຊົ່ານັ້ນ ຖ້າຫາກມີການສ້ອມແປງນ້ອຍ ເຊັ່ນ ແປງກະແຈ, ປະສິດລ້ອ, ໝອດ ຍາງລົດ ກໍຈະຕົກເປັນພາລະຂອງຜູ້ເຊົ່າ. ສ່ວນການສ້ອມແປງໃຫຍ່ ເຊັ່ນ ຮື້ຫຼັງຄາເຮືອນ, ຍົກຈັກລົດນັ້ນ ກໍຈະຕົກເປັນພາລະຂອງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ.

ຖ້າຜູ້ເຊົ່າ ຫາກໄດ້ຈ່າຍຄ່າສ້ອມແປງໃຫຍ່ກ່ອນໜ້ານັ້ນຂອງຕົນເອງຕາມການເຫັນດີຂອງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຜູ້ເຊົ່າ ມີສິດທວງເອົາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວ ຈາກຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ຈະຕັດໃສ່ເປັນຄ່າເຊົ່າ ກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເຊົ່າ ໄດ້ສະເໜີໃຫ້ມີການສ້ອມແປງໃຫຍ່ແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ທັນໄດ້ສ້ອມແປງ ທັງໆທີ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າມີຄວາມສາມາດ, ຜູ້ເຊົ່າມີສິດຍົກເລີກສັນຍາໄດ້ ແລະ ທວງເອົາຄ່າເຊົ່າທີ່ໄດ້ຈ່າຍລ່ວງໜ້ານັ້ນຄືນ.

ມາດຕາ 437 ການປ່ຽນເຈົ້າກຳມະສິດໃນຊັບທີ່ເຊົ່າ

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຫາກໄດ້ມອບ ຫຼື ຂາຍຊັບທີ່ເຊົ່ານັ້ນໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ, ສັນຍາເຊົ່າຊັບນັ້ນ ກໍມີຜົນໃຊ້ໄດ້ສຳລັບຜູ້ຮັບ ຫຼື ຜູ້ຊື້ທີ່ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດໃໝ່, ແຕ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດໃໝ່ຊາບກ່ອນວ່າ ຊັບດັ່ງກ່າວຍັງຢູ່ໃນການນຳໃຊ້ຂອງຜູ້ເຊົ່າຢູ່.

ມາດຕາ 438 ການໃຫ້ເຊົ່າຕໍ່

ຜູ້ເຊົ່າ ສາມາດເອົາຊັບທີ່ເຊົ່າ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນເຊົ່າຕໍ່ໄດ້ ດ້ວຍຄວາມເຫັນດີຂອງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ, ແຕ່ການໃຫ້ເຊົ່າຕໍ່ຕ້ອງຢູ່ໃນຂອບເຂດຂອງກຳນົດເວລາ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາເຊົ່າເບື້ອງຕົ້ນ. ຖ້າຫາກບໍ່ໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ, ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າສາມາດຍົກເລີກສັນຍາເຊົ່າໃນເບື້ອງຕົ້ນໄດ້.

ຄ. ສັນຍາສຳປະທານ

ມາດຕາ 439 ສັນຍາສຳປະທານ

ສັນຍາສຳປະທານ ແມ່ນ ການເຫັນດີລະຫວ່າງລັດ ກັບ ນິຕິບຸກຄົນ ກ່ຽວກັບການໃຫ້ສິດໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ຫຼື ການພັດທະນາໂຄງການໃດໜຶ່ງ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ພາຍໃຕ້ບັນດາເງື່ອນໄຂລະບຸຕາມສັນຍາ.

ສັນຍາສຳປະທານ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 440 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຄູ່ສັນຍາ

ຄູ່ສັນຍາລ່ວງໜ້າ ສາມາດກຳນົດ ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຕົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສປປ ລາວ.

ງ. ສັນຍາຝາກຊັບສິ່ງຂອງ

ມາດຕາ 441 ສັນຍາຝາກຊັບສິ່ງຂອງ

ສັນຍາຝາກຊັບສິ່ງຂອງ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ, ຊຶ່ງຜູ້ຝາກໄດ້ມອບຊັບໃຫ້ຜູ້ຮັບຝາກ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຜູ້ຮັບຝາກຕ້ອງສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວຄືນໃນສະພາບເດີມ ໃຫ້ຜູ້ຝາກ ເມື່ອຜູ້ກ່ຽວທວງຖາມເອົາ.

ໃນການຝາກຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ອາດມີການຈ່າຍ ຫຼື ບໍ່ມີການຈ່າຍຄ່າຝາກກໍໄດ້ ແລ້ວແຕ່ຄູ່ສັນຍາຈະຕົກລົງກັນ ຫຼື ຕາມລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການຝາກຊັບສິ່ງຂອງ ຫາກມີກຳນົດເວລາ ຜູ້ຮັບຝາກບໍ່ມີສິດຈະສົ່ງຊັບທີ່ຝາກນັ້ນຄືນກ່ອນກຳນົດເວລາໄດ້, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນ ແຕ່ຜູ້ຝາກຈະເອົາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກນັ້ນຄືນ ກ່ອນກຳນົດເວລາກໍໄດ້.

ຖ້າການຝາກຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາ ຜູ້ຝາກຈະເອົາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກນັ້ນຄືນ ໃນເວລາໃດກໍໄດ້ ແລະ ຜູ້ຮັບຝາກ ກໍມີສິດທວງໃຫ້ຜູ້ຝາກຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງຂອງຕົນຄືນ ໃນເວລາອັນເໝາະສົມ.

ການຈ່າຍຄ່າຝາກຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຕາມກຳນົດເວລາຝາກຕົວຈິງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນໃນສັນຍາ.

ມາດຕາ 442 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຮັບຝາກ

ຜູ້ຮັບຝາກ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ທວງເອົາຄ່າຝາກ ຖ້າຫາກມີການຕົກລົງ;
2. ທວງເອົາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ, ຖ້າຜູ້ຝາກ ຫາກຊັກຊ້າໃນການມາຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຝາກຄືນ.

ຜູ້ຮັບຝາກ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ປົກປັກຮັກສາບໍ່ໃຫ້ຊັບທີ່ຝາກນັ້ນເກີດເສຍຫາຍ, ເປ່ເພ ຫຼື ເສຍຄຸນນະພາບ;
2. ສົ່ງຊັບທີ່ຝາກນັ້ນຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຝາກໃນສະພາບເດີມ;
3. ເມື່ອຊັບທີ່ຝາກ ຫາກມີການເສຍຫາຍ, ເປ່ເພ ຫຼື ເສຍຄຸນນະພາບແລ້ວ ຜູ້ຮັບຝາກຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ການເສຍຫາຍນັ້ນຫາກເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຫດສຸດວິໄສເທົ່ານັ້ນ;
4. ໃນກໍລະນີທີ່ມີເຫດການ ຫຼື ສະພາບການໃດໜຶ່ງ ທີ່ຈະກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍແກ່ຊັບທີ່ຝາກນັ້ນ ຜູ້ຮັບຝາກຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຝາກຊາບໃນທັນທີ ຖ້າຜູ້ຮັບຝາກ ຫາກບໍ່ແຈ້ງແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ.

ຜູ້ຮັບຝາກ ບໍ່ມີສິດນຳໃຊ້ຊັບທີ່ຝາກນັ້ນ ຫຼື ມອບຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນປົກປັກຮັກສາແທນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຜູ້ຝາກເທົ່ານັ້ນ. ຖ້າຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກຫາກເກີດໝາກຜົນຢ່າງໃດໜຶ່ງຂຶ້ນ ໝາກຜົນທີ່ເກີດນັ້ນກໍຈະຕົກເປັນຂອງຜູ້ຝາກ.

ມາດຕາ 443 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຝາກ

ຜູ້ຝາກ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຝາກຄືນໄດ້ ທຸກເວລາ;

2. ຮຽກຮ້ອງເອົາຄ່າເສຍຫາຍ ຖ້າຜູ້ຮັບຝາກຫາກເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກນັ້ນ ຖືກເສຍຫາຍ, ເປ່ເພ ຫຼື ເສຍຄຸນນະພາບ.

ຜູ້ຝາກ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ແຈ້ງຈຸດບົກພ່ອງ ຫຼື ຈຸດພິເສດຂອງຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຝາກນັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ຮັບຝາກຊາບ ແລ້ວຄູ່ສັນຍາທັງສອງຝ່າຍ ຈຶ່ງພ້ອມກັນກວດກາເບິ່ງສະພາບຕົວຈິງຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ. ຖ້າຜູ້ຝາກ ຫາກບໍ່ໄດ້ແຈ້ງຈຸດບົກພ່ອງ ຫຼື ຈຸດພິເສດຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນໃຫ້ຜູ້ຮັບຝາກຊາບ, ຊຶ່ງພາໃຫ້ມີການເສຍຫາຍແກ່ຜູ້ຮັບຝາກ ຫຼື ຊັບທີ່ຝາກນັ້ນແລ້ວ, ຜູ້ຝາກ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ;

2. ຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງຕາມກຳນົດເວລາ ແລະ ຈ່າຍຄ່າຝາກ ຖ້າຫາກມີການຕົກລົງກັນ;

3. ຖ້າຄູ່ສັນຍາ ຫາກໄດ້ຕົກລົງຈ່າຍຄ່າຝາກນັບແຕ່ເວລາໄດ້ຕົກລົງກັນເປັນຕົ້ນໄປ, ການຊັກຊ້າໃນການມອບຊັບທີ່ຝາກນັ້ນ ກໍຈະຕົກເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຝາກເອງ;

4. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຝາກຫາກຊັກຊ້າໃນການຮັບເອົາຊັບນັ້ນຄືນ ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຈ່າຍຄ່າຝາກຕາມຈຳນວນວັນຊັກຊ້ານັ້ນຕື່ມອີກ;

5. ທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການປົກປັກຮັກສາ ຄືນແກ່ຜູ້ຮັບຝາກ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍກ່ອນແລ້ວ.

ມາດຕາ 444 ການຝາກຊັບສິ່ງຂອງທີ່ອາດປ່ຽນຮູບ ຫຼື ເສຍຄຸນນະພາບໄວ

ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກນັ້ນ ອາດປ່ຽນຮູບ ຫຼື ເສຍຄຸນນະພາບໄວ ແລະ ຜູ້ຝາກບໍ່ມາຮັບເອົາຕາມກຳນົດເວລາແລ້ວ, ຜູ້ຮັບຝາກມີສິດຂາຍຊັບດັ່ງກ່າວ ແລະ ຫັກເອົາເງິນຄ່າຝາກ ລວມທັງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຂາຍ ຖ້າຫາກມີ, ສ່ວນເງິນທີ່ຍັງເຫຼືອນັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງມອບໃຫ້ແກ່ຜູ້ຝາກ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຮັບຝາກ ຫາກຂາຍຊັບທີ່ຝາກນັ້ນ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ.

ມາດຕາ 445 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງເຈົ້າຂອງໂຮງແຮມ ຫຼື ເຮືອນພັກ

ເຈົ້າຂອງໂຮງແຮມ ຫຼື ເຮືອນພັກ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຂອງພາຫະນະຂອງແຂກທີ່ມາພັກເຊົາ ໃນກໍລະນີເຈົ້າຂອງພາຫະນະ ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າຂອງໂຮງແຮມ ຫຼື ເຮືອນພັກຊາບ.

ສຳລັບວັດຖຸມີຄ່າ ເຊັ່ນ ເງິນ, ຄຳ ຫຼື ເຄື່ອງປະດັບ ສິ່ງຂອງມີຄ່າອື່ນ ຈະໃຫ້ເຈົ້າຂອງໂຮງແຮມ ຫຼື ເຮືອນພັກຮັບຜິດຊອບ ກໍຕໍ່ເມື່ອຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງຊັບໄດ້ແຈ້ງ ແລະ ຝາກໄວ້ນຳເຈົ້າຂອງໂຮງແຮມ ຫຼື ເຮືອນພັກ.

ທ. ສັນຍາມອບໝາຍ

ມາດຕາ 446 ສັນຍາມອບໝາຍ

ສັນຍາມອບໝາຍ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ, ຊຶ່ງຜູ້ຮັບມອບໝາຍຕ້ອງເຮັດສິ່ງໃດໜຶ່ງໃນນາມ ແລະ ດ້ວຍທຶນຂອງຜູ້ມອບໝາຍ, ຜູ້ມອບໝາຍມີພັນທະຈ່າຍຄ່າຕອບແທນໃຫ້ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ຖ້າຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍ.

ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ຈະເຮັດສິ່ງໃດໜຶ່ງການກາຍການມອບໝາຍໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີໃບມອບສິດສະເພາະນັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ເຮັດສິ່ງໃດໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສຳຄັນໜ້ອຍ.

ການມອບໝາຍບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສາມປີ, ຖ້າບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໄວ້, ການມອບໝາຍກໍຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໄດ້ພາຍໃນເວລາ ໜຶ່ງປີ ນັບແຕ່ເວລາໄດ້ເຮັດໃບມອບສິດທະ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 447 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ມອບໝາຍ

ຜູ້ມອບໝາຍ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ຍົກເລີກສັນຍາໄດ້ທຸກເວລາ, ແຕ່ຖ້າການຍົກເລີກນັ້ນ ຫາກໄດ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ, ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ;

2. ບໍ່ຮັບເອົາວຽກ ທີ່ຜູ້ຮັບມອບໝາຍໄດ້ປະຕິບັດໂດຍບໍ່ສອດຄ່ອງກັບ ຄຳແນະນຳ, ເນື້ອໃນຂອງສັນຍາ ຫຼື ເກີນຂອບເຂດຂອງການມອບໝາຍ.

ຜູ້ມອບໝາຍ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ສະໜອງສິ່ງຂອງທີ່ຈຳເປັນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ເພື່ອປະຕິບັດວຽກງານຂອງຕົນ;

2. ຮັບຮູ້ວຽກງານທີ່ຜູ້ຮັບມອບໝາຍໄດ້ປະຕິບັດມາແລ້ວ ໃນຂອບເຂດການມອບໝາຍຂອງຕົນ;

3. ຕ້ອງຈ່າຍຄ່າຕອບແທນ ໃຫ້ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ແລະ ຮັບຮູ້ລາຍຈ່າຍຂອງຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ໃນການປະຕິບັດວຽກງານ

ຖ້າຜູ້ມອບໝາຍ ຫາກບໍ່ຮັບຮູ້ວຽກງານທີ່ຜູ້ຮັບມອບໝາຍໄດ້ປະຕິບັດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບການມອບໝາຍ ລວມທັງການໃຊ້ຈ່າຍໃນການປະຕິບັດວຽກງານນັ້ນ, ຜູ້ມອບໝາຍ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທັງໝົດ.

ມາດຕາ 448 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຮັບມອບໝາຍ

ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ຍົກເລີກສັນຍາໄດ້ທຸກເວລາ, ແຕ່ຖ້າການຍົກເລີກນັ້ນ ຫາກໄດ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ມອບໝາຍ, ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ.

2. ທວງເອົາຄ່າຕອບແທນ ຈາກຜູ້ມອບໝາຍໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ.

ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ປະຕິບັດການມອບໝາຍດ້ວຍຕົນເອງໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ຄຳແນະນຳຂອງຜູ້ມອບໝາຍ ຫຼື ເນື້ອໃນຂອງສັນຍາ ແລະ ປະຕິບັດດ້ວຍຄວາມຈິງໃຈເໝືອນດັ່ງວຽກຂອງຕົນເອງ;

2 ລາຍງານ ແລະ ມອບຄືນສິ່ງຂອງ, ເງິນ ຫຼື ເອກະສານທີ່ໄດ້ມາຈາກການປະຕິບັດການມອບໝາຍນັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ມອບໝາຍໂດຍທັນທີ;

3. ຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ມອບໝາຍ ໃນກໍລະນີປະຕິບັດວຽກງານໂດຍບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຄຳແນະນຳ ຫຼື ເກີນຂອບເຂດຂອງການມອບໝາຍ.

ນ. ສັນຍາບໍລິການ

ມາດຕາ 449 ສັນຍາບໍລິການ

ສັນຍາບໍລິການ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ, ຊຶ່ງຜູ້ບໍລິການຕ້ອງຮັບໃຊ້, ເຮັດ ຫຼື ສ້າງສິ່ງໃດໜຶ່ງ ຫຼື ໃຫ້ຄຳປຶກສາແກ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ແລະ ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ກໍຕ້ອງຈ່າຍຄ່າບໍລິການນັ້ນ ຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ມາດຕາ 450 ປະເພດຂອງສັນຍາບໍລິການ

ສັນຍາບໍລິການ ມີ ສອງ ປະເພດ ຄື:

1. ສັນຍາບໍລິການທົ່ວໄປ;
2. ສັນຍາບໍລິການດ້ານວິຊາການ.

ສັນຍາບໍລິການທົ່ວໄປ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ, ຊຶ່ງຜູ້ບໍລິການຕ້ອງເຮັດ ຫຼື ສ້າງສິ່ງໃດໜຶ່ງທີ່ແນ່ນອນ ເຊັ່ນ ສ້ອມແປງ, ຕັດຜົມ, ຕັດຫຍິບ, ການທ່ອງທ່ຽວ, ກິນດື່ມ.

ສັນຍາບໍລິການດ້ານວິຊາການ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ, ຊຶ່ງຜູ້ບໍລິການຕ້ອງໃຫ້ການບໍລິການ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ວິເຄາະ, ວິໄຈ, ສະໜອງຂໍ້ມູນ, ໃຫ້ຄຳປຶກສາ, ຄຳແນະນຳ, ສ້າງໂຄງແຜນ, ສ້າງບົດລາຍງານ ແລະ ອື່ນໆ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກວິຊາການ.

ສັນຍາບໍລິການທົ່ວໄປທີ່ມີມູນຄ່າສູງ ແລະ ສັນຍາບໍລິການດ້ານວິຊາການ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 451 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ບໍລິການ

ຜູ້ບໍລິການ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ໄດ້ຮັບຄ່າບໍລິການຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາ;
2. ຍຶດໜ່ວງສິນທີ່ບໍລິການ, ຢຸດການບໍລິການ ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການບໍ່ຊຳລະຄ່າບໍລິການ

ຜູ້ບໍລິການ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ໃຫ້ບໍລິການຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກວິຊາການ, ມີຄຸນນະພາບ, ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ແລະ ນຳໃຊ້ອຸປະກອນທີ່ດີ;
2. ປົກປັກຮັກສາວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
3. ມອບສິ່ງຂອງ ຫຼື ໝາກຜົນຂອງການບໍລິການ ທີ່ຕົນໄດ້ເຮັດ ຫຼື ສ້າງສຳເລັດຕາມກຳນົດເວລາ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ ໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
4. ຮັກສາຄວາມລັບຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
5. ໃນກໍລະນີສັນຍາຫາກໝົດກຳນົດເວລາແລ້ວ, ແຕ່ການບໍລິການຍັງບໍ່ທັນສຳເລັດ ແລະ ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການກໍບໍ່ທັກທ້ວງ, ຜູ້ບໍລິການຕ້ອງສືບຕໍ່ຈົນກວ່າຈະສຳເລັດ

ມາດຕາ 452 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ

ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ທວງເອົາສິ່ງ ທີ່ຕົນນຳໃຊ້ບໍລິການ;
2. ສະເໜີໃຫ້ຜູ້ບໍລິການ ປັບປຸງແກ້ໄຂຈຸດບົກພ່ອງ;
3. ບໍ່ຮັບເອົາການບໍລິການ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມການຕົກລົງ;
4. ປ່ຽນຜູ້ບໍລິການຄົນໃໝ່ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍຄ່າບໍລິການໃຫ້ຜູ້ບໍລິການເດີມເທົ່າໃນສິ່ງທີ່ໄດ້ເຮັດ ຫຼື ສ້າງແລ້ວ.

ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ສະໜອງວັດຖຸປະກອບ ຫຼື ຂໍ້ມູນທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ຜູ້ບໍລິການ;
2. ຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ໝາກຜົນຂອງການບໍລິການທີ່ຜູ້ບໍລິການໄດ້ເຮັດ ຫຼື ສ້າງສຳເລັດແລ້ວ ແລະ ຈ່າຍຄ່າບໍລິການ

ບ. ສັນຍາຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ

ມາດຕາ 453 ສັນຍາຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ

ສັນຍາຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ, ຊຶ່ງຜູ້ຮັບເໝົາຕ້ອງກໍ່ສ້າງສິ່ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ແນ່ນອນຕາມຈຸດປະສົງຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ດ້ວຍວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ຫຼື ພາຫະນະຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຫຼື ຂອງຕົນເອງ, ສ່ວນເຈົ້າຂອງໂຄງການນັ້ນ ຕ້ອງຮັບເອົາ ແລະ ຈ່າຍຄ່າສິ່ງກໍ່ສ້າງ ທີ່ໄດ້ເຮັດ ແລະ ຢັ້ງຢືນຜົນສຳເລັດຮ່ວມກັນແລ້ວ

ມາດຕາ 454 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ກວດກາສິ່ງທີ່ໄດ້ກໍ່ສ້າງ, ຖ້າສິ່ງທີ່ໄດ້ກໍ່ສ້າງນັ້ນ ຫາກບໍ່ໄດ້ປະຕິບັດ ຫຼື ປະຕິບັດບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ ເຮັດໃຫ້ສິ່ງກໍ່ສ້າງນັ້ນບໍ່ໄດ້ຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ, ການອອກແບບ ຫຼື ແປນ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ມີສິດແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຮັບເໝົາ ແກ້ໄຂ ຫຼື ສ້ອມແປງ ພາຍໃນເວລາອັນຄວນ ຫຼື ທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ຖ້າການໃຊ້ຈ່າຍໃນການສ້ອມແປງນັ້ນ ຫາກເປັນວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ຫຼື ພາຫະນະຂອງຕົນ;
2. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ອາດຍົກເລີກສັນຍາ ແລະ ທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍກໍໄດ້ ຖ້າຜູ້ຮັບເໝົາຫາກບໍ່ແກ້ໄຂ ຫຼື ສ້ອມແປງພາຍໃນເວລາ ທີ່ກຳນົດຂ້າງເທິງ.

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ຈ່າຍຄ່າສິ່ງກໍ່ສ້າງຕາມ ລາຄາ ແລະ ກຳນົດເວລາ ທີ່ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາ;
2. ຕ້ອງຈັດຫາວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ຫຼື ພາຫະນະໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ໃຫ້ທັນເວລາ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ;
3. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ

ມາດຕາ 455 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຮັບເໝົາ

ຜູ້ຮັບເໝົາ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ສະເໜີຕໍ່ເຈົ້າຂອງໂຄງການເມື່ອຕົນບໍ່ສາມາດປະຕິບັດຕາມຄຳແນະນຳ ຫຼື ນຳໃຊ້ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ຫຼື ພາຫະນະຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານເຕັກນິກ. ຖ້າເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຫາກບໍ່ແກ້ໄຂພາຍໃນເວລາອັນເໝາະສົມແລ້ວ, ຜູ້ຮັບເໝົາ ມີສິດຍົກເລີກສັນຍາ ແລະ ທວງເອົາຄ່າເສຍຫາຍ;

2. ທວງເອົາຄ່າຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ທີ່ສຳເລັດແລ້ວ ຕາມລາຄາ ແລະ ກຳນົດເວລາ ທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ຜູ້ຮັບເໝົາ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ດຳເນີນການກໍ່ສ້າງຕາມແບບແຜນຜັງການກໍ່ສ້າງ ຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ, ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ;

2. ຮັບຜິດຊອບປົກປັກຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ຫຼື ພາຫະນະທີ່ເຈົ້າຂອງໂຄງການຈັດຫາມາໃຫ້ນັ້ນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ, ຖ້າການນຳໃຊ້ນັ້ນ ຫາກບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ;

3. ສະຫຼຸບການນຳໃຊ້ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ແລະ ສົ່ງວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ທີ່ຍັງເຫຼືອຄືນໃຫ້ເຈົ້າຂອງໂຄງການ;

4. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ກ່ຽວກັບການກະທຳຂອງຜູ້ຮັບເໝົາຕໍ່;

5. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກການດຳເນີນການກໍ່ສ້າງຂອງຕົນ;

6. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 456 ການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບຂອງ ສິ່ງກໍ່ສ້າງ

ຜູ້ຮັບເໝົາ ຕ້ອງຮັບປະກັນສິ່ງກໍ່ສ້າງ, ຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ພາຍຫຼັງທີ່ເຈົ້າຂອງໂຄງການໄດ້ຮັບເອົາສິ່ງກໍ່ສ້າງແລ້ວ ຫາກຍັງເຫັນວ່າມີສິ່ງບົກພ່ອງໃນການກໍ່ສ້າງນັ້ນ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ມີສິດທວງໃຫ້ຜູ້ຮັບເໝົາ ທຳການສ້ອມແປງຄືນ ໂດຍບໍ່ເສຍຄ່າສ້ອມແປງແຕ່ຢ່າງໃດ ຖ້າກຳນົດເວລາຮັບປະກັນນັ້ນ ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ສິ້ນສຸດ.

ປ. ສັນຍາແຮງງານ

ມາດຕາ 457 ສັນຍາແຮງງານ

ສັນຍາແຮງງານ ແມ່ນ ການຕົກລົງລະຫວ່າງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ແລະ ຜູ້ອອກແຮງງານ, ຊຶ່ງຜູ້ອອກແຮງງານຕ້ອງໄປປະຕິບັດວຽກງານຕາມເງື່ອນໄຂການເຮັດວຽກ, ສ່ວນຜູ້ໃຊ້ແຮງງານຕ້ອງຈ່າຍເງິນເດືອນ ຫຼື ຄ່າແຮງງານ, ສະຫວັດດີການ ແລະ ນະໂຍບາຍອື່ນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານ ຕາມຈຳນວນ ແລະ ກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໃນສັນຍາແຮງງານ.

ມາດຕາ 458 ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ

ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ທົດລອງຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ;

2. ທວງໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານມາເຮັດວຽກຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໃນສັນຍາ;

3. ຍົກເລີກສັນຍາແຮງງານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮງງານ;

4 ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1 ຈ່າຍເງິນເດືອນ ຫຼື ຄ່າແຮງງານ, ສະຫວັດດີການ ແລະ ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມສັນຍາແຮງງານ ແລະ/ຫຼື ກົດໝາຍ;

2 ຄຸ້ມຄອງດູແລ, ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ ຕະຫຼອດໄລຍະເວລາເຮັດວຽກຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ;

3. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 459 ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ

ຜູ້ອອກແຮງງານ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ໄດ້ຮັບເງິນເດືອນ ຫຼື ຄ່າແຮງງານ, ສະຫວັດດີການ ແລະ ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມສັນຍາແຮງງານ ແລະ/ຫຼື ກົດໝາຍ;

2. ໄດ້ຮັບການພັກຜ່ອນ, ການເບິ່ງແຍງສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພໃນການອອກແຮງງານ, ຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ອື່ນໆ;

3. ຍົກເລີກສັນຍາແຮງງານ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮງງານ;

4. ນໍາໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ຜູ້ອອກແຮງງານ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ອອກແຮງງານ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໃນສັນຍາແຮງງານ;

2. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ລະບຽບ;

3. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ຜ. ສັນຍາຂົນສົ່ງ

ມາດຕາ 460 ສັນຍາຂົນສົ່ງ

ສັນຍາຂົນສົ່ງ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ, ຊຶ່ງຝ່າຍໜຶ່ງແມ່ນຜູ້ຂົນສົ່ງ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບນໍາສົ່ງຜູ້ໂດຍສານ, ເຄື່ອງຕິດຕົວ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ, ສິນຄ້າ, ເອກະສານ ແລະ ອື່ນໆ ໄປຮອດຈຸດໝາຍ ຫຼື ການຈັດປະສົງຂອງອີກຝ່າຍໜຶ່ງ, ສ່ວນອີກຝ່າຍໜຶ່ງແມ່ນຜູ້ໂດຍສານ ຫຼື ຜູ້ສົ່ງວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຫຼື ສິນຄ້າເປັນຜູ້ມີພັນທະ ຈ່າຍຄ່າໂດຍສານ ຫຼື ຄ່າຂົນສົ່ງຕາມລາຄາທີ່ຕົກລົງກັນ.

ສັນຍາຂົນສົ່ງ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ເວລາຜູ້ຂົນສົ່ງຮັບເອົາຜູ້ໂດຍສານ, ເຄື່ອງຕິດຕົວ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ, ສິນຄ້າ ແລະ ສິ້ນສຸດລົງໃນເວລາຜູ້ໂດຍສານອອກຈາກພາຫະນະພ້ອມດ້ວຍເຄື່ອງຕິດຕົວ ຫຼື ເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ມີສິດໄດ້ຮັບເອົາວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຫຼື ສິນຄ້າດັ່ງກ່າວແລ້ວ.

ມາດຕາ 461 ປະເພດການຂົນສົ່ງ

ປະເພດ ການຂົນສົ່ງ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການຂົນສົ່ງທາງບົກ ລວມທັງການຂົນສົ່ງທາງລົດໄຟ;

2. ການຂົນສົ່ງທາງນໍ້າ;

3. ການຂົນສົ່ງທາງອາກາດ;

ສຳລັບລະບຽບການ ແລະ ຮູບແບບການຂົນສົ່ງແຕ່ລະປະເພດ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 462 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຂົນສົ່ງ

ຜູ້ຂົນສົ່ງ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ເກັບ, ທວງ ເອົາຄ່າ ໂດຍສານ, ເຄື່ອງຕິດໂຕ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ, ສິນຄ້າ, ເອກະສານ ແລະ ອື່ນໆ ຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ຫຼື ຕາມລະບຽບການ;
2. ບໍ່ຮັບ ຜູ້ໂດຍສານ ທີ່ຢູ່ໃນສະພາບເສຍຈິດທີ່ບໍ່ມີຜູ້ຄຸ້ມຄອງ, ເຄື່ອງຕິດໂຕ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ, ສິນຄ້າ, ເອກະສານ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ເກືອດຫ້າມ ຫຼື ຜິດກົດໝາຍ;
3. ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ຜູ້ຂົນສົ່ງ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ຂົນສົ່ງຜູ້ໂດຍສານ, ເຄື່ອງຕິດໂຕ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ, ສິນຄ້າ, ເອກະສານ ແລະ ອື່ນໆ ໄປຮອດຈຸດໝາຍຢ່າງປອດໄພຕາມກຳນົດເວລາ ແລະ ມອບໃຫ້ຜູ້ມີສິດຮັບເອົາວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຫຼື ສິນຄ້າດັ່ງກ່າວຕາມຈຳນວນ ແລະ ຄຸນນະພາບທີ່ຕົນໄດ້ຮັບຢູ່ຕົ້ນທາງ;
2. ໃນກໍລະນີເກີດອຸບປະຕິເຫດ ຜູ້ຂົນສົ່ງຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຜູ້ໂດຍສານທີ່ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ເສຍຊີວິດ, ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ ເຄື່ອງຕິດໂຕ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ, ສິນຄ້າ, ເອກະສານ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ໄດ້ເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພ ຈາກການຂົນສົ່ງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີເຫດສຸດວິໄສ;
3. ສົ່ງຜູ້ໂດຍສານໄປຍັງສະຖານທີ່ປິ່ນປົວ ໃກ້ທີ່ສຸດຢ່າງຮີບດ່ວນ ໃນກໍລະນີຜູ້ໂດຍສານເກີດເຈັບເປັນກະທັນຫັນ ຫຼື ຈະອອກລູກ;
4. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 463 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໂດຍສານ ຫຼື ເຈົ້າຂອງສິ່ງຂອງ ຫຼື ສິນຄ້າ

ຜູ້ໂດຍສານ ຫຼື ເຈົ້າຂອງສິ່ງຂອງ ຫຼື ສິນຄ້າ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ໄປຮອດຈຸດໝາຍດ້ວຍຄວາມປອດໄພ ແລະ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ຕົກລົງກັນ;
2. ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ຄວາມສະດວກ, ໃນການເດີນທາງ;
3. ທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຈາກຄວາມຜິດ ຂອງຜູ້ດຳເນີນການຂົນສົ່ງ;
4. ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ຜູ້ໂດຍສານ ຫຼື ເຈົ້າຂອງສິ່ງຂອງ ຫຼື ສິນຄ້າ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ຈ່າຍຄ່າໂດຍສານ ຫຼື ຄ່າເຄື່ອງບັນທຸກ ຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ;
2. ຮັກສາຄວາມສະອາດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຄວາມສະຫງົບ, ມາລະຍາດ, ແຈ້ງສິ່ງຂອງທີ່ມີມູນຄ່າສູງ, ວັດຖຸອັນຕະລາຍ, ອາວຸດ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຈ່າຍຄ່າສິ່ງຂອງທີ່ມີນ້ຳໜັກເກີນກຳນົດໃຫ້ແກ່ຜູ້ດຳເນີນການຂົນສົ່ງ ຕາມລະບຽບການໂດຍສານ;
3. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 464 ຄ່າໂດຍສານ ຫຼື ຄ່າຂົນສົ່ງ

ຜູ້ໂດຍສານຈະຈ່າຍຄ່າໂດຍສານກ່ອນ ຫຼື ຫຼັງການເດີນທາງກໍໄດ້ ຕາມລະບຽບການທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນແຕ່ລະໄລຍະ ຫຼື ຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ເຈົ້າຂອງສິ່ງຂອງ ຫຼື ເຈົ້າຂອງສິນຄ້າ ຈະຈ່າຍຄ່າຂົນສົ່ງກ່ອນ ຫຼື ຫຼັງການຂົນສົ່ງກໍໄດ້ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ຝ. ສັນຍາປະກັນໄພ

ມາດຕາ 465 ສັນຍາປະກັນໄພ

ສັນຍາປະກັນໄພ ແມ່ນ ການຕົກລົງລະຫວ່າງ ຜູ້ຊື້ປະກັນໄພ ກັບຜູ້ປະກັນໄພ, ຊຶ່ງຜູ້ຊື້ປະກັນໄພຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍຄ່າທຳນຽມປະກັນໄພ ແລະ ຜູ້ປະກັນໄພຕ້ອງຈ່າຍສິນທົດແທນປະກັນໄພ ຫຼື ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ ຜູ້ຊື້ປະກັນໄພ ຫຼື ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການປະກັນໄພ ໃນກໍລະນີມີເຫດການໃດໜຶ່ງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນສັນຍາ.

ສັນຍາປະກັນໄພແຕ່ລະປະເພດ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍປະກັນໄພ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຕ້ອງເຮັດກັບຜູ້ປະກັນໄພ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງ ແລະ ດຳເນີນທຸລະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ເທົ່ານັ້ນ.

ສັນຍາປະກັນໄພ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 466 ປະເພດສັນຍາປະກັນໄພ

ປະເພດສັນຍາປະກັນໄພ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ສັນຍາປະກັນໄພສ່ວນບຸກຄົນ;
2. ສັນຍາປະກັນໄພຊັບສິ່ງຂອງ;
3. ສັນຍາປະກັນໄພຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ.

ສຳລັບສັນຍາປະກັນໄພແຕ່ລະປະເພດ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ພ. ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ

ມາດຕາ 467 ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ

ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ ແມ່ນ ການຕົກລົງລະຫວ່າງ ສອງຄົນ ຫຼື ຫຼາຍຄົນ ເພື່ອເອົາເງິນ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ແຮງງານມາຮ່ວມກັນດຳເນີນກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ເພື່ອແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນ.

ມາດຕາ 468 ການສິ້ນສຸດຂອງສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ

ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ ຈະສິ້ນສຸດຕາມກໍລະນີໃດໜຶ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 400 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຫຼື ສິ້ນສຸດໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ກຳນົດເວລາຂອງສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ ໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ;
2. ຄູ່ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ລົ້ມລະລາຍ ຫຼື ຂາດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 469 ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນ

ເມື່ອສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ ຫາກໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ ຖ້າບໍ່ມີການຕົກລົງຕ່າງຫາກໄວ້ໃນສັນຍາແລ້ວ, ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນ ໃຫ້ອີງຕາມຮຸ້ນຂອງແຕ່ລະຄົນ.

ພາກທີ VI
ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ
ໝວດທີ 1
ຫຼັກການທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 470 ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ

ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ ແມ່ນ ສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໂດຍບໍ່ມີສັນຍານຳກັນ.

ມາດຕາ 471 ປະເພດຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ

ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ ມີ ສາມ ປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ການລະເມີດ;
2. ການເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນໂດຍບໍ່ມີການມອບໝາຍ;
3. ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດ.

ໝວດທີ 2
ການລະເມີດ

ມາດຕາ 472 ການລະເມີດ

ການລະເມີດ ແມ່ນ ການກະທຳ ຫຼື ການເມີນເສີຍ ໂດຍເຈດຕະນາ ຫຼື ຍ້ອນຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງ ຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຊຶ່ງຜູ້ລະເມີດນັ້ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຄວາມເສຍຫາຍນັ້ນ ຫາກເນື່ອງຈາກການປ້ອງກັນຕົວ, ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຍ້ອນຄວາມຜິດຂອງຜູ້ຖືກເສຍຫາຍເອງ.

ມາດຕາ 473 ລັກສະນະຂອງຄວາມເສຍຫາຍ

ຄວາມເສຍຫາຍ ຕ້ອງມີລັກສະນະແນ່ນອນ ທີ່ໄດ້ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ຫຼື ແນ່ນອນຈະເກີດຂຶ້ນໃນອະນາຄົດ.

ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຫຼື ບໍ່ເກີດຂຶ້ນໃນອະນາຄົດນັ້ນບໍ່ໃຫ້ຖືວ່າເປັນຄວາມເສຍຫາຍທີ່ແນ່ນອນ.

ມາດຕາ 474 ສາຍພົວພັນລະຫວ່າງເຫດ ແລະ ຜົນເສຍຫາຍ

ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຈະມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີສາຍພົວພັນ ເຫດ ແລະ ຜົນ ລະຫວ່າງ ການກະທຳກັບຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຊຶ່ງສະແດງອອກ ດັ່ງນີ້:

1. ເຫດ ຕ້ອງແມ່ນສິ່ງຈຳເປັນທີ່ພາໃຫ້ເກີດຜົນເສຍຫາຍ;
2. ເຫດ ຕ້ອງເກີດຂຶ້ນກ່ອນຜົນເສຍຫາຍ;
3. ເຫດ ຕ້ອງເປັນສາເຫດໂດຍກົງຂອງຜົນເສຍຫາຍ.

ມາດຕາ 475 ປະເພດຄວາມເສຍຫາຍ

ຄວາມເສຍຫາຍ ມີ ປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ທາງດ້ານຊັບ;
2. ທາງດ້ານສຸຂະພາບ ຫຼື ຊີວິດ;
3. ທາງດ້ານ ຊື່ສຽງ, ກຽດສັກສີ;
4. ທາງດ້ານຈິດໃຈ.

ມາດຕາ 476 ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຊັບ

ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຊັບ ແມ່ນ ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການທີ່ຊັບໃດໜຶ່ງຖືກທຳລາຍ, ເປ່ເພ ຫຼື ເສື່ອມຄຸນນະພາບ ແລະ ບໍ່ສາມາດໃຊ້ງານໄດ້ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຖືກເສຍຫາຍເສຍຜົນປະໂຫຍດ.

ມາດຕາ 477 ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານສຸຂະພາບ ຫຼື ຊີວິດ

ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານສຸຂະພາບ ຫຼື ຊີວິດ ແມ່ນ ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນແກ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ຮ່າງກາຍໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ຈົນເຖິງຂັ້ນເສຍຊີວິດ.

ມາດຕາ 478 ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານ ຊື່ສຽງ, ກຽດສັກສີ

ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານ ຊື່ສຽງ, ກຽດສັກສີ ແມ່ນ ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນແກ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ທີ່ໄດ້ຖືກກ່າວຫາ, ໃສ່ຮ້າຍ, ປ້າຍຄ່າ ຫຼື ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ.

ມາດຕາ 479 ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຈິດໃຈ

ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຈິດໃຈ ແມ່ນ ຄວາມເສຍຫາຍເນື່ອງຈາກ ຄວາມເສົ້າໂສກເສຍໃຈ, ສະລົດໃຈ ແລະ ຫົດຫູ່ຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການກະທົບກະເທືອນຈາກການກະທຳຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ.

ມາດຕາ 480 ການກຳນົດຄ່າເສຍຫາຍແຕ່ລະປະເພດ

ການກຳນົດຄ່າເສຍຫາຍແຕ່ລະປະເພດ ໃຫ້ອີງໃສ່ການຮ້ອງຂໍຂອງຜູ້ຖືກເສຍຫາຍ, ການຕົກລົງກັນລະຫວ່າງ ຜູ້ຖືກເສຍຫາຍ ກັບ ຜູ້ລະເມີດ ຫຼື ສານເປັນຜູ້ກຳນົດ ໂດຍພິຈາລະນາຄ່າເສຍຫາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ທາງດ້ານຊັບ: ທຽບໃສ່ຕາມມູນຄ່າຂອງຊັບ, ຄ່າສ້ອມແປງ, ຄ່າປ່ອຍການຊັບ,

2. ທາງດ້ານຊີວິດ: ຄ່າບຸນແຫ່ສົ່ງສະການ ແລະ ຄ່າກິນທານ, ຄ່າປົວແປງຈິດໃຈ, ຄ່າລ້ຽງແຍງ ລູກທີ່ຍັງບໍ່ທັນພົ້ນກະສຽນອາຍຸ ຫຼື ລູກທີ່ພົ້ນກະສຽນອາຍຸແລ້ວ ແຕ່ເປັນບ້າເສຍຈິດ ຫຼື ບໍ່ສາມາດອອກແຮງງານ ທີ່ຢູ່ໃນການເບິ່ງແຍງດູແລ ຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ;

3. ທາງດ້ານສຸຂະພາບ: ຄ່າປິ່ນປົວ ແລະ ຄ່າຟື້ນຟູສະມັດຕະພາບຮ່າງກາຍ, ຄ່າປ່ວຍການ, ຄ່າຜູ້ເບິ່ງແຍງ, ດູແລໃນເວລາປິ່ນປົວ, ຄ່າສູນເສຍ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆ;

4. ທາງດ້ານ ຊື່ສຽງ, ກຽດສັກສີ: ຟື້ນຟູຄືນ ຊື່ສຽງ, ກຽດສັກສີ ດ້ວຍການຂໍໂທດ, ການແຈ້ງຂ່າວ ຜ່ານສື່ມວນຊົນ, ຈ່າຍຄ່າປ່ວຍການ;

5. ທາງດ້ານຈິດໃຈ: ການຂໍໂທດ, ປົວແປງຈິດໃຈ ດ້ວຍການຈ່າຍເງິນ, ສູ່ຂວັນ ຫຼື ດ້ວຍຮູບການ ອື່ນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 481 ການຄິດໄລ່ຄ່າເສຍຫາຍ

ການຄິດໄລ່ຄ່າເສຍຫາຍ ຕ້ອງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບລັກສະນະການລະເມີດ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ຖືກເສຍຫາຍຫາກມີສ່ວນໃນການລະເມີດ ຜູ້ກ່ຽວກໍຕ້ອງມີສ່ວນຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຄືກັນ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ຖືກເສຍຫາຍເອງ ຫາກເປັນຜູ້ລະເມີດ ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນທັງໝົດ ຜູ້ກ່ຽວກໍຕ້ອງຮັບຜິດຊອບເອງ.

ການຄິດໄລ່ຄ່າເສຍຫາຍ ໃຫ້ອີງໃສ່ຄວາມເສຍຫາຍຕົວຈິງ.

ກ. ຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ເນື່ອງຈາກການລະເມີດ ຂອງຕົນເອງ

ມາດຕາ 482 ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງຈາກການນໍາໃຊ້ສິດເກີນຄວນ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ນໍາໃຊ້ສິດຂອງຕົນເກີນຄວນໂດຍເຈດຕະນາ, ບຸກຄົນນັ້ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ເນື່ອງຈາກການໃຊ້ສິດເກີນຄວນນັ້ນ

ມາດຕາ 483 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງຈາກສະພາວະທີ່ຈໍາເປັນ

ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງຈາກສະພາວະທີ່ຈໍາເປັນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຊ້ແທນ, ແຕ່ສານອາດພິຈາລະນາຕັດສິນ ໂດຍອີງໃສ່ສະພາບການຕົວຈິງ ໃຫ້ຜູ້ກະທໍາ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການກະທໍາຂອງຜູ້ລະເມີດນັ້ນ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ.

ມາດຕາ 484 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງຈາກການປ້ອງກັນຕົວເກີນຂອບເຂດ

ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງຈາກການປົກປ້ອງຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ ຫຼື ຂອງສັງຄົມ, ສຸຂະພາບ, ຊີວິດ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທໍາຂອງຕົນເອງ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຊຶ່ງເປັນການປ້ອງກັນຕົວຈະບໍ່ໄດ້ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ການປ້ອງກັນຕົວເກີນຂອບເຂດ, ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນນັ້ນ.

ມາດຕາ 485 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ຫຼາຍຄົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ

ເມື່ອຫຼາຍຄົນໄດ້ຮ່ວມກັນກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ພວກກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນ ໃນການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ພວກເຂົາໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນນັ້ນ. ສານອາດມີຄໍາຕັດສິນໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍຄົນ ໃນຈໍານວນຜູ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍນັ້ນ ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທັງໝົດກ່ອນກໍໄດ້, ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວມີສິດທວງເອົາເງິນ ຈາກຜູ້ອື່ນທີ່ຕົນໄດ້ໃຊ້ຈ່າຍໄປແລ້ວນັ້ນ.

໕. ຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ເນື່ອງຈາກການກະທໍາຂອງບຸກຄົນອື່ນ, ຈາກສັດ, ຈາກວັດຖຸສິ່ງຂອງ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງ ຂອງຕົນ

ມາດຕາ 486 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ໃຊ້ວຽກ

ຜູ້ໃຊ້ວຽກ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ຜູ້ຮັບໃຊ້ວຽກຂອງຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນອື່ນໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຕາມການມອບໝາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຫາກເກີດຂຶ້ນຍ້ອນຄວາມຜິດຮ້າຍແຮງຂອງຜູ້ຮັບໃຊ້ວຽກແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ. ແຕ່ຜູ້ໃຊ້ວຽກນັ້ນຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນກ່ອນ ແລ້ວຈຶ່ງທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍໄປແລ້ວນັ້ນຄືນ ຈາກຜູ້ຮັບໃຊ້ວຽກ.

ການຈ້າງຜູ້ອື່ນໃຫ້ເຮັດວຽກ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດຕາມວັກທີໜຶ່ງ ຂອງມາດຕານີ້.

ມາດຕາ 487 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ

ພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ເຊັ່ນ ໂຮງຮຽນ, ໂຮງໝໍ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງຈາກຄວາມຜິດຂອງເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນພົ້ນກະສຽນອາຍຸ ຫຼື ຄົນບ້າເສຍຈິດ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ

ມາດຕາ 488 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງສັດ

ເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງສັດ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ສັດນັ້ນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ ຍ້ອນຄວາມຜິດຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງສັດນັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງສັດ ຫາກສາມາດພິສູດໄດ້ວ່າຕົນໄດ້ໃຊ້ຄວາມລະມັດລະວັງໃນການປົກປັກຮັກສາສັດຕາມ ຊະນິດ, ປະເພດ, ນິໄສ ຫຼື ການປະພຶດຂອງສັດແລ້ວ ຫຼື ຍ້ອນຄວາມຜິດຂອງຜູ້ຖືກເສຍຫາຍເອງ.

ໃນກໍລະນີມີບຸກຄົນທີສາມເປັນຜູ້ກໍ່ກວນ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ສັດສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງສັດ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍກ່ອນ ແລ້ວຈຶ່ງທວງເອົາຄືນຈາກບຸກຄົນທີສາມນັ້ນ.

ມາດຕາ 489 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກວັດຖຸສິ່ງຂອງ

ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກວັດຖຸສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງ ຍ້ອນຄວາມຜິດຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງນັ້ນ ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 490 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຂອງເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງຕົ້ນໄມ້

ເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ ຕົ້ນໄມ້ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກຕົ້ນໄມ້ຂອງຕົນ ເຊັ່ນ ງ່າໄມ້ຫັກ, ໝາກໄມ້ຫຼົ່ນ, ກົກໄມ້ລົ້ມ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 491 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຂອງເຈົ້າຂອງເຮືອນ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນ

ເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ ຫຼື ນຳໃຊ້ ເຮືອນ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນ ຫາກປະປ່ອຍໃຫ້ເຮືອນ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງຂອງຕົນ ຫຼື ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນນັ້ນ ພັງລົງ, ຊຸດລົງ ຍ້ອນຂາດການແປງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ ຊຶ່ງສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນອື່ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນນັ້ນ.

ມາດຕາ 492 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຂອງຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ

ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກຄວາມບົກພ່ອງຂອງ ການກໍ່ສ້າງ ຫຼື ການຄຸ້ມຄອງປົກປັກຮັກສາຂອງຕົນ ເຊັ່ນ ການຫັກພັງຂອງສິ່ງກໍ່ສ້າງ, ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ, ບໍ່ຖືກເຕັກນິກ, ການຂຸດຂ່ອງ, ການຂຸດຂຸມ, ການວາງສິ່ງກີດຂວາງ ໂດຍບໍ່ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ.

ມາດຕາ 493 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງຈາກຜະລິດຕະພັນ ຫຼື ສິນຄ້າ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ທຳການຜະລິດ, ຈຳໜ່າຍ ແລະ ກົດ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງຈາກຜະລິດຕະພັນ ຫຼື ສິນຄ້າ ທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ຊຶ່ງສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ບໍລິໂພກ ຫຼື ຜູ້ຊົມໃຊ້.

ມາດຕາ 494 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກວັດຖຸອັນຕະລາຍ

ເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງວັດຖຸອັນຕະລາຍ ເຊັ່ນ ພາຫະນະທີ່ແລ່ນດ້ວຍເຄື່ອງຈັກ, ລະບົບສາຍສົ່ງກະແສໄຟຟ້າ, ໂຮງງານຜະລິດທາງອຸດສາຫະກຳ, ອາວຸດ, ລະເບີດ, ວັດຖຸໄວໄຟ, ສານພິດ, ສານກຳມັນຕະພາບລັງສີ, ສານເຄມີ ຫຼື ວັດຖຸອັນຕະລາຍອື່ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຄວາມເສຍຫາຍນັ້ນ ຫາກບໍ່ໄດ້ເກີດຈາກຄວາມຜິດຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 495 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ກໍ່ມົນລະພິດ ແລະ ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ. ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງນັ້ນ ຕ້ອງຢຸດເຊົາການກະທຳຂອງຕົນໂດຍທັນທີ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ.

ໝວດທີ 3
ການເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນໂດຍບໍ່ມີການມອບໝາຍ

ມາດຕາ 496 ການເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນໂດຍບໍ່ມີການມອບໝາຍ

ການເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນໂດຍບໍ່ມີການມອບໝາຍ ແມ່ນ ການທີ່ຜູ້ເຮັດວຽກແທນໄດ້ດຳເນີນວຽກໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນອື່ນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍ ຈາກບຸກຄົນນັ້ນ ເຊັ່ນ ການສ້ອມແປງເຮືອນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ໃນເວລາເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ ບໍ່ຢູ່, ການໃຊ້ໜີ້ແທນ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 497 ເງື່ອນໄຂຂອງການເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນໂດຍບໍ່ມີການມອບໝາຍ

ເງື່ອນໄຂຂອງການເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນໂດຍບໍ່ມີການມອບໝາຍ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍຈາກຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ;
2. ຕ້ອງດຳເນີນໄປດ້ວຍເຈດຕະນາດີ;
3. ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ;
4. ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມສາມາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງຕົນ;
5. ຕ້ອງປະຕິບັດວຽກດັ່ງກ່າວຄືກັບເປັນວຽກຂອງຕົນເອງ;
6. ປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕັ້ງໃຈຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ ຖ້າຜູ້ກ່ຽວຫາກຮູ້ ຫຼື ສາມາດຄາດຄະເນໄດ້.

ມາດຕາ 498 ພັນທະຂອງຜູ້ເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນໂດຍບໍ່ມີການມອບໝາຍ

ຜູ້ເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນໂດຍບໍ່ມີການມອບໝາຍ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ຕ້ອງແຈ້ງການເຮັດວຽກແທນ ແລະ ຜົນຂອງການເຮັດວຽກຂອງຕົນໃຫ້ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງຊາບ ໃນທັນທີ;
2. ຕ້ອງສືບຕໍ່ເຮັດວຽກໃຫ້ສຳເລັດ ຫຼື ຈົນກວ່າຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ ຈະມີຄວາມສາມາດ ດຳເນີນເອງໄດ້;
3. ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ທຸກຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນໄລຍະທີ່ປະຕິບັດວຽກນັ້ນ.

ນອກຈາກນີ້ ໃຫ້ປະຕິບັດຄືກັນກັບພັນທະຂອງຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 446 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 499 ພັນທະຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ

ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ ມີພັນທະໃນການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ມີຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ການເຮັດວຽກແທນນັ້ນ ຫາກໄດ້ດຳເນີນໄປດ້ວຍດີ ຫຼື ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງຫາກເຫັນດີຮັບຮອງເອົາການເຮັດວຽກແທນນັ້ນ.

ມາດຕາ 500 ການປົກປ້ອງຊີວິດ, ຊື່ສຽງ, ຊັບຂອງຜູ້ອື່ນ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ກະທຳສິ່ງໃດໜຶ່ງ ເພື່ອປົກປ້ອງຊີວິດ, ຊື່ສຽງ ຫຼື ຊັບຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຈາກໄພອັນຕະລາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຢ່າງກະທັນຫັນ ບຸກຄົນນັ້ນ ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບຜິດຊອບ ໃຊ້ແທນຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນແຕ່ຢ່າງໃດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນນັ້ນ ຍ້ອນການກະທຳໂດຍເຈດຕະນາ ຫຼື ດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງຢ່າງຮ້າຍແຮງຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ໝວດທີ 4
ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດ

ມາດຕາ 501 ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດ

ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດ ແມ່ນ ການເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນມາເປັນຂອງຕົນ ໂດຍບໍ່ມີພື້ນຖານທາງກົດໝາຍ. ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນອື່ນຫຼຸດລົງ, ຜູ້ຮັບຕ້ອງສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດນັ້ນຄືນໃຫ້ຜູ້ມີສິດ.

ກໍລະນີການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ເກີດຈາກສັນຍາເປັນໂມຄະ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກໜຶ່ງ ຂອງມາດຕານີ້

ມາດຕາ 502 ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດດ້ວຍຄວາມຫຼົງຜິດ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ ດ້ວຍຄວາມຫຼົງຜິດ ບຸກຄົນນັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດນັ້ນຄືນໃຫ້ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ພ້ອມທັງໝາກຜົນ ຫຼື ລາຍໄດ້, ນັບແຕ່ເວລາທີ່ໄດ້ຮັບເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ຜູ້ກ່ຽວກໍສາມາດຮຽກຮ້ອງເອົາຄ່າບົວລະບັດຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງ ແລະ ໝາກຜົນລວມທັງມູນຄ່າທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ.

ຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ນຳໃຊ້ແລ້ວໝົດໄປ, ເປ່ເພ ຫຼື ສູນຫາຍ ໃຫ້ຄືນມູນຄ່າຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດນັ້ນຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ການສູນຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພ ຍ້ອນເຫດສຸດວິໄສ.

ໃນກໍລະນີມີການສ້ອມແປງ, ປັບປຸງ ຫຼື ເພີ່ມເຕີມ ເຮັດໃຫ້ມູນຄ່າຂອງຊັບສິ່ງຂອງເພີ່ມຂຶ້ນ ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງຊັບສິ່ງຂອງ ຕ້ອງທົດແທນຄືນມູນຄ່າໃນສ່ວນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ໝາກຜົນນັ້ນ ຫາກໄດ້ນຳໃຊ້ແລ້ວໝົດໄປ, ເປ່ເພ ຫຼື ສູນຫາຍ ກໍໃຫ້ຖືວ່າແລ້ວແກ່ກັນໄປ.

ມາດຕາ 503 ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດໂດຍເຈດຕະນາ

ບຸກຄົນໃດຫາກໄດ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນອື່ນໂດຍເຈດຕະນາ ຊຶ່ງຮູ້ວ່າຕົນບໍ່ມີສິດຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດນັ້ນ, ບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດນັ້ນຄືນໃຫ້ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງພ້ອມທັງໝາກຜົນ ນັບແຕ່ເວລາໄດ້ຮັບເປັນຕົ້ນໄປ.

ຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດລວມທັງໝາກຜົນ ທີ່ນຳໃຊ້ແລ້ວໝົດໄປ, ເປ່ເພ ຫຼື ສູນຫາຍ ກໍໃຫ້ຄືນມູນຄ່າຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດນັ້ນ ຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ.

ມາດຕາ 504 ການມອບຮັບສິ່ງຂອງທີ່ຜູ້ມອບບໍ່ມີສິດທວງຄືນ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນແລ້ວ ຈະບໍ່ມີສິດທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດນັ້ນຄືນ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການປະຕິບັດພັນທະກ່ອນກຳນົດເວລາ;
2. ການປະຕິບັດພັນທະພາຍຫຼັງໝົດອາຍຸຄວາມ;
3. ການປະຕິບັດສິ່ງໃດໜຶ່ງໂດຍຮູ້ວ່າບໍ່ມີພັນທະ;
4. ການປະຕິບັດພັນທະຂອງຜູ້ອື່ນ;
5. ການປະຕິບັດພັນທະທີ່ຜິດກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 505 ການປະຕິບັດພັນທະກ່ອນກຳນົດເວລາ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະກ່ອນກຳນົດເວລາຕາມສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ມີສິດທວງໃຫ້ສົ່ງສິ່ງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດໄປແລ້ວນັ້ນຄືນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ກ່ຽວຫາກຖືກຫຼອກລວງ ໃນການປະຕິບັດພັນທະດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 506 ການປະຕິບັດພັນທະພາຍຫຼັງໝົດອາຍຸຄວາມ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນພາຍຫຼັງໝົດອາຍຸຄວາມແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ມີສິດທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຄືນ.

ມາດຕາ 507 ການປະຕິບັດສິ່ງໃດໜຶ່ງ ໂດຍຮູ້ວ່າບໍ່ມີພັນທະ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ປະຕິບັດສິ່ງໃດໜຶ່ງ ຄືການປະຕິບັດພັນທະຕໍ່ບຸກຄົນອື່ນ ໂດຍຮູ້ວ່າຕົນບໍ່ມີພັນທະ ຜູ້ກ່ຽວຈະຮຽກຮ້ອງໃຫ້ສົ່ງສິ່ງທີ່ຕົນໄດ້ປະຕິບັດໄປແລ້ວນັ້ນຄືນບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 508 ການປະຕິບັດພັນທະຂອງຜູ້ອື່ນ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະຂອງຜູ້ອື່ນ ໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າໜີ້ຂອງຕົນຕົວຈິງ ຫາກວ່າເງິນນັ້ນ ຫາກເຮັດໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ ທຳລາຍເອກະສານຕ່າງໆ ທີ່ເປັນຫຼັກຖານກ່ຽວກັບ ໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະ ຫຼື ລົບລ້າງການຄ້ຳປະກັນ ປ່ອຍຄວາມບໍ່ສົມບູນ ຫຼື ໝົດອາຍຸຄວາມ, ເຈົ້າໜີ້ນັ້ນບໍ່ຕ້ອງສົ່ງຄືນ ແລະ ບຸກຄົນນັ້ນ ກໍບໍ່ມີສິດທວງເອົາການປະຕິບັດພັນທະທີ່ຕົນໄດ້ປະຕິບັດໄປແລ້ວນັ້ນຄືນ.

ຜູ້ທີ່ໄດ້ປະຕິບັດພັນທະຂອງຜູ້ອື່ນນັ້ນ ມີສິດທວງໃຫ້ລູກໜີ້ຕົວຈິງ ຫຼື ຜູ້ຄ້ຳປະກັນໃຊ້ແທນຕົນ ພັນທະທີ່ຕົນໄດ້ປະຕິບັດໄປແລ້ວນັ້ນ.

ມາດຕາ 509 ການປະຕິບັດພັນທະທີ່ຜິດກົດໝາຍ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນທີ່ເປັນການຂັດກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ສັງຄົມ, ຮີດຄອງປະເພນີ ຫຼື ລະບຽບການ, ກົດໝາຍ ຕໍ່ບຸກຄົນອື່ນແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ມີສິດທວງເອົາຄືນ ແລະ ຍັງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕາມກົດໝາຍ.

ພາກທີ VII
ການຄໍ້າປະກັນ
ໝວດທີ 1
ຫຼັກການທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 510 ການຄໍ້າປະກັນ

ການຄໍ້າປະກັນ ແມ່ນ ການຮັບປະກັນການປະຕິບັດພັນທະ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ.

ມາດຕາ 511 ປະເພດການຄໍ້າປະກັນ

ການຄໍ້າປະກັນ ມີ ສອງ ປະເພດ ຄື:

1. ການຄໍ້າປະກັນຕາມກົດໝາຍ;
2. ການຄໍ້າປະກັນຕາມສັນຍາ.

ມາດຕາ 512 ລໍາດັບບຸລິມະສິດຂອງການຄໍ້າປະກັນ

ການປະຕິບັດພັນທະດ້ວຍການຄໍ້າປະກັນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລໍາດັບບຸລິມະສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ບຸລິມະສິດການຄໍ້າປະກັນຕາມກົດໝາຍ;
2. ບຸລິມະສິດການຄໍ້າປະກັນຕາມສັນຍາ.

ບຸລິມະສິດທີ່ກ່າວມາເທິງນີ້ ຈະຖືກນໍາໃຊ້ກໍຕໍ່ເມື່ອລູກໜີ້ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ ຫຼື ຖືກສານຕັດສິນໃຫ້ລົ້ມລະລາຍ.

ມາດຕາ 513 ການສືບຕໍ່ສິດຂອງເຈົ້າໜີ້ ຕໍ່ຊັບຄໍ້າປະກັນ

ເຈົ້າໜີ້ ທີ່ມີການຄໍ້າປະກັນ ຍັງສືບຕໍ່ມີສິດຕໍ່ຊັບຄໍ້າປະກັນ ລວມທັງເງິນ ຫຼື ຊັບອື່ນ ທີ່ໄດ້ມາຈາກການຊື້ຂາຍຊັບຄໍ້າປະກັນ ຈົນກວ່າຈະໄດ້ຮັບການປະຕິບັດສິດ ແລະ ພັນທະຄົບຖ້ວນ ຕາມສັນຍາຄໍ້າປະກັນນັ້ນ ເຖິງວ່າໄດ້ມີການປ່ຽນຮູບການຄໍ້າປະກັນ ຫຼື ລູກໜີ້ ໄດ້ຂາຍຊັບຄໍ້າປະກັນນັ້ນແລ້ວກໍຕາມ

ມາດຕາ 514 ການຊື້ ຫຼື ການເຊົ່າຊັບຄໍ້າປະກັນດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ

ຜູ້ຊື້ ຫຼື ຜູ້ເຊົ່າ ຊັບຄໍ້າປະກັນ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ຕາມລາຄາໃນທ້ອງຕະຫຼາດ, ນໍາໃຊ້ຢ່າງເປີດເຜີຍ ແລະ ສະຫງົບ ໂດຍບໍ່ຮູ້ວ່າຊັບດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການຄໍ້າປະກັນໜີ້ສິນ ຫຼື ພັນທະໃດໜຶ່ງມາກ່ອນ ຫຼື ບໍ່ຮູ້ວ່າໄດ້ມີການຈົດທະບຽນການຄໍ້າປະກັນ ຈະບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ໜີ້ສິນ ຫຼື ພັນທະນັ້ນ.

ມາດຕາ 515 ບຸລິມະສິດ ຕໍ່ຊັບທີ່ຊື້ມາດ້ວຍເງິນກູ້ຢືມ

ເຈົ້າໜີ້ທີ່ໃຫ້ເງິນກູ້ຢືມ ເພື່ອຊື້ຊັບ ມີບຸລິມະສິດກ່ອນເຈົ້າໜີ້ຜູ້ອື່ນໃນຊັບນັ້ນ ພາຍໃນເວລາ ສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ລູກໜີ້ໄດ້ຄອບຄອງຊັບທີ່ຊື້ມາດ້ວຍເງິນກູ້ຢືມນັ້ນ ເປັນຕົ້ນໄປ. ຖ້າພາຍກໍານົດເວລານີ້ແລ້ວ ຫາກບໍ່ໄດ້ຈົດທະບຽນຄໍ້າປະກັນ ບຸລິມະສິດດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຕົກໄປ.

ມາດຕາ 516 ບູລິມະສິດຂອງການຄ້ຳປະກັນດ້ວຍສິດໜ່ວງ

ເຈົ້າໜີ້ທີ່ຮັບການຄ້ຳປະກັນດ້ວຍສິດໜ່ວງ ມີບູລິມະສິດໄດ້ຮັບການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ກ່ອນເຈົ້າໜີ້ຜູ້ອື່ນ ເຊັ່ນ ຜູ້ໃຫ້ກູ້ຢືມເງິນ ເພື່ອຊື້ອາຫານສັດ ຫຼື ຄ່າປົວພະຍາດ, ຍົກເວັ້ນເຈົ້າໜີ້ທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນຄ້ຳປະກັນ

ມາດຕາ 517 ບູລິມະສິດ ຂອງການຄ້ຳປະກັນດ້ວຍເຄື່ອງປຸກຂອງຝັງ

ເຈົ້າໜີ້ທີ່ໄດ້ຮັບການຄ້ຳປະກັນດ້ວຍເຄື່ອງປຸກຂອງຝັງ ມີບູລິມະສິດໄດ້ຮັບການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດພັນທະກ່ອນເຈົ້າໜີ້ຜູ້ອື່ນ ທີ່ຮັບຄ້ຳປະກັນດ້ວຍທີ່ດິນທີ່ໄດ້ປຸກເຄື່ອງປຸກຂອງຝັງນັ້ນ.

ໝວດທີ 2
ການຄ້ຳປະກັນຕາມກົດໝາຍ

ມາດຕາ 518 ການຄ້ຳປະກັນຕາມກົດໝາຍ

ການຄ້ຳປະກັນຕາມກົດໝາຍ ແມ່ນ ການຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດພັນທະອື່ນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ໂດຍອີງໃສ່ຫຼັກພື້ນຖານມະນຸດສະທຳ ແລະ ຫຼັກການຜົນປະໂຫຍດລວມຂອງຊາດ.

ມາດຕາ 519 ບູລິມະສິດຂອງການຄ້ຳປະກັນຕາມກົດໝາຍ

ບູລິມະສິດການຄ້ຳປະກັນຕາມກົດໝາຍ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລຳດັບ ດັ່ງນີ້:

1. ການຈ່າຍຄ່າ ແຮງງານ, ເງິນເດືອນ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮງງານ;
2. ການເສຍ ພາສີ, ອາກອນ;
3. ການຈ່າຍເງິນ ເພື່ອຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງບໍ່ລວມເອົາໜີ້ສິນ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດອື່ນ ທີ່ເກີດຈາກສັນຍາລະຫວ່າງລັດກັບບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນ.

ໝວດທີ 3
ການຄ້ຳປະກັນຕາມສັນຍາ

ມາດຕາ 520 ການຄ້ຳປະກັນຕາມສັນຍາ

ການຄ້ຳປະກັນຕາມສັນຍາ ແມ່ນ ການຕົກລົງຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະລະຫວ່າງເຈົ້າໜີ້ກັບລູກໜີ້ ຫຼື ການຕົກລົງການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະແທນລູກໜີ້ໂດຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ.

ການຄ້ຳປະກັນຕາມສັນຍາ ມີ ສອງ ຮູບການ ຄື:

1. ການຄ້ຳປະກັນຕາມສັນຍາດ້ວຍຊັບ;
2. ການຄ້ຳປະກັນຕາມສັນຍາດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ.

ການຄ້ຳປະກັນຕາມສັນຍາດ້ວຍຊັບ ແມ່ນ ການຕົກລົງລະຫວ່າງເຈົ້າໜີ້ກັບລູກໜີ້ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຕາມຮູບການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ການຄ້ຳປະກັນຕາມສັນຍາຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ແມ່ນ ສັນຍາຊຶ່ງບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນໃດ ໜຶ່ງໄດ້ຕົກລົງໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະອື່ນທາງແພ່ງຂອງລູກໜີ້ ໃນກໍລະນີທີ່ລູກໜີ້ບໍ່ປະຕິບັດພັນທະນັ້ນ ດ້ວຍຕົນເອງ.

ມາດຕາ 521 ຊັບທີ່ນຳມາຄ້ຳປະກັນ

ຊັບທີ່ນຳມາຄ້ຳປະກັນ ມີ ສັງຫາລິມະຊັບ ຫຼື ອະສັງຫາລິມະຊັບ ຫຼື ສິດ.

ສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ສາມາດນຳມາຄ້ຳປະກັນ ລວມມີ:

1. ວັດຖຸມີຄ່າ;
2. ກົນຈັກ;
3. ຍານພາຫະນະ;
4. ສິນຄ້າໃນສາງ ຫຼື ວັດຖຸດິບ ເພື່ອການຜະລິດ;
5. ຜົນຜະລິດທາງກະສິກຳ;
6. ສິນຄ້າອຸປະໂພກ, ບໍລິໂພກ;
7. ສັງຫາລິມະຊັບປະເພດອື່ນ ຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ອະສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ສາມາດນຳມາຄ້ຳປະກັນ ລວມມີ:

1. ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ;
2. ກຳມະສິດ ໃນສິ່ງປູກ, ສິ່ງປຸກສ້າງ ເຊັ່ນ ເຮືອນ, ຕຶກ, ອາຄານ;
3. ຊັບສິນທີ່ຕິດພັນກັບສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສິດ ທີ່ສາມາດນຳມາຄ້ຳປະກັນໄດ້ ລວມມີ:

1. ໜີ້ຕ້ອງຮັບ;
2. ເອກະສານການເງິນທີ່ສາມາດປ່ຽນມືໄດ້ ເຊັ່ນ ພັນທະບັດ, ໃບສັນຍາໃຊ້ໜີ້;
3. ບັນຊີເງິນຝາກ;
4. ຊັບສິນທາງປັນຍາ;
5. ສິດອື່ນ ຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ມາດຕາ 522 ການກຳນົດລັກສະນະ ແລະ ການຕີມູນຄ່າຂອງຊັບ

ຊັບທີ່ນຳໄປຄ້ຳປະກັນນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ກຳນົດລັກສະນະ ຂອງຊັບໄວ້ໃນສັນຍາ.

ຊັບທີ່ນຳໄປຄ້ຳປະກັນນັ້ນ ອາດກຳນົດມູນຄ່າ ຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ມາດຕາ 523 ຊັບດຽວທີ່ນຳໄປຄ້ຳປະກັນກັບເຈົ້າໜີ້ຫຼາຍຄົນ

ຊັບດຽວທີ່ນຳໄປຄ້ຳປະກັນກັບເຈົ້າໜີ້ຫຼາຍຄົນ ແມ່ນ ການຄ້ຳປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ພັນທະດ້ວຍຊັບດຽວ ກັບເຈົ້າໜີ້ຫຼາຍຄົນ ຊຶ່ງເປັນຮູບການໜຶ່ງຂອງການຄ້ຳປະກັນຕາມສັນຍາ ເຊັ່ນ ການຈຳນຳ ແລະ ການຈຳນອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 525 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ການນຳຊັບດຽວໄປຄ້ຳປະກັນກັບເຈົ້າໜີ້ຫຼາຍຄົນ ມີ ເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ຊັບທີ່ນຳໄປຄ້ຳປະກັນ ຕ້ອງແມ່ນຊັບຂອງລູກໜີ້ ຫຼື ໃນກໍລະນີທີ່ເປັນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ກໍຕ້ອງມີການເຫັນດີ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໂດຍຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍໃຫ້ໄປຄ້ຳປະກັນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ;

2. ຊັບທີ່ນຳໄປຄ້ຳປະກັນ ຕ້ອງມີມູນຄ່າເກີນໜີ້ສິນໃນເວລາຄ້ຳປະກັນ ລວມທັງການຄ້ຳປະກັນຜ່ານມາ ການຕາມການຕົກລົງກັນລະຫວ່າງເຈົ້າໜີ້ ແລະ ລູກໜີ້ ຫຼື ຕາມການຕີມູນຄ່າຊັບໃນເວລານັ້ນຈາກອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ສະຖາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

3. ຕ້ອງມີການກຳນົດ ຫຼື ລະບຸມູນຄ່າທີ່ຍັງເຫຼືອຂອງຊັບເຄື່ອນທີ່ນຳໄປຄ້ຳປະກັນຢ່າງຈະແຈ້ງໄວ້ໃນສັນຍາຄ້ຳປະກັນກັບເຈົ້າໜີ້ຜູ້ທຳອິດ ແລະ ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ຖັດໄປ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ມີການຕົກລົງກັນເປັນຢ່າງອື່ນໄວ້ໃນສັນຍາຄ້ຳປະກັນ;

4. ລູກໜີ້ ທີ່ໄດ້ນຳຊັບເຄື່ອນໄປຄ້ຳປະກັນ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ທຳອິດຊາບ ກ່ຽວກັບການຄ້ຳປະກັນນັ້ນ ແລະ ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ໃໝ່ກ່ຽວກັບການຄ້ຳປະກັນຜ່ານມາ ເປັນລາຍລັກອັກສອນລ່ວງໜ້າຢ່າງໜ້ອຍ ສິບຫ້າວັນ ເພື່ອໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ໃໝ່ໄດ້ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການຄ້ຳປະກັນເພີ່ມກັບຕົນ;

5. ໃນກໍລະນີທີ່ຊັບເຄື່ອນນັ້ນ ຫາກເປັນອະສັງຫາລິມະຊັບ, ເຈົ້າໜີ້ ແລະ ລູກໜີ້ ຕ້ອງໄດ້ຈົດທະບຽນການຄ້ຳປະກັນຄັ້ງທຳອິດກ່ອນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນມາດຕາ 562 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈຶ່ງມີສິດນຳໄປຄ້ຳປະກັນເພີ່ມໄດ້ ແລະ ການຄ້ຳປະກັນເພີ່ມຄັ້ງຕໍ່ໄປ ກໍຕ້ອງໄດ້ຈົດທະບຽນ ຈຶ່ງມີສິດນຳໄປຄ້ຳປະກັນໄດ້.

ເຈົ້າໜີ້ແຕ່ລະຄົນ ທີ່ມີການຄ້ຳປະກັນດ້ວຍຊັບເຄື່ອນ ຈະໄດ້ຮັບບຸລິມະສິດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 524 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 524 ບຸລິມະສິດການຄ້ຳປະກັນຕາມສັນຍາ

ເຈົ້າໜີ້ທີ່ມີການຄ້ຳປະກັນຕາມສັນຍາ ດ້ວຍຊັບເຄື່ອນ ຈະໄດ້ຮັບການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດພັນທະ ກ່ອນເຈົ້າໜີ້ອື່ນ ຕາມກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ໃນບັນດາເຈົ້າໜີ້ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນການຄ້ຳປະກັນ ໄດ້ຄອບຄອງຊັບ ຫຼື ໄດ້ຄອບຄຸມສິດຄ້ຳປະກັນກ່ອນເຈົ້າໜີ້ຜູ້ອື່ນຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຜູ້ນັ້ນຈະມີບຸລິມະສິດ;

2. ໃນບັນດາເຈົ້າໜີ້ ທີ່ມີການຈົດທະບຽນການຄ້ຳປະກັນ, ຜູ້ທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນການຄ້ຳປະກັນກ່ອນເຈົ້າໜີ້ອື່ນ ຜູ້ນັ້ນຈະມີບຸລິມະສິດ;

3. ໃນບັນດາເຈົ້າໜີ້ທີ່ມີການຄ້ຳປະກັນ ດ້ວຍຊັບທີ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ, ຜູ້ທີ່ໄດ້ຄອບຄອງຊັບ ຫຼື ຄອບຄຸມສິດຄ້ຳປະກັນກ່ອນເຈົ້າໜີ້ອື່ນ ຜູ້ນັ້ນຈະໄດ້ບຸລິມະສິດ.

ບັນດາເຈົ້າໜີ້ທີ່ມີການຄ້ຳປະກັນ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ຈົດທະບຽນການຄ້ຳປະກັນ, ບໍ່ໄດ້ຄອບຄອງຊັບ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຄອບຄຸມສິດຄ້ຳປະກັນດ້ວຍຊັບ ໃຫ້ສະເລ່ຍຕາມມູນຄ່າຂອງໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າໜີ້ແຕ່ລະຄົນກັບຊັບສິນທີ່ເຫຼືອຂອງລູກໜີ້.

ມາດຕາ 525 ຮູບແບບການຄ້ຳປະກັນຕາມສັນຍາ

ການຄ້ຳປະກັນຕາມສັນຍາ ມີ ສາມ ຮູບແບບ ດັ່ງນີ້:

1. ການຈຳນຳ;
2. ການຈຳນອງ;
3. ການຄ້ຳປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ.

ກ. ການຈຳນຳ

ມາດຕາ 526 ການຈຳນຳ

ການຈຳນຳ ແມ່ນ ການຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະອື່ນແກ່ເຈົ້າໜີ້ ດ້ວຍການເອົາຊັບຄ້ຳປະກັນ ໄປໄວ້ນຳ ຫຼື ຢູ່ໃນການຄອບຄອງ ຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ຕາມການຕົກລົງ.

ມາດຕາ 527 ປະເພດຂອງການຈຳນຳ

ການຈຳນຳ ມີ ສາມ ປະເພດຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ;
2. ການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ;
3. ການຈຳນຳດ້ວຍສິດ.

ກ 1. ການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ມາດຕາ 528 ການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນ ການຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະ ດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ ຊຶ່ງຜູ້ຈຳນຳ ໄດ້ນຳເອົາສັງຫາລິມະຊັບໄປໄວ້ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ຕາມການຕົກລົງ.

ມາດຕາ 529 ເງື່ອນໄຂຂອງການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ ປະກອບດ້ວຍເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີສັນຍາໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະ;
2. ມີການຕົກລົງຈຳນຳ;
3. ຊັບທີ່ນຳມາຈຳນຳ ເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຈຳນຳ ຫຼື ເປັນຊັບຂອງບຸກຄົນອື່ນ ແຕ່ມີການມອບສິດ;
4. ນຳເອົາສັງຫາລິມະຊັບ ໄປໄວ້ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນຕາມການຕົກລົງ.

ມາດຕາ 530 ຜົນຂອງການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳໄປຈຳນຳນັ້ນ ຍັງເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຈຳນຳຢູ່ ແຕ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຕາມການຕົກລົງ. ຜູ້ຮັບຈຳນຳມີບຸລິມະສິດຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ນຳມາຈຳນຳກ່ອນເຈົ້າໜີ້ຄົນອື່ນ ແຕ່ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 524 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນນັ້ນ ບໍ່ມີສິດນຳໃຊ້ ຫຼື ຮັບເອົາຜົນຈາກສັງຫາລິມະຊັບດັ່ງກ່າວ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນຈາກຜູ້ຈຳນຳ. ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍໃຫ້ປົກປັກຮັກສາສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນການເປ່ເພ, ເສຍຫາຍຍ້ອນຄວາມຜິດ ຂອງຕົນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ນໍາມາຈໍານໍານັ້ນ ຫາກເປ່ເພ, ເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກລັກ ຜູ້ຮັບຈໍານໍາ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍໃຫ້ເປັນປົກຮັກສາ ມີສິດທວງ, ຕິດຕາມເອົາຊັບນັ້ນຄືນ.

ມາດຕາ 531 ການສົ່ງຄືນ ແລະ ການຂາຍສັງຫາລິມະຊັບ

ເມື່ອລູກໜີ້ ຫາກໄດ້ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດພັນທະໝົດແລ້ວ ການຈໍານໍາກໍຈະສິ້ນສຸດລົງ. ສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ນໍາມາຈໍານໍານັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ຜູ້ຈໍານໍາ.

ຖ້າລູກໜີ້ຫາກບໍ່ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ບໍ່ປະຕິບັດພັນທະ ຕາມກໍານົດເວລາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ, ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນໍາມາຈໍານໍານັ້ນ ຫາກມີມູນຄ່າເທົ່າກັບໜີ້ສິນແລ້ວ ເຈົ້າໜີ້ທີ່ມີບູລິມະສິດ ກໍມີສິດເອົາຊັບນັ້ນ ເປັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ

ຖ້າສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ນໍາມາຈໍານໍານັ້ນຫາກມີມູນຄ່າສູງກວ່າໜີ້ສິນ, ເຈົ້າໜີ້ມີສິດຊື້ເອົາ ແລະ ຕ້ອງຈ່າຍເງິນຕາມມູນຄ່າທີ່ຍັງເຫຼືອໃຫ້ລູກໜີ້, ຂາຍສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ນໍາມາຈໍານໍານັ້ນ ຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ຫຼື ປະມູນຂາຍ. ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຫັກເອົາຕົ້ນທຶນ ແລະ ດອກເບ້ຍແລ້ວ ສ່ວນທີ່ເຫຼືອຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ຜູ້ຈໍານໍາ ຖ້າຈໍານວນເງິນທີ່ໄດ້ຈາກການຂາຍສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນໍາມາຈໍານໍານັ້ນ ຫາກບໍ່ພຽງພໍກັບໜີ້ສິນ ແມ່ນໃຫ້ລູກໜີ້ ສົ່ງໃຫ້ຈົນຄົບຖ້ວນ.

ຜູ້ທີ່ໄດ້ນໍາເອົາສັງຫາລິມະຊັບຂອງຕົນໄປໃຫ້ຈໍານໍາ ແລະ ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດພັນທະແທນລູກໜີ້ດ້ວຍຊັບນັ້ນແລ້ວ ມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນຄືນ ຈາກລູກໜີ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 558 ວັກທີ 2 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 532 ການຈໍານໍາທີ່ໂຮງຈໍານໍາ

ການຈໍານໍາທີ່ໂຮງຈໍານໍາ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 528 ເຖິງ ມາດຕາ 531 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບໂຮງຈໍານໍາ.

ມາດຕາ 533 ການຈໍານໍາດ້ວຍເອກະສານ

ການຈໍານໍາດ້ວຍເອກະສານ ແມ່ນ ສັນຍາ ຊຶ່ງລູກໜີ້ ໄດ້ມອບເອກະສານຢັ້ງຢືນກໍາມະສິດສັງຫາລິມະຊັບສະບັບເດີມ ໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜີ້ ເພື່ອຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ, ແຕ່ລູກໜີ້ຍັງມີສິດຄອບຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ຊັບດັ່ງກ່າວຕໍ່ໄປ.

ໃນການຈໍານໍາດ້ວຍເອກະສານ ລູກໜີ້ ຍັງເປັນເຈົ້າກໍາມະສິດໃນຊັບ ແລະ ມີສິດນໍາໃຊ້ຊັບດັ່ງກ່າວ ແຕ່ບໍ່ມີສິດ ຂາຍ, ໂອນ ຫຼື ນໍາໄປຈໍານໍາຕໍ່. ນອກຈາກນັ້ນ ລູກໜີ້ ຕ້ອງປົກປັກຮັກສາວັດຖຸສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບເດີມ.

ຖ້າລູກໜີ້ ຫາກບໍ່ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ບໍ່ປະຕິບັດພັນທະ ຕາມກໍານົດເວລາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ, ເຈົ້າໜີ້ ມີສິດທວງເອົາວັດຖຸເປົ້າໝາຍການຈໍານໍາຈາກລູກໜີ້.

ເຈົ້າໜີ້ມີສິດທວງ, ຕິດຕາມເອົາສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ໄດ້ນໍາມາຈໍານໍານັ້ນ ໃນກໍລະນີຊັບດັ່ງກ່າວ ຫາກຢູ່ນໍາລູກໜີ້.

ມາດຕາ 534 ການຈຳນຳດ້ວຍສິນຄ້າໃນສາງ

ການຈຳນຳດ້ວຍສິນຄ້າໃນສາງ ແມ່ນ ການນຳເອົາໃບຢັ້ງຢືນສິນຄ້າໃນສາງໄປຄ້ຳປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະນຳເຈົ້າໜີ້. ໃບຢັ້ງຢືນສິນຄ້າໃນສາງ ສາມາດປ່ຽນມືໄດ້.

ຜູ້ຊື້ ສິນຄ້າໃນສາງ ສາມາດເອົາສິນຄ້າໄປໄດ້ ໂດຍບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບກໍ່ດີ ແລະ ພັນທະ ຕາມສັນຍາຈຳນຳດ້ວຍສິນຄ້າໃນສາງ, ເຖິງວ່າ ຜູ້ຊື້ ໄດ້ຮູ້ວ່າສິນຄ້າດັ່ງກ່າວ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄ້ຳປະກັນກໍ່ຕາມ.

ສິນຄ້າໃນສາງ ແມ່ນ ຊັບສົມບັດ, ສິນຄ້າ ເຄື່ອງຂາຍ ຫຼື ໃຫ້ເຊົ່າ, ວັດຖຸດິບ ຫຼື ວັດສະດຸ ເພື່ອການຜະລິດ ຫຼື ການດຳເນີນທຸລະກິດ.

ກ 2. ການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ມາດຕາ 535 ການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນ ການຄ້ຳປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ຊຶ່ງຜູ້ຈຳນຳ ເອົາອະສັງຫາລິມະຊັບ ໄປໄວ້ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ຕາມການຕົກລົງ.

ມາດຕາ 536 ເງື່ອນໄຂຂອງການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ປະກອບດ້ວຍເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີສັນຍາໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະ;
2. ມີການຕົກລົງຈຳນຳ;
3. ເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຈຳນຳ;
4. ມີກຳນົດເວລາບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຫ້າປີ, ສາມາດຕໍ່ໄດ້ ຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງການຕໍ່ແຕ່ລະຄັ້ງ ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຫ້າປີ;
5. ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ;
6. ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ນຳໄປຈົດທະບຽນນຳຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຫຼື ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 537 ສິດການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳໄປຈຳນຳນັ້ນ ຍັງເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຈຳນຳຢູ່ ແຕ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ. ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ມີສິດນຳໃຊ້ ຫຼື ໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກຊັບດັ່ງກ່າວ ແຕ່ບໍ່ມີສິດຄິດໄລ່ດອກເບ້ຍ ຈາກຜູ້ຈຳນຳ. ຜູ້ຮັບຈຳນຳມີບຸລິມະສິດ ໄດ້ຮັບການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະ ກ່ອນເຈົ້າໜີ້ອື່ນ ແຕ່ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 524 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 538 ການຈ່າຍຄ່າປົກປັກຮັກສາອະສັງຫາລິມະຊັບ

ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃນການຈ່າຍຄ່າບຳລຸງ, ປົກປັກຮັກສາ, ສ້ອມແປງ, ການໃຊ້ຈ່າຍອື່ນ ກ່ຽວກັບອະສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນ, ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ຜູ້ໄດ້ຮັບມອບໝາຍໃຫ້ປົກປັກຮັກສາຊັບ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃນກໍລະນີຊັບນັ້ນ ຫາກມີການເປ່ເພ ຫຼື ເສຍຫາຍ ຍ້ອນຄວາມຜິດພາດຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 539 ການສິ້ນສຸດ ແລະ ການຂາຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ເມື່ອລູກໜີ້ ຫາກໄດ້ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດພັນທະຄົບຖ້ວນແລ້ວ ການຈຳນຳກໍຈະສິ້ນສຸດລົງ, ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ເອົາມາຈຳນຳນັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງຄືນຜູ້ຈຳນຳໃນສະພາບເດີມ ແລະ ການຈົດທະບຽນການຈຳນຳ ກໍຈະຖືກລຶບລ້າງ.

ຖ້າລູກໜີ້ ຫາກບໍ່ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ບໍ່ປະຕິບັດພັນທະ ຕາມກຳນົດເວລາແລ້ວ ແລະ ເຈົ້າໜີ້ ແລະ ລູກໜີ້ ບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ ເຈົ້າໜີ້ຈຶ່ງມີສິດປະມູນຂາຍ ຫຼື ປະມູນຂາຍອະສັງຫາລິມະຊັບດັ່ງກ່າວ ຕາມມູນຄ່າຕະຫຼາດໃນເວລານັ້ນ. ໃນກໍລະນີອະສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນ ຫາກມີມູນຄ່າສູງກວ່າໜີ້ສິນແລ້ວ ເມື່ອເຈົ້າໜີ້ຫາກຫັກເອົາໜີ້ສິນ ລວມທັງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ຄົບຖ້ວນແລ້ວ ສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອຈາກການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນນັ້ນ ກໍຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ຜູ້ຈຳນຳທັງໝົດ. ຖ້າຈຳນວນເງິນທີ່ໄດ້ຈາກການຂາຍອະສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນ ຫາກບໍ່ພຽງພໍກັບໜີ້ສິນແລ້ວ ໃຫ້ລູກໜີ້ ຕື່ມໃສ່ຈົນຄົບຖ້ວນ.

ຜູ້ທີ່ເອົາກໍາມະສິດອະສັງຫາລິມະຊັບຂອງຕົນໄປໃຫ້ຈຳນຳ ແລະ ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດພັນທະ ແທນລູກໜີ້ດ້ວຍຊັບນັ້ນແລ້ວ ມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນຄືນຈາກລູກໜີ້ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 558 ວັກທີສີ່ ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ກ 3. ການຈຳນຳດ້ວຍສິດ

ມາດຕາ 540 ການຈຳນຳດ້ວຍສິດ

ການຈຳນຳດ້ວຍສິດ ແມ່ນ ການຄ້ຳປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະດ້ວຍ ສິດທາງ, ສິດອື່ນ, ສິດຄັດຄ້ານກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ຫຼື ໝາກຜົນຂອງໂຄງການ.

ມາດຕາ 541 ການຈຳນຳດ້ວຍສິດທາງ

ການຈຳນຳດ້ວຍສິດທາງ ແມ່ນ ການຈຳນຳດ້ວຍ ບັນຊີເງິນຝາກທະນາຄານ, ໃບຮຸ້ນກູ້, ພັນທະບັດ, ສັນຍາເຊົ່າ, ໃບທວງໜີ້ ແລະ ສິດທາງອື່ນ

ມາດຕາ 542 ການຈຳນຳດ້ວຍສິດອື່ນ

ການຈຳນຳດ້ວຍສິດອື່ນ ແມ່ນ ການຈຳນຳດ້ວຍ ໃບຮຸ້ນ, ຮຸ້ນສິນທາງປັນຍາ, ສິດໃນການດຳເນີນທຸລະກິດໃດໜຶ່ງ ແລະ ສິດອື່ນ.

ມາດຕາ 543 ການຈຳນຳດ້ວຍສິດດຳເນີນກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ຫຼື ໝາກຜົນຂອງໂຄງການ

ການຈຳນຳດ້ວຍສິດດຳເນີນກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ຫຼື ໝາກຜົນຂອງໂຄງການ ແມ່ນ ການຈຳນຳດ້ວຍສິດໃນການດຳເນີນກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດ ຂອງໂຄງການ ຫຼື ໝາກຜົນທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການ ເຊັ່ນ ລາຍຮັບທີ່ຈະໄດ້ຮັບຈາກໂຄງການ, ຜົນຜະລິດກະສິກຳ.

ມາດຕາ 544 ເງື່ອນໄຂຂອງການຈຳນຳດ້ວຍສິດ

ການຈຳນຳດ້ວຍສິດ ປະກອບດ້ວຍເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີສັນຍາໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະ;

2. ມີການຕົກລົງຈຳນຳ;

3. ເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຈຳນຳ;

4. ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 401 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຖ້າເປັນການຈຳນຳດ້ວຍສິດທວງ;

5. ຕ້ອງບັນທຶກການຈຳນຳໃສ່ທະບຽນຮຸ້ນຂອງບໍລິສັດທີ່ອອກຮຸ້ນເສຍກ່ອນ ຖ້າເປັນການຈຳນຳດ້ວຍ ໃບຮຸ້ນ ຫຼື ຮຸ້ນກູ້ລະບຸຊື່;

6. ຕ້ອງແມ່ນກິດຈະການ ຫຼື ໝາກຜົນຂອງໂຄງການ ທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນໃນອະນາຄົດ ຖ້າເປັນການຈຳນຳດ້ວຍ ກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ຫຼື ໝາກຜົນຂອງໂຄງການ.

ມາດຕາ 545 ຜົນຂອງການຈຳນຳດ້ວຍສິດ

ຜົນຂອງການຈຳນຳດ້ວຍສິດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຮັບຈຳນຳມີບຸລິມະສິດໃນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ກ່ອນເຈົ້າໜີ້ອື່ນ ຖ້າຫາກສິດທີ່ເອົາໄປຈຳນຳນັ້ນຍັງຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ;

2. ຜູ້ຮັບຈຳນຳອາດຮຽກເກັບໜີ້ ໂດຍກົງ;

3. ຜູ້ຮັບຈຳນຳອາດໄດ້ຮັບການຊຳລະ ໃນຈຳນວນຕາມອັດຕາສ່ວນຂອງໜີ້ທີ່ຕົນມີສິດທວງເທົ່ານັ້ນ ຖ້າສິດທວງນັ້ນຫາກເປັນເງິນ;

4. ຜູ້ຮັບຈຳນຳມີສິດທວງໃຫ້ລູກໜີ້ຂອງຜູ້ຈຳນຳ ເອົາເງິນທີ່ຕ້ອງຊຳລະ ມາໄວ້ໃນການຄອບຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ ຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ຕາມການຕົກລົງ ຖ້າສິດທີ່ນຳມາຈຳນຳກັບຜູ້ຮັບຈຳນຳນັ້ນ ຫາກສິ້ນສຸດກ່ອນກຳນົດເວລາ.

ການຈຳນຳດ້ວຍສິດ ສາມາດນຳໃຊ້ຂໍ້ກຳນົດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 531 ວັກທີສີ່ ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້

ຂ. ການຈຳນອງ

ມາດຕາ 546 ການຈຳນອງ

ການຈຳນອງ ແມ່ນ ການຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະອື່ນແກ່ເຈົ້າໜີ້ ດ້ວຍການຈົດທະບຽນຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວໄວ້ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນອງ.

ມາດຕາ 547 ປະເພດການຈຳນອງ

ການຈຳນອງ ມີ ສອງ ປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ;

2. ການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ.

ຂ 1. ການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ມາດຕາ 548 ການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນ ການຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ແກ່ເຈົ້າໜີ້ດ້ວຍການຈົດທະບຽນອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳໄປຈຳນອງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ມອບອະສັງຫາລິມະຊັບດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນອງ.

ມາດຕາ 549 ເງື່ອນໄຂຂອງການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີສັນຍາໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະອື່ນ;
2. ມີການຕົກລົງຈຳນອງ;
3. ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງບໍ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນອງ;
4. ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງ ຕ້ອງເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຈຳນອງ;
5. ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ຈົດທະບຽນນຳຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຫຼື ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງອື່ນຂອງລັດ.

ມາດຕາ 550 ຜົນຂອງການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງ ຍັງເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຈຳນອງ ຊຶ່ງຜູ້ກ່ຽວຍັງມີສິດຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້ ແລະ ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ຈາກຊັບທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນການຈຳນອງ.

ຜູ້ຈຳນອງ ຕ້ອງປົກປັກຮັກສາຊັບທີ່ນຳໄປຈຳນອງນັ້ນໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບເດີມ ແລະ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ມູນຄ່າຂອງຊັບນັ້ນຫຼຸດລົງ, ຖ້າຊັບທີ່ນຳໄປຈຳນອງນັ້ນ ຫາກມີການເສື່ອມເປ່, ປັບປຸງ ຫຼື ເພີ່ມເຕີມ ກໍໃຫ້ນັບເຂົ້າໃນມູນຄ່າຂອງຊັບດັ່ງກ່າວ.

ຜູ້ຈຳນອງ ບໍ່ມີສິດຂາຍ, ແລກ ຫຼື ໂອນກຳມະສິດອະສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ນຳໄປຈຳນອງນັ້ນ, ຖ້າຫາກມີການລະເມີດ ຜູ້ຮັບຈຳນອງມີສິດທວງ, ຕິດຕາມເອົາຊັບນັ້ນຄືນ. ສຳລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການທວງ, ຕິດຕາມເອົາອະສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນຄືນ ລວມທັງຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການລະເມີດນັ້ນ ແມ່ນຕົກເປັນພາລະຂອງຜູ້ຈຳນອງ.

ເມື່ອຜູ້ຈຳນອງ ຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະຄົບຖ້ວນແລ້ວ ການຈຳນອງກໍຈະສິ້ນສຸດລົງ ແລະ ການຈົດທະບຽນການຈຳນອງຈະຖືກລົບລ້າງ

ຜູ້ທີ່ເອົາອະສັງຫາລິມະຊັບຂອງຕົນໄປໃຫ້ຈຳນອງ ແລະ ໄດ້ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດພັນທະແທນລູກໜີ້ຄົບຖ້ວນ ມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນຄືນຈາກລູກໜີ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 558 ວັກທີ 2 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້

ມາດຕາ 551 ສິດຂອງຜູ້ຮັບຈຳນອງຕໍ່ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງ

ກໍລະນີລູກໜີ້ ຫາກບໍ່ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນຕາມກຳນົດເວລາ, ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ມີສິດປະກາດຂາຍ ຫຼື ປະມູນຂາຍອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງນັ້ນ ເພື່ອໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ພ້ອມທັງດອກເບ້ຍ ຫຼື ປະຕິບັດພັນທະອື່ນໃຫ້ຄົບ.

ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ມີບຸລິມະສິດໄດ້ຮັບການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນກ່ອນ ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ອື່ນ ທີ່ບໍ່ມີການຈຳນອງ ຫຼື ເຈົ້າໜີ້ທີ່ໄດ້ຮັບການຈຳນອງນຳຫຼັງກັນດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 512 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຂ 2. ການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ມາດຕາ 552 ການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນ ການຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະອື່ນແກ່ເຈົ້າໜີ້ ດ້ວຍການຈົດທະບຽນສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງນັ້ນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ມອບສັງຫາລິມະຊັບດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນອງ.

ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງນັ້ນ ຕ້ອງແມ່ນ ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ມີທະບຽນກຳມະສິດ.

ມາດຕາ 553 ເງື່ອນໄຂການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີສັນຍາໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະອື່ນ;
2. ມີການຕົກລົງຈຳນອງ;
3. ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳໄປຈຳນອງບໍ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນອງ;
4. ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳໄປຈຳນອງ ຕ້ອງເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຈຳນອງ;
5. ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ຈົດທະບຽນນຳພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ.

ມາດຕາ 554 ຜົນຂອງການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ຜົນຂອງການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນຄືກັນກັບຜົນຂອງການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 550 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 555 ສິດຂອງຜູ້ຮັບຈຳນອງຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງ

ສິດຂອງຜູ້ຮັບຈຳນອງ ຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງ ແມ່ນຄືກັນກັບສິດຂອງຜູ້ຮັບຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 551 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຄ. ການຄ້ຳປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ

ມາດຕາ 556 ການຄ້ຳປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ

ການຄ້ຳປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ ແມ່ນ ການທີ່ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ໄດ້ຕົກລົງໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດພັນທະອື່ນແທນລູກໜີ້ ຖ້າລູກໜີ້ ຫາກບໍ່ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ບໍ່ປະຕິບັດພັນທະອື່ນດ້ວຍຕົນເອງ.

ມາດຕາ 557 ຮູບການຂອງສັນຍາຄ້ຳປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ

ການຄ້ຳປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຈະເຮັດເປັນໃບສັນຍາຕ່າງຫາກ ຫຼື ແນບຕາງຫາກກໍໄດ້ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນ ຈາກຫ້ອງການທະບຽນສານ ຫຼື ນາຍບ້ານ ແລະ ພິມລາຍນິ້ວມືຮ່ວມກັນ.

ມາດຕາ 558 ຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຄ້ຳປະກັນ

ຜູ້ຄ້ຳປະກັນ ອາດຄ້ຳປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດພັນທະ ຂອງລູກໜີ້ ທັງໝົດ ຫຼື ສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງກໍໄດ້ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໃນສັນຍາຄ້ຳປະກັນ. ໃນກໍລະນີການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຜູ້ຄ້ຳປະກັນບໍ່ມີພັນທະໃຊ້ແທນເກີນກວ່າຕົ້ນທຶນເທົ່ານັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ສັນຍາຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ເມື່ອເຖິງເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາແລ້ວ ເຈົ້າໜີ້ຕ້ອງທວງເອົານຳລູກໜີ້ເສຍກ່ອນ. ຖ້າລູກໜີ້ຫາກບໍ່ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນແລ້ວ ເຈົ້າໜີ້ຈຶ່ງມີສິດທວງເອົານຳຜູ້ຄ້ຳປະກັນໄດ້.

ຜູ້ຄ້ຳປະກັນ ແລະ ລູກໜີ້ ມີພັນທະແຈ້ງ ໃຫ້ກັນຊາບກ່ຽວກັບການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນທີ່ຕົນໄດ້ປະຕິບັດໄປແລ້ວ.

ຜູ້ຄ້ຳປະກັນທີ່ໄດ້ໃຊ້ໜີ້ສິນທັງໝົດ ຫຼື ສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ແທນລູກໜີ້ແລ້ວນັ້ນ ກໍກາຍເປັນເຈົ້າໜີ້ຂອງລູກໜີ້ຜູ້ນັ້ນ ແລະ ມີສິດທວງເອົາເງິນທີ່ຕົນໄດ້ຈ່າຍໄປແລ້ວ ລວມທັງດອກເບ້ຍ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ນຳລູກໜີ້ຜູ້ນັ້ນ ຖ້າຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາ.

ມາດຕາ 559 ການຄ້ຳປະກັນຮ່ວມ

ໜີ້ສິນອາດມີຜູ້ຄ້ຳປະກັນດ້ວຍສອງ ຫຼື ຫຼາຍຄົນ ຊຶ່ງເອີ້ນວ່າ ຜູ້ຄ້ຳປະກັນຮ່ວມໃນສັນຍາດຽວ ຫຼື ຫຼາຍສັນຍາກໍໄດ້.

ຜູ້ຄ້ຳປະກັນຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ ຈະຄ້ຳປະກັນໜີ້ສິນຮ້ອຍເປີເຊັນ ຫຼື ໜ້ອຍກວ່ານັ້ນກໍໄດ້ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ. ໃນກໍລະນີການຄ້ຳປະກັນແຕ່ລະຄົນຮ້ອຍເປີເຊັນນັ້ນ ເຈົ້າໜີ້ມີສິດທວງເອົາໜີ້ສິນທັງໝົດນຳຜູ້ຄ້ຳປະກັນຮ່ວມຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີການຄ້ຳປະກັນສ່ວນໃດໜຶ່ງນັ້ນ ເຈົ້າໜີ້ມີສິດທວງເອົາໜີ້ສິນນຳຜູ້ຄ້ຳປະກັນຮ່ວມຕາມສ່ວນທີ່ຜູ້ກ່ຽວຮັບຜິດຊອບ.

ເມື່ອລູກໜີ້ຫາກໄດ້ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນສ່ວນໃດໜຶ່ງແລ້ວ ເຈົ້າໜີ້ມີສິດທວງເອົາໜີ້ສິນທີ່ຍັງເຫຼືອນັ້ນ ນຳຜູ້ຄ້ຳປະກັນຮ່ວມຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງກໍໄດ້ ຖ້າຫາກແມ່ນການຄ້ຳປະກັນໜີ້ສິນຮ້ອຍເປີເຊັນ. ຖ້າແມ່ນການຄ້ຳປະກັນໜີ້ສິນສ່ວນໃດໜຶ່ງ ເຈົ້າໜີ້ມີສິດທວງເອົາໜີ້ສິນ ຕາມສ່ວນຂອງແຕ່ລະຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບ.

ມາດຕາ 560 ການເສຍຊີວິດ ຫຼື ການເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງຜູ້ຄ້ຳປະກັນ

ເມື່ອມີການເສຍຊີວິດຂອງຜູ້ຄ້ຳປະກັນ, ການຄ້ຳປະກັນຍັງຄົງໃຫ້ມີການສືບຕໍ່ປະຕິບັດ ໂດຍຜູ້ສືບທອດ ຫຼື ຜູ້ຮັບມູນມໍລະດົກ.

ເມື່ອມີການເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງຜູ້ຄ້ຳປະກັນ, ການຄ້ຳປະກັນຍັງຈະສືບຕໍ່ປະຕິບັດໂດຍຜູ້ປົກຄອງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ເຈົ້າໜີ້ຫາກຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລູກໜີ້ຊອກຫາຜູ້ຄ້ຳປະກັນໃໝ່.

ມາດຕາ 561 ການພົ້ນຈາກການຄ້ຳປະກັນ

ຜູ້ຄ້ຳປະກັນຈະພົ້ນຈາກການຄ້ຳປະກັນ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ລູກໜີ້ໄດ້ໃຊ້ແທນຄືນແລ້ວ ຫຼື ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຄົບຖ້ວນແລ້ວ;
2. ຜູ້ຄ້ຳປະກັນໄດ້ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ;
3. ມີການປ່ຽນແປງ, ເພີ່ມເຕີມເນື້ອໃນສັນຍາລະຫວ່າງລູກໜີ້ ແລະ ເຈົ້າໜີ້ ໂດຍຜູ້ຄ້ຳປະກັນບໍ່ເຫັນດີນຳ.

ໝວດທີ 4
ການຈົດທະບຽນ, ການສະລະບຸລິມະສິດ ແລະ ການໂອນການຄ້ຳປະກັນ

ມາດຕາ 562 ການຈົດທະບຽນ

ການຈຳນຳ ແລະ ການຈຳນອງ ດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ຕ້ອງຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ນຳຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງບ່ອນຊັບຕັ້ງຢູ່. ໃນກໍລະນີເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕອນດຽວໄປຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງກັບເຈົ້າໜີ້ຫຼາຍຄົນ, ໃນເວລາຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕ້ອງມອບໃບຕາດິນໃຫ້ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ເປັນຜູ້ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນສະມຸດທະບຽນທີ່ດິນ.

ການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ ຕ້ອງຈົດທະບຽນ ນຳຂະແໜງການການເງິນ ຫຼື ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການຈົດທະບຽນການຈຳນຳ ແລະ ການຈຳນອງ ຕ້ອງດຳເນີນຢ່າງໂປ່ງໃສ, ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການຈົດທະບຽນການຈຳນຳ ແລະ ການຈຳນອງນັ້ນ ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີການຮ້ອງຂໍ.

ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີຈົດທະບຽນ ການຈຳນຳ ແລະ ການຈຳນອງ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 563 ການລຶບລ້າງການຈົດທະບຽນການຄ້ຳປະກັນ

ການຈົດທະບຽນການຄ້ຳປະກັນຈະຖືກລຶບລ້າງ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ຫຼື ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ສະເໜີໃຫ້ລຶບລ້າງການຈົດທະບຽນ;
2. ມີຄຳຕັດສິນຂອງສານໃຫ້ລຶບລ້າງການຄ້ຳປະກັນ.

ມາດຕາ 564 ການສະລະບຸລິມະສິດ ແລະ ການໂອນການຄ້ຳປະກັນ

ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ທີ່ມີບຸລິມະສິດ ສາມາດສະລະບຸລິມະສິດຂອງຕົນໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ອື່ນ ທີ່ມີການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນມູນຄ່າທີ່ສິດຂອງຕົນ.

ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ມີສິດໂອນການຄ້ຳປະກັນຂອງຕົນໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ອື່ນ ທີ່ບໍ່ມີການຄ້ຳປະກັນ ກັບລູກໜີ້ຜູ້ດຽວກັນ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນມູນຄ່າທີ່ຕາມການຄ້ຳປະກັນ.

ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ສາມາດໂອນການຄ້ຳປະກັນ ລວມທັງຜົນປະໂຫຍດ, ບຸລິມະສິດທີ່ຕິດພັນກັບການຄ້ຳປະກັນຂອງຕົນໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນມູນຄ່າທີ່ຕາມການຄ້ຳປະກັນ.

ພາກທີ VIII
ການສືບທອດມູນມໍລະດົກ
ໝວດທີ 1
ຫຼັກການສືບທອດມູນມໍລະດົກ

ມາດຕາ 565 ມູນມໍລະດົກ

ມູນມໍລະດົກ ແມ່ນ ຊັບທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ ລວມທັງ ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ກ່ຽວ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ສິດ ແລະ ພັນທະ ຊຶ່ງກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃຫ້ຜູ້ເສຍຊີວິດ ຕ້ອງປະຕິບັດດ້ວຍຕົນເອງ ໃນເວລາທີ່ຜູ້ກ່ຽວຍັງມີຊີວິດຢູ່ນັ້ນ.

ມາດຕາ 566 ການສືບທອດມູນມໍລະດົກ

ການສືບທອດມູນມໍລະດົກ ແມ່ນ ການຕົກທອດມູນມໍລະດົກຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມພິໄນກຳ.

ມາດຕາ 567 ມູນມໍລະດົກຂອງຜູ້ຖືກສານຕັດສິນເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ

ເມື່ອບຸກຄົນໃດ ຫາກຖືກສານຕັດສິນວ່າ ເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດແລ້ວ, ມູນມໍລະດົກຂອງບຸກຄົນນັ້ນ ກໍຈະຕົກທອດເປັນຂອງຜູ້ສືບທອດ. ຖ້າພາຍຫຼັງມາບຸກຄົນນັ້ນ ຫາກຍັງມີຊີວິດຢູ່, ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຕ້ອງສົ່ງຊັບທີ່ຍັງເຫຼືອຢູ່ ຊຶ່ງຕົນໄດ້ຮັບນັ້ນຄືນ ແຕ່ເຈົ້າຂອງຊັບ ຕ້ອງທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ໃນການເບິ່ງແຍງຮັກສາ ມູນມໍລະດົກນັ້ນຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ສືບທອດ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ຖືກສານຕັດສິນວ່າ ເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດແລ້ວນັ້ນ ຫາກຍັງມີຊີວິດຢູ່ ແຕ່ບໍ່ມາຂໍເອົາ ຊັບຂອງຕົນຄືນ ພາຍໃນເວລາ ສາມປີ ສຳລັບຊັບເຄື່ອນທີ່, ຫົກປີ ສຳລັບຊັບຄົງທີ່ ນັບແຕ່ວັນຜູ້ກ່ຽວຮັບຊາບ ຄຳຕັດສິນຂອງສານເປັນຕົ້ນໄປ, ຊັບດັ່ງກ່າວກໍຈະຕົກເປັນຂອງຜູ້ສືບທອດ.

ມາດຕາ 568 ວັນເວລາເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກ

ການເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກ ແມ່ນ ເລີ່ມນັບແຕ່ວັນເວລາທີ່ເຈົ້າມູນມໍລະດົກໄດ້ເສຍຊີວິດເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະນີທີ່ເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ຫາກໄດ້ຖືກສານຕັດສິນວ່າເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດນັ້ນ ກໍໃຫ້ຖືເອົາວັນເວລາທີ່ໄດ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ ເປັນວັນເວລາເລີ່ມເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກ.

ມາດຕາ 569 ບ່ອນເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກ

ບ່ອນເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກ ແມ່ນ ບ່ອນຢູ່ປະຈຳສຸດທ້າຍຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ, ຖ້າບ່ອນຢູ່ຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກນັ້ນ ຫາກບໍ່ຈະແຈ້ງ ຫຼື ມີບ່ອນຢູ່ຫຼາຍບ່ອນ ກໍໃຫ້ຖືເອົາບ່ອນມູນມໍລະດົກທີ່ເປັນພື້ນຖານສຳຄັນຕັ້ງຢູ່ນັ້ນ ເປັນບ່ອນເປີດ.

ມາດຕາ 570 ມູນມໍລະດົກທີ່ຈະປັນແບ່ງປັນ

ມູນມໍລະດົກ ທີ່ຈະປັນແບ່ງໃຫ້ຜູ້ສືບທອດນັ້ນ ຕ້ອງເຫຼືອຈາກການຫັກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ຕາມລຳດັບ ດັ່ງນີ້:

1. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການປັງສົບສັງຂານ;

2. ການຊໍາລະໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ;

3. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການສືບທອດມູນມໍລະດົກ ເຊັ່ນ ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ, ຄ່າທໍານຽມ ແລະ ການໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆ.

ມາດຕາ 571 ປະເພດການສືບທອດ

ການສືບທອດມູນມໍລະດົກ ມີ ສອງປະເພດ ຄື:

1. ການສືບທອດຕາມກົດໝາຍ;
2. ການສືບທອດຕາມພິໄນກໍາ.

ໝວດທີ 2
ການສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ

ມາດຕາ 572 ການສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ

ການສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ ແມ່ນ ການຮັບເອົາມູນມໍລະດົກ ໂດຍຜູ້ສືບທອດຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 573 ກໍລະນີທີ່ນໍາໃຫ້ມີການສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ

ການສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ ຈະມີຂຶ້ນໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ມູນມໍລະດົກທີ່ບໍ່ໄດ້ເຮັດພິໄນກໍາ;
2. ມີພິໄນກໍາເປັນໂມຄະ;
3. ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມພິໄນກໍານັ້ນ ໄດ້ເສຍຊີວິດກ່ອນການເປີດການສືບທອດ;
4. ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມພິໄນກໍາ ຫາກບໍ່ຮັບເອົາການສືບທອດ;
5. ມູນມໍລະດົກທີ່ຍັງເຫຼືອຈາກການສືບທອດຕາມພິໄນກໍາ.

ມາດຕາ 574 ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ

ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ລູກຍິງ, ລູກຊາຍ, ລູກບຸນທໍາ ຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ລວມທັງເດັກຢູ່ໃນທ້ອງຂອງຜູ້ເປັນແມ່ກ່ອນມີການສືບທອດມູນມໍລະດົກເຊິ່ງເກີດມາ ແມ່ນເປັນຜູ້ຮັບມູນມໍລະດົກຂອງຜູ້ກ່ຽວໄດ້;
2. ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່;
3. ພໍ່, ແມ່, ປູ່, ຍ່າ, ພໍ່ເຖົ້າ, ແມ່ເຖົ້າ, ຍາຍ ຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ;
4. ອ້າຍ, ເອື້ອຍ, ນ້ອງ, ລຸງ, ປ້າ, ອາວ, ອາ, ນ້າບ່າວ, ນ້າສາວ, ຫຼານ, ເຫຼັນ ຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ;
5. ລັດ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 575 ລຳດັບໃນການສືບມູນມໍລະດົກ

ໃນການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກໃຫ້ຜູ້ສືບທອດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 574 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຖ້າຜູ້ໃດຫາກເປັນຍາດຊິດໃກ້ກັບເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ກໍຈະແມ່ນຜູ້ນັ້ນເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບກ່ອນ. ສ່ວນຜູ້ທີ່ຢູ່ລຳດັບໃກ້ຊິດຖັດໄປນັ້ນ ຈະໄດ້ຮັບກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກບໍ່ມີຍາດຊິດໃກ້ຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 576 ການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກລະຫວ່າງ ຜົວ ຫຼື ເມຍທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ ແລະ ລູກ

ໃນກໍລະນີທີ່ຜົວ ຫຼື ເມຍຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດໄປ ໂດຍໄດ້ປະເມຍ ຫຼື ຜົວ ແລະ ລູກໄວ້ ກໍແມ່ນລູກເປັນຜູ້ມີສິດຮັບມູນມໍລະດົກທີ່ເປັນຊັບເດີມຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ສາມສ່ວນສີ່ ແລະ ອີກໜຶ່ງສ່ວນສີ່ ແມ່ນເມຍ ຫຼື ຜົວທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ ເປັນຜູ້ຮັບ.

ສ່ວນສິນສົມສ້າງນັ້ນ ໃຫ້ແບ່ງເຄິ່ງ ຄື ເຄິ່ງໜຶ່ງໃຫ້ເມຍ ຫຼື ຜົວທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ ແລະ ອີກເຄິ່ງໜຶ່ງນັ້ນ ໃຫ້ແບ່ງໃຫ້ແກ່ພວກລູກ ເປັນພູດສະເໝີກັນ.

ມາດຕາ 577 ການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກລະຫວ່າງພວກລູກຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ

ການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກ ລະຫວ່າງພວກລູກຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຖ້າເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ຫາກມີແຕ່ລູກຕົວເທົ່ານັ້ນ ມູນມໍລະດົກ ທີ່ເປັນສິນສົມສ້າງ ແລະ ຊັບເດີມທີ່ຕົກທອດແກ່ພວກກ່ຽວ ກໍໃຫ້ແບ່ງປັນເປັນພູດສະເໝີກັນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 576 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້;

2. ຖ້າເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ຫາກມີ ລູກຕົວ, ລູກລ້ຽງ ແລະ ລູກນ້າ ມູນມໍລະດົກທີ່ເປັນພູດສິນສົມສ້າງ ຂອງພວກກ່ຽວ ໃຫ້ແບ່ງປັນເປັນພູດສະເໝີກັນຕາມຂໍ້ 1 ຂອງມາດຕານີ້;

3. ລູກລ້ຽງມີສິດໄດ້ຮັບພູດທີ່ເປັນຊັບເດີມຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ຄືກັນກັບລູກຕົວ. ສຳລັບລູກນ້າ ບໍ່ມີສິດໄດ້ຮັບພູດທີ່ເປັນຊັບເດີມຂອງພໍ່ນ້າ ຫຼື ແມ່ນ້າທີ່ເສຍຊີວິດ;

4. ລູກລ້ຽງ ບໍ່ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຂອງຜູ້ເປັນພໍ່ແມ່ເກົ່າຂອງຕົນອີກ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີພິໄນກຳ ຈາກພໍ່ແມ່ເດີມມອບໃຫ້ຕົນເທົ່ານັ້ນ.

ສຳລັບລູກຕົວ, ລູກລ້ຽງ, ລູກນ້າ ທີ່ໄດ້ລ້ຽງດູ, ເບິ່ງແຍງ ແລະ ປົວປິ່ນ ພໍ່ແມ່ຕະຫຼອດຮອດເສຍຊີວິດ ແລະ ມີງານສາບລ້ຽງສະການ ດ້ວຍຕົນເອງ ຫຼື ໂດຍໃຊ້ຊັບຂອງຕົນເອງ ຫຼື ປະກອບສ່ວນໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຊັບຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກເພີ່ມຂຶ້ນ ກໍຈະໄດ້ຮັບສ່ວນແບ່ງມູນມໍລະດົກຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກຫຼາຍກວ່າຜູ້ສືບທອດຄົນອື່ນໜຶ່ງພູດ.

ມາດຕາ 578 ການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກລະຫວ່າງຜົວ ຫຼື ເມຍທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ ແລະ ຍາດສາຍເຄິ່ງ

ໃນກໍລະນີທີ່ຜົວ ຫຼື ເມຍ ທີ່ບໍ່ມີລູກ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດໄປຍັງເຫຼືອແຕ່ເມຍ ຫຼື ຜົວ ແລະ ຍາດສາຍເຄິ່ງ ການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ເມຍ ຫຼື ຜົວທີ່ຍັງມີຊີວິດ ຈະໄດ້ຮັບສ່ວນແບ່ງປັນ ໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງຊັບເດີມ ຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ແລະ ອີກສອງສ່ວນສາມນັ້ນ ໃຫ້ຍາດສາຍເຄິ່ງ ເບື້ອງເຖິງ ຊັ້ນໃກ້ຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກເປັນຜູ້ສືບທອດ ເປັນພູດສະເໝີກັນ;

2. ເມຍ ຫຼື ຜົວທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ນັ້ນ ຈະໄດ້ຮັບສິນສົມສ້າງ ທີ່ເປັນພູດຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດທັງໝົດ.

ມາດຕາ 579 ການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກລະຫວ່າງຍາດສາຍຕັ້ງ

ໃນກໍລະນີເຈົ້າມູນມໍລະດົກນັ້ນ ຫາກບໍ່ມີລູກ, ບໍ່ມີຜົວ ຫຼື ເມຍ ມູນມໍລະດົກທັງໝົດ ໃຫ້ນຳມາແບ່ງປັນ ໃຫ້ຍາດສາຍຕັ້ງຂັ້ນຈຳ ເປັນພູດສະເໝີກັນ.

ມາດຕາ 580 ການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກລະຫວ່າງຜົວ ຫຼື ເມຍ ແລະ ຍາດສາຍຂວາງ

ຖ້າເຈົ້າມູນມໍລະດົກຫາກບໍ່ມີລູກ ແລະ ບໍ່ມີຍາດສາຍຕັ້ງ ແຕ່ຫາກຍັງມີຜົວ ຫຼື ເມຍນັ້ນ, ຍາດສາຍຂວາງຂັ້ນຈຳ ຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ຈະໄດ້ຮັບມູນມໍລະດົກທີ່ເປັນສ່ວນເດີມຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ພຽງແຕ່ເຄິ່ງໜຶ່ງເທົ່ານັ້ນ, ສ່ວນອີກເຄິ່ງໜຶ່ງ ແລະ ສິນສົມສ້າງທັງໝົດນັ້ນ ຈະຕົກເປັນຂອງເມຍ ຫຼື ຜົວທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່.

ການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກ ລະຫວ່າງຍາດສາຍຂວາງຂັ້ນຈຳນັ້ນ ໃຫ້ແບ່ງປັນເປັນພູດສະເໝີກັນ.

ມາດຕາ 581 ການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກ ລະຫວ່າງຍາດສາຍຂວາງ

ໃນກໍລະນີເຈົ້າມູນມໍລະດົກນັ້ນ ຫາກບໍ່ມີລູກ, ບໍ່ມີຜົວ ຫຼື ເມຍ ແລະ ບໍ່ມີຍາດສາຍຕັ້ງ, ມູນມໍລະດົກຂອງຜູ້ກ່ຽວ ໃຫ້ນຳມາແບ່ງປັນໃຫ້ຍາດສາຍຂວາງຂັ້ນຈຳ ເປັນພູດສະເໝີກັນ.

ມາດຕາ 582 ການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກກໍລະນີມີແຕ່ຜົວ ຫຼື ເມຍ

ໃນກໍລະນີຜົວ ຫຼື ເມຍທີ່ເສຍຊີວິດ ຫາກບໍ່ມີລູກ, ບໍ່ມີຍາດສາຍຕັ້ງ ແລະ ບໍ່ມີຍາດສາຍຂວາງ, ມູນມໍລະດົກຂອງຜູ້ກ່ຽວ ກໍໃຫ້ເມຍ ຫຼື ຜົວ ທີ່ມີຊີວິດຢູ່ນັ້ນ ເປັນຜູ້ສືບທອດທັງໝົດ.

ມາດຕາ 583 ການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກ ລະຫວ່າງຫົວໜ້າຄອບຄົວ ແລະ ຜູ້ຮັບໃຊ້

ຖ້າຫົວໜ້າຄອບຄົວຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ ໂດຍບໍ່ມີ ຜົວ ຫຼື ເມຍ, ລູກ, ຍາດສາຍຕັ້ງ ແລະ ຍາດສາຍຂວາງແລ້ວ, ຜູ້ຮັບໃຊ້ທີ່ຢູ່ໃນຄອບຄົວນັ້ນ ແຕ່ສາມປີຂຶ້ນໄປ ກໍຈະໄດ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກນັ້ນ.

ຖ້າຜູ້ຮັບໃຊ້ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ ໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກໜຶ່ງ ຂອງມາດຕານີ້ແລ້ວ ຫົວໜ້າຄອບຄົວກໍຈະໄດ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຂອງຜູ້ຮັບໃຊ້ເຊັ່ນດຽວກັນ.

ຖ້າເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ຫາກບໍ່ມີ ຜົວ ຫຼື ເມຍ, ລູກ, ຍາດສາຍຕັ້ງ ແລະ ຍາດສາຍຂວາງ ແຕ່ມີບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ໄດ້ເບິ່ງແຍງຊ່ວຍເຫຼືອ ເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ຈົນເສຍຊີວິດ ແລະ ຈັດງານສົ່ງສະການ ບຸກຄົນນັ້ນ ອາດມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຕາມການຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 584 ມູນມໍລະດົກຂອງ ພິກຂຸ, ສາມະເນນ ຫຼື ນັກບວດອື່ນ

ພິກຂຸ, ສາມະເນນ ຫຼື ນັກບວດອື່ນ ທີ່ມີຊັບສິນກ່ອນບວດ ຫຼື ມີຊັບໃນໄລຍະບວດນັ້ນ ແຕ່ບໍ່ມີການມອບຮັບ, ມີລູກ ຫຼື ເຮັດພິໄນກຳ ໃຫ້ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນ ຕາມກົດໝາຍ ລວມທັງມີສິດໃຫ້ຜູ້ອື່ນສືບທອດມູນມໍລະດົກຂອງຕົນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ ພິກຂຸ, ສາມະເນນ ຫຼື ນັກບວດອື່ນ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 585 ວັກທີໜຶ່ງ ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ເຮັດພິໄນກຳໜຶ່ງໃຫ້ ບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງແລ້ວ ຊັບທັງໝົດນັ້ນ ກໍຈະຕົກເປັນຂອງວັດ ຫຼື ສາສະນະສະຖານ ບ່ອນຜູ້ກ່ຽວຢູ່ປະຈຳ.

ມາດຕາ 585 ມູນມໍລະດົກທີ່ບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດອື່ນ

ເມື່ອບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ ໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຫຼື ບໍ່ຮູ້ວ່າຜູ້ສືບທອດຄົນນັ້ນຢູ່ໃສ ພາຍໃນເວລາ ຫົກເດືອນ ຖ້າບໍ່ມີຜູ້ໃດມາທວງເອົາແລ້ວ, ມູນມໍລະດົກທັງໝົດນັ້ນ ແມ່ນລັດເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງໄວ້.

ຖ້າຫາກໝົດອາຍຸຄວາມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 608 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລ້ວ, ມູນມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຕົກເປັນກຳມະສິດຂອງລັດ.

ນາຍທະບຽນສານ ຫຼື ນາຍບ້ານ ເປັນຜູ້ກຳນົດເອົາຊັບສິນບາງສ່ວນໃດໜຶ່ງຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ເພື່ອໃຊ້ຈ່າຍເຂົ້າໃນການປົງສົບຄາຍສິ່ງລະການ, ເຮັດບຸນກິນທານຕາມຮີດຄອງ ແລະ ຊຳລະໜີ້ສິນຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ.

ມາດຕາ 586 ສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຂອງຜົວເມຍທີ່ແຍກກັນຢູ່

ຜົວເມຍທີ່ໄດ້ແຍກກັນຢູ່ຕ່າງຫາກ ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຢ່າຮ້າງກັນ ໂດຍຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍນັ້ນ ກໍຍັງມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຂອງກັນ ແລະ ກັນໄດ້ຢູ່ ເມື່ອຜູ້ໃດໜຶ່ງຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ

ມາດຕາ 587 ການແບ່ງປັນຄ່າປອບແປງຈິດໃຈ ແລະ ເງິນອຸດໜູນການເສຍຊີວິດ

ຄ່າປອບແປງຈິດໃຈ ແລະ ເງິນອຸດໜູນການເສຍຊີວິດ ໃຫ້ນຳມາແບ່ງເປັນສາມພູດສະເໝີກັນ ແລ້ວມອບໃຫ້ຜູ້ເປັນ ພໍ່ ແມ່, ຜົວ ຫຼື ເມຍ ແລະ ລູກ ຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດຜູ້ລະພູດ. ໃນກໍລະນີຜູ້ເສຍຊີວິດ ຫາກບໍ່ມີລູກ ໃຫ້ແບ່ງເປັນສອງພູດສະເໝີກັນ ແລ້ວມອບໃຫ້ຜູ້ເປັນ ພໍ່ ແມ່ ແລະ ຜົວ ຫຼື ເມຍຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ ຜູ້ລະພູດ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເສຍຊີວິດ ຫາກບໍ່ມີພໍ່ແມ່ ກໍໃຫ້ແບ່ງເປັນສອງພູດສະເໝີກັນ ແລ້ວມອບໃຫ້ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ແລະ ລູກຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ ຜູ້ລະພູດ. ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ເສຍຊີວິດ ຫາກບໍ່ມີ ພໍ່ ແມ່ ແລະ ລູກ ກໍໃຫ້ມອບແກ່ຜູ້ເປັນ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ພຽງຜູ້ດຽວ. ໃນກໍລະນີອື່ນ ການແບ່ງປັນຄ່າປອບແປງຈິດໃຈ ແລະ ເງິນອຸດໜູນການເສຍຊີວິດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນພາກທີ VIII ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້. ກ່ອນຈະນຳເອົາຄ່າປອບແປງຈິດໃຈ ແລະ ເງິນອຸດໜູນການເສຍຊີວິດ ມາແບ່ງປັນໃຫ້ກັນນັ້ນ ຕ້ອງຫັກຄ່າປົງສົບຄາຍສິ່ງລະການ, ເຮັດບຸນກິນທານ, ໃຊ້ໜີ້ສິນ ແລະ ພັນທະອື່ນ ຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດເສຍກ່ອນ.

ມາດຕາ 588 ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກແທນທີ່ກັນ

ເມື່ອບຸກຄົນທີ່ເປັນຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດກ່ອນເຈົ້າມູນມໍລະດົກແລ້ວ, ຜູ້ສືບທອດຂອງບຸກຄົນນັ້ນ ກໍມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກແທນຜູ້ກ່ຽວ. ເມື່ອຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກແທນທີ່ນີ້ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ ກໍໃຫ້ຜູ້ສືບທອດຜູ້ຕໍ່ໄປ ໄດ້ຮັບມູນມໍລະດົກແທນທີ່ກັນ ແລະ ຕໍ່ໆໄປ.

ມາດຕາ 589 ເງື່ອນໄຂຂອງການສືບທອດມູນມໍລະດົກແທນທີ່ກັນ

ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກແທນທີ່ກັນ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ເປັນຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ;
2. ເປັນລູກຂອງບຸກຄົນທີ່ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຊຶ່ງໄດ້ເສຍຊີວິດກ່ອນແລ້ວ.

ໝວດທີ 3
ການສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມພິໄນກຳ

ມາດຕາ 590 ພິໄນກຳ

ພິໄນກຳ ແມ່ນ ການສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງເຈົ້າຂອງຊັບ ໃນການເຮັດຊັບຂອງຕົນໃຫ້ ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ດ້ວຍການເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ທາງປາກເປົ່າ.

ພິໄນກຳ ມີຜົນບັງຄັບທາງດ້ານກົດໝາຍ ນັບແຕ່ເຈົ້າຂອງຊັບ ເສຍຊີວິດເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 591 ສິດໃນການເຮັດພິໄນກຳ

ພົນລະເມືອງທຸກຄົນ ມີສິດເຮັດພິໄນກຳ ມອບຊັບສິນ ທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນ ໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫຼື ໃຫ້ຫຼາຍຄົນ, ໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ກອງທຶນ, ມູນນິທິຕ່າງໆ ຫຼື ສະຫງວນໄວ້ສ່ວນໃດໜຶ່ງ ເພື່ອເປັນບ່ອນສັກກາລະບູຊາ ຫຼື ຮັກສາ ໃຫ້ບາດພັນທະທີ່ຂາດເຂີນສາມາດສຳຫຼຸບເທົ່າກັບ ຕາມເຈດຈຳນົງຂອງຕົນກ່ອນເສຍຊີວິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 593 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 592 ຂອບເຂດສິດໃນການເຮັດພິໄນກຳ

ເຈົ້າຂອງຊັບ ທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ ຈະເຮັດພິໄນກຳ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຂອບເຂດ ດັ່ງນີ້:

1. ຖ້າເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ຫາກມີລູກ ໜຶ່ງຄົນ ສາມາດເຮັດພິໄນກຳ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ບໍ່ໃຫ້ເກີນເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຊັບທັງໝົດ;

2. ຖ້າເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ຫາກມີລູກ ສອງຄົນ ສາມາດເຮັດພິໄນກຳ ໃຫ້ລູກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຜູ້ອື່ນ ບໍ່ໃຫ້ເກີນໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງຊັບທັງໝົດ;

3. ຖ້າເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ຫາກມີລູກ ສາມຄົນຂຶ້ນໄປ ສາມາດເຮັດພິໄນກຳ ໃຫ້ລູກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຜູ້ອື່ນ ບໍ່ໃຫ້ເກີນໜຶ່ງສ່ວນສີ່ຂອງຊັບທັງໝົດ.

ເມື່ອການເຮັດພິໄນກຳ ຫາກເກີນກວ່າຈຳນວນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກທີໜຶ່ງ ຂອງມາດຕານີ້ ສ່ວນທີ່ເກີນນັ້ນ ຖືເປັນໂມກະແລ້ວໃຫ້ນຳມາແບ່ງປັນການສືບທອດຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 593 ຮູບການການເຮັດພິໄນກຳ

ພິໄນກຳ ສາມາດເຮັດຂຶ້ນໃນສອງຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ພິໄນກຳເປັນລາຍລັກອັກສອນ;

2. ພິໄນກຳທາງປາກເປົ່າ.

ມາດຕາ 594 ພິໄນກຳເປັນລາຍລັກອັກສອນ

ການເຮັດພິໄນກຳເປັນລາຍລັກອັກສອນ ອາດເຮັດດ້ວຍ:

1. ການຂຽນພິໄນກຳໂດຍເຈົ້າມູນມໍລະດົກເອງ;

2. ການຂຽນພິໄນກຳໂດຍຜູ້ອື່ນຂຽນໃຫ້ ຕ້ອງມີພະຍານຢ່າງໜ້ອຍ ສາມຄົນເຂົ້າຮ່ວມນຳ ແລະ ຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບໄວ້ຈົນກວ່າຈະມີການເປີດພິໄນກຳ ຫຼື ການເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກ.

ໃນພິໄນກຳນັ້ນ ຕ້ອງບອກສະຖານທີ່, ວັນ, ເດືອນ, ປີ ເຮັດພິໄນກຳ, ປະເພດ ແລະ ຈຳນວນຊັບທີ່ຈະແບ່ງ, ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງ ຜູ້ແຕ່ງ ແລະ ຜູ້ຮັບ, ຜູ້ຂຽນ ແລະ ຂອງພະຍານ.

ຜູ້ແຕ່ງ, ຜູ້ຂຽນ ແລະ ພະຍານ ຕ້ອງລົງລາຍເຊັນ ແລະ ແປະໂປ້ໃສ່ພິໄນກຳ.

ພິໄນກຳນັ້ນ ຫຼັງຈາກເຮັດແລ້ວ ຕ້ອງໃສ່ຊອງປິດໃຫ້ແໜ້ນ ຫຼື ຕິດດ້ວຍຄັ່ງ ແລ້ວໄປຂຶ້ນທະບຽນ ນຳນາຍທະບຽນສານ ບ່ອນເຈົ້າມູນມໍລະດົກຢູ່ ຫຼື [illegible] ຫຼື ນຳໄປໄວ້ນຳອົງການປົກຄອງບ້ານ ສຳລັບບ່ອນທີ່ບໍ່ມີຫ້ອງການທະບຽນສານ.

ມາດຕາ 595 ຜູ້ບໍ່ມີສິດຮັບຊັບຕາມພິໄນກຳທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ

ຜູ້ບໍ່ມີສິດຮັບຊັບຕາມພິໄນກຳ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຂຽນພິໄນກຳ;
2. ພະຍານໃນການເຮັດພິໄນກຳ.
3. ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຫຼື ລູກ ຂອງຜູ້ຂຽນພິໄນກຳ ທີ່ແທນເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ຫຼື ຂອງພະຍານໃນການເຮັດພິໄນກຳ.

ມາດຕາ 596 ພິໄນກຳທາງປາກເປົ່າ

ເຈົ້າຂອງຊັບ ທີ່ບໍ່ສາມາດເຮັດພິໄນກຳເປັນລາຍລັກອັກສອນໄດ້ ຍ້ອນກໍລະນີສຸກເສີນ ເຊັ່ນ ຕົກຢູ່ໃນສະພາບອັນຕະລາຍທີ່ໃກ້ຈະເສຍຊີວິດ, ຢູ່ໃນສະໜາມຮົບ ຫຼື ບ່ອນຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ຈະເຮັດພິໄນກຳທາງປາກເປົ່າກໍໄດ້ ໂດຍໃຫ້ມີພະຍານສອງຄົນຂຶ້ນໄປ.

ພະຍານດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງແຈ້ງຂໍ້ຄວາມທັງໝົດ ທີ່ເຈົ້າມູນມໍລະດົກສັ່ງໄວ້ນັ້ນ ຕໍ່ຫ້ອງການທະບຽນສານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງບ້ານໃນທັນທີ ແລະ ຖ້າພາຍຫຼັງປາກົດວ່າເຈົ້າຂອງຊັບນັ້ນ ບໍ່ສາມາດເຮັດພິໄນກຳເປັນລາຍລັກອັກສອນໄດ້ ຊຶ່ງຫ້ອງການທະບຽນສານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງບ້ານ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກຂໍ້ຄວາມ ດັ່ງກ່າວໄວ້.

ພິໄນກຳທາງປາກເປົ່ານັ້ນ ຈະບໍ່ມີຜົນໃຊ້ໄດ້ ຖ້າຫາກກາຍກຳນົດເວລາ ໜຶ່ງເດືອນ ນັບແຕ່ວັນເຈົ້າຂອງຊັບ ໄດ້ກັບຄືນສູ່ສະພາບປົກກະຕິ.

ມາດຕາ 597 ຜູ້ສືບທອດສຳຮອງ

ເຈົ້າຂອງຊັບ ມີສິດກຳນົດຜູ້ສືບທອດສຳຮອງໄວ້ໃນພິໄນກຳ ເພື່ອແທນທີ່ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຊຶ່ງຕົນໄດ້ກຳນົດໄວ້ແລ້ວນັ້ນ ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ສືບທອດຜູ້ນັ້ນ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດກ່ອນການເປີດພິໄນກຳ ຫຼື ການສືບທອດ ຫຼື ບໍ່ຮັບເອົາມູນມໍລະດົກຕາມພິໄນກຳນັ້ນ.

ມາດຕາ 598 ສິດຂອງຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມພິໄນກຳ

ຜູ້ສືບທອດທີ່ໄດ້ຮັບມູນມໍລະດົກຕາມພິໄນກຳແລ້ວ ກໍຍັງມີສິດໄດ້ຮັບສ່ວນມູນມໍລະດົກທີ່ຕົກທອດໃຫ້ຕາມກົດໝາຍອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 599 ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກຕາມພິໄນກຳ

ເຈົ້າຂອງຊັບ ມີສິດກຳນົດຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກໄວ້ໃນພິໄນກຳ ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກ່ຽວຕາຍ ມີຜູ້ແນະນຳ ສັ່ງເຮັດພິໄນກຳ ມອບມູນມໍລະດົກໃຫ້ແກ່ ລັດ ທີ່ບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດ ຫຼື ເປັນບ້ານລາຍຈ່າ.

ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກນັ້ນ ອາດຈະກຳນົດບຸກຄົນອື່ນເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກແທນຕົນກໍໄດ້, ເວັ້ນເສຍແຕ່ເຈົ້າຂອງຊັບ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນໃນພິໄນກຳ

ມາດຕາ 600 ການປ່ຽນແປງ ຫຼື ລົບລ້າງພິໄນກຳ

ເຈົ້າຂອງຊັບ ມີສິດປ່ຽນແປງ ຫຼື ລົບລ້າງພິໄນກຳທີ່ຕົນເຮັດຂຶ້ນ ໄດ້ທຸກເວລາ ດ້ວຍການເຮັດພິໄນກຳໃໝ່.

ພິໄນກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນໃໝ່ນີ້ ຈະລົບລ້າງພິໄນກຳເກົ່າ ສ່ວນໃດໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດ ທີ່ມີເນື້ອໃນຂັດກັບພິໄນກຳໃໝ່.

ມາດຕາ 601 ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ພິໄນກຳຕົກໄປ

ພິໄນກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ຈະຕົກໄປດ້ວຍສາເຫດ ດັ່ງນີ້:

1. ເມື່ອຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມພິໄນກຳ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດກ່ອນເຈົ້າມູນມໍລະດົກ;

2. ເມື່ອຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມພິໄນກຳ ຫາກໄດ້ສະລະມູນມໍລະດົກ ທີ່ຕົນມີສິດໄດ້ຮັບຕາມພິໄນກຳ;

3. ເມື່ອຊັບສິນທີ່ລະບຸໄວ້ຕາມພິໄນກຳນັ້ນ ຫາກໄດ້ຖືກຈຳໜ່າຍ ຫຼື ຖືກທຳລາຍດ້ວຍເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ກ່ອນການເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກ;

4. ເມື່ອພິໄນກຳນັ້ນ ຫາກໄດ້ຖືກຖືວ່າເປັນໂມຄະ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 602 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 602 ພິໄນກຳເປັນໂມຄະ

ພິໄນກຳເປັນໂມຄະ ມີກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ພິໄນກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;

2. ພິໄນກຳ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍບໍ່ຈະແຈ້ງ;

3. ພິໄນກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍການບັງຄັບຂູ່ເຂັນ, ຫຼອກລວງ ຫຼື ປອມແປງ;

4. ພິໄນກຳ ທີ່ໄດ້ມອບຊັບໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 595 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 603 ການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປະຕິບັດພິໄນກຳ

ຜູ້ປະຕິບັດພິໄນກຳ ອາດຖືກແຕ່ງຕັ້ງໂດຍ:

1. ເຈົ້າຂອງຊັບ;

2. ບຸກຄົນຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນພິໄນກຳ ຫຼື ຜູ້ໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ;

3. ສານປະຊາຊົນ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບມູນມໍລະດົກ ໃນກໍລະນີເຈົ້າຂອງຊັບ ຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດຜູ້ປະຕິບັດພິໄນກຳໄວ້, ຜູ້ຖືກແຕ່ງຕັ້ງນັ້ນໄດ້ເສຍຊີວິດ, ເປັນຜູ້ຂາດສະຕິ, ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ, ບໍ່ຈົງໃຈປະຕິບັດ ຫຼື ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້.

ມາດຕາ 604 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ປະຕິບັດພິໄນກຳ

ພິໄນກຳ ຈະປະຕິບັດໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອເຈົ້າຂອງຊັບ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດໄປແລ້ວ.

ຜູ້ປະຕິບັດພິໄນກຳ ມີສິດເຮັດສິ່ງທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ເໝາະສົມ ເພື່ອປະຕິບັດພິໄນກຳໃຫ້ປາກົດຜົນເປັນຈິງ.

ຜູ້ປະຕິບັດພິໄນກຳ ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບບຳເໜັດໃນການປະຕິບັດພິໄນກຳນັ້ນ ແຕ່ຫາກມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າທົດແທນການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ຈຳເປັນໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກນັ້ນ.

ຜູ້ປະຕິບັດພິໄນກຳ ມີພັນທະລາຍງານກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພິໄນກຳດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຊາບ.

ມາດຕາ 605 ການເປີດພິໄນກຳ

ພາຍຫຼັງເຈົ້າມູນມໍລະດົກເສຍຊີວິດແລ້ວ ພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນາຍບ້ານ ຫຼື ນາຍທະບຽນສານທີ່ຮັກສາພິໄນກຳ ຕ້ອງນຳເອົາພິໄນກຳ ມາເປີດຕໍ່ໜ້າ ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ.

ໝວດທີ 4
ການຮັບ, ການສະລະ ແລະ ການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ
ກ. ການຮັບ ແລະ ການສະລະມູນມໍລະດົກ

ມາດຕາ 606 ການສະເໜີເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກ

ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ມີສິດສະເໜີເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກເວລາໃດກໍໄດ້ ນັບແຕ່ເວລາເຈົ້າມູນມໍລະດົກເສຍຊີວິດເປັນຕົ້ນໄປ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີການກຳນົດໄວ້ໃນພິໄນກຳ ຫຼື ມີການຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ຖ້າມີຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນພົ້ນກະສຽນອາຍຸ, ການເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຈະຍືດເວລາອອກໄປຈົນກວ່າຜູ້ກ່ຽວຈະພົ້ນກະສຽນອາຍຸກໍໄດ້. ໃນກໍລະນີທີ່ມີການເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກໃນເວລານັ້ນ ກໍຕ້ອງໃຫ້ນາຍທະບຽນສານ ຫຼື ນາຍບ້ານເປັນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເບິ່ງຢືນ.

ໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມ ຖ້າພໍ ຫຼື ແມ່ ຫາກເສຍຊີວິດ ແລະ ຜູ້ມີຊີວິດຢູ່ນັ້ນ ຫາກໄດ້ເອົາເມຍ ຫຼື ຜົວໃໝ່, ພວກລູກກໍມີສິດສະເໜີເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກໄດ້.

ມາດຕາ 607 ການເກັບບັນຊີມູນມໍລະດົກ

ກ່ອນການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກ ຕ້ອງເຮັດບັນຊີຊັບສິນ ໜີ້ສິນຕ່າງໆຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ດັ່ງນີ້:

1. ຊັບສິນບົດ ທີ່ເປັນຊັບເດີມ ຫຼື ສິນສົມລົດ;

2. ຊັບສິນເພີ່ມ ທີ່ເຈົ້າມູນມໍລະດົກໄດ້ເອົາໃຫ້ຜູ້ອື່ນຢືມ, ກູ້ຢືມ ຫຼື ເອົາໄປຝາກ ຫຼື ຄໍ້າປະກັນ, ຖືກຜູ້ອື່ນສໍ້ໂກງ, ປຸ້ນຈີ້, ລັກຍອກເອົາ ກ່ອນການເສຍຊີວິດ;

3. ການໃຊ້ຈ່າຍຄ່າປົງສົບສິ່ງສະການ ແລະ ໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ.

ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ສະສາງບັນຊີລາຍຮັບ-ລາຍຈ່າຍສຳເລັດແລ້ວ ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຈຶ່ງແບ່ງປັນຊັບດັ່ງກ່າວຕາມພູມຂອງໃຜລາວ.

ມາດຕາ 608 ອາຍຸຄວາມໃນການທວງເອົາມູນມໍລະດົກ

ການທວງເອົາມູນມໍລະດົກ ສາມາດເຮັດຂຶ້ນໄດ້ ພາຍໃນເວລາ ສາມປີ ນັບແຕ່ວັນເວລາເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ໄດ້ເສຍຊີວິດເປັນຕົ້ນໄປ. ຖ້າຫາກກາຍກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ສິດໃນການທວງຈະຕົກໄປ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກນັ້ນ ຫາກມີອາຍຸບໍ່ເຖິງ ສິບແປດປີ ພາຍຫຼັງເຈົ້າມູນມໍລະດົກໄດ້ເສຍຊີວິດ ຫຼື ມີເຫດຜົນອື່ນພຽງພໍ.

ມາດຕາ 609 ການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຜູ້ມີສິດສືບທອດຜູ້ໃດໜຶ່ງ

ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ທີ່ໄດ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ ຊຶ່ງຍັງບໍ່ທັນໄດ້ແບ່ງປັນນັ້ນ ມີສິດສະເໜີແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກດັ່ງກ່າວໄດ້ທຸກເວລາ ເຖິງວ່າອາຍຸຄວາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 608 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະໝົດແລ້ວກໍຕາມ.

ມາດຕາ 610 ການຮັບມູນມໍລະດົກ

ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືວ່າເປັນຜູ້ຮັບມູນມໍລະດົກ ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຕົນ ຮັບເອົາມູນມໍລະດົກຕໍ່ອົງການປົກຄອງບ້ານບ່ອນທີ່ເປີດການສືບທອດ.

ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມພິໄນກຳ ຈະຖືວ່າເປັນຜູ້ຮັບມູນມໍລະດົກ ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຕົນ ຮັບເອົາມູນມໍລະດົກຕໍ່ຫ້ອງການທະບຽນສານບ່ອນທີ່ໄດ້ເກັບຮັກສາພິໄນກຳໄວ້ ຫຼື ຕໍ່ອົງການປົກຄອງບ້ານສຳລັບເຂດທີ່ບໍ່ມີຫ້ອງການທະບຽນສານ.

ການຮັບເອົາມູນມໍລະດົກນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ເຮັດຂຶ້ນພາຍໃນເວລາ ຫົກເດືອນ ນັບແຕ່ວັນເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ສະລະມູນມໍລະດົກ, ຜູ້ທີ່ຈະຮັບມູນມໍລະດົກ ຊຶ່ງເປັນພູດຂອງຜູ້ສະລະນັ້ນ ຕ້ອງສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຕົນວ່າຈະຮັບເອົາມູນມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ພາຍໃນໄລຍະເວລາທີ່ຍັງເຫຼືອ. ຖ້າກຳນົດເວລາທີ່ຍັງເຫຼືອນັ້ນ ຫາກໜ້ອຍ ສາມເດືອນ ຜູ້ທີ່ຈະຮັບນັ້ນມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານໃຫ້ ຕໍ່ເວລາອອກຕື່ມອີກກໍໄດ້ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສາມເດືອນ.

ນາຍທະບຽນສານ ຫຼື ນາຍບ້ານ ຕ້ອງອອກໃບຢັ້ງຢືນການຮັບມູນມໍລະດົກໃຫ້ແກ່ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກໄວ້ ເພື່ອເປັນຫຼັກຖານ.

ມາດຕາ 611 ມູນມໍລະດົກທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບເອົາພາຍໃນກຳນົດເວລາ

ມູນມໍລະດົກທີ່ຍັງຄົງເປັນອັດຕະສ່ວນ ຊຶ່ງຕົກເປັນພູດຂອງຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບເອົາພາຍໃນກຳນົດເວລາ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 610 ວັກທີສາມ ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແຕ່ມູນມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ຫາກມີຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກອື່ນຮັບເອົາ ຫຼື ໄດ້ມອບໃຫ້ແກ່ລັດແລ້ວ, ມູນມໍລະດົກນັ້ນ ຈະຖືກສົ່ງຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກທີ່ບໍ່ມາຮັບເອົານັ້ນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຜູ້ກ່ຽວຫາກໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນພ້ອມຈາກຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຫຼື ລັດ ທີ່ໄດ້ຮັບເອົາມູນມໍລະດົກນັ້ນ. ຖ້າຫາກບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມຍິນຍອມແລ້ວ ສານຈະເປັນຜູ້ຕັດສິນໃຫ້ ຖ້າຜູ້ກ່ຽວຫາກມີເຫດຜົນພຽງພໍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມພິໄນກຳ ໄດ້ເສຍຊີວິດ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກແລ້ວ ແຕ່ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບເອົາມູນມໍລະດົກທີ່ຕົກເປັນພູດຂອງຜູ້ກ່ຽວ ການກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 610 ວັກທີສາມ ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກໍໃຫ້ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຂອງຜູ້ກ່ຽວ ເປັນຜູ້ຮັບເອົາມູນມໍລະດົກນັ້ນ.

ມາດຕາ 612 ການສະລະມູນມໍລະດົກ

ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມພິໄນກຳ ອາດສະລະມູນມໍລະດົກ ທີ່ເປັນພູດຂອງຕົນໃຫ້ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ມູນນິທິ, ກອງທຶນໃດໜຶ່ງ ການສະລະມູນມໍລະດົກ ໃຫ້ປະຕິບັດພາຍໃນເວລາ ຫົກເດືອນ ນັບແຕ່ວັນເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກເປັນຕົ້ນໄປ.

ຜູ້ສະລະມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ ຕ້ອງສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຕົນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຕໍ່ອົງການ ປົກຄອງບ້ານ ໂດຍບອກຊື່ ຜູ້ທີ່ຕົນສະລະໃຫ້.

ຜູ້ສະລະມູນມໍລະດົກຕາມພິໄນກຳ ຕ້ອງສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຕົນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຕໍ່ອົງການ ທະບຽນສານ ໂດຍບອກຊື່ ຜູ້ທີ່ຕົນສະລະໃຫ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ບອກຊື່ ຜູ້ທີ່ຕົນສະລະໃຫ້ນັ້ນ ມູນມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຕົກທອດເປັນຂອງຜູ້ມີສິດ ສືບທອດຄົນອື່ນ ຕາມກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ບໍ່ສະແດງເຈດຈຳນົງ ວ່າຈະຮັບເອົາມູນມໍລະດົກ ພາຍໃນ ກຳນົດເວລາຫົກເດືອນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 610 ວັກທີສາມ ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກໍໃຫ້ຖືວ່າຜູ້ກ່ຽວ ເປັນຜູ້ສະລະມູນມໍລະດົກ ແລະ ມູນມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ຈະຕົກທອດເປັນຂອງຜູ້ມີສິດສືບທອດອື່ນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 613 ການສະລະມູນມໍລະດົກຂອງຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ ສິບແປດປີ ຫຼື ຜູ້ເປັນບ້າເສຍຈິດ ຈະສະລະ ມູນມໍລະດົກບໍ່ໄດ້ ຖ້າ ພໍ່ ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງບໍ່ຍິນຍອມ.

ມາດຕາ 614 ສິດຂອງຜູ້ສະລະມູນມໍລະດົກ

ຜູ້ມີສິດສືບທອດທີ່ໄດ້ສະລະມູນມໍລະດົກ ຊຶ່ງຕົກເປັນພູດຂອງຕົນໃຫ້ຜູ້ອື່ນແລ້ວ ກໍຍັງມີສິດສືບທອດ ມູນມໍລະດົກແທນທີ່ກັນ ແຕ່ຫາກບໍ່ແມ່ນພູດທີ່ຕົນໄດ້ສະລະໄປແລ້ວນັ້ນ.

ຂ. ການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ

ມາດຕາ 615 ການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ

ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຈະເສຍສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການສໍ້ໂກງ ຫຼື ຍັກຍອກມູນມໍລະດົກ;
2. ການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຂອງ ພໍ່, ແມ່ ແລະ ລູກ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ;
3. ການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຕາມພິໄນກຳ.

ມາດຕາ 616 ການສໍ້ໂກງ, ການຍັກຍອກມູນມໍລະດົກ

ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກທີ່ໄດ້ ສໍ້ໂກງ, ປົກບັງ, ຍັກຍອກມູນມໍລະດົກຫຼາຍກວ່າພູດທີ່ຕົນຄວນຈະໄດ້ ຮັບກໍຈະບໍ່ໄດ້ຮັບມູນມໍລະດົກນັ້ນແຕ່ຢ່າງໃດ ແລະ ຍັງຕ້ອງສົ່ງມູນມໍລະດົກທີ່ໄດ້ເອົາໄປນັ້ນຄືນທັງໝົດ.

ຖ້າການສໍ້ໂກງ, ການປົກບັງ, ການຍັກຍອກມູນມໍລະດົກນັ້ນ ຫາກໜ້ອຍກວ່າ ຫຼື ເທົ່າກັບພູດທີ່ຕົນ ຄວນຈະໄດ້ຮັບ ກໍຈະບໍ່ໄດ້ຮັບພູດທີ່ຕົນຄວນໄດ້ຮັບນັ້ນອີກ.

ມາດຕານີ້ຈະບໍ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຕໍ່ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມພິໄນກຳ ຊຶ່ງເຈົ້າມູນມໍລະດົກໄດ້ ເຮັດພິໄນກຳໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວແລ້ວ.

ມາດຕາ 617 ການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຂອງ ພໍ່, ແມ່ ແລະ ລູກ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ພໍ່ແມ່ທີ່ຖືກຕັດສິດເປັນພໍ່ແມ່ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຈະບໍ່ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຂອງລູກ, ສ່ວນລູກນັ້ນ ກໍຈະບໍ່ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຂອງພໍ່ແມ່ເຊັ່ນດຽວກັນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ລູກຫາກຍັງບໍ່ທັນພົ້ນກະສຽນອາຍຸ.

ໃນກໍລະນີທີ່ພໍ່ແມ່ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດພັນທະໃນການລ້ຽງດູລູກ ກໍຈະບໍ່ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຂອງລູກ. ສ່ວນລູກທີ່ພົ້ນກະສຽນອາຍຸ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດພັນທະໃນການລ້ຽງດູພໍ່ແມ່ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ກໍຈະບໍ່ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຂອງພໍ່ແມ່ເຊັ່ນດຽວກັນ.

ມາດຕາ 618 ການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຕາມພິໄນກຳ

ຜູ້ເສຍສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມພິໄນກຳ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ທີ່ຖືກສານຕັດສິນວ່າ ໄດ້ມີເຈດຕະນາ ຫຼື ພະຍາຍາມເຮັດໃຫ້ເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ຫຼື ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ເສຍຊີວິດ ຫຼື ບາດເຈັບສາຫັດ ເພື່ອແກ່ງແຍ່ງເອົາມູນມໍລະດົກ;

2. ຜູ້ທີ່ໄດ້ທຳລາຍ, ປົກປິດ ຫຼື ປອມແປງພິໄນກຳທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ;

3. ຜູ້ທີ່ປົກຄອງ ຫຼື ຢູ່ເຮືອນດຽວກັນກັບຜູ້ເສຍຊີວິດ ເມື່ອຮູ້ ຫຼື ຄວນຮູ້ວ່າການເສຍຊີວິດນັ້ນຫາກບໍ່ມາຈາກສາເຫດຕາມທຳມະຊາດ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ມອບໝາຍໃຫ້ຄົນອື່ນມາຮອງເອົາແທນກັນ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ;

4. ຜູ້ທີ່ໄດ້ຂົ່ມຂູ່ເຈົ້າຂອງຊັບໃຫ້ ເຮັດ, ຖອນ ຫຼື ປ່ຽນແປງພິໄນກຳ ທັງໝົດ ຫຼື ສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ;

5. ຜູ້ທີ່ໄດ້ປົກປິດ ຫຼື ຊຸກເຊື່ອງຜູ້ກະທຳຜິດ ຕໍ່ຊີວິດ ຫຼື ສຸຂະພາບຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ໄດ້ຮັບບາດເຈັບສາຫັດ, ເສຍອົງຄະ ຫຼື ເສຍຊີວິດ;

6. ຜູ້ທີ່ຖືກສານຕັດສິນວ່າ ໄດ້ກະທຳຄວາມຜິດໃສ່ເຈົ້າຂອງຊັບ ຫຼື ໃສ່ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກດ້ວຍກັນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍອາຍາ.

ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ກ່າວມາເທິງນີ້ ຈະເສຍສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອ ເຈົ້າຂອງຊັບຫາກໄດ້ສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຕົນອອກເປັນລາຍລັກອັກສອນເທົ່ານັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ ຕາມ ຂໍ້ 1, 3 ແລະ 5 ຂອງມາດຕານີ້.

ຖ້າບຸກຄົນທີ່ໄດ້ກ່າວມາເທິງນີ້ ຫາກໄດ້ປະລະໜ້າທີ່ຂອງຕົນ, ບໍ່ຍອມປະຕິບັດການຄຸ້ມຄອງຂອງ ພໍ່ແມ່, ບໍ່ໄດ້ເບິ່ງແຍງພໍ່ແມ່ໃນເວລາເຖົ້າແກ່ ຫຼື ເຈັບເປັນ ທັງທີ່ຕົນມີຄວາມສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອ ກໍຈະຖືວ່າ ເປັນຜູ້ເສຍສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ແລະ ຈະໄດ້ປະຕິບັດຄືດຽວກັນກັບມາດຕາ 617 ວັກທີສອງ ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 619 ການລົບລ້າງການເສຍສິດສືບທອດ

ເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ອາດລົບລ້າງການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 618 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ດ້ວຍການສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຕົນ ໂດຍມີຫຼັກຖານ ຫຼື ພະຍານຢັ້ງຢືນ.

ໝວດທີ 5
ການຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ
ຂອງຜູ້ສືບທອດຕໍ່ໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ
ກ. ການຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ

ມາດຕາ 620 ການຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ

ເມື່ອມີການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກຈາກ ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ, ເຈົ້າໜີ້ ຫຼື ໃນກໍລະນີທີ່ຈໍາເປັນນັ້ນ ນາຍບ້ານ ຫຼື ນາຍທະບຽນສານ ບ່ອນເປີດການສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຫຼື ສານ ຕ້ອງວາງມາດຕະການຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ ຫຼື ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ ເພື່ອຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດຂອງບັນດາຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຫຼື ເຈົ້າໜີ້.

ມາດຕາ 621 ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສິດເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ

ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສິດເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
2. ຜູ້ທີ່ຖືກສານຕັດສິນວ່າ ເປັນຜູ້ລົ້ມລະລາຍທີ່ຢູ່ໃນໄລຍະຫ້າມ;
3. ຜູ້ທີ່ຖືກສານຕັດສິນປົດສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເສຍສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດໍາເນີນຄະດີແພ່ງ ແລະ ມາດຕາ 617 ແລະ 618 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 622 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ

ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ເຮັດບັນຊີມູນມໍລະດົກ ໂດຍຕໍ່ໜ້າຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກທຸກຄົນ, ໃນກໍລະນີທີ່ມີຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງບໍ່ສາມາດມາຮ່ວມໄດ້ ກໍຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກຊາບ. ການເຮັດບັນຊີມູນມໍລະດົກ ໂດຍຕໍ່ໜ້າຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກນັ້ນຢ່າງໜ້ອຍ ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ ສອງສ່ວນສາມ ຂອງຈໍານວນຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກທັງໝົດ ໂດຍເຮັດໃຫ້ແລ້ວພາຍໃນເວລາ ໜຶ່ງເດືອນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ຜູ້ຄຸ້ມຄອງໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງເປັນຕົ້ນໄປ;
2. ຮັບຄໍາຮ້ອງຂອງເຈົ້າໜີ້ ແລະ ຊໍາລະໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກກ່ອນຜູ້ມີສິດສືບທອດຈະຮັບເອົາມູນມໍລະດົກ,
3. ແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກໃຫ້ບັນດາຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຕາມພູດຂອງແຕ່ລະຄົນ.

ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ ບໍ່ມີສິດທວງເອົາຄ່າເບ້ຍໃນການຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຫາກເຫັນດີມອບໃຫ້ເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 623 ການຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກຂອງຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ການຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກຂອງຜູ້ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຕາມປົກກະຕິ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 599 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງຊັບສິນບັດຂອງຜູ້ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ທີ່ໄດ້ຮັບມາຈາກການສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນພິໄນກໍານັ້ນ ໃຫ້ ພໍ່, ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງຊັບສິນບັດຂອງຜູ້ກ່ຽວ

ສິດຂອງຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກຈະສິ້ນສຸດລົງ ເມື່ອເດັກນັ້ນ ຫາກພົ້ນກຳນົດສູນຫາຍ, ສິ້ນແຕ່ໄວ ຫຼື ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງເຈົ້າ ຫາກໄດ້ກັບຄືນສູ່ສະພາບປົກກະຕິແລ້ວ.

ມາດຕາ 624 ການລົບລ້າງ, ປ່ຽນແປງ ການຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ

ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອພິຈາລະນາ ລົບລ້າງ ຫຼື ປ່ຽນແປງມາດຕະການຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ ຖ້າມາດຕະການຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ ທີ່ນຳສະເໜີໂດຍສານ ຫຼື ນາຍບ້ານວາງອອກນັ້ນ ຫາກບໍ່ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງ ຫຼື ຂັດກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອພິຈາລະນາລົບລ້າງການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ ແລ້ວແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຄຸ້ມຄອງຜູ້ໃໝ່ແທນ ຖ້າຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກນັ້ນ ຫາກບໍ່ໄດ້ປະຕິບັດຕາມສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ຫຼື ບໍ່ເອົາໃຈໃສ່ເທົ່າທີ່ຄວນ ຫຼື ປະຕິບັດໂດຍບໍ່ມີຄວາມບໍລິສຸດໃຈ.

ຂ. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ສືບທອດຕໍ່ໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ

ມາດຕາ 625 ການຊຳລະໜີ້ສິນ

ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມພິໄນກຳ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຊຳລະໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ບໍ່ໃຫ້ເກີນມູນຄ່າມູນມໍລະດົກທີ່ຕົນໄດ້ຮັບ.

ຖ້າມູນມໍລະດົກ ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ແບ່ງປັນ ເຈົ້າໜີ້ມີສິດສະເໜີໃຫ້ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຫຼື ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກນັ້ນ ຊຳລະໜີ້ສິນໃຫ້ກັບຕົນທັງໝົດ.

ຖ້າມູນມໍລະດົກຫາກໄດ້ແບ່ງປັນກັນໝົດແລ້ວ ເຈົ້າໜີ້ອາດສະເໜີໃຫ້ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຊຳລະໜີ້ສິນໃຫ້ຕົນກໍໄດ້. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ຊຳລະໜີ້ສິນໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜີ້ເກີນກວ່າສ່ວນທີ່ຕົນຈະຕ້ອງຊຳລະແລ້ວ, ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຜູ້ອື່ນ ກໍຕ້ອງສະໜອງການທົດແທນສ່ວນຊຳລະໜີ້ສ່ວນນັ້ນຄືນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ.

ຖ້າຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຫາກຕົກຢູ່ໃນສະພາບບໍ່ສາມາດຊຳລະໜີ້ສິນຕາມພູດຂອງຕົນໄດ້ນັ້ນ, ຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກຜູ້ອື່ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບສະເໝີໜີ້ສິນແທນຜູ້ກ່ຽວໃຫ້ເຈົ້າໜີ້.

ການຊຳລະໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ ໃຫ້ຄິດໄລ່ເອົາແຕ່ໃນຂອບເຂດມູນຄ່າທີ່ເປັນມູນມໍລະດົກເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 626 ກຳນົດເວລາໃນການທວງໜີ້ສິນ

ເຈົ້າໜີ້ມີສິດທວງເອົາໜີ້ສິນຂອງຕົນ ນຳຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກທີ່ໄດ້ຮັບເອົາມູນມໍລະດົກ ຫຼື ນຳຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ ຫຼື ຜູ້ປະຕິບັດພິໄນກຳ ຫຼື ຕົນເອງສະເໜີ ເມື່ອຄາດວ່າເຈົ້າໜີ້ມີໜີ້ຕໍ່ອົງການຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ ຫຼື ນາຍບ້ານ ບ່ອນທີ່ມີການສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຫຼື ກໍລະນີ ພາຍໃນເວລາ ສາມປີ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ມີການສືບທອດມູນມໍລະດົກເປັນຕົ້ນໄປ.

ຖ້າເຈົ້າໜີ້ຫາກບໍ່ໄດ້ທວງເອົາໜີ້ສິນ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງທວງເອົາໜີ້ສິນຂອງຕົນ ພາຍໃນເວລາສາມປີ ແລ້ວເຈົ້າໜີ້ກໍຈະໝົດສິດທວງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ກ່ຽວຫາກບໍ່ພາຍເຫີນບ້ານຢູ່ເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 627 ຂອບເຂດສິດໃນການຊື້ຂາຍມູນມໍລະດົກ

ກ່ອນການແບ່ງມູນມໍລະດົກ ຫຼື ກ່ອນການຮັບໃບຢັ້ງຢືນການຮັບມູນມໍລະດົກນັ້ນ, ຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກ ທີ່ໄດ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ ຈະບໍ່ມີສິດຊື້ຂາຍມູນມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ໃຊ້ຈ່າຍເປັນ:

1. ເບິ່ງແຍງ, ປິ່ນປົວ ຫຼື ມ້ຽນສົບສົງສະການເຈົ້າມູນມໍລະດົກ;
2. ເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູບຸກຄົນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການອຸປະການະຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ;
3. ຊຳລະຄ່າແຮງງານ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ຖືກເປັນພັນທະຂອງເຈົ້າມູນມໍລະດົກ;
4. ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງມູນມໍລະດົກ.

ມາດຕາ 628 ການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກທີ່ບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້

ຖ້າການແບ່ງປັນມູນມໍລະດົກ ຫາກບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ ລະຫວ່າງບັນດາຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍລະດົກດ້ວຍກັນແລ້ວ ກໍແມ່ນສານຈະເປັນຜູ້ຕົກລົງ ຖ້າຫາກມີການຮ້ອງຟ້ອງ.

ພາກທີ IX
ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 629 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ດຳລົງຊີວິດ ຫຼື ເຮັດທຸລະກິດ, ການຄ້າ ຫຼື ວິຊາຊີບ ຢູ່ ສປປ ລາວ ແລະ ທຸກອົງການຈັດຕັ້ງ ຕ້ອງເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 630 ຜົນສັກສິດ

ປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ຫຼັງຈາກ ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດປະກາດໃຊ້ ສາມຮ້ອຍຫົກສິບຫ້າວັນ ແລະ ໄດ້ລົງຈົດໝາຍເຫດທາງລັດຖະການ ສິບຫ້າວັນ.

ນິຕິກຳໃດທີ່ສ້າງຂຶ້ນ ກ່ອນປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດ ໃຫ້ນຳໃຊ້ບົດບັນຍັດຂອງກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ກົດໝາຍຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ປ່ຽນແທນ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ ແລະ ນອກສັນຍາ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຄອບຄົວ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍກຳມະສິດ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສືບທອດມູນມໍລະດົກ ແລະ ບາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຄ້ຳປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນ ທີ່ມີລັກສະນະທາງແພ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ປານີ ຢາທໍ່ຕູ້